

Rapport om Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens forvaltning af det flyvemedicinske område

Rapport om Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens forvaltning af det flyvemedicinske område

Udgivet af: Transport- og Boligministeriet
Frederiksholms Kanal 27F
1220 København K

Udarbejdet af: Taskforce i Transport- og Boligministeriet

Foto på forsiden: Jan Eliassen/Naviair

Denne rapport er et uddrag til offentliggørelse.

Da den fulde rapport indeholder personoplysninger og fortrolige oplysninger, er der udeladt visse oplysninger i denne offentlige rapport, som er markeret således: [Udeladt]. Rapporten er endvidere anonymiseret.

Indhold

1 Indledning	7
1.1 Baggrund for undersøgelsen og undersøgelsens omfang	7
1.2 Undersøgelsens gennemførelse	8
1.3 Rapportens struktur	9
1.4 Begrebsafklaring	11
2 Forhold vedrørende SJs virke som luftfartslæge og flyvelæge	13
2.1 SJs virke som luftfartslæge	13
2.2 SJs virke som flyvelæge mv.	13
3 Politisk fokus på SJs virke som luftfartslæge og flyvelæge	15
3.1 Den 8. maj 2007: Samråd	15
3.2 Den 20. juni 2007: TRU-spørgsmål 274-285	16
3.3 Den 5. februar 2009: Samråd	18
3.4 Den 19. maj 2011: Samråd	18
3.5 Den 13. december 2016: TRU-spørgsmål 221	19
3.6 Den 6. november 2017: Møde med en folketingspolitiker	20
3.7 Den 20. marts 2019: § 20 spørgsmål S 673-674	21
4 Kammeradvokatens udtalelser	23
4.1 Udtalelse vedrørende SJ af 11. maj 2006	23
4.2 Udtalelse vedrørende SJ af 13. september 2016	24
4.3 Udtalelse vedrørende SJ af 2. marts 2018	26
4.3.1 Udtalelse af 2. marts 2018	26
4.3.2 [Udeladt]	30
4.4 Udtalelse vedrørende MT af 30. september 2016	30
5 Organisering af styrelsens lægefunktion	33
5.1 Begrænsning af luftfartslægens adgang til at godkende egne helbredsmyndigheder i 2006	33
5.2 Begrænsning af luftfartslægens adgang til at foretage flyvemedicinske undersøgelser til 10 undersøgelser i 2009	34
5.3 [Udeladt]	34
5.4 Begrænsning af luftfartslægens adgang til at foretage flyvemedicinske undersøgelser til 200 undersøgelser og geografisk opdeling af flyvelægefunktionen i december 2016	36
5.5 Etablering af en styrelseslæge ultimo 2017 og frem	38
5.5.1 Organiseringen som udmeldt	38
5.5.2 Organiseringen i praksis	42
6 Grundlaget for taskforcens vurderinger	45
7 Gennemgang af styrelsens journalsystem og mailgennemgang	47
7.1 SJs arbejde i TBST og AeMC/01	47
7.1.1 SJs brug af sin TBST-mail	47
7.1.2 Person C tilknyttet Doctors.dks deltagelse i SJs arbejde i TBST	49

7.2 SJs arbejde på AeMC/01 efter 1. januar 2018	54
7.2.1 [Udeladt].....	54
7.2.2 SJs arbejde på AeMC/01.....	55
7.3 Udførte tilsyn, hvor den geografiske opdeling eller omstruktureringen antageligt ikke har været fulgt.....	59
7.3.1 Samarbejdet og rollefordelingen mellem flyvelægerne	60
7.3.2 Tilsyn med AeMC/03 (MTs klinik i Kastrup) og MT	67
7.3.3 Tilsyn med Flyvelæge Å	71
7.3.4 Tilsyn med Flyvelæge X	73
7.3.5 Behandlingen af klager over sjællandske flyvelæger	74
7.4 TBST's behandling af flyvelægeansøgninger og henvendelser fra potentielle flyvelæger.....	75
7.4.1 TBST's officielle procedure for behandling af flyvelægeansøgninger	75
7.4.2 Diverse henvendelser fra potentielle flyvelæger til SJ	76
7.4.3 Geografiske begrænsninger på flyvelægestillinger	86
7.4.4 Behandling af AME-ansøgninger fra læger ansat på Doctors.dk og anmodning om behandling af ansøgning fra Flyvelæge X	89
7.4.5 Flyvelægeuddannelsen.....	90
7.5 Indskrænkning af certifikat-rettighejder for AME'er som følge af alder	94
7.6 Suspension og inddragelse af AME-beviser (bevis for flyvelæge) og AeMC-beviser (bevis for Flyvemedicinsk klinik)	96
7.6.1 Afslag på fornyelse af Flyvelæge Q' AME-bevis i 2012 ([Udeladt] Sjælland)	96
7.6.2 Suspension af Flyvelæge Ks AME-bevis i 2015 (Sjælland [Udeladt])	98
7.6.3 Suspension og inddragelse af Flyvelæge Cs AME-bevis i 2014 og 2016 (Sjælland [Udeladt])	104
7.6.4 Suspension af MTs AME-bevis i 2018 (Sjælland [Udeladt])	110
7.6.5 Suspension af AeMC/03's AeMC-bevis (Sjælland [Udeladt])	118
7.6.6 Varsling om suspension af Flyvelæge Ås AME-bevis i 2019 (Sjælland [Udeladt])	126
7.7 Godkendelse af AeMC/01, AeMC/02 og AeMC/03.....	128
7.8 Klage fra Certifikatindehaver 2 over AeMC/01 og suspension af Certifikatindehaver 2s helbreds-certifikat	139
7.9 Yderligere sager vedrørende habilitet	163
7.9.1 Klage fra flyvelæge Flyvelæge Å [Udeladt]	163
7.9.2 Yderligere klager fra flyvelæge MT	167
7.9.3 Klage fra pilot Certifikatindehaver 1	172
7.9.4 Mailtråd fra marts 2018 mellem en række flyvelæger	179
7.10 Aktindsigtssager som belyser SJs rolle.....	181
7.10.1 SJs involvering i aktindsigtssag.....	181
7.10.2 MTs anmodning om aktindsigt i KA's udtalelser.....	181
7.10.3 Anmodning om aktindsigt i AeMC/01's og AeMC/02's udstyr til farvesansundersøgelser mv.....	181

7.10.4 Henvendelse fra Forening 1 vedrørende luftfartslægens embede vs privat klinik.....	183
7.11 Andre forhold.....	184
7.11.1 Godkendelse af sager indsendt af SJselv som flyvelæge.....	184
7.11.2 [Udeladt].....	185
7.11.3 Stempelpraksis og særlige forhold vedrørende AME'er ansat på et AeMC	185
7.11.4 Flyvelægeuddannelser taget før implementeringen af EASA's regler	188
7.11.5 Fejlagtigt notat til departementet.....	190
7.11.6 Ansættelser i TBST	191
7.12 Interne overvejelser i styrelsen vedrørende luftfartslægen.....	192
7.12.1 [Udeladt].....	192
7.12.2 Intern korrespondance forud for Kammeradvokatens udtalelse af 13. september 2016	192
7.12.3 Intern korrespondance i forbindelse med anmodning om aktindsigt fra Flyvelæge C.....	193
7.12.4 [Udeladt]	195
7.12.5 Intern korrespondance i forbindelse med godkendelsen af AeMC/01	196
7.12.6 [Udeladt]	197
7.12.7 Udeladt.....	197
7.12.8 Intern korrespondance i forbindelse med omorganiseringen i 2018	197
7.12.9 Udeladt	197
7.12.10 Udeladt.....	197
8 Konklusion.....	197

1 Indledning

1.1 Baggrund for undersøgelsen og undersøgelsens omfang

Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen blev i slutningen af februar 2019 gjort opmærksom på uregelmæssigheder på den daværende luftfartslæge SJs flyvemedicinske klinik Doctors.dk, se afsnit 7.8. På baggrund af disse oplysninger, har Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen foretaget et opklaringsforløb, som ledte til, at styrelsen den 5. april 2019 lukkede klinikken Doctors.dk. Den 20. marts 2019 varslede Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen den pågældende luftfartslæge/styrelseslæge til afskedigelse. Efter partshøring blev luftfartslægen/styrelseslægen afskediget den 5. april 2019.

På den ovenfor nævnte baggrund nedsatte transport- og boligministeren en taskforce, der skulle:

- skabe overblik over det flyvemedicinske område i Danmark
- afdække forvaltningen af det flyvemedicinske område, herunder skabe overblik over den aktuelle og historiske forvaltning af området
- komme til bunds i sagen og i arkiverne i styrelsen
- vurdere om politianmeldelsen skal udvides til yderligere forhold og personer
- skabe overblik over baggrunden for de forholdsvis få klinikker i hovedstadsområdet sammenlignet med Vestdanmark
- undersøge eventuelle yderligere retninger, som viser sig relevant
- komme med anbefalinger til den fremtidige indretning af området¹

Taskforcen har i nærværende rapport afdækket ovennævnte områder.

Det skal bemærkes, at der ikke er afsagt dom om, hvorvidt forhold nævnt i rapporten udgør lovovertrædelser. Det skal ligeledes bemærkes, at taskforcen ikke har beføjelse til at træffe afgørelse om, hvorvidt forhold nævnt i rapporten udgør lovovertrædelser, hvorfor taskforcen ikke har foretaget en vurdering deraf.

Taskforcen har dog ikke foretaget en vurdering af, hvorvidt politianmeldelsen skal udvides. Det er fundet hensigtsmæssigt at lade Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen vurdere, hvorvidt de finder grundlag for at anvende rapportens indhold til at understøtte den eksisterende politianmeldelse samt eventuelle andre sagsanlæg, eller anvende forhold benævnt i rapporten til at udvide den eksisterende politianmeldelse eller til nye politianmeldelser.

Det skal endvidere bemærkes, at taskforcen ikke har foretaget en vurdering af, om der kan placeres et tjenstligt ansvar for personer i Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen.

¹ Intern Q&A om styrelseslæge-sagen, jf. id. nr. 495572 og nyhed på Transport- og Boligministeriets hjemmeside af 10. april 2019 ("Minister vil til bunds i flyvelægesagen")

Endvidere har taskforcen ikke foretaget en vurdering af, om der kan places et myndighedsansvar for en eventuel tilsidesættelse af den departementale tilsynsforpligtelse. Departementets rolle er dog beskrevet visse steder i rapporten, da det er fundet nødvendigt for at give en fuld oplysning af sagen, herunder oplysning af styrelsens rolle. De pågældende afsnit skal således ikke ses som en vurdering af departementets rolle.

Som en del af at afdække forvaltningen af det flyvemedicinske område har Taskforcen i nærværende rapport gennemgået og vurderet en stor mængde konkrete forhold/sager. Der kan dog være yderlige forhold, der ikke er medtaget i rapporten, hvorfor rapporten ikke skal ses som en udtømmende opregning af forhold på det flyvemedicinske område.

Det er ikke i alle afsnit, at der er indsat en vurdering af det konkrete forhold, da nogle afsnit alene er af oplysende karakter, hvorfor der ikke er fundet behov for vurderinger.

1.2 Undersøgelsens gennemførelse

Taskforcen har gennemgået en større mængde skriftligt materiale, der danner grundlag for undersøgelsen.

Taskforcen har blandt andet haft adgang til styrelsens journalsystem, hvorfor taskforcen selv har kunnet udvælge relevant materiale.

Taskforcen har afgrænset sin gennemgang af journalsystemet til de hovedsagsnumre, der i sit hele er fundet relevante for sagen. Der er dog i visse tilfælde foretaget specifikke søgninger vedrørende konkrete emner, hvorfor materiale fra andre sagsnumre også er gennemgået, men disse sagsnumre er ikke gennemgået fra ende til anden, som det er tilfældet med de nævnte hovedsagsnumre.

Det kan således ikke udelukkes, at der forefindes yderligere relevant materiale i journalsystemet, som ikke er belyst i nærværende rapport. Af de sagsnumre taskforcen har gennemgået, har taskforcen gennemgået materialet på det konkrete sagsnummer frem til en given dato.²

Taskforcen har endvidere haft adgang til mailbokse tilhørende tidligere kontorchef i Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen Christian Thorhauge og luftfartslægen SJ. Indholdet i disse mailbokse (indbakke, udbakke og slettet post) er gennemgået fra december 2016 til maj 2019. Der er endvidere foretaget specifikke søgninger vedrørende konkrete emner, hvorfor mailkorrespondance fra før december 2016 kan forekomme i rapporten.

² Se detaljeret oversigt over, hvilket materiale taskforcen har gennemset på det konkrete sagsnummer herunder hvilken dato taskforcen har undersøgt frem til.

Det har undervejs i gennemgangen af SJs mailboks vist sig, at mails sendt til mailkonti relateret til SJs flyvemedicinske klinik Doctors.dk er indgået til hendes mailboks i Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen (herefter benævnt TBST-mailkonto(i)/boks). Det har ikke været muligt at belyse, hvordan det helt konkret er opsat, men det synes sat op som en automatisk videresendelse fra hendes andre mailkonti til hendes TBST-mailboks, uden det dog syner af en videresendelse. For en nærmere beskrivelse henvises til afsnit 7.1.1.

Taskforcen har anmodet Kammeradvokaten om at vurdere, inden for hvilke rammer disse mails kan anvendes i undersøgelsen, da det er en usædvanlig situation at have adgang til mails, der hverken er sendt fra eller adresseret til den mailboks, der er tilknyttet arbejdspladsen. Som det også fremgår i afsnit 7.1.1. er disse mailkonti, der ikke relaterer sig til Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, blevet anvendt til styrelsesarbejde, og TBST-konti er blevet anvendt til arbejde relateret til den flyvemedicinske klinik Doctors.dk, hvorfor det er vurderet, at der vanskeligt kan sættes en skarp grænse i forhold til, hvorvidt der kan foretages en gennemgang af disse mails. Taskforcen har derfor foretaget en konkret vurdering af hver mail, blandt andet i forhold til om den har relevans for undersøgelsen.

Der er endvidere forsøgt gendannet (slettet) slettet post i Christian Thorhauges mailboks, da der forekommer en periode på ca. 5 måneder i slutningen af 2018 til starten af 2019, hvor der er bemærkelsesværdigt få mails i indbakken samt slettet post sammenlignet med hvor mange mails, der ligger i udbakken. Det har dog ikke været muligt at gendanne disse mails grundet en fejl i backuppen, og det har derfor ikke været muligt at belyse, hvorfor der for denne periode forefindes meget få mails i indbakken.³

Taskforcen har endvidere modtaget dele af SJs personalesag. Det meste af dette materiale er dog også fremkommet ved gennemgangen af Christian Thorhauges og SJs mailbokse, hvorfor personalesagen alene har tjent som en sikkerhed for, at taskforcen var vidende om alt relevant. Det bemærkes desuden, at det alene er materiale, der vedrører habilitetsspørgsmålet samt udførelsen af SJs arbejde, der er modtaget.

Taskforcen har endvidere afholdt møder og telefonmøder med piloter, flyvelæger, interessenter fra luftfartsbranchen mv., da de har kontaktet taksforcen med henblik på at oplyse sagen.

1.3 Rapportens struktur

De problemstillinger, der er lokaliseret og blandt andet har været rejst af en række flyvelæger, beror på spørgsmålet om luftfartslægen SJs habilitet.

³ Mailtråd af 24.-25. september 2019 mellem Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen og taskforcen

Årsagen til, at spørgsmålet om SJs habilitet opstår, skyldes, at SJ ved siden af sit virke som luftfartslæge i styrelsen også har udført helbredsundersøgelser som flyvelæge (AME) og senere bliver ejer af, og i et kortere tidsrum blandt andet er ansvarlig for en flyvemedicinsk klinik. Dette beskrives nærmere i afsnit 2 for at give en indledende forståelse af luftfartslægens forhold.

Spørgsmålet vedrørende SJs habilitet har også været rejst adskillige gange i politisk sammenhæng. Dette gennemgås i afsnit 3 med henblik på at kaste lys over det politiske og langvarige fokus, luftfartslægens habilitet har været underlagt, siden hun i 2006 påbegyndte sit virke som undersøgende flyvelæge ved siden af sit offentlige embede som luftfartslæge.

Styrelsen har i forbindelse med kritik af luftfartslægens habilitet af flere omgange fået Kammeradvokaten til at udtale sig om, hvorvidt SJs virke som henholdsvis undersøgende flyvelæge og senere ejer af AeMC/01 (Doctors.dk) kunne medføre inhabilitet som luftfartslæge/styrelseslæge. Disse udtalelser gennemgås i afsnit 4 for blandt andet at give en forståelse af sagens juridiske perspektiver for så vidt angår habilitet. Da der har været rejst kritik af Kammeradvokatens udtalelser, har taskforcen ud over en beskrivelse af udtalelserne også gennemgået dele af det forudgående materiale og den forudgående korrespondance, der har været lagt til grund for udtalelserne med henblik på at vurdere berettigelsen af kritikken af Kammeradvokatens udtalelser. Dette har samtidig givet anledning til at kommentere styrelsens håndtering af habilitetsspørgsmålet samt styrelsens brug af Kammeradvokatens udtalelser.

På baggrund af blandt andet Kammeradvokatens udtalelser, har den flyvemedicinske lægefunktion været underlagt omorganiseringer løbende, og der er foretaget visse begrænsninger i SJs virke som undersøgende flyvelæge samt som luftfartslæge. Dette beskrives nærmere i afsnit 5 for at give et samlet billede og en bedre forståelse af, hvordan den flyvemedicinske lægeorganisation har været bygget op i årenes løb.

Ud over afsnit 2-5 findes der i bilag 1 om Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens procedure for overholdelse af reglerne på det flyvemedicinske område en gennemgang af styrelsens procedurer for overholdelse af reglerne på det flyvemedicinske område, som blandt andet beskriver regelsættet gældende for det flyvemedicinske område, hvortil der henvises for en bedre forståelse af dette.

På baggrund af forudsætningerne beskrevet i afsnit 2-5 beskrives i afsnit 6 det grundlag, som taskforcen har foretaget sin vurdering på baggrund af.

I afsnit 7 beskrives taskforcens gennemgangen af sagerne i styrelsens journalsystem, samt de problemstillinger gennemgangen har påvist. Ud over sagerne i styrelsens journalsystem har taskforcen gennemset mails fra Christian Thorhauges og SJs mailboks samt modtaget information via møder og telefonsamtaler med berørte piloter, flyvelæger mv., som også indgår i taskforcens vurdering.

Af afsnit 8 fremgår den samlede konklusion.

1.4 Begrebsafklaring

AME/flyvelæge: Flyvelæger (på engelsk aero-medical examiner, i kort form ”AME”) er de læger, der foretager helbredsundersøgelser af piloter, kabinepersonale, flyveledere m.v.

CL 1-, 2- og 3-AME: AME’er opdeles i klasse (CL) 1, 2 og 3 afhængig af, hvilken type luftfartspersonale AME’en har ret til at foretage helbredsundersøgelser af. Et CL 2-flyvelægecertifikat er basis-flyvelægecertifikatet og giver indehaveren ret til at udstede, forlænge og forny CL 2-helbredsgodkendelser (fritidsflyvere), LAPL-helbredsgodkendelser (”lette” fritidsflyvere) og CC-helbedsbeviser (kabinepersonale).⁴ Indhavere af et CL 2-flyvelægecertifikat kan ansøge om at få udvidet deres flyvelægecertifikat, således at vedkommende også opnår ret til at forlænge og forny CL 1-helbredsgodkendelser (trafikflyvere) og/eller CL 3-helbredsgodkendelser (flyveledere).⁵

AeMC/flyvemedicinsk center: Et flyvemedicinsk center (på engelsk aero-medical center, i kort form ”AeMC”) er en større flyvemedicinsk klinik med flere ansatte flyvelæger og andet personale. AeMC’er skal opfylde en række regler, som alene gælder for AeMC’er, se herom bilag 1, afsnit 3. Førstegangsudstedelse af CL 1- og CL 3-helbredsgodkendelser kan alene ske på et flyvemedicinsk center.⁶

Medical Assessor/luftfartslæge: I henhold til forordning 1178/2011 skal Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen udpege en lægefaglig ekspert (på engelsk Medical Assessor, i kort form ”MA”), som blandt andet skal have til opgave at føre tilsyn med AME’er og AeMC’er. Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen anvender foruden begrebet Medical Assessor også begrebet ”luftfartslæge”. Betegnelsen luftfartslæge anvendes så vidt vides ikke i forordningerne, og betegnelsen kan derfor muligvis være ældre eller oprindeligt være tiltænkt et bredere anvendelsesområde end ”Medical Assessor”, som specifikt retter sig mod de arbejdsopgaver, der nævnes i forordningerne. I nærværende notat anvendes Medical Assessor og luftfartslæge dog som synonymmer, da de i praksis har været anvendt som sådan.

Styrelseslæge: Styrelseslæge er et rent dansk begreb, og det er således alene en betegnelse for den funktion, SJ var tiltænkt efter organisationsændringen, se herom afsnit 5.5.

EASA: EASA (European Union Aviation Safety Agency) er det agentur i EU, som er ansvarlig for sikkerhed og miljøbeskyttelse inden for civil luftfart. EASA har blandt andet til opgave at rådgive Europa-Kommissionen i forbin-

⁴ Forordning 1178/2011, MED.D.001, a) og MED.D.011

⁵ Forordning 1178/2011, MED.D.001 og MED.D.015

⁶ Forordning 1178/2011, MED.A.040, b), 1) og forordning 2015/340, ATCO.MED.A.040, b)

delse med udarbejdelsen af ny luftfartslovgivning, udstede retsakter i medfør af denne lovgivning, udarbejde vejledende materiale om fortolkningen af EU-lovgivningen og gennemføre inspektioner med henblik på at kontrollere de nationale luftfartsmyndigheders anvendelse af EU's luftfartsbestemmelser.⁷

JAR: JAR (Joint Aviation Requirements) var et sæt af fælles regler vedtaget af Joint Aviation Authorities. JAR's opgaver er overtaget af EASA.

SLV: SLV (Statens Luftfartsvæsen) var en styrelsen under Transport- og Boligministeriet, som blandt andet havde ansvaret for det flyvemedicinske område. SLV blev i november 2010 sammenlagt med Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen.

Rødt og grønt kryds-ordningen: Helbredsbeviser udstedt af en AME/AeMC skal i henhold til forordning 1178/2011 indsendes til Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen med henblik på, at TBST kan føre tilsyn med den pågældende AME/AeMC og i visse tilfælde med henblik på, at TBST træffer afgørelser helbredssagen.⁸ TBST har haft implementeret denne regel på den måde, at helbredsbeviser skulle indsendes til TBST med enten et grønt eller et rødt kryds. Et grønt kryds indikerede, at ansøgeren opfylder EASA's krav, og at det ikke er nødvendigt for TBST at efterkontrollere den pågældende helbredssag. Et rødt kryds (samt en bogstavkode/bemærkning, der indikerer problemstillingen) skulle anvendes i øvrige tilfælde, og det røde kryds medfører, at sagen skal gennemses af TBST. En af de sagstyper, der har været administreret ved en rød krydsmarkering, har været sager, hvor det i henhold til forordningen er TBST, der skal træffe afgørelse i helbredssagen. Her er helbredssagen blevet drøftet (ofte telefonisk) mellem den pågældende AME og dennes Medical Assessor, hvorefter AME'en har truffet afgørelse i helbredssagen i overensstemmelse med aftalen med Medical Assessor og indsendt sagen til TBST med et rødt kryds.

For en uddybning af reglerne på det flyvemedicinske område og Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens implementering af reglerne i deres interne procedure se bilag 1.

⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2018/1139, artikel 75 og 76

⁸ Forordning 1178/2011, MED.A.025

2 Forhold vedrørende SJs virke som luftfartslæge og flyvelæge

SJ har ved siden af sit virke som luftfartslæge (Medical Assessor) i styrelsen også udført helbredsundersøgelser som flyvelæge (AME) og bliver senere ejer af og er i et kortere tidsrum blandt andet ansvarlig for den flyvemedicinsk klinik Doctors.dk. Dette beskrives nærmere nedenfor med henblik på at give en indledende forståelse af luftfartslægens forhold.

2.1 SJs virke som luftfartslæge

SJ har arbejdet som luftfartslæge siden april 1994, først i Statens Luftfartsvæsen (SLV) og siden november 2010 i Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, hvor styrelsen blev sammenlagt med SLV. I januar 2018 ændrer SJ officielt stillingsbetegnelse til styrelseslæge, men hun fungerer dog fortsat i praksis som styrelsens luftfartslæge frem til hendes afskedigelse i april 2019, hvilket beskrives nærmere i afsnit 4 og 5.⁹

2.2 SJs virke som flyvelæge mv.

SJ opretter den 20. februar 2006 enkeltmandsvirksomheden Doctors.dk v/ SJ¹⁰, hvor SJ samme år påbegynder sin flyvelægevirksomhed.¹¹

De efterfølgende år indtil 1. februar 2017 fungerer SJ som selvstændig undersøgende flyvelæge, og hun udsteder helbredsbeviser ("medicals") til CL 1, 2 og 3 samt LAPD og CC i sin enkeltmandsvirksomhed Doctors.dk v/ SJ.

Den 1. januar 2017 indsender SJ en ansøgning til styrelsen om at oprette en flyvemedicinsk klinik (AeMC). Af ansøgningen fremgår, at SJ skulle være ansvarlig for driften som Head of AeMC og Accountable Manager. Klinikken har på styrelsens liste over flyvelæger og flyvemedicinske centre fået betegnelsen "AeMC/01". Klinikken vil derfor i nærværende rapport både blive benævnt "Doctors.dk" og "AeMC/01".

SJ modtager tilladelse til oprettelse af klinikken, og hun får udstedt et AeMC-bevis pr. 1. februar 2017,¹² hvorefter hun og læger tilknyttet klinikken udfører flyvemedicinske undersøgelser i regi af AeMC/01.

⁹ Jf. Kammeradvokatens notat af 2. marts. [Udeladt].

¹⁰ Cvr. nr. 29303436, info fra virksomhedsregistret.

¹¹ Det fremgår i besvarelsen af et spørgsmål fra Transportudvalget i 2007, jf. afsnit 3.2, at SJ overtog en ophørt flyvelæges virksomhed, hvor der årligt blev gennemført 332 undersøgelser af altovervejende fritidsflyvere, og at hun i regnskabsåret 2006 udførte 96 undersøgelser.

¹² Om godkendelsesprocessen se afsnit 7.7

I henhold til Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens notat af 15. april 2018 ophører SJ den 1. januar 2018 med at være ansvarlig for driften som ansvarlig læge og Accountable Manager i AeMC/O1. Ifølge notatet fungerer SJ efter denne dato heller ikke længere som selvstændig og undersøgende AME, hvilket behandles nærmere nedenfor i afsnit 5.5 og afsnit 7.2.¹³

Rent selskabsmæssigt går AeMC/O1 fra at blive drevet via enkeltmandsvirksomheden Doctors.dk v/SJ til at blive drevet via Doctors.dk ApS¹⁴, der stiftes den 16. januar 2018. Selskabet SDSJ ApS står som ejer af Doctors.dk ApS og er stiftet den 12. januar 2018. SJ er anført som ejer af 100 % af anparterne i SDJS ApS, og hun er den eneste tegningsberettigede direktør i selskabet.¹⁵

¹³ Notat af 15. april 2018 fremgår af id. nr. 369176 i departementets journalsystem F2.

¹⁴ Cvr. nr. 39253283, info fra virksomhedsregistret.

¹⁵ Kammeradvokatens notat af 2. marts 2018.

3 Politisk fokus på SJs virke som luftfartslæge og flyvelæge

Der har siden 2007 været politisk fokus på SJs virke som luftfartslæge, herunder vedrørende hendes habilitet, blandt andet via spørgsmål fra Transportudvalget, samrådsspørgsmål og henvendelser fra medlemmer af Folketinget. I nærværende afsnit redegøres for det politiske fokus på flyvelægesagen frem til og med marts 2019, med henblik på at kaste lys over det politiske og ikke mindst langvarige fokus, luftfartslægens habilitet har været underlagt, siden hun i 2006 påbegyndte sit virke som undersøgende flyvelæge ved siden af sit offentlige embede som luftfartslæge.

3.1 Den 8. maj 2007: Samråd

Den 8. maj 2007 blev der afholdt et samråd om Statens Luftfartsvæsens (SLV) administrering af det flyvemedicinske område. Af samrådsspørgsmålene fremgår det, at spørgeren har erfaret, at praktiserende læger og læger ansat af flyselskaber kan gennemføre egnethedsbedømmelser af piloter, flyveledere, stewardesser m.fl. Spørgeren beder på den baggrund ministeren forholde sig til det saglige i, at flyselskaber tester eget personel, og at praktiserende læger uden stor erfaring [med flyvemedicin] udfører disse undersøgelser. Spørgeren beder desuden ministeren oplyse, om han er enig i, at det er uheldigt, at SLV giver en af sine egne ansatte tilladelse til at udføre helbredsundersøgelser.

Af ministerens talepapir til samrådet¹⁶ fremgår det, at det er normal praksis inden for de europæiske lande og helt i overensstemmelse med reglerne på området, at praktiserende læger og læger i flyselskaber kan blive godkendt til at foretage flyvemedicinske undersøgelser. Ministeren oplyser, at SLV's kontrol med helbredsundersøgelserne viser, at undersøgelserne generelt gennemføres med en høj faglig standard, og at der ikke er grundlag for at påstå, at nogle lægegrupper i Danmark er mere fagligt kompetente end andre til at gennemføre undersøgelserne.

Af ministerens talepapir fremgår desuden, at det er vigtigt, at luftfartslægernes praktiske flyvemedicinske erfaring holdes ved lige, så luftfartslægernes kompetencer som minimum svarer til de krav, der stilles til de godkendte flyvelæger. Ifølge ministerens talepapir er det baggrunden for, at SLV's luftfartslæger ved siden af arbejdet i SLV også har tilladelse til at udføre helbredsundersøgelser. Det skal ifølge ministeren understreges, at luftfartslægerne naturligvis ikke selv sagsbehandler de sager, hvor de selv har foretaget helbredsundersøgelserne. Ministeren oplyser desuden, at SLV er i gang med at gennemgå den danske flyvelægeordning i lyset af seneste ændring af reg-

¹⁶ Talepapiret er udleveret som besvarelse på TRU-spørgsmål (TRU alm. del) 246 af 11. maj 2007

lerne. SLV vil i den forbindelse også se på, om muligheden for at vedligeholde de lægelige kompetencer inden for flyvemedicin for SLV's læger skal ændres for at undgå enhver tvivl om luftfartslægernes habilitet.

3.2 Den 20. juni 2007: TRU-spørgsmål 274-285

Den 20. juni 2007 stilles TRU-spørgsmål (TRU alm. del) 274-285 vedrørende SLV's luftfartslægeordning. Nedenfor behandles alene spørgsmål 274, 275, 276, 283 og 284, da disse vurderes som mest relevante for den aktuelle sag.

I TRU-spørgsmål 274 (TRU alm. del) af 20. juni 2007 stilles der spørgsmål til, hvor mange flyvemedicinske undersøgelser den ledende luftfartslæge årligt gennemfører på hendes to private klinikker. Af spørgsmålet fremgår det, at ministeren på samrådet af 8. maj 2007 og i et efterfølgende fremsendt dokument har slået fast, at autoriserede flyvelæger skal foretage 10 flyvemedicinske undersøgelser årligt for at vedligeholde deres kompetencer. Spørgeren ønsker oplyst, om denne regel også gælder for luftfartslægerne, eller om der her gælder andre regler. Hvis tilsvarende regel gælder for luftfartslægerne, ønsker spørgeren at få oplyst, hvorledes ministeren forklarer, at den ledende luftfartslæge foruden at være SLV's øverste medicinske rådgiver også er indehaver af flere private klinikker, hvor hun for egen vindings skyld muligvis foretager væsentligt flere flyvemedicinske undersøgelser årligt end de krævede 10 styk.

Der spørges desuden til, om ministeren er klar over, at den ledende luftfartslæge har været tilbudt vedligeholdelse af sin flyvemedicinske undersøgelsesteknik på Rigshospitalets Flyvemedicinske Klinik, men at hun efter kort tid foretrak at oprette sin egen private klinik og dermed fravalgte muligheden for superviseret oplæring af Rigshospitalets flyvemedicinske eksperter. Spørgeren beder i den forbindelse ministeren forholde sig til, om dette harmonerer med SLV's (og JAR's) intentioner med de opstillede krav.

Afslutningsvis spørges der til, om en assisterende luftfartslæge underlagt den ledende luftfartslæge i SLV vil kunne forventes at træffe beslutninger, der går imod den indstilling, som den ledende luftfartslæge har gjort i forbindelse med sine private flyvemedicinske undersøgelser.

I svaret af 29. juni 2007 fremgår det, at SLV har oplyst, at den ledende luftfartslæge før sin ansættelse i SLV har været heltidsansat på Rigshospitalets Flyvemedicinske Klinik. Den ledende luftfartslæge blev tilbudt at kunne fungere ved Flyvemedicinsk Klinik, men det skete ikke, som anført i spørgsmålet, for at blive oplært, men for at opretholde sine kompetencer. Den ledende luftfartslæge fungerede i en vis periode ved Flyvemedicinsk Klinik, men hun blev herved involveret i et større antal sager, som hun derfor var afskåret fra at deltage i behandlingen af i SLV, ligesom arbejdet ved klinikken hovedsageligt foregik inden for normal arbejdstid, hvilket også gav anledning til visse vanskeligheder i forhold til varetagelsen af de opgaver, der varetages af den ledende luftfartslæge. Funktionen ved klinikken ophørte derfor.

Ifølge ministerens svar er kravet om 10 flyvemedicinske undersøgelser årligt et mindstekrav, der formelt set alene gælder for godkendte flyvelæger, men ikke for den ledende luftfartslæge. SLV finder det imidlertid af betydning, at de ved SLV ansatte læger har mulighed for at opretholde deres kompetencer, og at de som minimum har kompetencer svarende til de godkendte flyvelægers. Den ledende luftfartslæge havde ifølge ministerens svar overtaget en flyvelæges virksomhed, hvor der årligt blev gennemført 332 undersøgelser af overvejende fritidsflyvere. Den ledende luftfartslæge havde i 2006 udført 96 undersøgelser på denne klinik. SLV har ifølge ministersvaret oplyst, at den ledende luftfartslæge ikke deltager i behandlingen af de sager i SLV, hvori vedkommende har udført flyvemedicinske undersøgelser. Der svares ikke på den del af spørgsmålet, der vedrører, om en assisterende luftfartslæge underlagt den ledende luftfartslæge i SLV vil kunne forventes at træffe beslutninger, der går imod den indstilling, som den ledende luftfartslæge har gjort i forbindelse med sine private flyvemedicinske undersøgelser.

I TRU spørgsmål 275 (TRU alm. del) af 20. juni 2007 stilles der spørgsmål til, om ministeren kan give andre eksempler på ledende embedsmænd i staten, som har konkurrerende private jobs/firmaer inden for det område, som embedsmanden har det direkte myndighedsansvar for.

I svaret af 29. juni 2007 fremgår, at SLV har oplyst, at det er en udbredt praksis inden for lægeområdet, at fuldtidsansatte læger på hospitaler ud over arbejdet i deres hovedstilling udfører lægefagligt arbejde i egne lægeklinikker. Af svaret fremgår desuden, at den ledende luftfartslæge i SLV ikke deltager i behandlingen af de sager i SLV, hvori vedkommende har udført flyvemedicinske undersøgelser.

I TRU spørgsmål 276 (TRU alm. del) af 20. juni 2007 stilles der spørgsmål til, om den ledende luftfartslæges stilling er en fuldtidsstilling, da spørgeren er oplyst om, at luftfartslægen er vanskelig at træffe. Af spørgsmålet fremgår desuden, at spørgeren fra flere sider er blevet orienteret om, at det synes at være nemmere for piloter at komme i kontakt med luftfartslægen i hendes private klinik end i SLV. Spørgeren ønsker på den baggrund af få oplyst, hvor ministeren mener, at en fuldtidsansat ledende medarbejder primært skal have sin arbejdsplads.

I svaret af 29. juni 2007 fremgår, at den ledende luftfartslæges stilling er en fuldtidsstilling, og at det er af andre årsager, at der kan have været vanskeligheder forbundet med umiddelbart at kunne kontakte SLV's lægesektion. Det oplyses, at der har været vakance i stillinger og dermed ressourceproblemer.

I TRU spørgsmål 283 (TRU alm. del) af 20. juni 2007 stilles der spørgsmål til, i hvor høj grad luftfartslægen anvender den flyvemedicinske ekspertise på Flyvemedicinsk Klinik, da spørgeren har fået det indtryk, at luftfartslægen pludselig ikke mere mener at have behov for ny flyvemedicinsk specialviden på universitetsniveau.

I svaret af 29. juni 2007 fremgår, at der tidligere har været afholdt ugentlige møder mellem repræsentanter for Flyvemedicinsk Klinik og SLV, hvor der har været drøftet sager, som SLV har fundet anledning til at drøfte ud fra en faglig synsvinkel. Flyvemedicinsk Klinik udfører imidlertid halvdelen af det samlede antal undersøgelser, og det må ifølge svaret forventes, at en klinik af denne karakter udfører undersøgelserne med den fornødne kvalitet, hvorfor der i konsekvens heraf er begrænset behov for at drøfte disse sager. Af svaret fremgår desuden, at SLV har oplyst, at ressourcemæssige årsager også har været afgørende, jf. herved besvarelsen af spørgsmål 276, hvortil kommer, at der efter SLV's opfattelse var en tendens til, at møderne blev anvendt til at drøfte andre spørgsmål end de rent lægefaglige.

I TRU spørgsmål 284 af 20. juni 2007 stilles der spørgsmål til, om ministeren har overvejet fordele ved en fysisk sammenlægning af luftfartslægeembedet og Flyvemedicinsk Klinik således, at luftfartslægen er tættere på de flyvemedicinske undersøgelser, og luftfartslægen ikke behøver at oprette private klinikker for at opretholde sin flyvemedicinske viden. Dette ville ifølge spørgeren også medføre, at klinikken nemt kunne trække på myndighedslægens viden om regler og administrative afgørelser. Spørgeren oplyser ministeren, at denne model har succes i flere lande blandt andet Norge.

I svaret af 29. juni 2007 fremgår, at det ikke som følge af den nye ordning vedrørende medicinske undersøgelser har været overvejet at ændre den eksisterende ordning, hvor luftfartslægerne er placeret i SLV.

3.3 Den 5. februar 2009: Samråd

Ved samrådet den 12. januar 2009 anmodes ministeren om at give en generel redegørelse for status med hensyn til praktiserende flyvelæger og SLV's kontrol med deres undersøgelser. Af samrådsspørgsmålet fremgår det, at spørgeren forventer, at ministeren har løst problemet med, at SLV's læge både er praktiserende læge og kontrollant af andre praktiserende læger.

I henhold til Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens beredskabsnotat af 18. maj 2011 oplyste ministeren på samrådet, at det ikke er hensigtsmæssigt, at luftfartslægens dobbeltfunktion kan give anledning til tvivl, hvorfor dobbeltfunktionen vil blive bragt til ophør samme år.¹⁷

3.4 Den 19. maj 2011: Samråd

På samråd den 19. maj 2011 spørges der til, om det er korrekt, at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens luftfartslæge driver en flyvemedicinsk klinik ved siden af sit arbejde i styrelsen.

¹⁷ Jf. id. nr. 168517 i departementets journalsystem F2-Arkiv

Af ministerens beredskabsmateriale til samrådet¹⁸ fremgår det, at da der er blevet rejst tvivl om luftfartslæges habilitet som følge af hendes bibeskæftigelse som undersøgende flyvelæge, ophørte luftfartslægen ved udgangen af 2009 med at udføre flyvemedicinske undersøgelser som autoriseret flyvelæge i relation til personer, der skal have eller har dansk helbreds-certifikat, dog således at allerede aftalte undersøgelser til gennemførelse i 2009 kunne gennemføres senest med udgangen af februar 2010. Luftfartslægen har ifølge beredskabsmaterialet herefter udelukkende kunnet undersøge personer med udenlandske certifikater.

Af ministerens beredskabsmateriale fremgår desuden, at det er vigtigt for Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, at luftfartslægen selv er autoriseret flyvelæge, således at luftfartslægens kompetenceniveau mindst svarer til de flyvelæger, som styrelsen skal føre tilsyn med. Derfor tillader styrelsen, at luftfartslægen udfører ti årlige undersøgelser af danske certifikatholdere, i det omfang det er nødvendigt for at kunne opretholde flyvelægeautorisationen. Det bliver ifølge beredskabsmaterialet kun aktuelt, hvis der ikke kan gennemføres tilstrækkelige undersøgelser af udenlandske certifikatholdere. Den eventuelle efterfølgende evaluering af disse undersøgelser vil blive foretaget af den assisterende luftfartslæge.

3.5 Den 13. december 2016: TRU-spørgsmål 221

I TRU spørgsmål 221 (TRU alm.del) af 13. december 2016 spørges der til, om det efter ministerens vurdering er hensigtsmæssigt, at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, som varetager helbredsundersøgelser af piloter, også skal fungere som kontrollerende myndighed, og om ministeren betragter dette som foreneligt med habilitetskravet fastlagt i forvaltningslovens § 3, stk. 4.

I svaret af 6. januar 2017 fremgår det, at det i henhold til EU-retten er uafhængige flyvelæger og flyvemedicinske centre – ikke Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen – der udfører helbredsundersøgelser og meddeler helbredsgodkendelser af piloter, flyveledere og andre inden for civil luftfart. Styrelsens luftfartslæge fører i henhold til forordning tilsyn med, at de privatpraktiserende flyvelæger og flyvemedicinske centre lever op til kravene i forordningen, herunder tilsyn med kvaliteten af de gennemførte undersøgelser. Luftfartslægen skal i henhold til EU-retten vedligeholde sine lægelige kompetencer inden for luftfartsmedicin. Såvel luftfartslægen som den sidestillede assisterende luftfartslæge vedligeholder deres kompetencer til at foretage helbredsundersøgelser af piloter i deres private klinikker, hvor de opererer som flyvelæger. Hverken luftfartslægen eller den assisterende luftfartslæge må godkende en helbredsundersøgelse, som vedkommende selv har foretaget som flyvelæge.

Der henvises til, at styrelsen tidligere har forelagt spørgsmålet om luftfartslægens habilitet for Kammeradvokaten. Styrelsen oplyser herom, at

¹⁸ Jf. id. nr. 137845 i departementets journalsystem F2-Arkiv

”Kammeradvokatens vurdering i september 2016 er, at luftfartslægen ikke er inhabil i denne type af sager, idet luftfartslægens interesse i at forfordele konkurrerende privatpraktiserende flyvelæger er så begrænset, at hensynet til, at hvervet som luftfartslæge skal bestrides af en kvalificeret læge, må vægtes højere end den – forholdsvis teoretiske – interessekonflikt.

Kammeradvokaten har i den forbindelse lagt vægt på, at luftfartslægen ikke godkender helbredssager, luftfartslægen selv havde foretaget i sin egenskab af flyvelæge. Endvidere vurderer Kammeradvokaten, at luftfartslægen meget vanskeligt kan udvikle de af forordningen krævede kompetencer, hvis luftfartslægen er afskåret fra at foretage konkrete helbredsundersøgelser.

For at balancere hensynene vurderer Kammeradvokaten, at luftfartslægen maksimalt bør foretage 200 helbredsundersøgelser i sin privatpraksis om året, hvilket svarer til 2 % af det samlede antal årlige helbredsundersøgelser i Danmark. Dette har styrelsen efterfølgende nedfældet som et vilkår for at fungere i hvervet som luftfartslæge.”

Ifølge ministersvaret henholder ministeren sig til Kammeradvokatens vurdering og styrelsens svar, og ministeren finder på den baggrund ikke, at der foreligger en interessekonflikt i forvaltningsretlig forstand.

3.6 Den 6. november 2017: Møde med en folketingspolitiker

Den 6. november 2017 afholder ministeren et møde med et (nu tidligere) medlem af folketinget (herefter folketingsmedlem). Af ministerens beredskab til mødet fremgår det, at folketingsmedlemmet har tilkendegivet, at han finder det problematisk, at luftfartslægen ved siden af sin ansættelse i Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen har to lægepraksisser. Ifølge beredskabet mener folketingsmedlemmet desuden, at luftfartslægen antageligt bevidst selekterer i, hvem der kan få udstedt tilladelse til at virke som flyvelæge i Danmark. Ifølge beredskabet har folketingspolitikeren desuden tilkendegivet, at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen i hans optik tilsidesætter europæisk luftfartsregulering til fordel for danske særregler. Dette er ifølge beredskabet en holdning han deler med Forening 3.

Af ministerens beredskab til mødet¹⁹ fremgår det, at EU stiller krav om, at de nationale luftfartsmyndigheder har en kvalificeret luftfartslæge ansat, der kan træffe afgørelse i tvivlsager om helbredsegnethed for flyvebesætningsmedlemmer samt for flyveledere. Styrelsen har ifølge beredskabet en forventning om, at luftfartslægen opretholder sine kompetencer på området ved regelmæssigt selv at foretage sådanne helbredsundersøgelser. Derfor foretager luftfartslægen efter aftale med styrelsen årligt et antal undersøgelser af certifikatindehavere. Af beredskabet henvises der til, at Kammeradvokaten har vurderet, at de aftalte undersøgelser er af et så begrænset omfang, at

¹⁹ Jf. id. nr. 309961 i departementets journalsystem F2

det ikke medfører inhabilitet. Af beredskabet fremgår det også, at luftfartslægen ikke selv fører tilsyn med læger på Sjælland, hvor luftfartslægens egen klinik er placeret.

Af beredskabet fremgår desuden, at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen har oplyst, at det ikke er luftfartslægen, der træffer afgørelse om godkendelse, suspension eller inddragelse af tilladelser til flyvelæger i Danmark. Denne funktion varetages ifølge beredskabet andetsteds i styrelsen. Alle læger, der ansøger om godkendelse som flyvelæge, og som opfylder de relevante europæiske krav hertil, får ifølge beredskabet udstedt tilladelse til at virke som flyvelæge.

Af beredskabet fremgår desuden, at styrelsens myndighedsudøvelse tager udgangspunkt i, at europæisk ret har forrang for dansk ret, samt at nye tiltag ikke må svække det nuværende høje sikkerhedsniveau i Danmark. Det fremgår hertil, at styrelsen er bekendt med, at der er sager, hvor Forening 3 og styrelsen fortolker EU-reglernes samspil med national lovgivning forskelligt. I beredskabet bemærkes det, at i tilfælde af uenigheder om brugen af reglerne i en konkret sag, vil det i sidste ende være EU-domstolen, der skal afgøre spørgsmålet. Viser det sig, når der er afsagt endelig dom i en sag, at styrelsens fortolkning ikke er korrekt, vil fortolkningen blive ændret i overensstemmelse med dommen.

3.7 Den 20. marts 2019: § 20 spørgsmål S 673-674

I § 20-spørgsmål S 673 af 20. marts 2019 spørges der til, om ministeren finder det acceptabelt, at de i Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen ansatte ”medical assessor-læger” tillige fungerer som selvstændige flyvelæger i konkurrence med de flyvelæger, de kontrollerer.

Spørgsmålet besvares den 20. marts 2019. Af svaret fremgår det, at det er afgørende, at flyvelægerne i Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen ikke har berøring med sager og afgørelser, hvor vedkommende vil være forvaltningsretligt inhabil. Ifølge ministeren bliver man dog ikke nødvendigvis generelt inhabil som luftfartslæge af, at man samtidig er selvstændig flyvelæge. Habilitet er i stedet et område, man skal tage stilling til fra sag til sag og forud for hver eneste afgørelse, man træffer.

Spørgeren anfører, at for at en flyvemediciner ansat i Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen som luftfartslæge kan vedligeholde sin viden på området, er det vigtigste vel kurser, konferencer og at følge med i internationale fagtidsskrifter m.m. Spørgeren beder ministeren oplyse, om han mener, at mængden af undersøgelser, som styrelsens læger årligt udfører i deres egne klinikker, har betydning for vedligeholdelsen af faglige kompetencer på det flyvemedicinske område.

Ministeren svarer, at det ikke er et spørgsmål, som ministeren er ekspert i. Ministeren vil dog umiddelbart vurdere, at når man som praktiserende flyvelæge selv behandler sager, så vedligeholder man også sine kompetencer i det hverv, man har i styrelsen. Det må ifølge ministeren tages op fra sag til

sag, om der er tale om en inhabilitet, eller om der ikke er tale om en inhabilitet. Ministeren anfører, at ministeren dog er enig med spørgeren i, at der også må være andre måder, hvorpå man kan vedligeholde sine kompetencer, end ved selv at praktisere som flyvelæge.

Spørgeren oplyser, at der ved rundspørge til andre EU-lande så vidt vides ikke er andre lande, hvor en medical assessor har egne klinikker og dermed udfører en dobbeltrolle. Spørgeren beder ministeren oplyse, om ministeren mener, at det vil være hensigtsmæssigt, at styrelsens læger foretager undersøgelser som observatør hos en anden flyvelæge og dermed får faglig sparring uden at have nogen form for økonomisk interesse i egne klinikker.

Ministeren oplyser, at det umiddelbart lyder som en af måderne, man ville kunne gøre det på.

I § 20-spørgsmål 674 af 20. marts 2019 stilles der spørgsmål til, om ministeren mener, at det er rimeligt, når Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen er medvirkende til, at de fleste flyvelægeklinikker i Københavnsområdet mister deres autorisation, så der kun er få klinikker tilbage, som en ansat i styrelsen er økonomisk involveret i. Ved den mundtlige besvarelse den 27. marts 2019 oplyser spørgeren, at der i Københavnsområdet indtil for få år siden var ni flyvelægeklinikker, som alle fungerede perfekt, og som alle var glade for. Spørgeren oplyser, at styrelsen nu har lukket over halvdelen af klinikkerne. Ministeren spørges på den baggrund, om flyvelægerne i København laver flere fejl eller er dårligere flyvelæger end deres 16 kollegaer i den øvrige del af Danmark, hvor der underlig nok ikke lukkes klinikker.

Spørgeren oplyser desuden, at der med lukningen af de fire-fem flyvelægeklinikker i Københavnsområdet er opstået kapacitetsproblemer med undersøgelser af piloter, kabinepersonale og flyveledere. Flyelskaberne har derfor måttet sende personale til både Sverige og Jylland. Spørgeren beder på den baggrund ministeren oplyse, om ministeren mener, at det er på tide at få ryddet op, så vi igen får det antal flyvelægeklinikker i Københavnsområdet, der skal til for at tilgodese behovet for de mange undersøgelser af flybesætninger og flyveledere.

Ministeren svarer, at spørgsmålet synes at være baseret på en række konkrete begivenheder og informationer, som ikke er ministeren umiddelbart tilgængelige. Ministeren erklærer derfor efter forretningsordenens § 20, stk. 4, at ministeren ikke kan besvare spørgsmålet. Ministeren henviser i stedet spørgeren til at stille spørgsmålet som et udvalgs spørgsmål.

Spørgsmålene er efterfølgende blevet stillet som TRU spørgsmål 505-507 (alm.del) af 28. marts 2019. Spørgsmålene er den 5. april 2019 blevet foreløbigt besvaret med, at det ikke inden for fristen har været muligt at indhente de fornødne oplysninger til besvarelse af spørgsmålene. Spørgsmålet er ikke blevet endeligt besvaret inden folketingsvalget 2019, hvor spørgsmålet er bortfaldet.

4 Kammeradvokatens udtalelser

Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen har tre gange bedt Kammeradvokaten vurdere, hvorvidt der har været habilitetsmæssige problemer forbundet med SJs virke som henholdsvis selvstændig/undersøgende flyvelæge og senere ejer af AeMC/O1 (Doctors.dk) ved siden af sin stilling som luftfartslæge (Medical Assessor) i styrelsen. Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen har desuden ved én lejlighed bedt Kammeradvokaten vurdere, hvor mange undersøgelser tidligere jernbanelæge i styrelsen MT kunne foretage i sin privatkonsultation, hvis han skulle opretholde sin stilling som konsulent i styrelsen.

Disse udtalelser gennemgås i nærværende afsnit for blandt andet at give en forståelse af sagens juridiske perspektiver for så vidt angår habilitet. Da der har været rejst kritik af Kammeradvokatens udtalelser, har taskforcen, ud over selve udtalelserne, også gennemgået store dele af det forudgående materiale og den forudgående korrespondance, der har været lagt til grund for udtalelserne, med henblik på at vurdere berettigelsen af kritikken af Kammeradvokatens udtalelser. Dette har samtidig givet anledning til at kommentere styrelsens brug af Kammeradvokatens udtalelser.

4.1 Udtalelse vedrørende SJ af 11. maj 2006

I forbindelse med SJs overtagelse af en ledig flyvelægepraksis i begyndelsen af 2006 blev SLV opmærksom på de mulige habilitetsmæssige problemer, der kunne være forbundet med at lade SJ fungere som flyvelæge ved siden af sin stilling som luftfartslæge.²⁰ Ved brev af 4. maj 2006 bad SLV Kammeradvokaten foretage en vurdering af spørgsmålet.

Kammeradvokaten vurderede i sin udtalelse af 11. maj 2006, at det ville være i strid med de dagældende regler på det flyvemedicinske område, hvis SJ som luftfartslæge i SLV behandlede de helbredssager, hvor hun selv havde foretaget den flyvemedicinske undersøgelse som AME. Kammeradvokaten udtalte, at det samme ville gøre sig gældende i det tilfælde, hvor det var en assisterende luftfartslæge i SLV, der behandlede de helbredsundersøgelser, som SJ havde udført som flyvelæge. Baggrunden for denne vurdering var, at SLV havde oplyst Kammeradvokaten, at SJ som ledende luftfartslæge havde ret til at omgøre beslutninger truffet af de assisterende luftfartslæger. Kammeradvokaten bemærkede desuden, at der derudover – i hvert fald for udenforstående – kunne opstå tvivl om, hvorvidt de assisterende luftfartslæger kunne se objektivt på indstillinger udarbejdet af SJs sit virke som AME. Kammeradvokaten vurderede dog, at hvis der blev skabt hjemmel dertil i de dagældende nationale regler, ville det næppe give anledning til betænkeligheder at lade SJ fungere som AME, hvis SJ ophørte med at være ledende

²⁰ Jf. brev af 4. maj 2006 fra SLV til Kammeradvokaten

luftfartslæge og i stedet blev assisterende luftfartslæge underlagt en ny ledende luftfartslæge, som skulle føre kontrol med de indstillinger og godkendelser, som SJ foretog i sin egenskab af AME.

Vurdering

Kammeradvokatens udtalelse af 11. maj 2006 giver ikke anledning til bemærkninger.

4.2 Udtalelse vedrørende SJ af 13. september 2016

Kammeradvokaten var ved dennes udtalelse af 13. september 2016 blevet bedt om at vurdere, hvorvidt SJ var inhabil ved tilsynet med flyvelægers virke herunder særligt, hvorvidt hun var inhabil i forbindelse med sanktionsager.

Kammeradvokaten vurderede, at SJ ikke var inhabil ved denne type af sager, såfremt SJ ikke foretog mere end 200 helbredsundersøgelser om året.

Kammeradvokaten lagde ved vurderingen vægt på, at de EU-retlige regler på området kræver, at Medical Assessors (luftfartslæger) vedligeholder deres kompetencer. Af udtalelsen fremgår, at SJ havde oplyst, at det var vanskeligt for hende at vedligeholde sine kompetencer som luftfartslæge, hvis hun ikke selv måtte foretage helbredsundersøgelser. Ifølge udtalelsen delte Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen dette synspunkt. På den baggrund anførte Kammeradvokaten følgende:

”Jeg lægger på baggrund af styrelsens oplysninger til grund, at det vil være meget vanskeligt for SJ at udvikle disse kompetencer, hvis hun er afskåret fra at foretage helbredsundersøgelser af piloter i sin egenskab af flyvelæge.”

Af Kammeradvokatens udtalelse fremgår desuden, at der i alt var 20 flyvelæger i Danmark på det pågældende tidspunkt, og at SJ udførte ca. 200 undersøgelser om året i sin lægepraksis, hvilket udgjorde blot 2 % af det samlede antal årlige helbredsundersøgelser i Danmark, som på det tidspunkt var på omkring 10.000. Kammeradvokatens vurdering var på den baggrund som følgende:

”Det er derfor min vurdering, at SJ ikke er inhabil i denne type af sager, idet SJs interesse i at forfordere konkurrerende privatpraktiserende flyvelæger er så begrænset, at hensynet til, at tilgodese kravet om, at hvervet som luftfartslæge skal bestrides af en kvalificeret læge, må vægtes højere end den – forholdsvis teoretiske – interessekonflikt.

Denne vurdering forudsætter dog, at SJ ikke udfører flere end 200 helbredsundersøgelser om året, idet jeg ud fra det oplyste lægger til grund, at det er et passende antal helbredsundersøgelser at foretage i forhold til at vedligeholde sine faglige kompetencer.”

På baggrund af Kammeradvokatens udtalelse indgik Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen en aftale med SJ. [Udeladt].

Vurdering

Kammeradvokaten forholdte sig ved sin udtalelse ikke selvstændigt til, hvorvidt det var nødvendigt for, at SJ kunne opretholde sine kompetencer, at hun foretog op til 200 helbredsundersøgelser om året.

Hertil kan det bemærkes, at forordning 1178/2011, ARA.MED.120 giver en række eksempler på, hvordan luftfartslæger kan bibeholde deres kompetencer, herunder at dette kan ske ved deltagelse i genopfriskningstræning, deltagelse i flyvemedicinske konferencer og deltagelse i forskningsaktivitet. Foretagelse af flyvemedicinske undersøgelser nævnes ikke.

Det kan ligeledes bemærkes, at det er en betingelse for at blive luftfartslæge, at vedkommende har udført 200 CL 1-helbredsundersøgelser eller lignende. Det er dog ikke en betingelse, at disse undersøgelser er udført inden for en bestemt tidsperiode. Det kan dermed vanskeligt anses som en betingelse for at blive luftfartslæge, at vedkommende har foretaget 200 helbredsundersøgelser i året forud for, at den pågældende udnævnes som luftfartslæge.

Det forekommer i lyset heraf uklart, hvorfor det skulle være nødvendigt at foretage 200 helbredsundersøgelser om året, for at en luftfartslæge kan opretholde sine kompetencer. Hertil kan det bemærkes, at det ikke ud af Kammeradvokatens udtalelse kan læses, at styrelsen skulle have givet Kammeradvokaten nogen forklaring på, hvorfor styrelsen vurderede at 200 årlige helbredsundersøgelser var passende.

Taskforcens undersøgelse har vist, at SJ den 26. april 2016 sender en mail til Christian Thorhauge med TBST-medarbejder 5 cc, hvor hun anfører, at hun året før udførte mellem 200 og 250 undersøgelser. [Udeladt]. Tallet 200 forekommer således at være fastlagt ud fra det antal undersøgelser, SJ har oplyst Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, at hun udførte.

Det vurderes, at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen ved deres brug af Kammeradvokatens udtalelse ikke i behørigt omfang har taget hensyn til, at Kammeradvokaten ikke foretog en selvstændig vurdering af nødvendigheden af, at SJ foretog op til 200 helbredsundersøgelser om året. Det kan eksempelvis fremhæves, at det af TRU-spørgsmål 221 af 13. december 2016 (se afsnit 3.5) fremgår, at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen med henvisning til Kammeradvokatens udtalelse fra september 2016 oplyste følgende:

”Endvidere vurderer Kammeradvokaten, at luftfartslægen meget vanskeligt kan udvikle de af forordningen krævede kompetencer, hvis luftfartslægen er afskåret fra at foretage konkrete helbredsundersøgelser.

For at balancere hensynene vurderer Kammeradvokaten, at luftfartslægen maksimalt bør foretage 200 helbredsundersøgelser i sin privatpraksis om året, hvilket svarer til 2 % af det samlede antal årlige helbredsundersøgelser i Danmark. Dette har styrelsen efterfølgende nedfældet som et vilkår for at fungere i hvervet som luftfartslæge.”

Det vurderes som værende en misvisende gengivelse af Kammeradvokatens udtalelse, idet styrelsens oplysninger kan læses således, at Kammeradvokaten selvstændigt har vurderet, at det er nødvendigt for luftfartslægen at foretage 200 helbredsundersøgelser for at opretholde sine kompetencer, hvilket, som nævnt, ikke er tilfældet.

Taskforcen har endvidere ikke fundet nogen tegn på, at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen selv skulle have foretaget nogen egentlig vurdering af, hvor mange undersøgelser det vil være nødvendigt for en luftfartslæge at foretage for at bibeholde sine kompetencer. Begrænsningen synes således alene at være fastlagt ud fra en umiddelbar betragtning fra styrelsens side om, at det antal undersøgelser, SJ foretog på daværende tidspunkt, var rimeligt.

Taskforcen finder de to ovennævnte forhold kritisabelt.

4.3 Udtalelse vedrørende SJ af 2. marts 2018

4.3.1 Udtalelse af 2. marts 2018

Kammeradvokaten blev ved sin udtalelse af 2. marts 2018 bedt om at vurdere, hvorvidt SJ var inhabil ved behandlingen af sager om andre flyvelægers autorisationer og certifikatsager, herunder særligt om antallet af helbredsundersøgelser, som hun kunne udføre, var afhængigt af, om hun var ejer af et Flyvemedicinsk Center (AeMC) eller var ansvarlig flyvelæge (AME) på et AeMC. Kammeradvokaten var desuden blevet bedt om at vurdere, hvorvidt SJ var inhabil i forhold til at træffe afgørelse i certifikatsager og sager om autorisation af flyvelæger i den forestående organisationsændring (se afsnit 5.5), hvor SJ ifølge planen skulle fungere som styrelseslæge.

Af Kammeradvokatens udtalelse fremgår, at styrelsen var blevet gjort opmærksom på, at SJ havde tilknyttet en række lægekonsulenter til at udføre helbredsundersøgelser på sin privatklinik. I 2017 var der blevet foretaget omkring [Udeladt] helbredsundersøgelser på klinikken på luftfartsområdet, og som indehaver af klinikken modtog SJ en ikke nærmere defineret procentdel af den indtjening, som de tilknyttede lægekonsulenter modtog for helbredsundersøgelserne. Af Kammeradvokatens udtalelse fremgår desuden, at styrelsen havde oplyst Kammeradvokaten, at styrelsen ikke havde grund til at betvivle, at SJ havde overholdt, at hun selv højst kunne foretage 200 helbredsundersøgelser om året. I udtalelsen anføres det, at såfremt det lægges til grund, at der, som anført i Kammeradvokatens udtalelse af 13. september 2016, foretages ca. 10.000 helbredsundersøgelser om året i Danmark, blev ca. 2 % af disse foretaget af SJ og ca. [Udeladt] på hendes klinik.

Kammeradvokaten vurderede, at SJ ikke var inhabil i styrelsens daværende organisation ved behandlingen af andre flyvelægers autorisationer og certifikatsager. Den omstændighed, at SJs stempel blev anvendt af de til Doctors.dk tilknyttede læger, kunne ikke ændre ved vurderingen. Kammeradvokaten lagde ved vurderingen særlig vægt på, at tilsynet med flyvelægerne var geografisk opdelt for at hindre risikoen for inhabilitet.

Kammeradvokaten anførte desuden, at det ikke havde nogen betydning for vurderingen af antallet af helbredsundersøgelser, som SJ kunne udføre uden at blive anset for inhabil, om hun var ejer af et AeMC eller var ansvarlig AME på et AeMC, idet styrelsen havde fastsat begrænsningen på 200 undersøgelser ud fra den forudsætning, at SJ i henhold til EASA's regler var forpligtet til at vedligeholde sine faglige kompetencer, og at styrelsen ved fastsættelsen af antallet *"må antages at have vurderet"* at 200 undersøgelser opfyldte dette krav.

Kammeradvokaten vurderede desuden, at SJ ikke var inhabil ved behandlingen af certifikatsager fra flyvelæger uden for Sjælland, idet hendes interesse i at forfordele konkurrerende privatpraktiserende læger uden for Sjælland var yderst begrænset.

Det var ligeledes Kammeradvokatens vurdering, at Doctors.dk ikke havde en særlig interesse, hvorfor SJ heller ikke var inhabil som direktør eller eneejer af virksomheden. Denne vurdering forudsatte dog ifølge Kammeradvokaten, at flyvelægerne i Jylland ikke kunne betragtes som konkurrenter i samme omfang som flyvelægerne på Sjælland.

Kammeradvokaten udtalte, at der i styrelsens fremtidige organisation, hvor SJ skulle fungere som styrelseslæge, ikke ville foreligge inhabilitet i forbindelse med sagsbehandlingen eller tilsynsfunktionen på luftfartsområdet, idet denne funktion ville blive varetaget af en ved styrelsen ansat Medical Assessor. Kammeradvokaten vurderede dog, at der ville opstå inhabilitet, hvis SJ som klageinstans skulle behandle klager over afgørelser truffet af læger ansat ved Doctors.dk, idet hun som direktør og reelle eneejer af selskabet kunne have en økonomisk interesse i at foretage en lempelig vurdering af flyvelægerne ansat hos Doctors.dk. Kammeradvokaten anbefalede derfor, at TBST enten lod det fællesskandinaviske lægeforum eller den af styrelsen ansatte MA varetage rollen som klageinstans i disse tilfælde.

Kammeradvokaten udtalte desuden, at der ikke i den nye organisation var tiltænkt en geografisk opdeling ved behandlingen af klager over afgørelser truffet af flyvelæger. Kammeradvokaten vurderede, at dette kunne medføre risiko for interessekonflikt ved behandlingen af klager over flyvelæger, der geografisk udgjorde konkurrenter til Doctors.dk, men at interessens karakter var så begrænset, at det ikke med fuld sikkerhed kunne fastslås, om det ved en retlig prøvelse heraf ville blive vurderet, at der forelå inhabilitet i medfør af forvaltningslovens § 3, stk. 2.

Vurdering

For så vidt angår Kammeradvokatens vurdering af SJs habilitet i den daværende organisation kan det undre, at Kammeradvokaten fandt, at den geografiske opdeling af tilsynet med flyvelægerne var tilstrækkeligt til at sikre imod, at SJs ejerskab af AeMC/01 kunne føre til inhabilitet, men at Kammeradvokaten ikke kommenterede på styrelsens fortsatte begrænsning af antallet af helbredsundersøgelser, som SJ må udføre som AME.

Det forhold, at Kammeradvokaten ikke fandt, at SJs ejerskab af AeMC/01 gjorde hende inhabil, skal formentlig ses i lyset af, at Kammeradvokaten ikke anså det for tilstrækkeligt til at påvirke SJs habilitet, at AeMC/01 foretog [Udeladt] af samtlige helbredsundersøgelser i Danmark. Der må dog alt andet lige være større risiko for habilitetsmæssige problemer ved, at en luftfartslæge er indehaver af et AeMC, end at en luftfartslæge fungerer som selvstændig AME, da der i sagens natur må være en grænse for, hvor mange helbredsundersøgelser det er muligt for en enkelt person at foretage ved siden af et fuldtidsjob i en styrelse, hvorimod et AeMC med mange tilknyttede læger potentielt vil kunne foretage en meget stor procentdel af de i Danmark foretagne helbredsundersøgelser. Det forekommer derfor bemærkelsesværdigt, at Kammeradvokaten anså den geografiske opdeling for tilstrækkelig til at beskytte imod habilitet i relation til SJs ejerskab af AeMC/01, men at Kammeradvokaten enten ikke anså den geografiske opdeling for tilstrækkeligt til at sikre mod, at SJ blev inhabil som følge af antallet af undersøgelser, hun foretog som AME, eller i hvert fald valgte ikke at kommentere på den begrænsning, TBST havde pålagt SJ.

Det kan desuden bemærkes, at Kammeradvokaten alene udtalte, at SJ ikke var inhabil ved behandlingen af sager uden for Sjælland. Kammeradvokaten har således ikke behandlet spørgsmålet om, hvorvidt den geografiske opdeling af tilsynet med flyvelægerne var tilstrækkelig til at sikre, at SJ ikke havde mulighed for at udøve en væsentlig indflydelse på de sjællandske flyvelægers virke.

Taskforcen har ikke kendskab til, hvad SJs officielle titel har været i alle hendes år i styrelsen, men siden 2006 benævnes hun ofte i sagsakterne enten som den ledende luftfartslæge eller ”luftfartslægen” mens styrelsens andre luftfartslæger i mange sagsakter omtales som assisterende luftfartslæge. Som anført i Kammeradvokatens første udtalelse af 11. maj 2006 kan dette – i hvert fald for udenforstående – skabe tvivl om, hvorvidt de assisterende luftfartslæger har kunnet se objektivt på indstillinger udarbejdet af SJ i sit virke som AME. Det er taskforcens vurdering, at dette i praksis kan have været en udfordring, uanset om SJ formelt set har været chef for de assisterende luftfartslæger eller ej, se yderligere herom i afsnit 7.3.1, hvoraf det blandt andet fremgår, at Luftfartslæge Ø har omtalt SJ som hans lægelige chef. Kammeradvokaten taler i nærværende udtalelse selv om en geografisk opdeling mellem ”luftfartslægen” og ”den assisterende MA”. Kammeradvokaten er således blevet gjort bekendt med i hvert fald denne forskel på luftfartslægeres status i styrelsen.

Dertil kommer, at SJ som ledende luftfartslæge/”luftfartslægen” ikke alene behandlede autorisations- og certifikatsager. SJ varetog også en lang række

opgaver af generel betydning for det flyvemedicinske område. SJ var blandt andet ansvarlig for at holde styrelsens procedurer på det flyvemedicinske område ved lige, hun stod for afholdelsen af flyvemedicinske kurser, hun var styrelsens repræsentant på det flyvemedicinske område i en række fora osv., se bilag 1, afsnit 1.1.

Foruden at disse arbejdsopgaver på luftfartsområdet i sig selv har givet SJ mulighed for at præge luftfartslægerne virke (om end på et mere generelt plan), må det også antages at have bidraget yderligere til at give SJ en autoritet på det flyvemedicinske område i styrelsen.

Det er bemærkelsesværdigt, at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen ikke har fundet anledning til at vurdere – eller kræve at Kammeradvokaten foretog en vurdering af – hvorvidt denne særlige status kunne hindre de assisterende luftfartslægers mulighed for at træffe afgørelser vedrørende de sjællandske flyvelæger, som gik imod SJs vurdering af sagen.

Dertil kommer, at luftfartslægerne, som anført i Kammeradvokatens udtalelse, kunne konsultere hinanden, førend der blev truffet afgørelse. Selv hvis SJ ikke havde en særlig autoritet på det flyvemedicinske område må dette i sig selv siges at have givet SJ en vis mulighed for at præge afgørelserne vedrørende sjællandske flyvelæger.

Det bemærkes, at taskforcen ikke er bekendt med, i hvilket omfang Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen har oplyst Kammeradvokaten om SJs særlige rolle i styrelsen, ud over at Kammeradvokaten, som nævnt, er bekendt med betegnelserne ”luftfartslæge” kontra ”assisterende luftfartslæge” (”assisterende MA”).

Kammeradvokatens vurdering af SJs habilitet efter den planlagte organisationsændring, hvor SJ skulle fungere som styrelseslæge, giver ikke anledning til bemærkninger. For så vidt angår Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens planer for organisationsændringen skal det dog bemærkes, at Kammeradvokatens udtalelse sammenholdt med de oplysninger om den planlagte organisationsændring, som taskforcen er i besiddelse af, giver anledning til visse uklarheder.

Det fremgår således af Kammeradvokatens udtalelse, at SJ efter organisationsændringen ville have været inhabil ved behandlingen af klager over afgørelser truffet af læger ansat hos Doctors.dk, og at der desuden ville være en risiko for, at der kunne opstå interessekonflikter ved SJs behandling af klager over flyvelæger, der havde en nær geografisk placering til Doctors.dk.

Det er uklart, hvorvidt det var Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens hensigt, at der skulle ske en geografisk opdeling af styrelseslægefunktionen, eller om Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen vurderede, at risikoen for interessekonflikt var tilstrækkeligt begrænset til, at dette ikke var nødvendigt.

4.3.2 [Udeladt]

[Udeladt].

Vurdering

[Udeladt].

Uanset om denne vurdering har været korrekt eller ej, ændrer det dog ikke ved, at personer, der virker inden for den offentlige forvaltning, ikke må træffe afgørelser, deltage i afgørelser eller i øvrigt medvirke ved behandlingen af sager, hvor de er inhabile, jf. forvaltningslovens § 3. I det omfang Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen i 2017 har vurderet, at SJs økonomiske interesse i AeMC/01 har udgjort et habilitetsmæssigt problem, og styrelsen har vurderet, at dette problem ikke har kunne afhjælpes ved at pålægge SJ begrænsninger i hendes virke som flyvelæge, burde styrelsen således have sikret sig, at SJ ikke varetog de arbejdsopgaver i Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, hvor SJ vurderedes at kunne være inhabil.

Det eneste værn imod SJs inhabilitet som følge af hendes økonomiske interesse i AeMC/01 har både før og efter [Udeladt] og Kammeradvokatens udtalelse af 2. marts 2018 været den geografiske opdeling af tilsynet med landets flyvelæger. Det er muligt, at den geografiske opdeling kunnet have hindret habilitetsmæssige problemer hidrørende fra SJs økonomiske interesse i AeMC/01, såfremt den reelt var blevet implementeret i praksis, om implementeringen af den geografiske opdeling se afsnit 7, hvoraf det fremgår, at det er meget væsentlige mangler ved implementeringen.

4.4 Udtalelse vedrørende MT af 30. september 2016

Kammeradvokaten blev ved sin udtalelse af 30. september 2016 bedt om at vurdere, hvor mange helbredsundersøgelser af piloter, som MT kunne foretage i sin privatkonsultation, hvis MT skulle opretholde sin ansættelse i styrelsen. [Udeladt]. Som konsulent i styrelsen traf MT desuden ikke afgørelser i forhold til borgerne eller afgørelser i sanktionssager vedrørende hans konkurrenter. MT beskæftigede sig desuden primært med jernbanepersonale og ikke luftfartspersonale i TBST. Kammeradvokaten fandt på den baggrund, at MTs tilknytning til TBST, hans arbejdsopgaver mv. ikke svarede til SJs. Kammeradvokaten vurderede på den baggrund, at MT ikke var inhabil i den type af sager, da MTs mulighed for at forfordele konkurrerende privatpraktiserende flyvelæger forekom Kammeradvokaten at være af helt teoretisk karakter. Kammeradvokaten fandt på den baggrund ikke, at der var grundlag for at fastsætte en grænse for hvor mange helbredsundersøgelser, MT kunne udføre af piloter mv. i sin privatpraksis.

Vurdering

Kammeradvokatens udtalelse af 30. september 2016 giver ikke i sig selv anledning til bemærkninger.

I forhold til Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens brug af afgørelsen til at fastlægge styrelsens regler for luftfartslægekonsulenter, skal det dog bemærkes, at styrelsen forekommer at have læst udtalelsen således, at styrelsens luftfartslægekonsulenter generelt set ikke kan pålægges begrænsninger i deres virke som flyvelæge.

[Udeladt].

Ligeledes fremgår det af talepapiret [Udeladt]. Det fremgår herom, at styrelsen har en udtalelse fra Kammeradvokaten, der fastslår, at konsulentlæger ikke skal leve op til samme habilitetskrav som ansatte læger.²¹ Tilsvarende anfører Luftfartslæge Ø i en mail af 17. marts 2018 til flyvelæge X, flyvelæge J og SJ følgende: *”For mit vedkommende, som konsulent, ingen begrænsninger, men jeg er heller ikke ansat i styrelsen. EASA og kammeradvokaten siger max. 200 undersøgelser/år. For ansatte i styrelsen.”*

Det kan ligeledes nævnes, at baggrunden for Kammeradvokatens udtalelse vedrørende MT er en mail fra Christian Thorhauge til TBST-medarbejder 1 af 21. september 2016, hvor Christian Thorhauge anfører, at de *”på mødet”* (taskforcen har ikke kendskab til det konkrete møde) talte om, at en konsulent ikke skulle omfattes af begrænsningen på de 200 undersøgelser.²²

I henhold til forvaltningslovens § 3, stk. 1, gælder forvaltningslovens habilitetsregler for personer, der *”virker”* for den offentlige forvaltning. Det fremgår eksplicit af forarbejderne til bestemmelsen, at det er uden betydning, om det pågældende virke beror på et ansættelsesforhold eller ej, om arbejdet er lønnet eller ej, eller om der er tale om heltids- eller deltidsbeskæftigelse. Det er således irrelevant for spørgsmålet om luftfartslægernes habilitet, hvorvidt der er tale om et konsulentforhold eller et ansættelsesforhold. Det er således ikke korrekt – som anført i det ovenfor nævnte talepapir – at konsulenter ikke skal leve op til samme habilitetskrav som ansatte læger. Der skal i alle tilfælde foretages en konkret vurdering af den, hvorvidt der som følge af interessens karakter og den pågældendes funktioner i forbindelse med sagsbehandlingen kan antages at være fare for, at afgørelsen i sagen vil kunne blive påvirket af uvedkommende hensyn, jf. forvaltningslovens § 3, stk. 2.

Kammeradvokatens udtalelse må læses således, at der på baggrund af en samlet vurdering af MTs virke i TBST, herunder det forhold, at han som konsulent ikke selvstændigt traf afgørelser, men også det forhold, at MT primært beskæftigede sig med jernbanesager, samt at han alene havde en arbejdstid på ca. [Udeladt] timer om ugen, ikke var nogen habilitetsmæssige problemer.

[Udeladt].

²¹ Bilag til mail af 6. september 2017 fra Kåre Clemmesen til TBST-medarbejder 1 og Christian Thorhauge

²² For Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens oplæg til Kammeradvokaten se mail af 27. september 2016 fra TBST-medarbejder 1 til Kammeradvokaten

Det er samlet set taskforcens vurdering, at det er problematisk, at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen indfortolker vurderinger i Kammeradvokatens udtalelse, som ikke fremgår af udtalelsen. [Udeladt].

5 Organisering af styrelsens lægefunktion

I nærværende afsnit redegøres der for Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens beskrivelse af organiseringen af styrelsens flyvelægefunktion. Spørgsmålet om, hvorvidt styrelsens beskrivelse af organiseringen af flyvelægelægefunktionen stemmer overens med, hvordan flyvelægefunktionen har været administreret i praksis, behandles ikke i nærværende afsnit, da undersøgelsen og vurderingen af dette gennemgås i afsnit 7.

Nærværende afsnit har således til formål at beskrive den officielle organisering og ikke den faktiske. Dog beskrives forskellen mellem den officielt udmeldte organisering og organiseringen de facto vedrørende etableringen af en ny styrelseslæge i afsnit 5.5. Dette skyldes, at organiseringen de facto som beskrevet i afsnit 5.5 er et udtryk for en organisatorisk ledelsesbeslutning i styrelsen, hvor afsnit 7 beskriver de faktiske sagsbehandlingsskridt, som ikke nødvendigvis stemmer overens med den besluttede organisering og derfor ikke nødvendigvis er et udtryk for en organisatorisk ledelsesbeslutning.

Da omorganiseringerne i høj grad beror på Kammeradvokatens udtalelser, vil der være gentagelser fra afsnit 4 i nærværende afsnit, men for at skabe det bedste overblik, er det fundet mest hensigtsmæssigt at beskrive organisationen i et selvstændigt afsnit.

5.1 Begrænsning af luftfartslægens adgang til at godkende egne helbreds-godkendelser i 2006

Fra 1994 frem til 2006 fungerede SJ som ledende luftfartslæge.

I februar 2005 erklærede Statens Luftfartsvæsen (SLV) over for SJ, at styrelsens luftfartslæger havde ret til at foretage flyvemedicinske undersøgelser som AME eller ved et AeMC ved siden af deres arbejde i SLV.²³ På den baggrund fik SJ den 22. februar 2005 tilladelse til at påtage sig bibeskæftigelse som lægekonsulent ved Medicinsk Testcenter. Den 17. november 2005 godkendte SLV SJ som flyvelæge, og den 8. december 2005 godkendte SLV SJs overtagelse af en ledig flyvelægepraksis.

[Udeladt].

Af Kammeradvokatens udtalelse af 13. september 2016 fremgår, at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen i forlængelse af Kammeradvokatens udtalelse af 11. maj 2006 besluttede, at SJ ikke længere skulle fungere som ledende luftfartslæge, men at hun og den assisterende luftfartslæge MT (som var ansat som speciallægekonsulent i styrelsen fra 2006 frem til oktober 2018) skulle

²³ Referat af internt møde underskrevet den 11. februar 2005

sidestilles og begge referere til kontorchefen. Det blev ifølge Kammeradvokaten desuden besluttet, at SJ ikke måtte godkende helbredsundersøgelser, som hun selv havde foretaget som flyvelæge.

Baggrunden for, at dette har været resultatet af Kammeradvokatens udtalelse, kan formentlig søges i, at Kammeradvokatens betænkeligheder ved at lade en assisterende luftfartslæge varetage behandlingen af den ledende luftfartslæges sager, som nævnt i afsnit 4.1, var baseret på, at den ledende luftfartslæge havde mulighed for at omgøre den assisterende luftfartslæges beslutninger. Det må antages, at SJ ikke havde denne mulighed efter sidestillingen af hende og MT.

[Udeladt].

5.2 Begrænsning af luftfartslægens adgang til at foretage flyvemedicinske undersøgelser til 10 undersøgelser i 2009

Af styrelsens notat af 18. maj 2011²⁴ fremgår det, at luftfartslægen (SJ) ved udgangen af 2009 ophørte med at foretage flyvemedicinske undersøgelser som autoriseret flyvelæge i relation til personer, der skulle have dansk helbredscertifikat.²⁵ Allerede aftalte undersøgelser til gennemførelse i 2009 kunne luftfartslægen dog gennemføre senest med udgangen af februar måned 2010. Efter denne dato kunne luftfartslægen udelukkende undersøge personer med udenlandske certifikater. Der blev dog givet tilladelse til, at luftfartslægen kunne udføre 10 undersøgelser af danske certifikatholdere med henblik på at kunne opretholde sit AME-certifikat, såfremt det ikke var muligt for luftfartslægen af foretage 10 undersøgelser af udenlandske certifikatholdere. Eventuelle evalueringer af disse undersøgelser skulle ifølge notatet foretages af den assisterende luftfartslæge.

5.3 [Udeladt]

I 2010 fik Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen en finding af EASA for at pålægge AME'er begrænsninger i strid med reglerne. [Udeladt].

Ole Lynggaard beder den 10. januar 2011 SJ lave et oplæg til et møde med daværende vicedirektør i TBST Keld Ludvigsen, hvor den pågældende finding skulle drøftes. SJ svarer den 20. januar 2011, at de eksisterende begrænsninger er klart ulovlige, herunder SJs begrænsning, hvorefter hun alene må behandle udenlandske certifikater som AME.

Den 31. januar 2011 sender SJ en mail til Keld Ludvigsen, Ole Lynggaard og TBST-medarbejder 2, hvoraf det fremgår, at Ole Lynggaard på et møde i

²⁴ Beredskabsnotat vedr. Trafikstyrelsens luftfartslæge og Flyvemedicinsk klinik

²⁵ [Udeladt].

TBST den 28. januar 2011 oplyste, at EASA vil fjerne alle AME-begrænsninger i 2012, således at alle læger, der har taget den flyvemedicinske uddannelse og opfylder kravene til AME i princippet skal autoriseres. Ifølge SJ blev man på baggrund af EASA-findingen enige om, at de dagældende AME-begrænsninger også var ulovlige efter de dagældende regler, hvorfor de skulle ophæves omgående.

Den 7. marts 2011 godkender Ole Lynggaard et nyhedsbrev, hvoraf det fremgår, at AME-begrænsningerne ophæves omgående, og at nye reviderede autorisationsbeviser vil blive fremsendt inden udgangen af marts. Det fremgår ikke af nyhedsbrevet, hvorvidt begrænsningen af SJs autorisationsbevis er omfattet heraf. Taskforcen har ikke kunnet finde korrespondance, hvori andre end SJ udtaler sig for eller imod den påstand, at begrænsningen på SJs AME-bevis skulle være omfattet af EASA's finding.

Det skal hertil bemærkes, at det er taskforcens vurdering, at der er en betydelig forskel på at pålægge en AME-begrænsninger, og at pålægge en Medical Assessor ikke at fungere som AME (eller at pålægge en Medical Assessor at fungere som AME i et mere begrænset omfang end andre AME'er) ved siden af vedkommendes offentlige embede. Taskforcen er enig i, at der ikke i henhold til forordning 1178/2011 kan pålægges AME'er begrænsninger, da en AME enten opfylder kravene til at fungere som AME eller ej. En Medical Assessor er imidlertid en offentlig ansat (eller en konsulent, der har indgået en kontrakt med det offentlige), og vedkommende skal dermed leve op til de krav, der følger af at virke på vegne af det offentlige, herunder forvaltningslovens habilitetskrav. Hvis det vurderes, at det vil være i strid med forvaltningsloven for en Medical Assessor at fungere som AME ved siden af sit offentlige embede (eller at fungere som AME i samme omfang som andre AME'er), så er styrelsen forvaltningsretligt forpligtet til at indgå aftale med den pågældende Medical Assessor om at begrænse vedkommendes bibe-skæftigelse som AME, eller hvis dette ikke er muligt – at afskedige eller omplacere vedkommende til en stilling, hvor der ikke er habilitetsproblemer. Dette udgør ikke som sådan en AME-begrænsning, men følger af de almindelige regler, der gælder for personer, der virker på vegne af det offentlige. Taskforcen finder derfor umiddelbart ikke, at begrænsningen pålagt SJ skal anses for værende omfattet af EASA's finding.

Som anført ovenfor i afsnit 3.4 fremgår det af ministerens talepapir til samråd af 19. maj 2011, at luftfartslægen ophørte med at foretage flyvemedicinske undersøgelser af personer med danske certifikater ved udgangen af 2009, og at hun herefter alene har kunnet foretage ti årlige undersøgelser af danske certifikatindehavere, såfremt dette er nødvendigt for at kunne opretholde flyvelægeautorisation. Da samrådet ligger efter fremsendelsen af nyhedsbrevet, må det antages, at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen på tidspunktet for fremsendelsen af nyhedsbrevet ikke er den opfattelse, at SJs begrænsning er i strid med EASA-reglerne. Som nævnt ovenfor, fortolker SJ dog selv findingen således, at den omfatter hendes begrænsning.

Parallelt med drøftelserne angående EASA-findingen pågår der drøftelser angående MTs habilitet ved fusionen mellem SLV og Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen.

Ole Lynggaard sender den 4. februar 2011 en mail til to ansatte i SLV/TBST samt SJ, hvoraf "LJ" (formentlig en ansat i SLV/TBST) anmodes om at foretage en juridisk vurdering af, hvordan MTs habilitet sikres ved fusionen mellem SLV og TBST.

Af et vedhæftet dokument til mailen af 4. februar 2011 fremgår det, at MTs overflytning til TBST kræver en juridisk vurdering af, om der kan opstå et habilitetsproblem ved det faktum, at han foretager helbredsundersøgelser ved Flyvemedicinsk Klinik, som var omfattet af TBST's tilsynsforpligtelse, og samtidig arbejder i styrelsen. Det fremgår, at styrelsen overvejer at indføre en model, hvor MT kan bibeholde både sit arbejde på Flyvemedicinsk Klinik og sit job i TBST, ved at SJ får ansvaret for at kontrollere MTs rødt kryds-markerede sager. Det fremgår af dokumentet, at såfremt den løsning er juridisk holdbar, ønsker de en vurdering af, om SJ ligeledes kan udøve aktiviteter som undersøgende læge på blandt andet luftfartsområde ud fra en model svarende til den, der tænkes anvendt for MT.

[Udeladt].

SJ pålægges ikke [Udeladt] begrænsninger på hendes virke som flyvelæge.

Vurdering

Uagtet hvad der er baggrunden for, at SJs begrænsning ophæves, viser forløbet, at der højst går to år fra, at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, for at sikre luftfartslægens habilitet, træffer afgørelse om, at SJ højst må foretage 10 flyvemedicinske undersøgelser af danske certifikatholdere, til at styrelsen ophæver begrænsningen fuldstændigt.

Taskforcen finder det påfaldende, at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, for at sikre luftfartslægens habilitet, i første omgang træffer afgørelse om, at SJ højst må foretage 10 flyvemedicinske undersøgelser af danske certifikatholdere, for ca. 2 år senere at ophæve begrænsningen fuldstændigt.

5.4 Begrænsning af luftfartslægens adgang til at foretage flyvemedicinske undersøgelser til 200 undersøgelser og geografisk opdeling af flyvelægefunktionen i december 2016

Af Kammeradvokatens notat af 2. marts 2018 (se afsnit 4.3.1) fremgår det, at Luftfartslæge Ø overtog ansvaret for tilsynet på Sjælland som assisterende luftfartslæge i december 2016. For så vidt angår flyvelægerne MT og Å fremgår det af referatet fra et møde i TBST den 6. marts 2017, at SJ allerede i september 2016 erklærede sig inhabil i forhold til varetagelsen af deres tilsyn, hvorfor ansvaret for tilsynet med flyvelægerne MT og Å allerede på det

tidspunkt overgik til Luftfartslæge Ø, se afsnit 7.9.1. Luftfartslæge Ø var ansat som konsulent, og han kunne derfor ikke virke som selvstændig luftfartslæge, da han som konsulent alene kunne lave sagsforberedende arbejde og foretage indstillinger til kontorchefen.

Efter december 2016 var SJs opgave at foretage *de lægefaglige vurderinger i forhold til autorisationer og certifikatsager* vedrørende flyvelæger uden for Sjælland, mens den assisterende luftfartslæge skulle foretage disse vurderinger vedrørende flyvelæger på Sjælland.²⁶ [Udeladt].

Af Kammeradvokatens notat af 2. marts 2018 fremgår, at i det omfang, der i styrelsen opstod lægefaglige spørgsmål, der forudsatte sparring, kunne den assisterende luftfartslæge og luftfartslægen konsultere hinanden. I de tilfælde, hvor der skulle træffes afgørelse i en sag vedrørende den lægefaglige vurdering på Sjælland, skulle det dog altid være den assisterende luftfartslæge, der foretog den endelige indstilling til kontorchefen, hvorefter kontorchefen skulle træffe endelig afgørelse.

Af styrelsens svar af 1. februar 2018 på klage fra MT af 9. november 2018 fremgår det, at hvis der var behov for lægefaglig sparring i forhold til tilsynet med luftfartslægens rolle som AME, skulle den assisterende luftfartslæge sparre med relevante speciallæger i Danmark eller luftfartslæger i EU. Den assisterende luftfartslæges endelige beslutning om afgørelse skulle også i disse sager indstilles til den ansvarlige kontorchef, som skulle træffe afgørelse i sagen.

Endvidere har styrelsen i svar af 9. april 2018 på klage fra flyvelæge Å af 28. februar 2018 over diverse flyvelægefaglige forhold, herunder forhold vedrørende SJ, angivet:

”at da AeMCO1 er beliggende på Sjælland, og tidligere har været drevet af luftfartslæge SJ, er alle godkendelser af AeMC’et og de ansatte sket ved assisterende Luftfartslæge Ø, en jurist og undertegnede.”

Styrelsens svar bekræfter, at den geografiske opdeling af opgaverne også omfatter opgaver som *godkendelser af flyvelæger, AeMC’er og disses ansatte*, og ikke alene *de lægefaglige vurderinger i forhold til autorisationer og certifikatsager*, som nævnt i Kammeradvokatens notat.

Ligeledes har styrelsen i svar af 9. april 2018 på klage fra MT af 19. februar 2018 over luftfartslægens inhabilitet, anført følgende:

”Den geografiske fordeling af sager mellem luftfartslægen og den assisterende luftfartslæge er af afgørende betydning i forhold til spørgsmålet om habilitet. Luftfartslægen har netop ikke fungeret som godkendende og tilsynsførende i forhold til flyvelæger på Sjælland, hvor hun i 2017 selv drev AeMCO1. Det betyder også, at luftfartslægen ikke har haft beføjelse til fx at

²⁶ Jf. Kammeradvokatens notat af 2. marts 2018

indstille til godkendelse, suspension og lignende i forhold til AME'er eller AeMC'er beliggende på Sjælland."

Med ovenstående svar har styrelsen således specificeret, at den geografiske opdeling betyder, at luftfartslægen SJ ikke har kunnet fungere som godkendende og tilsynsførende luftfartslæge i forhold til flyvelæger på Sjælland, og at hun ikke har haft beføjelse til f.eks. at indstille til godkendelse, suspension og lignende i forhold til AME'er eller AeMC'er beliggende på Sjælland.

Selvom ovennævnte uddrag alene relaterer sig til året 2017, må det antages, at det beskrevne også omfatter de efterfølgende år, jf. afsnit 5.5 nedenfor.

5.5 Etablering af en styrelseslæge ultimo 2017 og frem

5.5.1 Organiseringen som udmeldt

Den 14. august 2017 fremsender Christian Thorhauge et udkast til notat om omstrukturering af lægefunktionen til Kåre Clemmesen. Forinden har notatet været sendt til medarbejdere i TBST, blandt andet TBST-medarbejder 5.²⁷ Kåre Clemmesen anmoder ved mail af 14. august 2017 Christian Thorhauge om at videresende udkastet til direktør i TBST Carsten Falk Hansen med henblik på et snarligt møde, hvor de skal forelægge både notatet og proces for håndtering af luftfartslægen. Christian Thorhauge skriver endvidere den 14. august 2017 til en medarbejder i TBST og beder vedkommende booke et møde mellem Christian Thorhauge, Kåre Clemmesen og Carsten Falk Hansen om luftfartslægen. Taskforcen har ikke kendskab til, om det pågældende møde blev afholdt.

Christian Thorhauge fremsender den 17. august 2017 et ændret udkast til notat om omstrukturering af lægefunktionen i Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen til Kåre Clemmesen til brug for direktionsmødet. Den 18. august 2017 anmoder Kåre Clemmesen ansatte i direktionssekretariatet om at få en udgave af notatet om omstrukturering af lægefunktionen i Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen på det næste direktionsmøde.

Den 25. august 2017 bliver notatet behandlet på direktionsmødet. Af referatet udsendt samme dag fremgår, at direktionen på mødet drøftede et oplæg om en omstrukturering af lægefunktionen til én samlet lægefunktion i TBST, samt at KACL (Kåre Clemmesen) og LALP (Lars Colding Laustrop) skulle følge op på den videre proces.

Ved notat af 4. december 2017²⁸ oplyser Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen Transport- og Boligministeriets departement, at styrelsen er i gang med at etablere en ny stilling som administrerende "styrelseslæge". Styrelseslægen

²⁷ Mail af 14. august 2017 fra Christian Thorhauge til TBST-medarbejder 5 og mail af 14. august 2017 fra Christian Thorhauge til medarbejder 13 i TBST.

²⁸ Dokumentet er sendt til departementet den 7. december 2017, jf. id. nr. 328025 i departementets journalsystem F2

skal ifølge notatet have hovedansvaret for den forvaltningsmæssige håndtering af lægefaglige opgaver på luftfart-, jernbane- og taxiområdet, herunder 1) sikre god forvaltningsskik, 2) sikre at styrelsens principper for godkendelser og tilsyn følges, 3) varetage styrelsens internationale opgaver på de relevante områder, 4) håndtere helbreds-godkendelser på jernbane- og vejområdet og 5) udarbejde de nødvendige processer for at sikre transparens og ensartethed i forvaltningen af de tre områder.

I tillæg til ovenstående skal det endvidere nævnes, at der den 6. november 2017 blev afholdt et møde mellem et tidligere folketingsmedlem og ministeren om luftfartslægens inhabilitet.²⁹ På denne baggrund tog departementet kontakt til styrelsen for at få sikkerhed for, at der ikke var inhabilitet. Herefter blev der den 15. januar 2018 afholdt et møde i Transport- og Boligministeriets departement vedrørende styrelsens håndtering af habilitetsspørgsmålet. Til mødet deltog fra styrelsen direktør Carsten Falk Hansen, vicedirektør Kåre Clemmesen og kontorchef Christian Thorhauge, og fra departementet deltog blandt andet departementschef Jacob Heinsen, afdelingschef Søren Wille og kontorchef Christian Haxthausen.³⁰

Forinden mødet havde Christian Thorhauge den 12. januar 2018 fremsendt en forberedelsespakke til Carsten Falk Hansen, cc. Kåre Clemmesen, hvoraf notatet om omstruktureringen blandt andet indgik. Christian Thorhauge har anført følgende i fremsendelsesmailen:

”Kammeradvokaten håber at kunne samle en udtalelse for vores seneste henvendelse, der primært drejer sig om en eventuel inhabilitet som følge af, at SJ selv ejer sin virksomhed. Med den nye aftale med SJ som Styrelseslæge, er habiliteten dog ikke længere en faktor, da SJ i den forbindelse har accepteret at afstå fra at lede og være lægefaglig ansvarlig for sin lægepraksis, samt er i gang med en omstrukturering af sit ejerskab af virksomheden.

Kammeradvokatens udtalelse vil være i linje med, at SJ ikke er inhabil.”

På mødet præsenterede styrelsen omorganiseringen af lægeområdet i styrelsen, herunder en ny stilling for luftfartslægen, som også beskrevet i ovennævnte notat fra styrelsen den 4. december 2017. Styrelsen forklarede, at Kammeradvokaten tidligere havde vurderet, at en opdeling i Øst/Vest-tilsyn ville imødegå habilitetsproblematikken, og at man nu med den nye struktur ville skabe endnu større sikkerhed. Styrelsen oplyste, at luftfartslægen i fremtiden ville få en mere administrativ funktion, hvor hun også dækkede administrationen af andre lægeområder i styrelsen (eksempelvis taxi) og varetog internationalt arbejde på området. Styrelsen forklarede endvidere, at

²⁹ I departementets interne referat fra mødet med TBST den 15. januar 2018 (nævnt nedenfor) fremgår det, at mødet med folketingsmedlemmet fandt sted den 11. november 2017, jf. id. nr. 498385 i departementets sagsstyringssystem F2. Taskforcen antager, at der er tale om det møde, der var planlagt til og antageligvis blev afholdt den 6. november 2017, jf. nærværende rapports afsnit 3.6.

³⁰ Jf. departementets interne referat fra møde med TBST 15. januar 2018 – Transport- og Boligministeriets id. nr. 498385.

det var nødvendigt at have en flyvelæge til at varetage tilsyn og afgøre tvivls spørgsmål på området, men at det var svært at rekruttere. Styrelsen oplyste, at efter en transitionsperiode, hvor andre læger kunne blive ansat, ville den daværende luftfartslæge ikke længere varetage tilsyn på luftfartsområdet.³¹

Af Kammeradvokatens udtalelse af 2. marts 2018 fremgår det nærmere, hvad styrelsen havde planlagt med omorganiseringen.

[Udeladt] SJ skulle varetage stillingen som administrerende styrelseslæge i den nye struktur. Kammeradvokaten præciserer i sit notat, at SJ som styrelseslæge skulle håndtere helbredsgodkendelser på jernbane- og vejområdet, mens en fuldtidsansat Medical Assessor (luftfartslæge) skulle varetage opgaverne vedrørende andre lægers autorisationer og eventuelle klager over helbredsgodkendelser eller mangel på samme på luftfartsområdet. Ifølge Kammeradvokaten skulle SJ således ikke deltage i styrelsens sagsbehandling af flyvelæger efter omstruktureringen.

Af Kammeradvokatens notat fremgår endvidere, at en af styrelseslægens opgaver skulle være at virke som klageinstans på alle tre områder, herunder klageinstans for afgørelser truffet af andre flyvelæger. Kammeradvokaten har ifølge dennes notat ikke fået oplyst, hvorvidt det var planen at opdele klageinstansinstitutionen geografisk. Såfremt der opstod tvivl om styrelseslægens habilitet som led i rollen som klageinstans, kunne styrelsen ifølge Kammeradvokaten inddrage det fællesskandinaviske lægeforum.

Ifølge Kammeradvokatens notat skulle godkendelser, suspension m.v. fortsat varetages af kontorchefen eller af en jurist i styrelsen. Dette ville ifølge Kammeradvokaten medføre, at SJ fremover ikke skulle deltage i styrelsens sagsbehandling af flyvelæger. Styrelseslægens primære arbejdsopgave skulle være af mere administrativ karakter, hvormed udekørende tilsyn ville blive varetaget af Medical Assessor.

Det fremgår desuden af Kammeradvokatens notat af 2. marts 2018, at fordi styrelseslægen skulle fungere som klageinstans på alle tre områder, kunne vedkommende ifølge styrelsen ikke drive eller være ansvarlig for lægeklinikker, der udførte helbredsundersøgelser med henblik på certificering inden for styrelses ansvarsområde. Ifølge Kammeradvokaten oplyste Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen i den forbindelse Kammeradvokaten, at Doctors.dk ændrede sin selskabsstruktur til et anpartsselskab pr. 16. januar 2018, og at Doctors.dk indsendte en ny styringsmanual til styrelsen, hvoraf det fremgik, at SJ ikke længere var ansvarlig for driften i Doctors.dk – heller ikke som AME.

³¹ Jf. departementets interne referat fra møde med TBST 15. januar 2018 – Transport- og Boligministeriets id. nr. 498385.

Styrelsen fremsendte den 16. april 2018 en række notater til departementet vedrørende status for lægefunktionen, herunder den nye organisering.³² Kåre Clemmesen, Christian Thorhauge og TBST-medarbejder 6 forestår udarbejdelsen af pakken af notater, herunder notaterne til departementet.³³ I fremsendelsesmailen oplyser Christian Thorhauge følgende: *”som det fremgår af notaterne er der leveret på samtlige punkter, der blev drøftet ved møde med departementschefen den 15. januar 2018.”*

Af notatet fremgår, at den nye lægestruktur blev meldt ud til offentligheden den 15. marts 2018, og at styrelsen havde igangsat den fornødne rekruttering og revidering af procedure. Af notatet fremgår det desuden, at stillingen som ny Medical Assessor blev slået op den 12. april 2018.

Herudover oplyses det i notatet, at SJ pr. 1. januar 2018 de facto ophørte med at være ansvarlig for driften som ansvarlig læge og Accountable Manager i AeMC/01, og at hun ligeledes ikke længere kunne fungere som selvstændig AME.

Efterfølgende anfører Kåre Clemmesen i en intern korrespondance af 29. maj 2018 mellem Kåre Clemmesen og Christian Thorhauge, at de skal kunne orientere departementet til et møde fredag den 1. juni 2018 om samtalerne med de nye læger.

Af referatet fra fagmøde mellem departementet og TBST om luftfart den 1. juni 2018, pkt. 4.11. Lægeområdet, fremgår følgende:

*”TBST orienterer om den gennemførte omstrukturering af lægefunktionen. Arbejdet med at rekruttere en ny luftlæge er i gang. Pt varetages funktionen af en konsulent, men der arbejdes på at ansætte en fast luftlæge. Der laves et nyt administrationsgrundlag, og alle problemsager hjemtages til styrelsen og skal afgøres af styrelsen. Arbejdet med det nye administrationsgrundlag forventes igangsat efter sommerferien. TBST orienterede om, at en mulig konsekvens af hjemtagelsen er forlænget sagsbehandlingstid umiddelbart efter hjemtagelsen, hvilket kan udløse en reaktion fra branchen.”*³⁴

Det skal bemærkes, at referatet kan læses således, at styrelsen har oplyst, at SJ på dette tidspunkt ikke længere varetog rollen som luftfartslæge, da det fremgår, at funktionen (som luftfartslæge) på det pågældende tidspunkt blev varetaget af en konsulent.

³² Omstrukturering af lægefunktionen i Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen (TBST) – status pr. 15. april 2018, jf. id. nr. 369176 i departementets journalsystem F2.

³³ Mailtråde af 12.-16. april 2018 mellem Christian Thorhauge og TBST-medarbejder 6 henholdsvis Kåre Clemmesen

³⁴ Jf. id. nr. 405570 i departementets journalsystem F2

5.5.2 Organiseringen i praksis

Styrelsen har efterfølgende afgivet supplerende oplysninger³⁵ til taskforcen vedrørende rekrutteringsforløbet af en ny luftfartslæge, hvor styrelsen har oplyst følgende:

”Helt generelt er der en ganske lille population af læger med eller uden forudgående kompetencer som AME, der ønsker ansættelse i en position som luftfartslæge, med de vilkår, der er som offentlig ansat i en styrelse, hvor blandt andet nattevagter mv. ikke muliggør øget indtjening.

En ny stilling som læge på transportområdet blev, som anført i notatet af 15. april opslået den 12. april 2018 med ansøgningsfrist den 29. april. Der var 7 ansøgere til stillingen. Blandt disse blev 4 kaldt til samtale.

Der blev holdt ansættelsessamtaler i perioden medio maj 2018 til primo juni 2018. [Udeladt].

Den anden kandidat, Luftfartslæge Æ, som i dag er ansat som luftfartslæge i styrelsen, [Udeladt] blev den 1. september 2018 ansat i en [Udeladt] lægestilling med henblik på at behandle lægesager på styrelsens område, herunder luftfartssager, og bemyndigelse som Medical Assessor. [Udeladt]. Styrelsen vurderede på daværende tidspunkt ikke grundlag for at gå videre med de øvrige ansøgere i feltet, men vurderede, at det ville være nødvendigt at genopslå stillingen. [Udeladt].

I forlængelse af sagens udvikling ville det have været hensigtsmæssigt, hvis styrelsen havde orienteret departementet om, at stillingen som luftfartslæge ikke var blevet besat som forventet ifølge det notat, der blev fremsendt til departementet den 15. april 2018, og omstruktureringen af flyvelægefunktionen derfor ikke kunne gennemføres så hurtigt som planlagt.

Stillingen som læge indenfor transportområdet blev genopslået d. 7. september 2018. [Udeladt].

Opslaget førte til ansættelse af TBST-medarbejder 11 pr. 1. januar 2019. TBST-medarbejder 11 har ingen flyvemedicinsk erfaring, og kan derfor ikke fungere som Medical Assessor, før han har gennemgået et uddannelsesforløb med basic og advanced kurser i flyvemedicin samt gennemgang af 500 henviste sager i samarbejde med Medical Assessor (et efteruddannelsesforløb for ikke AME’er, som er sanktioneret af EASA, jf. mail herom, der også henvises til i notatet). TBST-medarbejder 11 skulle derfor primært fungere på de øvrige trafikområder, i hvert fald indledningsvist.

³⁵ Styrelsens notat af 18. juni 2019 vedrørende ”Bemærkninger til udkast til notat om gennemgangen af styrelsens flyvelægeordning”

[Udeladt]. Den 27. februar 2019 blev han [Luftfartslæge Æ] bemyndiget som Medical Assessor med selvstændig luftfartslægefaglig afgørelseskompetence. [Udeladt]. Luftfartslæge Æ ophørte pr. 1. maj med at virke som selvstændig AME, og han kan derfor nu behandle sager fra AME'er over hele Danmark. [Udeladt]. Det forhold, at han tidligere selv har været AME, men ikke længere er selvstændigt virkende AME, vurderes ikke at udgøre et generelt habilitetsproblem, da han ikke længere selv har en økonomisk eller anden individuel interesse i egen AME-virksomhed.

Det bemærkes, at selvom styrelsen ansætter en AME, der er vant til at anvende de relevante regelsæt, har vedkommende ikke nødvendigvis auditorkompetencer. Dette må anses for en forudsætning for at fungere som Medical Assessor ifølge forordningen, idet en af Medical Assessors opgaver netop er at udføre audits af AME og AeMC. Efter ansættelsen skal styrelsen således sikre sig, at vedkommende har de fornødne kompetencer såvel flyvelægefagligt som auditormæssigt, før bemyndigelse kan ske. Dette svarer til den måde inspektører på de øvrige luftfartsområder bemyndiges. Det fremgår ikke af den gældende procedure, men vil komme til at fremgå af den nye procedure for Medical Assessors opgaver.

Da det, trods 2 ansættelsesrunder ikke havde vist sig muligt at ansætte en ny læge, der kunne bemyndiges som luftfartslæge på et tidligere tidspunkt end februar 2019, skulle rollen som Medical Assessor, som påkrævet i henhold til EU's forordninger fortsat udfyldes. På den baggrund var den eneste mulighed, at daværende styrelseslæge SJ fortsat fungerede som MA i forhold til de jyske AME'er og AeMC, mens konsulent Luftfartslæge Ø fungerede som MA uden selvstændig afgørelseskompetence i forhold til de sjællandske AME'er og AeMC'er.

[Udeladt]. Samtidig skulle der følges op på EASA's tilsyn, ligesom styrelsen på taxi-området havde modtaget langt flere helbredssager til afgørelse end oprindeligt forventet. Der var således et voksende antal sager på samtlige trafikområder, der skulle varetages.

På baggrund af den store mængde sager af meget varierende karakter på lægeområdet generelt, var det nødvendigt at foretage en prioritering af arbejdsopgaverne. I den forbindelse vurderede Christian Thorhauge efter samråd med vicedirektør Kåre Clemmesen, at det ikke var muligt i perioden også at fremskynde bemyndigelsesprocessen af Luftfartslæge Æ som Medical Assessor.

Det kan supplerende oplyses, at styrelsen netop nu er i færd med at rekruttere en ny læge i tilsvarende position, og at der til stillingen, hvor der var ansøgningsfrist den 3. juni 2019, har været 3 ansøgere."

Som det også fremgår af ovenstående citat, er departementet ikke blevet oplyst om de udfordringer, der har været ved rekrutteringen af en ny luftfartslæge, og da styrelsen ikke har orienteret om andet, må departementet have haft en berettiget forventning om, at stillingsopslaget fra 12. april 2018 blev

besat af en ny Medical Assessor, hvorfor omstruktureringen forventeligt måtte være tilendebragt medio 2018.

6 Grundlaget for taskforcens vurderinger

For at sikre, at der ikke opstår tvivl om styrelsens luftfartslæges habilitet, jf. forvaltningslovens § 3, har styrelsen foretaget en række tiltag som gennemgået ovenfor. Taskforcen har foretaget en vurdering af, hvorvidt disse tiltag reelt har været fulgt, og nedenfor er der derfor helt kort foretaget en afgrænsning af, hvad der er lagt til grund i forhold til taskforcens vurdering.

1. Som det fremgår af afsnit 4.1, måtte luftfartslægen fra 2006 ikke godkende helbredsundersøgelser foretaget af hende selv som flyvelæge. Dette tiltag danner grundlag for vurderingen af helbredsundersøgelser foretaget af SJsom flyvelæge samt godkendelserne af disse i styrelsen.
2. Som det fremgår af afsnit 5.4, har styrelsen, for at sikre luftfartslægens habilitet, organiseret lægefunktionen således, at opgavevaretagelsen var geografisk opdelt mellem luftfartslægen og den assisterende luftfartslæge. Den assisterende luftfartslæge Luftfartslæge Ø har fra december 2016 haft ansvaret for opgaver relateret til flyvelæger på Sjælland, og luftfartslægen SJ har været ansvarlig for opgaver relateret til flyvelæger i den resterende del af Danmark. Det vurderes således på denne baggrund, om sager relateret til flyvelæger fra december 2016 og frem er behandlet i overensstemmelse med den geografiske opdeling.
3. Som det fremgår af afsnit 5.5, havde TBST tilkendegivet over for departementet, at SJ medio 2018 overgik til stillingen som styrelseslæge, hvor hun skulle håndtere helbredsgodkendelser på jernbane- og vejområdet, mens en fuldtidsansat Medical Assessor (luftfartslæge) skulle varetage opgaverne vedrørende andre lægers autorisationer og eventuelle klager over helbredsgodkendelser eller mangel på samme på luftfartsområdet. SJ skulle således ikke deltage i styrelsens sagsbehandling af flyvelæger.

Styrelsen har dog efterfølgende oplyst taskforcen, at der først i september 2018 blev ansat en læge, som først den 27. februar 2019 blev bemyndiget som Medical Assessor med selvstændig luftfartslægefaglig afgørelseskompetence. Dette ændrer dog ikke på, at departementet ikke var oplyst herom. Det vurderes således på denne baggrund også om sager relateret til flyvelæger fra medio 2018 og frem – hvorfra departementet måtte have haft en berettiget forventning om, at stillingen som Medical Assessor var blevet besat – er behandlet i overensstemmelse med styrelsen omstrukturering af lægefunktionen i tillæg til vurderingen vedrørende geografisk opdeling nævnt ovenfor i pkt. 2. Grunden til, at vurderingen af, om omorganiseringen er blevet fulgt, ikke foretages selvstændigt, men som tillæg til vurderingen af, om den geografiske opdeling har været fulgt, er, at styrelsen allerede har oplyst, at omorganiseringen reelt aldrig trådte i kraft, jf. afsnit 5.5. Det vurderes dog hensigtsmæssigt alligevel at medtage dette, da offentligheden fra marts 2018 var oplyst om omorganiseringen og således har en interesse i vurderingen.

4. Endvidere er der foretaget en vurdering af, hvorvidt afgørelsessager er behandlet korrekt i medfør af forvaltningsloven, hvoraf fremgår krav til partshøring, sagsfremstilling og begrundelse, jf. forvaltningslovens §§ 19 - 24.
5. Herudover er der foretaget vurderinger af andre forhold, som gennemgangen har givet anledning til, blandt andet proportionaliteten af afgørelser set ud fra et ligebehandlingsperspektiv mv., når det vurderede forhold sammenlignes med andre konkrete forhold.
6. Ved gennemgangen af SJs mails er taskforcen blevet opmærksom på, at SJ har sammenblandet hendes private mails, herunder mails SJ har sendt eller modtaget som følge af sin tilknytning til AeMC/O1, med styrelsesrelevante mails. Der er foretaget en vurdering af, hvad denne sammenblanding antageligt kan have medført.

7 Gennemgang af styrelsens journalsystem og mailgennemgang

I nærværende afsnit beskrives de væsentligste forhold, der er fundet af taskforcen. Endvidere er der foretaget en vurdering af disse forhold på baggrund af det grundlag, taskforcen har redegjort for i afsnit 6.

Som nævnt indledningsvist i afsnit 1.1, har taskforcen ikke foretaget en vurdering af, om der kan placeres et tjenstligt ansvar for personer i Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen.

Som også nævnt indledningsvist, skal det bemærkes, at der ikke er afsagt dom om, hvorvidt forhold nævnt i rapporten udgør lovovertrædelser. Det skal ligeledes bemærkes, at taskforcen ikke har beføjelse til at træffe afgørelse om, hvorvidt forhold nævnt i rapporten udgør lovovertrædelser, hvorfor taskforcen ikke har foretaget en vurdering deraf.

Det skal ligeledes bemærkes, at taskforcens undersøgelse vedrører Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens flyvelægeordning. I det omfang taskforcen i forbindelse med undersøgelsen har identificeret forhold, som ikke direkte vedrører Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens flyvelægeordning, men som alligevel vurderes som relevante for sagen, herunder forhold vedrørende SJ, som styrelsen ikke kan antages at have været bekendt med, vil disse blive nævnt i rapporten, men taskforcen foretager ikke en vurdering af de pågældende forhold, men beskriver det, der er umiddelbart konstaterbart.

Forholdene er så vidt muligt opdelt i emner, men der er visse sager, der har en sådan karakter, at det har været hensigtsmæssigt også at beskrive den specifikke sag mere udførligt i et særskilt afsnit, for at give en forståelse af baggrunden for taskforcens vurdering af et forhold. Derfor kan samme forhold være nævnt i både et emneinddelt afsnit samt et afsnit vedrørende en specifik sag. Der gøres dog tydeligt opmærksom herpå, hvis det er tilfældet, så det ikke fremstår således, at der er flere kritisable forhold, end tilfældet er, fordi et forhold nævnes flere steder. Endvidere vil samme sag kunne være nævnt i flere forskellige emneinddelte afsnit, hvis sagen har givet anledning til flere forskellige forhold.

7.1 SJs arbejde i TBST og AeMC/o1

7.1.1 SJs brug af sin TBST-mail

Taskforcens gennemgang af SJs TBST-mailboks har vist, at SJ i sin TBST-mailboks modtog en betydelig mængde mails, som fremstår som værende sendt til domæner tilknyttet SJs private klinik Doctors.dk [Udeladt].

De pågældende mails sendt til Doctors.dk-domæner fremstår ikke som værende videresendt fra Doctors.dk-mailkonti, men synes at indgå direkte i

SJs TBST-mailboks. Styrelsen har oplyst, at det ikke er styrelsen, der har opsat systemet til at videresende.³⁶ Det er således tilsyneladende SJ selv der har opsat/fået opsat de pågældende Doctors.dk-mailkonti til at videre-sende/synkronisere automatisk med hendes TBST-mail.

Taskforcens gennemgang af SJs TBST-mailboks har desuden vist, at SJ i betydeligt omfang har anvendt sin TBST-mail i forbindelse med sit arbejde i Doctors.dk, blandt andet ved besvarelse af mails sendt til Doctors.dk-mailkonti.³⁷ Endvidere har Person C tilknyttet Doctors.dk [Udeladt] også sendt et betydeligt antal mails fra SJs TBST-mail i forbindelse med Person C tilknyttet Doctors.dks arbejde i AeMC/O1. Der er således afsendt et betydeligt antal mails fra SJs TBST-mail, hvor der til sidst i mailen står *"Mvh Booking og regnskab/Person C tilknyttet Doctors.dk"* eller lignende.³⁸ Taskforcen har også set et enkelt eksempel på, at Læge 6 tilknyttet Doctors.dk har anvendt SJs TBST-mail i forbindelse med Læge 6 tilknyttet Doctors.dks arbejde for Doctors.dk.³⁹

Der er desuden sendt et betydeligt antal mails fra SJs TBST-mail, hvor det alene fremgår, at mailen er sendt af "Doctors".⁴⁰ Idet det ikke alene er SJ, der har anvendt sin TBST-mail i forbindelse med Doctors.dk-arbejde, kan det ikke med sikkerhed siges, om SJ har været afsender på (alle) disse mails.

SJs TBST-mail har antageligt ikke været konfigureret til at kunne afsende mails, således at de fremstår som afsendt fra en mail tilknyttet Doctors.dk. Modtagerne af mails sendt fra SJs TBST-mail vedrørende Doctors.dk-arbejde har således formentlig kunnet se, at de pågældende mails er sendt fra SJs TBST-mail. Dette underbygges af at mails, som er afsendt af Person C tilknyttet Doctors.dk eller af "Doctors" fra SJs TBST-mail, til tider er blevet besvaret med *"Hej SJ"* eller lignende, og at det af tidligere led i mailtråde kan ses, at mailen er afsendt fra TBST-mailen.⁴¹ Der kan dog ikke med sikkerhed fastslås, hvordan afsenderen har fremstået over for modtageren.

Af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens informationssikkerhedspolitik (version 2 af 19. december 2018)⁴² fremgår følgende afsnit om e-mails under punkt 10:

"Hvis en e-mailkonto undtagelsesvist benyttes til afsendelse af en privat e-mail, skal den markeres med "Privat" i emnefeltet, så det ikke kan misforstås, at der er tale om en privat e-mail, som af praktiske grunde er afsendt

³⁶ Mail til taskforcen af 23. august 2019 fra Lars Colding Lastrup

³⁷ [Udeladt]

³⁸ [Udeladt]

³⁹ [Udeladt]

⁴⁰ [Udeladt]

⁴¹ [Udeladt]

⁴² Fremsendt ved mail af 20. juni 2019 fra Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen til taskforcen

fra e-mailkontoen. Den private brug må ikke kunne bringe TBST i miskredit. Private e-mails må ikke vedrøre virksomhed, som medarbejderen udfører ved siden af sit job hos TBST.”⁴³

Taskforcens gennemgang af SJs mails viser, at private mails sendt eller modtaget i SJs TBST-mailboks generelt ikke er markeret med ”Privat”. Taskforcens gennemgang af SJs mails har som nævnt ovenfor også vist, at SJ har anvendt sin TBST-mail i forbindelse med driften af Doctors.dk.

Vurdering

Det vurderes, at SJ antageligt har anvendt sin TBST-mail i strid med TBST’s informationssikkerhedspolitik ved at anvende mailen i forbindelse med driften af hendes private klinik Doctors.dk, herunder ved at lade Person C tilknyttet Doctors.dk anvende hendes TBST-mail i forbindelse med hans arbejde på Doctors.dk.

7.1.2 Person C tilknyttet Doctors.dks deltagelse i SJs arbejde i TBST

Taskforcen har set et betydeligt antal eksempler på, at SJ har sendt dokumenter eller oplysninger, som SJ må antages at have fået adgang til i forbindelse med sit arbejde i TBST, til Person C tilknyttet Doctors.dk, se nedenfor.

Taskforcen har desuden set et betydeligt antal mails sendt til SJ fra Person C tilknyttet Doctors.dk indeholdende udkast til dokumenter og lignende, som må antages at skulle bruges i forbindelse med SJs arbejde i TBST, se nedenfor.

Taskforcen har endvidere set en række tilfælde, hvor doctors-dk-mails er blevet anvendt i forbindelse med udarbejdelsen af dokumenter og lignende, der må antages at skulle bruges i forbindelse med SJs arbejde i TBST, se nedenfor.

Som eksempel på denne antagelige sammenblanding af SJs arbejde i TBST med hendes arbejde i Doctors.dk kan nedenstående nævnes. Det skal bemærkes, at taskforcen ikke har foretaget en sammenligning af de enkelte dokumenter for at afklare, i hvilket omfang der er tale om de samme oplysninger, der sendes flere gange mellem SJ og Person C tilknyttet Doctors.dk. Der forekommer dog umiddelbart at være visse gentagelser i de oplysninger, der udveksles. Det skal desuden nævnes, at visse af mailkorrespondancerne nævnt i nærværende afsnit også er nævnt senere i rapporten, da flere af mailkorrespondancerne relaterer sig til sager, som taskforcen har valgt at give en mere detaljeret redegørelse for. Hensigten med nærværende afsnit

⁴³ Der henvises endvidere til SLV’s informationssikkerhedspolitik fra 16. december 2005 og Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens informationssikkerhedspolitik af 21. marts 2013 og 24. august 2015

er at give et samlet billede af omfanget af SJs antagelige sammenblanding af sit virke i TBST med sit virke i AeMC/01.

- Den 19. februar 2017 sender Person C tilknyttet Doctors.dk til SJ to mails indeholdende udkast til SJs besvarelse af Flyvelæge Ås klage af 16. februar 2017. I udkastet fremsættes en række konkrete kritikpunkter vedrørende Flyvelæge Ås virke som flyvelæge, og det anføres, at flyvelæger som Flyvelæge Å ville blive suspenderet i andre lande.
- Den 20. februar 2017 sender Person C tilknyttet Doctors.dk til SJ fire dokumenter vedrørende Flyvelæge Å; en mail fra SJ til TBST-medarbejder 5 af 6. november 2016, hvori SJ foreslår af 16 sager indsendt af MT returneres til ham (herunder en kort redegørelse for sagerne), et notat dateret 26. oktober 2016 indeholdende kritik af en række helbredssager indsendt af Flyvelæge Å, Flyvelæge Ås klage til TBST af 15. december 2016 og SJs mail af 17. december 2017 til Christian Thorhauge vedrørende Flyvelæge Ås klage samt det oven for nævnte dokument, som Person C tilknyttet Doctors.dk også ved mail af 19. februar 2017 har sendt til SJ.
- Den 25. februar 2017 sender SJ en mail til Person C tilknyttet Doctors.dk, hvor hun kritiserer en helbredsundersøgelse foretaget af MT. Mailen indeholder helbredsoplysninger vedrørende den pågældende certifikatansøger. Den 26. februar 2017 sender SJ en mail til Person C tilknyttet Doctors.dk indeholdende med emnefeltet ”notat”, hvor SJ kritiserer MTs virke som flyvelæge. Senere på dagen sender Person C tilknyttet Doctors.dk et ændret udkast til notat til SJ.
- Den 28. februar 2017 sender Person C tilknyttet Doctors.dk et notat (to gange) til SJ indeholdende en kritisk gennemgang af helbredssager indsendt af Flyvelæge Å samt andre kritiske bemærkninger vedrørende Flyvelæge Ås virke som flyvelæge. Samme dag sender Person C tilknyttet Doctors.dk et referat af et møde mellem Flyvelæge Å og SJ, som SJ deltog i i sin egenskab af Medical Assessor. Samme dag sender Person C tilknyttet Doctors.dk desuden igen til SJ SJs mail til TBST-medarbejder 5 af 6. november 2016 vedrørende returnering af helbredssager indsendt til styrelsen af Flyvelæge Å samt SJs mail til Christian Thorhauge af 17. december 2017 efter Flyvelæge Ås klage af 15. december 2016.
- Den 26. marts 2017 sender SJ [Udeladt] til Person C tilknyttet Doctors.dk en mail fra TBST-medarbejder 5 til flyvelæge MT angående Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens tiltrædelseskontrol med MTs klinik AeMC/03. Samme dag sender SJ til Person C tilknyttet Doctors.dk et referat fra et møde af 6. marts 2017 mellem Flyvelæge Å, en repræsent fra Forening 4, Christian Thorhauge og TBST-medar-

bejder 5. I mailens emnefelt skriver SJ, at de må få [antageligt advokat] advokat 1 til at anmode om aktindsigt, så de kan få den korrekte version af mødereferatet.

- Den 3. april 2017 sender Person C tilknyttet Doctors.dk en mail til SJ, hvoraf det fremgår, at MT bør have en officiel advarsel for sit uacceptable og ukonstruktive svarbrev til sin tilsynsførende Medical Assessor af 6. marts 2017.
- Den 11. november 2017 sender SJ til Person B tilknyttet Doctors.dk et udkast til svar på en klage fra MT. I udkastet fremsættes en række kritiske bemærkninger vedrørende MTs virke som flyvelæge. Den 12 og 13. november 2017 sender Person C tilknyttet Doctors.dk ligeledes et svar på en klage fra MT over SJ til SJ, hvor der også fremsættes kritik over MTs virke som flyvelæge. Til svaret er der desuden vedlagt et bilag i form af en mail fra Luftfartslæge Ø til TBST-medarbejder 5 og Christian Thorhauge, hvori Luftfartslæge Ø redegør for MTs og Flyvelæge Ås virke som flyvelæge. Selve klagesvaret sender Person C tilknyttet Doctors.dk den 13. november 2017 til Person B tilknyttet Doctors.dk. Af Person C tilknyttet Doctors.dks mail af 12. november 2017 til SJ ses desuden, at Person B tilknyttet Doctors.dk fremgår af tidligere led i mailtråden, hvilket synes at indikere, at Person B tilknyttet Doctors.dk også har modtaget dokumenterne vedhæftet Person C tilknyttet Doctors.dks mail. Den 12. november 2017 sender Person C tilknyttet Doctors.dk en pdf-fil til SJ med en række blandede dokumenter, herunder dokumenter indeholdende kommentarer til en lang række helbredssager indsendt af MT og Flyvelæge Å. Af dokumenterne fremgår blandt andet helbredsoplysninger om certifikatansøgere og cpr-numre. Pdf-filen indeholder desuden et brev fra den svenske transportmyndighed til TBST [Udeladt].
- Den 5. januar 2018 sender Person C tilknyttet Doctors.dk to mails og den 6. januar 2018 to yderligere mails til SJ indholdene et mailudkast til Christian Thorhauge, hvori SJ redegør for indholdet af en telefonsamtale, hun har haft med Flyvelæge J i sin egenskab af Medical Assessor, og kritiserer flyvelæge Flyvelæge Js undersøgelsespraksis.
- Den 12. januar 2018 sender Person C tilknyttet Doctors.dk en mail til SJ vedhæftet henvendelser fra to certifikatindehavere til SJ i hendes egenskab af luftfartslæge, hvor certifikatindehaverne redegør for undersøgelser foretaget af MT/på AeMC/o3. Samme dag sender Person C tilknyttet Doctors.dk en mail til SJ, hvoraf det fremgår, at sagerne ikke er håndteret korrekt.
- Den 1. marts 2018 sender Person C tilknyttet Doctors.dk til SJ et brev fra Flyvelæge J, som sidstnævnte har stilet til Christian Thorhauge. I den version af brevet, Person C tilknyttet Doctors.dk sender til SJ, er der en række overstregninger og kommentarer. Samme dag sender Person C tilknyttet Doctors.dk en mail til SJ med emnefeltet

"Svar til Flyvelæge J". I mailen kritiseres en helbredssag indsendt af Flyvelæge J til TBST.

- Den 6. marts 2018 sender Person C tilknyttet Doctors.dk til SJ et udkast til svar på en klage fra Flyvelæge X. Af udkastet fremgår blandt andet *"Med de forvirrede samarbejdsforhandlinger og –drøftelser med Flyvelæge X in mente er jeg retrospektivt tilbøjelig til at tilslutte mig Luftfartslæge Øs vurdering [om ikke at dispensere for 75 års-reglen, se afsnit 7.5]."* Af udkastet fremgår desuden nogle kritiske bemærkninger om Flyvelæge Xs virke som flyvelæge.
- Den 8. marts 2018 sender Person C tilknyttet Doctors.dk en mail til SJ, hvori der rettes kritik mod en række helbredsundersøgelser foretaget af MT. Redegørelsen indeholder både cpr-numre på de certifikatindehavere, der omtales, og for visse af certifikatindehavernes vedkommende oplysninger om deres helbredsforhold.
- Den 9. marts 2018 sender Person C tilknyttet Doctors.dk et notat til SJ indeholdende et telefonnotat over en samtale mellem SJ i hendes egenskab af Medical Assessor og en certifikatindehaver. Ifølge telefonnotatet udtrykte den pågældende certifikatindehaver sig under samtalen kritisk om fornyelsen af hans helbredsbevis hos flyvelæge Flyvelæge J. Den pågældende certifikatindehavers cpr-nummer fremgår af notatet. Notatet angiver at være udarbejdet af *"SJ/MA i lægesektionen"*.
- Den 11. marts 2018 sender Person C tilknyttet Doctors.dk en mail kaldet *"Indledning til [MT]"* til SJ, indeholdende oplysninger om MTs virke som flyvelæge, og hvoraf det fremgår, at Luftfartslæge Ø indstiller til suspension af MT, og at SJ tilslutter sig indstillingen. Mailens indhold indgår efterfølgende i et notat fremsendt af Luftfartslæge Ø til TBST-medarbejder 6 og Christian Thorhauge den 14. marts 2018.
- Den 6. maj 2018 sender Person C tilknyttet Doctors.dk jobansøgninger fra ansøgere til en lægestilling i Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen til SJ med enkelte overstregninger/kommentarer. Blandt andet er flyvelæge MT, konkurrent til AeMC/O1, navn overstreget i jobansøgningen fra Ansøger 2, i forbindelse med en oplysning i ansøgningen om, at Ansøger 2 til lægestilling i styrelsen arbejder sammen med MT i et forbund. Samme dag sender Person C tilknyttet Doctors.dk en mail indeholdende en vurdering af jobansøgningerne til SJ.
- Den 29. august 2018 sender Person C tilknyttet Doctors.dk en inspektionskalender med angivelse af risikoniveauet for de enkelte AME'er og AeMC'er til SJ.
- I oktober 2018 er Person C tilknyttet Doctors.dk tilsyneladende via SJ en del af udarbejdelsens af tilsynsrapporten, udarbejdet efter TBST's tilsyn med MT den 4. oktober 2018, se afsnit 7.6.4.

- I december 2018 er Person C tilknyttet Doctors.dk tilsyneladende med til at udarbejde SJs svar på partshøringsskrivelsen sendt til TBST af MT den 17. december 2018, se afsnit 7.6.4.

Af mailudveksling mellem SJ og TBST-medarbejder 4 fremgår, at SJ tog en ledsager med til et møde hos selskab B den 14. november 2017. TBST-medarbejder 4 oplyser ved mail af 15. november 2017 til SJ, at han fandt det meget upassende.

Taskforcen har desuden fundet mailkorrespondance, der indikerer, at Person B tilknyttet Doctors.dk muligvis kan have været involveret i udarbejdelsen af TBST's risikoanalyse for AeMC/03. Den 16. september 2018 sender SJ en risikoanalyse for AeMC/03 til Luftfartslæge Ø og Luftfartslæge Æ. AeMC/03 får her risikoen 42,3, som placerer AeMC/03 i det røde felt i den pågældende risikoanalyse. Det fremgår af SJs mail, at analyseværktøjet både for AeMC/03 og AME/58 viser et akut behov for inspektion. Den 23. september 2018 sender SJ en anden risikoanalyse for AeMC/03 til Person B tilknyttet Doctors.dk. Risikoanalysen giver AeMC/03 en score på 37, hvilket placerer AeMC/03 i det grønne felt i den pågældende risikoanalyse. Person B tilknyttet Doctors.dk svarer samme dag tilbage *"Skal jeg prøve at opsætte kriterierne på en lidt anden måde?"*. Mailen sendes efter, at SJ sender risikoanalysen for AeMC/03 til Luftfartslæge Ø og Luftfartslæge Æ, hvorfor det er uklart, hvorvidt mailkorrespondancen mellem SJ og Person B tilknyttet Doctors.dk skal fortolkes således, at Person B tilknyttet Doctors.dk har bidraget til udarbejdelsen af risikoanalysen for AeMC/03 eller kriterierne fastlagt i det analyseværktøj, som TBST har anvendt i forbindelse med tilsynet med flyvelæger. Der forekommer dog vanskeligt at kunne foreligge en legitim begrundelse for, at SJ sender risikoanalysen for et konkurrerende AeMC, til en af medarbejderne i AeMC/01.

Vurdering

Taskforcens gennemgang af SJs mails har vist, at SJ antageligt har sammenblandet sit virke i TBST med sit virke i Doctors.dk ved at lade Person C tilknyttet Doctors.dk (og muligvis i et begrænset omfang Person B tilknyttet Doctors.dk) bidrage til SJs virke som luftfartslæge/styrelseslæge i TBST og ved at videresende dokumenter til Person C tilknyttet Doctors.dk (og i et begrænset omfang til Person B tilknyttet Doctors.dk), herunder dokumenter vedrørende AeMC/01's konkurrenter, som SJ må antages at være kommet i besiddelse af i forbindelse med sit virke i TBST. Det skal hertil bemærkes, at der antageligvis ikke har været en aftale mellem TBST og Person C tilknyttet Doctors.dk henholdsvis Person B tilknyttet Doctors.dk, om at de skulle bidrage til sagsbehandlingen af de pågældende sager.

Taskforcen har desuden konstateret, at en række af de mails, som SJ har udvekslet med Person C tilknyttet Doctors.dk, indeholder personfølsomme oplysninger, herunder helbredsoplysninger på personer, som må antages ikke at være bekendte med eller have samtykket til, at deres helbredsoplysninger er blevet udleveret til AeMC/01.

For så vidt angår de mailudvekslinger, der vedrører klager over SJ, skal det bemærkes, at SJ formentlig har været part i sagen og dermed berettiget til bistand til udarbejdelse af svar på klagen. Taskforcen finder dog umiddelbart ikke, at dette berettiger, at der i forbindelse med udarbejdelsen af svaret udleveres oplysninger om klager, som ikke fremgår af selve klagen, og som er irrelevante i forhold til besvarelse af klagen, men som SJ har adgang til, som følge af sin ansættelse i TBST.

7.2 SJs arbejde på AeMC/o1 efter 1. januar 2018

7.2.1 [Udeladt]

[Udeladt] SJ må fra den 1. januar 2018 ikke drive eller være ansvarlig for lægeklinikker, der laver helbredsundersøgelser med henblik på certificering inden for styrelsens område ved siden af stillingen som styrelseslæge.⁴⁴

Taskforcens mailgennemgang indikerer, at det er styrelsens forståelse, at dette betyder, at SJ fra 1. januar 2018 ikke må være involveret i den daglige drift af AeMC/o1 som AME eller på anden vis. TBST-medarbejder 6 sender således den 6. november 2018 en mail til SJ, cc. Christian Thorhauge, hvori hun bemærker, at SJ står som inaktiv og Luftfartslæge Æ som ophørt i AeMC/o1's OMM (Organizations Manager Manual⁴⁵). TBST-medarbejder 6 skriver hertil, at *"Umiddelbart vil det vel være mest korrekt, hvis det kun er dem, der rent faktisk er ansat og virker for AeMC/et, der står i OMM'en?"*

Christian Thorhauge svarer samme dag, at hverken SJ eller Luftfartslæge Æ på nogen måde kan fremgå af deres OMM, hvis OMM'en skal godkendes af TBST. Idet ikke alene AME'er men også ansatte med mere administrative funktioner som sekretærer og lægesekretærer er oplistet i AeMC/o1's OMM, finder taskforcen, at Christian Thorhauges mail antageligt må fortolkes således, at han på det tidspunkt mener, at SJ hverken må foretage lægefaglige eller administrative opgaver for AeMC/o1 som led i den daglige drift. Det skal dog bemærkes, at korrespondancen tilsyneladende ikke har ført til en ændring af AeMC/o1's OMM.

[Udeladt].

Det skal bemærkes, at drøftelserne om SJs mulighed for at fungere som AME eller drive et AeMC ved siden af hendes stilling i Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen synes at være fortsat ind i 2018. Således sender Christian Thorhauge den 13. marts 2018 en mail til SJ, hvoraf det fremgår, at de på et møde den foregående torsdag blev enige om, at SJ ikke kan drive eller være ansvarlig for en lægepraksis, der arbejder med helbredsundersøgelser inden for styrelsens områder, herunder fungere som praktiserende AME. Det

⁴⁴ Jf. afsnit 4.3.2

⁴⁵ AeMC'ets styringsmanual – Indeholder oplysninger om, hvordan AeMC'et opererer, samt hvem der er ansvarlig i en række positioner på AeMC'er.

fremgår samtidig, at de skal finde en metode, der kan sikre opretholdelse af SJs AME-bevis. [Udeladt].

Vurdering

Det er således taskforcens vurdering, [Udeladt], at SJ fra 1. februar 2018 ikke har måtte deltage i driften af AeMC/01 på nogen, herunder ved foretagelse af lægefaglige og/eller administrative opgaver.

7.2.2 SJs arbejde på AeMC/01

Taskforcens gennemgang af SJs mails har vist, at SJ i betydeligt omfang antageligt har arbejdet på AeMC/01 efter 1. januar 2018. SJ har således antageligt varetaget en lang række opgaver for AeMC/01, jf. de følgende afsnit.

Mails sendt til Doctors.dk bliver også efter 1. januar 2018 videresendt/synkroniseret med SJs TBST-mail, og hun har således også efter 1. januar 2018 løbende kunnet følge med i, hvilke mails der sendes til de pågældende Doctors.dk-mailkonti. SJ videre sender desuden jævnligt mails sendt til to doctors-relaterede mailadresser, der antageligt ikke er knyttet til SJ,⁴⁶ hvilket må antages at have et Doctors.dk-arbejdsrelateret formål.

Endvidere forekommer SJ også efter 1. januar 2018 at have korresponderet med AeMC/01-kunder angående eksempelvis tidsbestilling hos AeMC/01. Taskforcen har set to eksempler på, at det direkte af en mail sendt fra SJs TBST-mail til en Doctors.dk-kunde fremgår, at den pågældende mail er sendt af SJ.⁴⁷ Der sendes dog også i løbet af 2018 et betydeligt antal mails fra SJs TBST-mail og fra en af SJs Doctors.dk-mail til besvarelse af mails sendt til Doctors.dk eller SJ, hvor det ikke eksplicit fremgår, hvem afsenderen er, men alene at de er sendt af "Doctors".⁴⁸

Det kan ses af en del af mailtrådene, at modtageren af mails sendt fra SJs TBST-mail eller SJs Doctors.dk-mail antager, at de er sendt af SJ.⁴⁹ Idet det, som nævnt i afsnit 7.1.1, ikke alene er SJ, der har anvendt sin TBST-mail til Doctors.dk-relateret arbejde, kan det dog ikke udelukkes, at de pågældende mails har været sendt af andre personer tilknyttet AeMC/01.

Der sendes i 2018 en række mails til doctors.dk-mailadresser, hvor kunden skriver til SJ og henviser til en samtale, kunden har haft med SJ om tidsbestilling eller et helbredsproblem.⁵⁰ Taskforcen har ligeledes set to eksempler på, at en kunde fremsender helbreds dokumenter til SJs doctors.dk-mail og

⁴⁶ [Udeladt].

⁴⁷ [Udeladt].

⁴⁸ [Udeladt].

⁴⁹ [Udeladt].

⁵⁰ [Udeladt].

til antageligt Person C tilknyttet Doctors.dks mail og anfører, at dokumenterne fremsendes efter aftale med SJ.⁵¹ Taskforcen har endvidere set et eksempel på korrespondance mellem en Doctors.dk-kunde og en Doctors.dk-mail, hvoraf det fremgår, at SJ telefonisk har grounded vedkommendes ægtefælle.⁵² Desuden skriver en Doctors.dk-kunde den 23. marts 2018 til en doctors.dk-mail, at vedkommende i henhold til aftale med SJ skal meddele, at vedkommende har sygemeldt sig fra luftfartsselskab A. Disse mails indikerer, at SJ i et vist omfang har passet AeMC/01's telefon.

En række af de mails, taskforcen har identificeret, antyder, at SJ antageligt både har udført administrative opgaver og visse arbejdsopgaver af lægefaglig karakter på AeMC/01, se eksempelvis ovenstående mails vedrørende grounding/sygemelding. Endvidere skriver en AeMC/01-kunde den 3. maj 2018 til antageligt Person C tilknyttet Doctors.dks mail: *"Jeg har talt med X i går. X melder tilbage til SJ at jeg er grounded i 14 dage. X og jeg aftalte, at jeg skal kontakte SJ den 16'ende maj, hvor SJ vil tage stilling til om jeg er klar til at flyve igen."*

Taskforcen har også set et enkelt eksempel på en Doctors.dk-kunde, der den 2. marts 2018 skriver til en doctors.dk-mail, at vedkommende har en aftale med SJ om en undersøgelse til fornyelse af hans medical. Det er dog ikke fuldkommen klart, om dette skal læses således, at vedkommende har en aftale med SJ om, at SJ skal foretage den pågældendes helbredsundersøgelse, eller om den pågældende har en aftale med SJ om foretagelse af helbredsundersøgelse (af en anden læge) på SJs klinik.

Taskforcen har desuden identificeret visse dokumenter, der viser, at SJ har været involveret i helbredssager fra AeMC/01, men hvor det ikke har været muligt for taskforcen at udlede af de pågældende mails, hvorvidt SJ har været en del af helbredssagen som følge af sin tilknytning til AeMC/01 eller i sin rolle som Medical Assessor. SJ måtte dog på det pågældende tidspunkt hverken være en del af behandlingen af helbredssager i AeMC/01 eller en del af tilsynet med AeMC/01. Således sender SJ fra sin TBST-mail den 8. januar 2019 en mail til Person C tilknyttet Doctors.dk med emnefeltet *"forespørgsel om kopi af last medical"*. Endvidere skriver SJ den 23. januar 2018 til en medarbejder i TBST, at hun registrerer ham som raskmeldt i Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens journalsystem. SJ skriver, at mailen sendes "For AeMC/01", og Person C tilknyttet Doctors.dk er sat cc på mailen.

Endvidere sender SJ den 30. juli 2018 en mail til Person C tilknyttet Doctors.dk fra hendes TBST-mail, hvori hun anmoder om uddybning af historikken i en helbredssag og anfører, at *"antal farvesans fejl ej heller anført"*. Desuden skriver SJ den 5. november 2018 til Person C tilknyttet Doctors.dk, at han skal udarbejde et *"AD grounded skema"* til TBST og kontakte Luftfartslæge Ø for at afklare betingelserne for recertificering. Til eksempel kan også nævnes, at der den 30. november 2018 indsendes en helbredssag fra

⁵¹ [Udeladt].

⁵² [Udeladt].

AeMC/01 vedlagt en speciallægeerklæring. Af erklæringen fremgår, at patienten er henvist til speciallægen af SJ. I erklæringens øverste venstre hjørne fremgår, at erklæringen er stilet til *"Doctors.dk (...) Att.: Flyvelæge SJ"*, mens der til sidst i brevet står *"cc. overlæge SJ. Trafikstyrelsen"*. Speciallægeerklæringen bliver sendt til SJs TBST-mail den 18. november 2018, men da helbredssagen indsendes samlet til styrelsen, fremgår det af fremsendelsesmailen, at den skal ses af Luftfartslæge Æ.

Ud over opgaver med relation til AeMC/01's kunder varetager SJ antageligt også efter 1. januar 2018 opgaver med relation til de læger, der var tilknyttet AeMC/01. Lægerne tilknyttet AeMC/01 sender således jævnligt efter 1. januar 2018 mails til en Doctors.dk-mail stilet til SJ. Dette omfatter blandt andet mails om afregning for arbejde udført i AeMC/01.⁵³ Taskforcen har desuden set mailtråde, hvor SJ eller både SJ og Person C tilknyttet Doctors.dk har drøftet med de tilknyttede læger på AeMC/01, hvilke dage, de kan arbejde på klinikken⁵⁴ og antallet af undersøgelser de skal foretage på konkrete dage.⁵⁵ Af lignende karakter sender SJ den 28. september 2018 en mail til Læge 6 tilknyttet Doctors.dk, hvor hun spørger ind til status på dagens CL 1-udstedelser og bemærker, at AeMC/01's sekretær har ringet til hende med oplysninger om, at udstedelserne muligvis ikke var blevet tjekket. Ligeledes er der den 9. februar 2018 en mailudveksling mellem SJ og Læge 6 tilknyttet Doctors.dk, hvor de drøfter udarbejdelsen af en prisliste til internt brug i AeMC/01. På baggrund af de nævnte mails, er det taskforcens vurdering, at SJ også efter 1. januar 2018 har været en del af planlægningen af arbejdet på AeMC/01.

SJ synes formodentligt også at have haft en hjælpende rolle i forhold til de unge læger tilknyttet AeMC/01. Læge 8 tilknyttet Doctors.dk sender således den 28. maj 2018 en mail til SJ angående en CL 1-undersøgelse, hvor han vil høre, om det er muligt at sammenligne et EKG med et tidligere EKG. SJ svarer samme dag, at hun skaffer det tidligere EKG. Hun bemærker desuden, at han klarede sig flot (underforstået "sidste onsdag, hvor du var på arbejde i AeMC/01"). Endvidere sender Læge 11 tilknyttet Doctors.dk den 21. november 2018 en mail til Person C tilknyttet Doctors.dk samt en anden Doctors.dk-mail (stilet til Læge 9 tilknyttet Doctors.dk), hvori han blandt andet anfører *"Jeg har i dag haft fornøjelsen af at være med SJ og Person C tilknyttet Doctors.dk på [Udeladt] [Doctors.dk]. Jeg har fået en varm anbefaling fra SJ mhp videre virke indenfor feltet flyvemedicin som yngre læge og derfor opfordret til at skrive mit aut. ID samt regninger på de 5 medicals jeg har foretaget dd. (...) "* Sidstnævnte mail giver en klar indikation af, at SJ i et vist omfang har været fysisk tilstede på Doctors.dk's lokation med et Doctors.dk-arbejdsrelateret formål efter 1. januar 2018.

SJ er desuden involveret i drøftelser om indgåelse af samarbejdsaftaler mellem AeMC/01 og flyvelæger henholdsvis speciallæger efter 1. januar 2018.

⁵³ [Udeladt].

⁵⁴ [Udeladt].

⁵⁵ [Udeladt].

[Udeladt].

SJ er desuden i en række tilfælde efter 1. januar 2018 i dialog med en medarbejder hos en samarbejdspartner til Doctors.dk.⁵⁶

Taskforcen har endvidere set eksempler på, at SJ efter 1. januar 2018 har udvist interesse for at købe lægefagligt udstyr til AeMC/O1. I november 2018 sender SJ således en forespørgsel vedrørende køb af spirometer til brug på Doctors.dk.⁵⁷ Se desuden afsnit 7.7. vedrørende SJs forespørgsler angående køb af anomaloskop til AeMC/O1 i efteråret 2018.

SJ er desuden en del af af AeMC/O1's forberedelse til EASA-inspektionen i 2018.⁵⁸

Taskforcen er ikke bekendt med, at ansatte i Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen skulle have kendskab til SJs arbejde på AeMC/O1 efter 1. januar 2018. Luftfartslæge Ø må dog antageligt have været bekendt med, at SJ fortsat tjekkede sin Doctors.dk-mail. Således videresender SJ den 12. juli 2018 en mail sendt til SJs Doctors.dk-mail til Luftfartslæge Ø og anfører, at den er sendt til hendes gamle personlige mail. Det skal endvidere bemærkes, at SJ den 3. september 2018 videresender en mail til Luftfartslæge Ø, som er sendt af en Doctors.dk-kunde til en Doctors.dk-relateret mail. I mailen skriver den pågældende Doctors.dk-kunde, at hans plan er at få foretaget sit medical hos SJ den kommende torsdag. Det er muligt, at Luftfartslæge Ø har tolket dette således, at den pågældende kunde ikke er bekendt med, at SJ ikke længere er en del af AeMC/O1.

Vurdering

De opgaver, som SJ antageligt har varetaget på AeMC/O1 efter 1. januar 2018 synes i det væsentlige at have været af administrativ og ledelsesmæssig karakter. Hvorvidt SJ antageligt selv har foretaget helbredsundersøgelser på AeMC/O1 efter 1. januar 2018 er uvist. Taskforcen finder dog ikke, at det har betydning for vurderingen af, om SJ har deltaget i driften af AeMC/O1 efter 1. januar 2018, hvorvidt hun har foretaget helbredsundersøgelser i klinikken eller ej.

Det er på baggrund af ovenstående redegørelse for SJs arbejde på AeMC/O1 efter 1. januar 2018 taskforcens vurdering, at SJ antageligt i betydeligt omfang har været involveret i driften i AeMC/O1 efter 1. januar 2018 [Udeladt].

⁵⁶ [Udeladt].

⁵⁷ [Udeladt].

⁵⁸ [Udeladt].

7.3 Udførte tilsyn, hvor den geografiske opdeling eller omstruktureringen antageligt ikke har været fulgt

Gennemgangen af SJs mails indikerer, at den geografiske opdeling, jf. afsnit 5.4, ikke bliver implementeret i december 2016 (eller i september 2016 for så vidt angår Flyvelæge Å og MT, jf. afsnit 7.9.1), men først i starten af 2017 (i det omfang, den geografiske opdeling kan siges at være blevet implementeret på noget tidspunkt, jf. de følgende afsnit). Taskforcen kan således se, at SJ i slut 2016/start 2017 antageligt har varetaget tilsynet med de sjællandske flyvelæger i et så væsentligt omfang, at der vanskeligt kan tales om en geografisk opdeling.

Blandt andet har SJ været på tilsyn hos Flyvelæge M den 17. januar 2017.⁵⁹ SJ har desuden ydet TBST-medarbejder 5 lægefaglig bistand i forbindelse med TBST-medarbejder 5's sagsbehandlingsskridt i forhold til de sjællandske flyvelæger Flyvelæge Å og MT i denne periode.⁶⁰ Derudover har taskforcen fundet en række yderligere mails fra denne periode, hvor SJ har rettet henvendelse direkte til sjællandske flyvelæger eller til en af styrelsens sekretærer eller en speciallæge vedrørende en af de sjællandske flyvelæger, uden at kommunikationen sker via eksempelvis Luftfartslæge Ø eller TBST-medarbejder 5.⁶¹ Taskforcen har desuden fundet en mail fra SJ til sig selv af 23. januar 2017 vedrørende inspektion af den sjællandske Flyvelæge X. Det er uklart for taskforcen, hvorvidt SJ har gennemført en inspektion med Flyvelæge X i denne periode.

Luftfartslæge Øs kontrakt med Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen bliver godkendt [Udeladt] januar 2017.⁶² Det må antages, at der på dette tidspunkt har været nogle igangværende sager, og at det herefter har været nødvendigt med en (kortere) overgangsperiode, før den geografiske opdeling har kunnet implementeres. I forhold til flyvelægerne Flyvelæge Å og MT finder taskforcen dog, at den geografiske opdeling må forventes at kunne have været fuldt implementeret i december 2016, idet Luftfartslæge Ø ifølge referatet fra et møde i TBST den 9. marts 2017 overtog ansvaret for dette tilsyn allerede i

⁵⁹ Sagsudskrift fra Workzone, Bilag til udførte tilsyn, hvor den geografiske opdeling eller omstrukturering ikke har været fulgt Flyvelæge M, se også mail af 17. januar 2017 fra SJ til TBST-medarbejder 1

⁶⁰ Se afsnit 7.6.4 og afsnit 7.9.1, hvor det fremgår, at SJ har bidraget til gennemgangen af en række helbredssager, der returneres til MT henholdsvis MT den 6. december 2016

⁶¹ Mail af 8. december 2016 fra SJ til MT med AeMC/02 og Christian Thorhauge cc, mail fra SJ af 21. december 2016 til en sekretær i TBST, mail af 4. januar 2017 klokken 17:47 fra SJ til MT med Luftfartslæge Ø cc, mail af 4. januar 2017 klokken 19:03 fra SJ til en sekretær i TBST med MT og TBST-medarbejder 5 cc, mail af 5. januar 2017 fra SJ til MT, mail af 12. januar 2017 fra SJ til speciallæge Psykiater 1, mail af 24. januar 2017 fra SJ til MT, af 3. februar 2017 klokken 10:06 fra SJ til Flyvelæge X og mail af 3. februar 2017 klokken 13:56 fra SJ til en sekretær i TBST

⁶² Mail af 11. januar 2017 fra Christian Thorhauge til TBST-medarbejder 1 og mail af 13. januar 2017 fra Christian Thorhauge til TBST-medarbejder 5 og SJ

september 2016, jf. nedenfor i afsnit 7.9.1. Som det fremgår ovenfor, forekommer det dog ikke at have været tilfældet. Dertil skal det bemærkes, at SJ den 24. januar 2017 sender en mail til Luftfartslæge Ø med emnefeltet ”Tilsyn med AME 58 [MT] er sikkert bedst varetaget af dig? Kan sende dig et par sager du kan kigge på i morgen?” Mailen forekommer påfaldende henvendt til, at der på dette tidspunkt ikke burde have været tvivl om, at det var Luftfartslæge Ø, der skulle varetage tilsynet med MT.

7.3.1 Samarbejdet og rollefordelingen mellem flyvelægerne

I nærværende afsnit gives en overordnet redegørelse for, hvordan den geografiske opdeling antageligt har fungeret i praksis i forhold til det daglige samarbejde mellem flyvelægerne. Taskforcen har ikke foretaget en vurdering af, om den materielle håndtering af sagerne nævnt i nærværende afsnit har været i overensstemmelse med EASA's regelsæt.

Luftfartslægernes samarbejde om behandling af helbredssager

På baggrund af taskforcens gennemgang af SJs mails synes proceduren for fordelingen af helbredssager mellem SJ og Luftfartslæge Ø i størstedelen af 2017 at have været den, at en lægesekretær sendte alle flyvemedicinske helbredssager til en specifik TBST-mailkonto, som var tilknyttet SJs TBST-mail (og som på et tidspunkt også synes at blive tilknyttet Luftfartslæge Øs mail). Derfra videresendte SJ helbredssagerne vedrørende de sjællandske AME'er til Luftfartslæge Ø.⁶³ I 2018 synes denne viderefordeling af helbredssager at være mere eller mindre ophørt, men (formentlig alle) helbredssager blev fortsat sendt til den specifikke TBST-mailkonto, hvormed SJ fortsat fik tilsendt alle flyvemedicinske helbredssager, herunder også helbredssager indsendt af de sjællandske flyvelæger.⁶⁴

⁶³ Se eksempelvis mails af 16. februar 2017 klokken 12:58, 12:59, 13:00, 13:03 og 13:11 fra SJ til Luftfartslæge Ø, mails af 13. marts 2017 klokken 10:57, 10:59, 11:00, 11:04 og 11:08 fra SJ til Luftfartslæge Ø, mails af 12. maj 2017 klokken 18:22, 18:23, 18:30, 18:33 og 18:51 fra SJ til Luftfartslæge Ø, mails af 10. juli 2017 klokken 15:54, 15:55, 16:01, 16:03 og 16:04 fra SJ til Luftfartslæge Ø og mails af 15. november 2017 klokken 15:57, 15:59, 16:02, 16:08 og 16:10 fra SJ til Luftfartslæge Ø. Se også mail af 15. november 2017 klokken 18:53 fra SJ til Luftfartslæge Ø, hvorefter det fremgår, at SJ har sendt Luftfartslæge Ø alle sager fra sjællandske flyvelæger de forgående 14 dage. Det skal bemærkes, at det ikke af de gemte mails sendt fra den specifikke TBST-mailkonto kan læses, at de er afsendt af SJ. Taskforcen har imidlertid fundet de pågældende mails i SJs sendt post, og taskforcen lægger på den baggrund til grund, at de er sendt af SJ.

⁶⁴ Se eksempelvis mail af 9. april 2018 fra en sekretær i TBST til den specifikke TBST-mailkonto, mail af 22. juni 2018 fra en sekretær i TBST til den specifikke TBST-mailkonto, mail af 26. oktober 2018 fra en sekretær i TBST til den specifikke TBST-mailkonto, mail af 10. december 2018 fra en kontorfunktionær i TBST til den specifikke TBST-mailkonto og mail af 24. januar 2019 fra en kontorfunktionær i TBST til den specifikke TBST-mailkonto.

Taskforcens gennemgang af SJs mails har desuden vist, at SJ blev sat cc på en betydelig mængde korrespondance mellem Luftfartslæge Ø og de sjællandske flyvelæger.⁶⁵ SJ er således blevet holdt løbende orienteret om Luftfartslæge Øs tilsyn med de sjællandske flyvelæger.

Ved den ovenfor nævnte viderefordeling af mails sendt til den specifikke TBST-mailkonto i 2017 (eller ved på anden vis at henvise til en helbredssag indsendt af en af de sjællandske flyvelæger) har SJ i en række tilfælde skrevet kommentarer enten i emnefeltet eller i videresendelsesmailen, hvor hun gør Luftfartslæge Ø opmærksom på et problem vedrørende eller lægger op til en drøftelse af den fremsendte helbredssag.⁶⁶ Også efter, at den systematiske viderefordeling af helbedsbeviser synes at ophøre i slutningen af 2017, sker det i en række tilfælde, at SJ(videre)sender helbredssager fra sjællandske flyvelæger til Luftfartslæge Ø med en kommentar til sagen.⁶⁷ Disse kommentarer viser, at SJ antageligt, på trods af den geografiske opdeling, i en række tilfælde har læst og forholdt sig fagligt til helbredssager indsendt af de sjællandske flyvelæger.

Taskforcen har ligeledes set en række eksempler på, at SJ har fremsendt kommentarer til Luftfartslæge Ø vedrørende hans korrespondance med de sjællandske flyvelæger, bedt om nummeret på det helbedsbevis, der korresponderes om, eller lignende.⁶⁸ Taskforcen har set ét tilsvarende eksempel

⁶⁵ Se eksempelvis mail af 16. april 2017 fra Luftfartslæge Ø til MT med SJ cc, mail af 28. april 2017 fra Luftfartslæge Ø til MT med SJ cc, mail af 15. maj 2017 fra Luftfartslæge Ø til Flyvelæge M med SJ cc, mail af 23. maj 2017 fra Luftfartslæge Ø til Flyvelæge I med SJ cc, mail af 16. august 2017 fra Luftfartslæge Ø til MT med SJ cc, mail af 5. september 2017 fra Luftfartslæge Ø til MT med SJ cc, mail af 18. oktober 2017 fra Luftfartslæge Ø til MT med SJ cc, mail af 9. november 2017 fra Luftfartslæge Ø til MT med SJ cc, mail af 15. marts 2018 fra Luftfartslæge Ø til MT med SJ cc, mail af 18. juni 2018 fra Luftfartslæge Ø til Flyvelæge X med SJ cc, mail af 17. juli 2018 fra Luftfartslæge Ø til MT med SJ cc, mail af 2. november 2018 klokken 19:17 fra Luftfartslæge Ø til MT med SJ cc, mail af 3. december 2018 fra Luftfartslæge Ø til MT med SJ cc, mail af 10. januar 2019 fra Luftfartslæge Ø til MT med SJ cc og mail af 7. februar 2019 klokken 20:37 fra Luftfartslæge Ø til Flyvelæge S med SJ cc

⁶⁶ Mailtråd af 28. september 2017 til 7. oktober 2017 mellem SJ og Luftfartslæge Ø, mail af 5. oktober 2017 klokken 13:42 fra SJ til Luftfartslæge Ø, mailtråd af 5.-7. oktober 2017 mellem SJ og Luftfartslæge Ø, mails af 24. oktober 2017 klokken 22:24 og 22:47 fra SJ til Luftfartslæge Ø, mailtråd af 25. oktober 2017 mellem SJ og Luftfartslæge Ø, mail af 13. december 2017 fra SJ til Luftfartslæge Ø, mails af 15. december 2017 klokken 14:44 og klokken 15:08 fra SJ til Luftfartslæge Ø og mailtråd af 30. december 2017 mellem SJ og Luftfartslæge Ø. Se desuden mail af 4. maj 2017 fra SJ til Luftfartslæge Ø, hvor SJ videresender en helbedssag sendt til SJ af den sjællandske flyvelæge Flyvelæge M

⁶⁷ Mail af 13. januar 2018 fra SJ til Luftfartslæge Ø, mail af 1. februar 2018 fra SJ til Luftfartslæge Ø, mail af 12. juni 2018 fra SJ til Luftfartslæge Ø, mail af 2. november 2018 klokken 14:51 fra SJ til Luftfartslæge Ø og Luftfartslæge Æ, mail af 26. januar 2019 fra SJ til Luftfartslæge Ø og Luftfartslæge Æ. Se desuden note 78 [Udeladt].

⁶⁸ Mailtråd af 21. marts 2018 mellem SJ og Luftfartslæge Ø, mail af 31. juli 2018 fra SJ til Luftfartslæge Ø, mails af 4. august 2018 klokken 12:11, 12:12 og 12:16 fra SJ til Luftfartslæge Ø, mail af 5. august 2018 fra SJ til Luftfartslæge Ø, mail

på, at SJ har fremsendt bemærkninger til Luftfartslæge Æ med Christian Thorhauge og TBST-medarbejder 6 cc angående Luftfartslæge Æ's korrespondance med en certifikatindehaver, som er blevet helbredsundersøgt af MT.⁶⁹ SJ er således også derigennem blevet involveret i helbredssager indsendt af sjællandske flyvelæger.

Taskforcen har derudover set en række yderligere sager, hvor Christian Thorhauge, TBST-medarbejder 6 og TBST-medarbejder 5 (eller enkelte af disse personer) har fået tilsendt mails, herunder ved at blive sat cc, hvor SJ kritiserer en helbredssag indsendt af MT eller AeMC/03 eller MTs metode til fremsendelse.⁷⁰ I alle på nær to af de tilfælde, der her henvises til, er mailen enten stilet til Luftfartslæge Ø eller også sendt til Luftfartslæge Ø. Dette synes at indikere, at det i et vist omfang antageligt har været kendt i Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen (i hvert fald på kontorniveau), at SJ til tider har deltaget i behandlingen af helbredssager indsendt af sjællandske flyvelæger.

Taskforcen har endvidere set tilfælde, hvor SJ er blevet spurgt til råds i forbindelse med Luftfartslæge Øs tilsyn med de sjællandske flyvelæger, herunder tre tilfælde, hvor Luftfartslæge Øs har spurgt SJ til råds i forbindelse med hans tilsyn med SJs klinik AeMC/01.⁷¹ Som nævnt i afsnit 5.4 fremgår det af Kammeradvokatens notat af 2. marts 2018, at i det omfang, der i styrelsen opstod lægefaglige spørgsmål, der forudsatte sparring, kunne den assisterende luftfartslæge og luftfartslægen konsultere hinanden. Dette gjaldt dog ifølge styrelsens svar af 1. februar 2018 på klage fra MT ikke i forhold til tilsynet med luftfartslægens rolle som AME. Her skulle den assisterende luftfartslæge i stedet sparre med relevante speciallæger i Danmark eller luftfartslæger i EU, jf. ligeledes afsnit 5.4. Taskforcen er ikke bekendt med, at der skulle gælde særlige regler i forhold til AeMC/01, hvormed det formentlig er i overensstemmelse med TBST's flyvelægepraksis, at Luftfartslæge Ø

af 23. september 2018 fra SJ til Luftfartslæge Ø, mail af 14. januar 2019 fra SJ til Luftfartslæge Ø

⁶⁹ Mail af 11. januar 2019 klokken 21:02 fra SJ til Luftfartslæge Æ med Christian Thorhauge og TBST-medarbejder 6 cc.

⁷⁰ Mail af 12. januar 2018 fra SJ til TBST-medarbejder 6 med Luftfartslæge Ø, TBST-medarbejder 5 og Christian Thorhauge cc, mail af 9. februar 2018 fra SJ til Luftfartslæge Ø med TBST-medarbejder 6 cc, mail af 10. februar 2018 klokken 20:40 fra SJ til TBST-medarbejder 5, mail af 10. februar 2018 klokken 22:18 fra SJ til Luftfartslæge Ø med TBST-medarbejder 6 og Christian Thorhauge cc, mail af 15. februar 2018 fra SJ til Luftfartslæge Ø med TBST-medarbejder 6 cc, mail af 19. februar 2018 fra SJ til Luftfartslæge Ø med TBST-medarbejder 6 og Christian Thorhauge cc, mail af 23. maj 2018 fra SJ til TBST-medarbejder 6 og mail af 27. juli 2018 fra SJ til Luftfartslæge Ø med TBST-medarbejder 6 og Christian Thorhauge cc.

⁷¹ Mailtråd af 1. februar 2017 mellem Luftfartslæge Ø og SJ, mail af 3. marts 2018 fra Luftfartslæge Ø til Person C tilknyttet Doctors.dk med SJ og Luftfartslæge Æ cc, mail af 15. marts 2018 fra Luftfartslæge Ø til Person C tilknyttet Doctors.dk med SJ cc, mailtråd af 5. juli 2018 mellem Luftfartslæge Ø og SJ, mail af 26. september 2018 fra Luftfartslæge Ø til SJ, mailtråd af 6. oktober 2018 til 22. november 2018 mellem Luftfartslæge Ø og SJ.

har spurgt SJ til råds i forbindelse med sager indsendt af AeMC/01. Taskforceen finder det dog problematisk, at SJ derved – om end i et begrænset omfang – bliver en del af tilsynet med sin egen klinik.

Herudover afholdes der samråd mellem flyvelægerne, hvor helbredssager drøftes. Luftfartslæge Ø skriver den 22. november 2018 til MT, at SJ, Luftfartslæge Æ og han selv mødes – for Luftfartslæge Øs vedkommende én gang om måneden – for at konferere beslutninger. Idet SJ, som anført nedenfor, antageligt i praksis har haft en ledende rolle over for Luftfartslæge Ø og Luftfartslæge Æ, kan det ikke udelukkes, at hendes vurdering af en konkret helbredssag har haft en betydelig vægt, og at hun derved har haft mulighed for at påvirke tilsynet med de sjællandske flyvelæger i et vist omfang gennem disse samrådsmøder. På trods af SJs ejerskab af AeMC/01, forekommer det ikke at have været udelukket for AeMC/01-sager at blive behandlet på disse samrådsmøder. Således videresender SJ den 5. november 2018 en mail indeholdende en række helbredsoplysninger. SJ skriver, at der er tale om en AeMC/01-sag, men at enighed om denne type sager nu er godt, hvorpå hun stiller et lægeligt spørgsmål til sagen. Af mailens emnefelt fremgår, at helbredssagen er planlagt til behandling på samråd. Det skal desuden bemærkes, at den pågældende AeMC/01-kunde har stilet sin mail til SJ og anfører, at han har talt i telefon med hende om helbredssagen den foregående dag.

Endvidere skal det bemærkes, at TBST-medarbejder 6 den 13. december 2018 sender en mail vedrørende Flyvelæge X's ansøgning om genudstedelse af hans AME-autorisation til Luftfartslæge Æ med SJ cc. I mailen skriver TBST-medarbejder 6, at hun sender ansøgningsmaterialet til Luftfartslæge Æ, da hun *"tænker"*, at de *"stadig opererer med lidt geografisk opdeling"*. Det forekommer bemærkelsesværdigt, at TBST-medarbejder 6 i december 2018 synes at være i tvivl om, hvorvidt de opererer med en geografisk opdeling eller ej. Dette kan muligvis være en indikation på, at det har været forholdsvist åbenlyst blandt SJs nærmeste kolleger i TBST, at der ikke har været en skarp geografisk opdeling af tilsynet med landets flyvelæger.

SJs ledende rolle

SJ forekommer generelt set i praksis at have haft en ledende rolle over for Luftfartslæge Ø og Luftfartslæge Æ. Dette kan blandt andet ses ved, at SJ ofte bliver omtalt som *luftfartslægen*, og Luftfartslæge Ø bliver omtalt som den *assisterende luftfartslæge*.⁷²

SJs ledende rolle over for de andre flyvelæger kan endvidere ses ved mail af 2. marts 2017 fra Luftfartslæge Ø til TBST-medarbejder 5 og Christian Thorhauge, hvori han redegør for sit tilsyn med MT og Flyvelæge Å. I mailen skriver Luftfartslæge Ø følgende: *"Ved min ansættelse, blev det gjort klart*

⁷² Se eksempelvis omtalen af luftfartslægerne i afsnit 5.4 Begrænsning af luftfartslægens adgang til at foretage flyvemedicinske undersøgelser til 200 undersøgelser og geografisk opdeling af flyvelægefunktionen i december 2016.

at jeg reff. Til SJ, så alt det indsendte er som min. Konff. Med hende.” Tilsvarende skriver Luftfartslæge Ø den 7. februar 2019⁷³ til TBST-medarbejder 6 med Christian Thorhauge, SJ og Luftfartslæge Æ cc, at ”al kommunikation til AeMC 1 er alle med kopi til min lægelige chef, SJ.”

SJ synes desuden generelt set at have haft til ansvar at have det overordnede overblik over tilsynet med de danske flyvelæger, herunder at koordinere arbejdet mellem luftfartslægerne, såfremt der var behov herfor. Eksempelvis sender Christian Thorhauge den 30. januar 2019 SJ en mail, hvori han oplyser hende, at der i forlængelse af klagesagen med Certifikatindehaver 2 (se nedenfor i afsnit 7.8) skal foretages et tilsyn med AeMC/01. Christian Thorhauge beder på den baggrund SJ sørge for, at Luftfartslæge Ø kontakter TBST-medarbejder 11, således at tilsynet kan koordineres. Tilsvarende spørger Luftfartslæge Æ den 15. februar 2019 SJ, om hun har overblik over, hvem Luftfartslæge Ø og han selv skal inspicere på Sjælland og hvornår, for i så fald vil Luftfartslæge Æ tage kontakt til Luftfartslæge Ø og få lagt en køreplan. Mailen antyder, at det antageligt er SJ, der havde ansvaret for, hvilke flyvelæger der skulle inspiceres og hvornår.

Tilsvarende sender SJ den 15. januar 2018 en række helbredssager indsendt af MT til Luftfartslæge Ø med TBST-medarbejder 6 og Christian Thorhauge cc. I Luftfartslæge Øs svar af 18. januar 2018 til SJ spørger han ”*Skal jeg tage action på de sager? Eller er det ”bare” yderligere byggesten?*”. Dette indikerer, at SJ antageligt kan have haft indflydelse på de sagsbehandlings-skidt, Luftfartslæge Ø har taget over for de sjællandske flyvelæger.

Det skal desuden bemærkes, at Luftfartslæge Ø tilsyneladende kun har haft en arbejdstid [Udeladt]. Endvidere forekommer Luftfartslæge Ø kun at have været på kontoret i København i meget begrænset omfang. Således skriver Luftfartslæge Ø den 6. februar 2019 til Christian Thorhauge, at han og SJ har aftalt, at han er i København den 1. mandag i hver måned.

Taskforcen finder det tvivlsomt, hvorvidt det i alle perioder er praktisk muligt at varetage tilsynet med de sjællandske flyvelæger fuldt ud med en så begrænset arbejdstid. Det, at Luftfartslæge Øs manglende tilstedeværende i København har været en udfordring i forhold til tilsynet med de sjællandske flyvelæger, antydes af mail af 20. september 2017 fra SJ til den sjællandske Flyvelæge S angående Flyvelæge Ss ansøgning om forlængelse af flyvelægens AME-certifikat. SJ skriver heri, at Flyvelæge Ss inspektion foreløbigt er udsat, da Luftfartslæge Ø ikke er ”herovre” (på Sjælland) så ofte. SJ skriver, at hun eventuelt selv kommer forbi, da inspektionen skal nås inden EASA-inspektionen.

Desuden skal det bemærkes, at det er uklart for taskforcen, hvorvidt Luftfartslæge Ø har haft adgang til de samme oplysninger, som SJ har haft adgang til. Således skriver SJ den 24. juli 2017 til TBST-medarbejder 5 og Luftfartslæge Ø, at Luftfartslæge Ø endnu ikke har fået adgang til workzone

⁷³ Mail af 7. februar 2019 klokken 21:20.

(TBST's sagsbehandlingssystem). Endvidere skriver Luftfartslæge Æ den 3. marts 2019 til SJ og Luftfartslæge Ø, at han går ud fra, at Luftfartslæge Ø fortsat ikke har adgang til Workzone. Det forekommer umiddelbart hæmmende for Luftfartslæge Øs mulighed for at agere selvstændigt over for de sjællandske flyvelæger, hvis Luftfartslæge Ø ikke havde adgang til de samme it-systemer som SJ.

Undtagelser til den geografiske opdeling

For så vidt angår dele af tilsynet med/sagsbehandlingen vedrørende de sjællandske flyvelæger, synes det ikke at have været Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens hensigt at foretage en geografisk opdeling.

Det har således tilsyneladende været almindeligt accepteret i styrelsen, at SJ foretog en del af den telefoniske sagsbehandling vedrørende alle landets flyvelæger. Baggrunden for denne antagelse er blandt andet, at man ved indsendelsen af helbredssager til Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen modtog et autoreply, som henstillede modtageren til at tage kontakt til SJ for faglige kommentarer (den såkaldte vagttelefon). Af mailen fremgik et telefonnummer, man kunne kontakte SJ på.⁷⁴ Luftfartslæge Øs telefonnummer fremgår ikke af mailen.

Denne antagelse underbygges desuden af Luftfartslæge Øs begrænsede arbejdstid. Med en arbejdstid [Udeladt] synes det vanskeligt i alle tilfælde at have været Luftfartslæge Ø, der har drøftet helbredssager med de sjællandske flyvelæger. Hertil skal det bemærkes, at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens krydsordning (se afsnit 1.4) i vidt omfang har været baseret på telefonisk kontakt mellem flyvelægerne og luftfartslægerne. Se herved blandt andet Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens "Procedure for AeMC og AME om helbredsgodkendelse og Medical Certificate" af 18. august 2017, pkt. 2.2, hvoraf blandt andet følgende fremgår vedrørende flyvelægers helbredsundersøgelser:

"AME [skal] i tvivlsspørgsmål informerer MA pr. mail, helst samme dag eller senest dagen efter, med henblik på hurtig afklaring af tvivlen. Oftest er det at foretrække, at man telefonisk kontakter MA m.h.p. drøftelse af problemstillingen inden AME træffer afgørelse. MA træffes telefonisk i styrelsens almindelige åbningstid. Afgørelsen fremsendes med rød krydsmarkering til MA/MA-konsulent til orientering (med relevant bogstavskode)".

Den MA/Medical Assessor, der ifølge denne procedure kan træffes i styrelsens almindelige åbningstid, må antages at være SJ.

Den antagelse, at SJ har varetaget en del af den telefoniske kontakt med de sjællandske flyvelæger, underbygges desuden af, at taskforcen har fundet to mails fra sjællandske flyvelæger til SJ, hvori den pågældende flyvelæge giver

⁷⁴ [Udeladt].

udtryk for, at en konkret sag har været drøftet med SJ, eller at helbredsdokumenter indsendes efter aftale med SJ.⁷⁵ Taskforcen har ligeledes set et tilfælde, hvor en certifikatansøger har skrevet til SJ, at det er vedkommendes forståelse, at SJ har drøftet sagen med den pågældendes sjællandske flyvelæge.⁷⁶

Dette underbygges ligeledes af mail af 18. juni 2018 fra Flyvelæge S til Luftfartslæge Ø, hvor flyvelægen spørger, om det er Luftfartslæge Ø eller SJ, hun skal ringe til angående helbredssager. Luftfartslæge Ø svarer samme dag, at det er ham, hun skal ringe til. Luftfartslæge Ø tilføjer, at hvis Flyvelæge S ikke kan få fat på Luftfartslæge Ø, og sagen haster, kan hun kontakte SJ. Den 19. juni 2018 sender SJ sit telefonnummer til Flyvelæge S og skriver, at hun holder en del flex og ferie i den kommende tid, men at Flyvelæge S kan ringe, hvis det haster. Mailtråden viser dels, at SJ har varetaget telefoniske drøftelser, når det ikke har været muligt for de sjællandske flyvelæger at få fat på Luftfartslæge Ø og dels, at Flyvelæge S helt indtil juni 2018 er i tvivl om, hvorvidt det er SJ eller Luftfartslæge Ø, hun skal tage kontakt til.

Endvidere kan nævnes to mails (i samme mailtråd) af 7. marts 2018, hvor SJ skriver til TBST-medarbejder 6 og Christian Thorhauge, at hun kan bekræfte, at hun har haft telefonsamtaler med Flyvelæge X, og at det af hendes telefonregister fremgår, at *"alle problemsager fra Flyvelæge X's side har været håndteret ved at Flyvelæge X kontakter mig/skriver til mig/på alle tidspunkter af døgnet og ikke kontakter sin MA, JSH [antageligt Luftfartslæge Ø]. JSH kontakter han aldrig"*.

SJ og Luftfartslæge Ø vikarierede desuden for hinanden under ferier og lignende, hvorved den geografiske opdeling ikke har været opretholdt i sådanne tilfælde.⁷⁷ [Udeladt]. Det har med styrelsens begrænsede antal luftfartslæger formentlig ikke været muligt at varetage tilsynet med alle landets flyvelæger i ferieperioder, hvis luftfartslægerne ikke kunne vikariere for hinanden.

Taskforcen har set enkelte tilfælde, hvor SJ behandler helbredssager fra flyvelæger på Sjælland, uden at Luftfartslæge Ø synes at have været involveret i sagen.⁷⁸ Taskforcen har ikke kendskab til baggrunden for, at SJ håndterer

⁷⁵ Mail af 4. maj 2017 klokken 12:56 fra Flyvelæge M til SJ, mail af 2. oktober 2017 fra Flyvelæge X til SJ

⁷⁶ Mail af 11. januar 2018 fra en certifikatansøger til SJ

⁷⁷ Mail af 4. august 2018 fra SJ til SJ, mail af 5. maj 2018 fra SJ til Luftfartslæge Ø, mailtråd af 20. februar 2018 til 1. marts 2018 mellem Flyvelæge J og Luftfartslæge Ø henholdsvis SJ [Udeladt].

⁷⁸ Se mail af 3. februar 2017 fra SJ til Flyvelæge X, mailtråd af 7. april 2017 til 18. april 2017 mellem SJ og en certifikatansøger, som har Flyvelæge M som flyvelæge, mail af 13. april 2017 fra SJ til Flyvelæge X, mailtråd af 18. juli 2017 mellem SJ og en certifikatansøger, som har MT som flyvelæge, mailtråd af 15. september 2017 mellem SJ og Flyvelæge X og mailtråd af 4. december 2017 mellem SJ og Flyvelæge X

disse sager selvstændigt. Det er dog muligt, at der kan være tale om ferieafløsning.

Tilsynet med de jyske flyvelæger

Afslutningsvist skal det bemærkes, at det ikke alene er i forhold til de sjællandske flyvelæger, at den geografiske opdeling ikke har været opretholdt. Tilsvarende synes at gøre sig gældende for de jyske flyvelæger. Således skriver Luftfartslæge Æ den 3. marts 2019 til SJ og Luftfartslæge Ø, at han og SJ har talt om, at de ønsker en konsulent, som kan varetage tilsynet med de jyske flyvelæger sammen med SJ, således at de *"100% får delt ved Storebælt og Luftfartslæge Ø og jeg kan undgå at skulle overvåge jyske flyvelæger"*.

Vurdering

Det er taskforcens vurdering, at der i det daglige samarbejde mellem flyvelægerne antageligt ikke har været en skarp geografisk opdeling af sagsbehandlingen. Taskforcen har herved lagt vægt på, at SJ er blevet holdt løbende orienteret om Luftfartslæge Øs tilsyn med de sjællandske flyvelæger, og at SJ løbende har fremsendt bemærkninger til Luftfartslæge Ø vedrørende de sjællandske flyvelæger. Taskforcen har desuden lagt vægt på, at SJ passede den såkaldte vagttelefon, hvorved hun må antages i et vist omfang at have været i telefonisk kontakt med de sjællandske flyvelæger. Dertil kommer, at flyvelægerne jævnligt har holdt samrådsmøder, hvor SJ direkte er blevet involveret i sagsbehandlingen vedrørende de sjællandske flyvelæger.

Det er desuden taskforcens vurdering, at SJs ledende rolle over for de øvrige luftfartslæger kan have bidraget til, at SJ kan have haft mulighed for at udøve indflydelse på beslutninger truffet af de øvrige luftfartslæger. Taskforcen finder, at det i den forbindelse er uden betydning, at SJ ikke rent formelt har været chef for de øvrige flyvelæger.

7.3.2 Tilsyn med AeMC/03 (MTs klinik i Kastrup) og MT

Taskforcens undersøgelse af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens flyvelægeordning indikerer, at SJ for så vidt angår tilsynet med de sjællandske flyvelæger i den periode, som taskforcen har undersøgt dybdegående (december 2016 til maj 2019), antageligt har været særligt aktiv i forhold til tilsynet med flyvelægen MT og MTs klinik AeMC/03 samt (i mindre omfang) flyvelægerne Flyvelæge Å og Flyvelæge X. For så vidt angår tilsynet med Flyvelæge Å og Flyvelæge X, se afsnit 7.3.3 og 7.5.

Af et referat af 9. marts 2017 fra et møde mellem Flyvelæge Å og TBST den 6. marts 2017 fremgår, at SJ i september 2016 erklærede sig inhabil i forhold til varetagelsen af hvervet med at føre tilsyn med Flyvelæge Å og MT, hvorfor det blev besluttet, at Luftfartslæge Ø fremover skulle varetage dette

tilsyn.⁷⁹ SJ burde således allerede fra september 2016 ikke have været en del af tilsynet med MT.

Taskforcens undersøgelse har vist, at SJ efter september 2016 antageligt både har været løbende involveret i det daglige tilsyn med MT, og har været involveret i sagsbehandlingen i forbindelse med suspensionen af MTs AME-bevis og MTs AeMC i 2018.

For så vidt angår suspensionen af MTs AME-bevis, har taskforcens undersøgelse vist, at SJ antageligt både har været involveret i sagsbehandlingen i TBST og deltaget i det (fysiske) tilsyn med MTs undersøgelsessted den 4. oktober 2018, der lå forud for suspensionen af MTs AME-bevis, se afsnit 7.6.4.

For så vidt angår suspensionen af MTs AeMC, har taskforcens undersøgelse vist, at SJ ligeledes antageligt både har været inddraget i sagsbehandlingen i TBST og været en del af det (fysiske) tilsyn med MTs klinik den 12. september 2018, som blev lagt til grund for suspensionen af AeMC/o3's AeMC-bevis, se herom afsnit 7.6.5.

For så vidt angår det daglige tilsyn med MT, har taskforcens gennemgang af SJs mails vist, at SJ antageligt løbende har gjort sig bekendt med indholdet af de helbredssager, som MT og AeMC/o3 har indsendt til TBST. Dette kan blandt andet ses ved, at SJ jævnligt har sendt mails til sig selv, hvor hun redegør for diverse problemstillinger vedrørende MTs virke som AME.⁸⁰ SJ har desuden sendt en række mails til sig selv indeholdende helbredssager indsendt til TBST af MT eller et billede af en del af et helbedsbevis indsendt af MT, hvor der er i emnefeltet fremgår en bemærkning til helbredssagen.⁸¹

SJ sender blandt andet flere gange mellem 6. november 2016 og 16. september 2018 et dokument kaldet "*Generalia*" (i nogle forskellige versioner) til sig selv, herunder til sin Doctors.dk-mail, og to gange til Person C tilknyttet Doctors.dk. I dokumentet anfører hun, at hun ikke ville autorisere MT i september 2016, da hun vurderede, at han ikke lever op til kravene for at fungere som flyvelæge. SJ redegør desuden for nogle sager, som hun finder, at MT har håndteret forkert. Den 6. november 2016 sender SJ fra sin TBST-mail dokumentet to gange – en gang til sin TBST-mail og en gang til sin Doctors.dk-mail. Den 29. november 2016 sender SJ via sin TBST-mail notatet til sig selv. Den 25. februar 2017 sender SJ via sin TBST-mail notatet til Person C tilknyttet Doctors.dks Doctors.dk-mail. Den 2. november 2017 sender

⁷⁹ Se afsnit 7.9.1

⁸⁰ Se eksempelvis mail af 1. marts 2017 fra SJ til SJ, mail af 14. januar 2018 fra SJ til SJ, mail af 8. marts 2018 fra SJ til SJ, mail af 2. april 2018 fra SJ til SJs-doctors-e-mail mail af 6. august 2018 fra SJ til SJ, mail af 15. august 2018 fra SJ til SJ, mail af 13. september 2018 fra SJ til SJ og mail af 20. september 2018 fra SJ til SJ

⁸¹ Se eksempelvis mails af 13. januar 2018 klokken 11:22, 12:33, 19:22, 19:44, 19:53, 20:08 og 21:17 fra SJ til SJ, mail af 22. marts 2018 fra SJ til SJ (helbedsbeviset sendes både 13:48 og 13:50) og mail af 27. juli 2018 fra SJ til SJ

SJ fra sin TBST-mail dokumentet til SJ Docors.dk-mail og Person C tilknyttet Doctors.dks Doctors.dk-mail. Den 11. november 2017 sender SJ via sin Doctors.dk-mail dokumentet til både SJs Doctors.d-mail og TBST-mail. Den 16. september 2018 sender SJ via sin TBST-mail dokumentet til sig selv.

Det er uklart, hvad Generalia-dokumentet skal anvendes til, men den 13. januar 2018 klokken 21:29 sender SJ via sin TBST-mail dokumentet til sig selv og anfører i emnefeltet *"MT, Generalia, info til X om MT ifm hans ansøgning om AME aut. n"*, hvilket indikerer, at dokumentet muligvis har været udleveret til TBST-medarbejder 5 ("X") i forbindelse med MTs ("MT") autorisation som AME. Idet MT bliver autoriseret som AME i september 2016, kan det dog ikke forklare, hvorfor SJ sender dokumentet så mange gange de følgende år. Det skal desuden bemærkes, at tilsynet med MT, som nævnt ovenfor, ifølge TBST overgik til Luftfartslæge Ø i september 2016, hvorfor SJ allerede ved første fremsendelse af Generalia-dokumentet ikke burde have været en del af tilsynet med MT. De gentagende videresendelser af dokumentet til mails tilknyttet Doctors.dk-domæner viser desuden SJs antagelige sammenblanding af sit virke i TBST med sit virke i Doctors.dk, om denne problemstilling se afsnit 7.1.

En stor del af de sager, der er henvist til ovenfor i afsnit 7.3.1 vedrørende SJs involvering i Luftfartslæge Øs tilsyn med de sjællandske helbredssager, vedrører desuden sager indsendt af MT (som led i hvervet som flyvelæge) eller AeMC/03 (MTs flyvemedicinske klinik).⁸² Dette viser, ligesom de oven for nævnte mails sendt af SJ til sig selv, at SJ antageligt løbende har gjort sig bekendt med indholdet af helbredssager indsendt af MT og AeMC/03 på trods af den geografiske opdeling. Det kan desuden ikke udelukkes, at SJs antagelige deltagelse i tilsynet med MTs virke som flyvelæge og tilsynet med MTs AeMC kan have haft en indvirkning på tilsynet.

Derudover kan nævnes nedenstående to tilfælde, hvor SJ ligeledes er blevet involveret i sagsbehandlingen (eller hvor det har været planlagt, at SJ skulle involveres i sagsbehandlingen) vedrørende MT.

SJ var udpeget til at deltage i håndteringen af sager fra AeMC/03 under dets suspension. Den 24. september 2018 sender TBST-medarbejder 6 således en mail til blandt andet Christian Thorhauge og SJ om håndteringen af sager fra AeMC/03 under dets suspension. Af mailen fremgår, at der i tilfælde af modtagelse af helbredsbeviser og raskmeldinger udstedt af AeMC/03 efter den 24. september 2018 skal sendes et nærmere bestemt brev til certifikatindehaveren med SJ og Luftfartslæge Æ cc. Sager om grounding skal ifølge

⁸² Se eksempelvis mail af 28. september 2017 fra SJ til Luftfartslæge Ø, mail af 13. december 2017 fra SJ til Luftfartslæge Ø, mail af 15. december 2017 fra SJ til Luftfartslæge Ø, mail af 12. januar 2018 fra SJ til TBST-medarbejder 6 med Luftfartslæge Ø og Christian Thorhauge cc, mail af 1. februar 2018 fra SJ til Luftfartslæge Ø, mail af 27. juli 2018 fra SJ til Luftfartslæge Ø med TBST-medarbejder 6 og Christian Thorhauge cc, mail af 2. november 2018 fra SJ til Luftfartslæge Ø og Luftfartslæge Æ og mail af 26. januar 2019 fra SJ til Luftfartslæge Ø og Luftfartslæge Æ

TBST-medarbejder 6 straks sendes videre til SJ og Luftfartslæge Æ til videre foranstaltning. Henvendt til SJ anfører TBST-medarbejder 6 desuden, at der formentlig skal laves en skabelon til grounding, men at hun lige vil vende det med SJ. Taskforcen er ikke bekendt med i hvilket omfang, der bliver indsendt sådanne sager under AeMC/o3's suspension. Mailen viser dog, at det har været planen, at SJ skulle være en del af sagsbehandlingen af disse sager, selvom AeMC/o3 er beliggende på Sjælland.

SJ var desuden involveret i drøftelserne om, hvorvidt MT skulle have tilbageleveret sit AME-certifikat i 2019 på baggrund af deltagelse i et advanced aviation medicine kursus. TBST-medarbejder 6 skriver den 12. marts 2019 til Luftfartslæge Æ og beder ham bekræfte, at det kursus, MT har deltaget i, er et advanced aviation medicine-kursus [Udeladt]. TBST-medarbejder 6 skriver i mailen, at SJ ikke har fået mailen fremsendt, da hun ikke kan behandle sager vedrørende sjællandske AME'er. Luftfartslæge Æ svarer den 13. marts 2019 tilbage, at det ikke er noget, han selvstændigt vil vurdere, hvorfor han beder TBST-medarbejder 6 videresende mailen til SJ til vurdering. Luftfartslæge Æ skriver, at da de alle var på inspektion hos MT, må det være relevant, at de alle giver deres besyv med, og at han som minimum har brug for faglige indspark fra SJ og Luftfartslæge Ø. Samme dag skriver SJ til TBST-medarbejder 6 med Luftfartslæge Ø, Luftfartslæge Æ og Kåre Clemmesen cc, at lært af gamle erfaringer med den aktuelle ansøger (MT) er det ikke en proces, der bør forceres, og at de vil drøfte sagen med Kåre Clemmesen på et møde om ti dage. Den 17. marts 2019 skriver Kåre Clemmesen til SJ, TBST-medarbejder 6, Luftfartslæge Ø og Luftfartslæge Æ, at suspensionen af MT skal ophæves så hurtigt så muligt, og at der skal afholdes tilsyn hos ham efter ca. 3 måneder. Den 18. marts 2019 sender TBST-medarbejder 6 en afgørelse om ophævelse af suspension til MT. Samme dag sender hun afgørelsen til Luftfartslæge Æ, Luftfartslæge Ø og SJ til orientering. SJs involvering i drøftelserne har således ikke haft nogen indflydelse på udfaldet af drøftelserne, men det er påfaldende, at det i marts 2019, hvor TBST har haft over to år til at implementere den geografiske opdeling, overhovedet kunne komme på tale, at SJ skulle være en del af drøftelserne.

Vurdering

Det er taskforcens vurdering, at den geografiske opdeling ikke har været opretholdt i forhold til sagsbehandlingen vedrørende MT og MTs klinik AeMC/o3. Taskforcen baserer dels denne vurdering på, at SJ antageligt løbende har gjort sig bekendt med indholdet af helbredssager indsendt af MT og AeMC/o3 på trods af den geografiske opdeling. Taskforcen har desuden lagt vægt på, at SJ i en række tilfælde har ytret sig over for Luftfartslæge Ø om sit syn på MTs virke som flyvelæge og som chef for AeMC/o3. Taskforcen har endvidere lagt vægt på, at SJ har været involveret i en betydelig del af TBST's sagsbehandling vedrørende MT, herunder tilsynet med MTs AeMC den 12. september 2018 og tilsynet med MTs virke som AME den 4. oktober 2018.

7.3.3 Tilsyn med Flyvelæge Å

Flyvelægen Å har tidligere arbejdet på flyvemedicinsk klinik på Rigshospitalet og er efterfølgende startet som AME i samme lokation som MT. MT udfører efterfølgende undersøgelser i AeMC/03 (MTs klinik), og da dette suppleres, bliver han igen selvstændig AME.

Af et referat af 9. marts 2017 fra et møde mellem Flyvelæge Å og TBST den 6. marts 2017 fremgår, at SJ i september 2016 erklærede sig inhabil i forhold til varetagelsen af hvervet med at føre tilsyn med Flyvelæge Å og MT, hvorfor det blev besluttet, at Luftfartslæge Ø fremover skulle varetage dette tilsyn.⁸³ SJ skulle således fra september 2016 ikke have været en del af tilsynet med Flyvelæge Å.

Taskforcens undersøgelse har imidlertid vist, at SJ i en række tilfælde efter september 2016 har været en del af tilsynet med Flyvelæge Å.

Taskforcen har blandt andet fundet fire mails sendt af SJ til Luftfartslæge Ø, hvor SJ udtaler sig kritisk om helbredsundersøgelser indsendt af Flyvelæge Å eller om Flyvelæge Ås virke som flyvelæge i det hele taget eller på anden vis spørger ind til en helbredssag fremsendt af Flyvelæge Å.⁸⁴ SJ har desuden den 29. november 2016, den 25. februar 2017 og den 16. september 2018 sendt fem dokumenter til sig selv vedrørende MT og Flyvelæge Å, blandt andet et 6 1/2 sider langt notat dateret den 19. oktober 2016 vedrørende helbredssager indsendt af Flyvelæge Å, som vurderes (antageligvis af SJ) som værende behandlet forkert. Tilsvarende sender SJ den 13. januar 2018 en lægejournal til sig selv, som er indsendt af Flyvelæge Å (Flyvemedicin-CPH) til TBST den 10. oktober 2016, med en bemærkning om, at MT og Flyvelæge Å lavede flyvemedicinske undersøgelser omgående efter at have forladt Flyvemedicinsk Klinik (klinik på Rigshospitalet). Disse mails må forudsætte, at SJ, på trods af den geografiske opdeling, antageligt har gjort sig bekendt med helbredssager indsendt af Flyvelæge Å i et vist omfang.

Taskforcen har endvidere set to tilfælde, hvor SJ efter september 2016 skriver direkte til Flyvelæge Å vedrørende en bestemt helbredssag eller Flyvelæge Ås virke som flyvelæge.⁸⁵ Taskforcen er ikke bekendt med, hvorvidt der her er tale om ferieafløsning, jf. afsnit 7.3.1.

I efteråret 2016, hvor TBST-medarbejder 5 var en del af tilsynet med Flyvelæge Å, har der desuden været en række mailudvekslinger mellem SJ og TBST-medarbejder 5, i en række tilfælde med Christian Thorhauge cc eller

⁸³ Jf. afsnit 7.9.1

⁸⁴ Mails af 1. februar 2017 klokken 18:17 og 19:32 fra SJ til Luftfartslæge Ø, mail af 19. februar 2017 fra SJ til Luftfartslæge Ø mail af 24. oktober 2017 fra SJ til Luftfartslæge Ø og mail af 2. november 2018 fra SJ til Luftfartslæge Ø og Luftfartslæge Æ

⁸⁵ Mail af 7. december 2016 fra SJ til MT med Luftfartslæge Ø cc, mail af 24. januar 2017 fra SJ til MT

med Christian Thorhauge som en del af mailtråden, hvor Flyvelæge Ås virke som flyvelæge er blevet drøftet. Heraf kan det kan blandt andet fremhæves, at SJ den 26. oktober 2016 sender et word-dokument på knap 7 1/2 sider til TBST-medarbejder 5 med Christian Thorhauge cc, hvor hun udtaler sig kritisk om Flyvelæge Ås virke som flyvelæge. Endvidere skriver Christian Thorhauge den 27. oktober 2016 til SJ og TBST-medarbejder 5, at han vil foreslå, at SJ indkalder til et møde, hvor TBST-medarbejder 5 og Christian Thorhauge deltager til at begynde med, hvorefter SJ foretager en lægelig gennemgang af "*de mange sager*".⁸⁶ Der bliver herefter afholdt et møde mellem SJ og Flyvelæge Å den 28. november 2016.⁸⁷ SJ er desuden antageligt med til at fremfinde de helbredssager, som TBST-medarbejder 5 returnerer til Flyvelæge Å i december 2016, se afsnit 7.9.1. SJ har således allerede fra begyndelsen af den periode, hvor hun ifølge TBST ikke skulle være en del af tilsynet med Flyvelæge Å, været en del af tilsynet med Flyvelæge Å, hvilket ikke alene har været kendt af hendes kontorchef Christian Thorhauge men tilskyndet af ham.

SJ har endvidere været en del af forberedelserne til et tilsyn med Flyvelæge Å i efteråret/vinteren 2018/2019. SJ, Luftfartslæge Ø og Luftfartslæge Æ planlægger således i efteråret 2018 et tilsyn med Flyvelæge Å.⁸⁸ SJs deltagelse i planlægningen kan blandt andet ses ved, at SJ den 1. november 2018 sender en mail til Luftfartslæge Æ og Luftfartslæge Ø, hvori hun oplister opgaver, der skal udføres inden tilsynet med Flyvelæge Å og forhold, som de skal være opmærksomme på i forbindelse med tilsynet. SJ forekommer desuden at have været en del af arbejdet med at fremfinde og gennemgå sager til tilsynet.⁸⁹ Christian Thorhauge forekommer at være bekendt med dette. Således skriver han den 6. november 2018 til SJ og spørger, hvordan det går med at finde og lave tre bunker af sager procedureret af Flyvelæge Å.

Som følge af udfordringer med at finde en inspektionsdato, bliver Flyvelæge Å tilsyneladende ikke inspiceret før den 25. marts 2019, og dermed efter at SJ er varslet afskediget og i praksis har ophørt sit virke i styrelsen. Af korrespondance mellem SJ, Luftfartslæge Ø og Luftfartslæge Æ fremgår dog, at det – i hvert fald på et tidspunkt – har været planen, at SJ skulle deltage i ikke bare papirinspektionen med Flyvelæge Å men også den fysiske inspektion af hans undersøgelsessted. Således skriver Luftfartslæge Ø den 2. november 2018, at hvis han skal med på inspektionen, kan det blive den 3. de-

⁸⁶ Se også mail af samme dato fra SJ til TBST-medarbejder 5 med Christian Thorhauge cc

⁸⁷ Se eksempelvis mail af 29. november 2016, hvor SJ sender et referat fra mødet til sig selv

⁸⁸ Se mailtråd af 18.-31. oktober 2018 og mailstråd af 1. november 2018 til 2. november 2018 mellem SJ, Luftfartslæge Ø og Luftfartslæge Æ

⁸⁹ Mail af 2. november 2018 klokken 14:51 fra SJ til Luftfartslæge Ø og Luftfartslæge Æ og mail af 21. februar 2019 fra Luftfartslæge Ø til Luftfartslæge Æ (sidt-nævnte henvises der også til i selve afsnittet)

cember 2018. Dertil svarer SJ samme dag til Luftfartslæge Ø og Luftfartslæge Æ, at problemet med den dato er, at hun er til EASA-møde i Köln den dag.

Desuden skriver Luftfartslæge Æ den 25. januar 2019 til SJ og Luftfartslæge Ø henvendt til SJ, at *"Da Flyvelæge Å og MT måske er på 'krigsstien' vil det så være en god ide, at du [SJ] tager med derud, så det ligner inspektionen af MT? Og de ikke begynder at køre på ingen af os er formelt unævnte MA'er."* SJ svarer den 26. januar 2019 tilbage, at det er et fint forslag, hvilket må antages at vedrøre den citerede del af Luftfartslæge Æ's mail.

Tilsvarende skriver Luftfartslæge Ø den 21. februar 2019 til Luftfartslæge Æ, at han vil foreslå, at Luftfartslæge Ø og SJ ser på Flyvelæge X's og Flyvelæge Å's sager den 4. marts 2019, således at "vi" kan inspicere Flyvelæge X og Å den 8. marts 2019. Det må således antageligt anses som minimum at have været hensigten, at SJ skulle have være en del af forberedelsen af tilsynet med Flyvelæge Å og Flyvelæge X (som ligeledes er flyvelæge på sjælland). Det er ikke fuldkommen klart, om Luftfartslæge Øs "vi" også dækker SJ, og dermed om hensigten på dette tidspunkt er at lade SJ deltage i den fysiske inspektion af Flyvelæge Ås undersøgelsessted, eller om Luftfartslæge Ø alene henviser til hans og Luftfartslæge Æ's inspektion med de pågældende flyvelæger. SJs deltagelse i forberedelserne til tilsynene er dog i sig selv i strid med den geografiske opdeling.

Vurdering

Det er taskforcens vurdering, at SJ på intet tidspunkt har været afskåret fra at deltage i tilsynet med Flyvelæge Å. Således har SJ lige fra september 2016 og frem til hendes afskedigelse i marts/april 2019 været en del af tilsynet med Flyvelæge Å. Dette har blandt andet givet sig udslag i, at SJ har deltaget i en række sagsbehandlingsskridt i relation til Flyvelæge Å's virke som flyvelæge, herunder returnering af en række sager indsendt af Flyvelæge Å december 2016 og forberedelsen af tilsynet med Flyvelæge Å oprindeligt planlagt til at finde sted i efteråret 2018.

7.3.4 Tilsyn med Flyvelæge X

Flyvelæge X, der er flyvelæge på Sjælland, [Udeladt] får begrænset sit flyvelægecertifikat som følge af alder ved hans fyldte 75. år, se afsnit 7.5.

Taskforcen har fundet en række tilfælde, hvor SJ antageligt har været involveret i tilsynet med Flyvelæge X efter etableringen af den geografiske opdeling. SJ har således efter den geografiske opdeling sendt en række helbreds-

sager indsendt af Flyvelæge X til TBST til sig selv med en bemærkning i emnefeltet omhandlende mangler ved det fremsendte.⁹⁰ SJ må således antageligt have gjort sig bekendt med indholdet af i hvert fald disse 5 helbredssager på trods af den geografiske opdeling.

Desuden sender SJ den 21. november 2018 tre versioner af samme mail til sig selv indeholdende en risikoanalyse for Flyvelæge X, som placerer Flyvelæge X i det røde felt. Den ene af disse mails er formuleret som et udkast til mail til TBST-medarbejder 6. Af mailen fremgår blandt andet, at produktionen fra Flyvelæge X bestemt ikke er blevet bedre det seneste år, og at Luftfartslæge Ø har oplyst, at Flyvelæge X træffer rødt kryds-markerede afgørelser, som ligger uden for rammerne af EASA's regelsæt. SJ sender dagen efter endnu et udkast til samme mail til sig selv. Det er uklart, hvad formålet med mailen er.

Endvidere sender SJ den 2. marts 2018 tre mails til TBST-medarbejder 6 indeholdende sammenlagt 24 helbredssager indsendt af Flyvelæge X til TBST. I den første mail skriver SJ, at der er fejl i sagerne. Dette må antageligvis skulle forstås således, at det er SJs vurdering, at der er fejl i alle 24 sager (og ikke alene de første 8), da der ikke fremgår andet af de følgende mails. Det fremgår ikke af de pågældende mails, hvad formålet med deres fremsendelse er.

Vurdering

Det er taskforcens vurdering, at der ikke har været en skarp geografisk opdeling i forhold til tilsynet med flyvelæge Flyvelæge X.

7.3.5 Behandlingen af klager over sjællandske flyvelæger

Taskforcen har set en række eksempler på, at SJ er blevet involveret i behandlingen af klager over sjællandske AME'er.

Eksempelvis beder TBST-medarbejder 5 den 30. maj 2017 SJ om at forholde sig til de lægefaglige perspektiver i en klage over den sjællandske flyvelæge Flyvelæge M. Christian Thorhauge er sat cc. på mailen.

Tilsvarende beder Christian Thorhauge den 4. juni 2017 TBST-medarbejder 5 koordinere et svar på en klage fra Certifikatindehaver 4 over en helbredsundersøgelse foretaget af MT med SJ.

Endvidere sender TBST-medarbejder 5 den 9. januar 2018 en klage over Flyvelæge C til SJ med beskeden *"Der er også indsendt en klage over Flyvelæge C – her er materialet."* Dette synes ligeledes at indikere, at TBST-medarbejder 5 ønsker, at SJ skal bidrage til sagsbehandlingen af klagen over den sjællandske flyvelæge Flyvelæge C.

⁹⁰ Mails af 10. februar 2018 klokken 19:45, 19:50 og 20:00 fra SJ til SJ og mails af 19. februar 2019 klokken 18.36 og 18:45 fra SJ til SJ

Se desuden nedenfor i afsnit 7.8 om SJs involvering i behandlingen af sagen vedrørende pilot Certifikatindehaver 2 i TBST.

Vurdering

På baggrund af ovenstående forekommer SJ i flere tilfælde at have været involveret i behandlingen af klager over sjællandske AME'er. Den geografiske opdeling af tilsynet med flyvelæger har således tilsyneladende ikke været opretholdt i disse tilfælde.

7.4 TBST's behandling af flyvelægeansøgninger og henvendelser fra potentielle flyvelæger

7.4.1 TBST's officielle procedure for behandling af flyvelægeansøgninger

Christian Thorhauge bliver på baggrund af en klage fra AME Flyvelæge Å, se afsnit 7.9.1, bedt om at ændre proceduren for godkendelse af flyvelægeansøgninger således, at når der skal meddeles et afslag på en ansøgning eller tilkobles et vilkår, skal det underskrives af kontorchefen. Christian Thorhauge meddeler TBST-medarbejder 5 og SJ dette ved mail af 27. februar 2017.

Den 3. april 2017 beder Christian Thorhauge TBST-medarbejder 5 udarbejde en opdatering af proceduren så godkendelse og suspension af flyvelæger kun foretages af chefen. Den 17. maj 2017 er der journaliseret en "*Procedure for godkendelse af Flyvelæge (AME) og Flyvemedicinsk Center (AeMC)*", hvoraf det fremgår, at kontorchefen skal underrettes om modtagelse af ansøgninger om godkendelse som AME eller AeMC, og at Medical Assessor i fornødent omfang inddrager kontorchefen og afdelingens jurist i sagsbehandlingen. Når sagsbehandlingen er afsluttet fremsender Medical Assessor ansøgningen med bilag til kontorchefen med en begrundet indstilling til godkendelse/ikke-godkendelse, hvorefter kontorchefen træffer afgørelse og underskriver AME-certifikatet.

I henhold til styrelsens "*Procedure for godkendelse af Flyvelæge (AME) og Flyvemedicinsk center (AeMC)*" gældende fra 4. september 2018 er proceduren for behandling af AME-ansøgninger imidlertid ændret således, at MA (luftfartslægen) både står for sagsbehandlingen af AME-ansøgninger og træffer afgørelse om godkendelse/ikke-godkendelse af ansøgningerne. MA skal dog fortsat sende ansøgningen med bilag til kontorchefen med en begrundet skriftlig indstilling *til orientering*.

Ifølge TBST har den geografiske opdeling også været gældende i forhold til behandling af flyvelæge-ansøgning. Således fremgår følgende af TBST's svar af 9. april 2018 på en klage fra MT af 19. februar 2018 over luftfartslægens inhabilitet:

”Den geografiske fordeling af sager mellem luftfartslægen og den assisterende luftfartslæge er af afgørende betydning i forhold til spørgsmålet om habilitet. Luftfartslægen har netop ikke fungeret som godkendende og tilsynsførende i forhold til flyvelæger på Sjælland, hvor hun i 2017 selv drev AeMCO1. Det betyder også, at luftfartslægen ikke har haft beføjelse til fx at indstille til godkendelse, suspension og lignende i forhold til AME’er eller AeMC’er beliggende på Sjælland.”⁹¹

Vurdering

Det forekommer således alene at have været i en periode fra 17. maj 2017 til 4. september 2018, at kontorchefen har skulle godkende/ikke-godkende flyvelægeansøgninger. Herefter har kontorchefen alene skulle orienteres om flyvelægeansøgninger. Taskforcen har ikke kendskab til baggrunden for, at TBST har valgt at ændre *”Procedure for godkendelse af Flyvelæge (AME) og Flyvemedicinsk center (AeMC)”* i september 2018, men det forekommer umiddelbart påfaldende, henset til at betingelsen om chef-godkendelse udsprang af en sag vedrørende luftfartslægens habilitet.

7.4.2 Diverse henvendelser fra potentielle flyvelæger til SJ

I dette afsnit oplystes de henvendelser fra potentielle flyvelæger, taskforcen har set i forbindelse med taskforcens arbejde (i det omfang henvendelserne ikke behandles i et andet afsnit). Hensigten med afsnittet er alene at undersøge, hvordan besvarelsen af henvendelser fra potentielle flyvelæger er blevet håndteret i TBST. Der er således ikke foretaget en vurdering af, hvorvidt de enkelte henvendelser isoleret set er blevet håndteret korrekt.

Potentiel ansøger 6 til flyvelæge skriver den 26. januar 2014 til SJ angående muligheden for at få et lægejob på flyvemedicinsk afdeling (antageligvis flyvemedicinske afdeling på Rigshospitalet). SJ svarer ham samme dag tilbage, at han er for sent ude, da de lige har ansat en ny læge.

Den 2. april 2014 skriver Potentiel ansøger 6 til flyvelæge til SJ, at han har hørt, at EASA-reglerne gør det nemmere at etablere sig som flyvelæge via selvfinansierede flyvemedicinske kurser. Han vil på den baggrund høre SJ, om hun har kendskab til, hvordan han kan erhverve sig kompetencerne til at blive flyvelæge. SJ svarer dagen efter, at han kan ringe til hende den kommende uge.

Potentiel ansøger 6 til flyvelæge skriver den 4. september 2014 til SJ, at han tidligere har forsøgt at kontakte hende angående muligheden for at blive flyvelæge, men at han ikke er blevet klogere. Han skriver desuden, at han kunne forstå på hende, at der var mange uafklarede *”issues”* angående muligheden for at erhverve retten til at udføre medicals i forbindelse med indførelsen af de nye regler. Potentiel ansøger 6 til flyvelæge tilføjer, at han ved,

⁹¹ TS3060205-00042 MT - Klage over luftfartslægen nov. 2017

at der mangler en flyvelæge på Fyn, og at han gladelig lægger billet ind på den opgave. SJ henstiller samme dag Potentiel ansøger 6 til flyvelæge til at tjekke TBST's hjemmeside, som er ved at blive opdateret. Potentiel ansøger 6 til flyvelæge svarer samme dag tilbage med et copy-paste antageligvis af TBST's hjemmeside, og spørger SJ, hvor og hvordan man får den efteruddannelse, der nævnes. SJ svarer samme dag tilbage, at han indledningsvist skal bestille et møde på det planlagte autorisationssted. Der vil han få lejlighed til at stille alle spørgsmål og TBST får lejlighed til at se det påtænkte AME-sted. SJ oplyser ham, at TBST's nye instruks kan findes på deres hjemmeside. Potentiel ansøger 6 til flyvelæge svarer samme dag tilbage, om det skal forstås således, at det ikke er muligt at få den forskrevne efteruddannelse før man bruger en halv million på at indrette en klinik. SJ svarer samme dag *"Nej, men hjemmesiden hos Trafikstyrelsen er endnu ikke opdateret. Det bliver den forventeligt ganske snart. Jeg tænker at den vil besvare mange spørgsmål. Bemærk at en gammel uddannelse fra forsvaret nok ikke er tilstrækkeligt i forhold til EASAs krav."*

Potentiel ansøger 6 til flyvelæge skriver den 15. januar 2017 til SJ at han ønsker at blive flyvelæge, da de mangler en på Fyn, og at han nu har investeret i en bolig med egnet lokale [Udeladt]. Han skriver, at på baggrund af sin tidligere kontakt med SJ, kan forstå på hende, at det vil være meget vanskeligt for ham at blive flyvelæge. Han skriver desuden, at han håber, at SJ kan vejlede ham eller henvise ham til en, der kan.

SJ svarer den 1. februar 2017, at han er velkommen til at ringe til hende. Herefter er der umiddelbart hverken i SJs mail eller i TBST's journalsystem tegn på, at Potentiel ansøger 6 til flyvelæge er gået videre med planerne om at blive flyvelæge.

Den 2. februar 2015 skriver Potentiel ansøger 8 til flyvelæge (læge i jylland) til SJ, at hun gerne vil høre om mulighederne for at blive flyvelæge. SJ svarer samme dag tilbage, at det lyder spændende. SJ henviser desuden Potentiel ansøger 8 til flyvelæge til TBST's hjemmeside.

Den 4. februar 2015 skriver Potentiel ansøger 8 til flyvelæge igen til SJ. Potentiel ansøger 8 til flyvelæge spørger, hvordan mulighederne er for at komme i gang med flyvelægeuddannelsen. Potentiel ansøger 8 til flyvelæge spørger desuden, om TBST ønsker en geografisk fordeling af flyvelægerne, og om styrelsen er åben over for nye læger på listen.

Den 10. februar 2015 skriver Potentiel ansøger 8 til flyvelæge igen til SJ. Potentiel ansøger 8 til flyvelæge anfører, at hun betragter den pågældende mail som en flyvelægeansøgning. Potentiel ansøger 8 til flyvelæge anfører desuden at have kopieret følgende fra TBST's hjemmeside:

"Du vil herefter blive foreslået et tidspunkt for forberedende inspektion, ved hvilken der vil blive drøftet en række praktiske forhold, fx lokalisation for påtænkt AME-virksomhed, uddannelsesmæssige forudsætninger og kvalifikationer, fornødent udstyr, forventet kundeunderlag etc. Den forberedende inspektion er for indeværende vederlagsfri."

For at kunne komme i betragtning som flyvelægekandidat skal man grundlæggende være uddannet læge med ret til selvstændigt virke og være indstillet på at gennemføre Flymed 1, 2 & 3. Efter autorisation er der krav om regelmæssige inspektioner og refreshertræning med opfyldelse af et pointsystem.”

Den 7. juli 2015 skriver svarer SJ, at hun ikke ved, om hun har skrinlagt tanker, men hun er i Jylland på inspektion og fandt hendes mail.

Den 9. juli 2015 svarer Potentiel ansøger 8 til flyvelæge, at hun er klar på opgaven. Hun oplyser desuden sit telefonnummer. Samme dag svarer SJ, at hun netop er trådt ind ad døren i TBST i København, så det blev ikke denne gang. SJ anfører, at hun forventer snart at være i Jylland igen.

Den 6. august 2015 spørger SJ Potentiel ansøger 8 til flyvelæge, om hun er til at træffe den aktuelle uge. Potentiel ansøger 8 til flyvelæge svarer samme dag, hvori hun giver udtryk for at have god tid til at mødes den næstkomende uge.

Den 10. september 2015 og 29. september 2015 skriver Potentiel ansøger 8 til flyvelæge igen til SJ, at hun stadig er interesseret i at blive flyvelæge.

Den 13. maj 2016 skriver Potentiel ansøger 8 til flyvelæge, at hun stadig er interesseret i at blive flyvelæge. Den 13. maj 2015 skriver SJ til TBST-medarbejder 12, cc. Christian Thorhauge og spørger, om Potentiel ansøger 8 til flyvelæge kan oprettes som ny potentiel AME i Workzone. Den 16. juli 2016 videresender SJ Potentiel ansøger 8 til flyvelæges seneste mail til sig selv. Taskforcen har ikke kunnet finde yderligere korrespondance med eller om Potentiel ansøger 8 til flyvelæges henvendelse, hverken i SJs mail eller i TBST's journalsystem.

Potentiel ansøger 15 til flyvelæge (fyn [Udeladt]) skriver den 20. maj 2015 til SJ vedrørende mulighederne for at blive autoriseret som flyvelæge på Fyn. SJ svarer den 22. maj 2015 *”Der er nu et 1-2 nye AMEs undervejs. Du er velkommen til at ringe og drøfte mulighederne nærmere.”*

Den 3. januar 2019 sender Potentiel ansøger 15 til flyvelæge en ansøgning om autorisation som flyvelæge til Trafikstyrelsens mail. Ansøgningen synes ikke umiddelbart at være blevet videresendt til SJ, som praksis ellers synes at have været.

Den 28. februar 2019 sender en kontorfunktionær i Færdselsstyrelsen en mail til SJ og beder hende ringe til Potentiel ansøger 15 til flyvelæge vedrørende en ansøgning som flyvelæge sendt to måneder tidligere. Taskforcen har ikke kendskab til, om SJ ringer til Potentiel ansøger 15 til flyvelæge. Potentiel ansøger 15 til flyvelæges henvendelse af 3. januar 2019 bliver imidlertid foreløbigt besvaret af TBST-medarbejder 6 den 12. april 2019.

Potentiel ansøger 22 til flyvelæge ([Udeladt] Sjælland) skriver den 6. juni 2015 til SJ, at han overvejer at blive flyvelæge, og at han tidligere har nævnt dette for SJ.

Potentiel ansøger 22 til flyvelæge skriver ved mail af 6. september 2016 til SJ vedrørende udsigterne til at blive flyvelæge, herunder ønsker han oplysninger om flyvemedicinske kurser. Af Potentiel ansøger 22 til flyvelæges mail fremgår det, at de tidligere har talt om hans muligheder for at blive flyvelæge. SJ svarer samme dag tilbage, at han kan ringe for yderligere informationer. Taskforcen har ikke kunnet finde nyere korrespondance med Potentiel ansøger 22 til flyvelæge eller om hans henvendelse, hverken i SJs mail eller i TBST's journalsystem, førend Potentiel ansøger 22 til flyvelæge den 8. maj 2019 igen retter henvendelse til TBST for at høre om mulighederne for at blive flyvelæge. Han oplyser her, at han har mødt modstand fra SJ i forbindelse med sine tidligere henvendelser.

Læge 4 tilknyttet Doctors.dk skriver den 25. juni 2015 til SJ angående muligheden for at blive flyvelæge. SJ oplyser ham samme dag, at han ikke er langt nok i sit uddannelsesforløb til at blive flyvelæge, hvorefter han ved mail af 27. juni 2015 skriver, at han vender tilbage, når han har fået ret til selvstændigt virke.

Læge 4 tilknyttet Doctors.dk skriver den 8. maj 2017 til SJ's TBST-mail angående hans planer om at blive flyvelæge. Af mailen fremgår det, at han har talt i telefon med SJ. Samme måned indgår SJ og Læge 4 tilknyttet Doctors.dk en aftale om foretagelse af flyvemedicinske undersøgelser på AeMC/o1.⁹²

Potentiel ansøger 14 til flyvelæge (Jylland [Udeladt]) skriver den 27. november 2015 til SJ, at hun er interesseret i at høre mere om uddannelse og certificering til flyvelæge. Hun vil desuden gerne vide, om der er grundlag for, at hun må nedsætte sig i sit lokalområde, når der i forvejen er en flyvelæge i byen. Taskforcen har ikke kunnet finde et svar på hendes henvendelse eller anden yderligere korrespondance om henvendelsen.

Potentiel ansøger 11 til flyvelæge [Udeladt] skriver den 15. juni 2016 til SJ for at høre om muligheden for at blive flyvelæge i Nordjylland. SJ svarer den 16. juni 2016 tilbage, at der er information på TBST's hjemmeside om, hvordan man bliver flyvelæge. SJ foreslår, at han kigger på den og efterfølgende ringer til hende.

Den 15. november 2016 videresender SJ Potentiel ansøger 11 til flyvelæges henvendelse af 15. juni 2016 til sig selv. Der er umiddelbart hverken i SJs mail eller i TBST's journalsystem tegn på, at Potentiel ansøger 11 til flyvelæge går videre med planerne om at blive civil flyvelæge.

⁹² Se mailtråd af 8. til 15. maj 2017 mellem SJ og Læge 4 tilknyttet Doctors.dk

Potentiel ansøger 24 til flyvelæge (Syddjylland) sender den 17. juni 2016 en mail til SJ med henblik på blandt andet at få oplysninger om uddannelsesforløbet for flyvelæger.

Den 25. juni 2016 sender Potentiel ansøger 24 til flyvelæge endnu en mail til SJ, som samme dag sender sidstnævnte mail til en Doctors.dk-mail.

Den 28. juni 2016 skriver Potentiel ansøger 24 til flyvelæge til Trafikstyrelsens mail, at han har forsøgt at kontakte SJ med henblik på at blive luftfartslæge, men at hun ikke svarer på hans mails, hvorfor han vil høre, hvornår det vil være muligt at træffe hende. Af mailen fremgår det, at den blev besvaret den 29. juni 2016. Taskforcen har dog ikke kunnet finde svaret.

Potentiel ansøger 24 til flyvelæge retter igen den 23. april 2019 henvendelse til TBST med henblik på at blive flyvelæge. Taskforcen har ikke kunnet fremfinde korrespondance med Potentiel ansøger 24 til flyvelæge eller om hans henvendelse fra den mellemliggende periode.

Potentiel ansøger 18 til flyvelæge [Udeladt] spørger ved mail af 23. juni 2016 SJ, hvordan mulighederne er for at blive flyvelæge i Nordjylland, og hvor man kan tage de nødvendige kurser. SJ beder ham ved mail af samme dato om at ringe til hende. Taskforcen har ikke kunnet finde yderligere korrespondance med eller om Potentiel ansøger 18 til flyvelæge ansøgning, hverken i SJs mail eller i TBST's journalsystem.

Potentiel ansøger 25 til flyvelæge (Sjælland [Udeladt]) sender 28. august 2016 en mail til SJ, fordi han vil høre om muligheden for at blive flyvelæge. Den 13. september 2016 gensender han mailen. Taskforcen har hverken i SJs TBST-mail eller i TBST's journalsystem kunnet finde et svar på Potentiel ansøger 25 til flyvelæges henvendelse eller anden yderligere korrespondance om hans henvendelse.

Ansøger 1 til lægestilling i styrelsen [Udeladt] sender den 2. november 2016 en AME-ansøgning til SJ. SJ inviterer ham samme dag til en kop kaffe i TBST, hvor de kan drøfte spørgsmålet.

Den 2. december 2016 beder SJ Ansøger 1 til lægestilling i styrelsen ringe til hende.

Den 12. december 2016 skriver Ansøger 1 til lægestilling i styrelsen, at han, på trods af den noget nedslående telefoniske besked vedrørende hans mulighed for at blive CL 1-godkendt, for fuldstændighedens skyld vil sende hende ansøgningen om at blive flyvelæge (Sjælland) [Udeladt].

Den 19. januar 2017 skriver SJ blandt andet til ham, at man skal deltage i FLYMED 3 for at blive flyvelæge. Ansøger 1 til lægestilling i styrelsen spørger ved mail af 1. marts 2017, om han kan blive tilmeldt FLYMED 3 den kommende juni.

Den 11. april 2017 skriver Ansøger 1 til lægestilling i styrelsen til SJ, om ikke hun vil oplyse ham, hvornår det næste kursus afholdes, så han kan blive tilmeldt. Ansøger 1 til lægestilling i styrelsen synes at henvise til det af SJ nævnte FLYMED 3-kursus.

SJ oplyser ved mail af 20. april 2017, at kurset foreløbigt er planlagt til den 2. juni, men at det måske vil blive slået sammen med årets DAFLO-møde og derfor rykket. Ansøger 1 til lægestilling i styrelsen svarer den 21. april 2017, at han gerne vil tilmeldes førstkommende kursus. Det er for taskforcen uvist, hvorvidt det lykkedes Ansøger 1 til lægestilling i styrelsen at blive tilmeldt det omtalte FLYMED 3-kursus.

Ansøger 1 til lægestilling i styrelsen søger igen den 10. april 2019 om AME-godkendelse, og han skriver i den forbindelse, at han på hans ansøgning fra 2016 ikke har modtaget andet end telefoniske svar fra SJ, og at det ikke lykkedes ham at få oplyst, hvilke supplerende kriterier han skulle opfylde for at opnå tilladelse til at virke som flyvelæge. Efter flere forsøg på at få svar herpå opgav han derfor ansøgningen.

Potentiel ansøger 21 til flyvelæge [Udeladt] skriver den 27. februar 2017 til SJ på hendes TBST-mail for at få information om, hvordan han videreuddanner sig til flyvelæge. SJ svarer samme dag, at han er velkommen til at ringe.

Dagen efter sender Potentiel ansøger 21 til flyvelæge en ansøgning til Doctors.dk om at blive ansat som lægevikar i klinikken. SJ skriver den 17. marts 2017 til Potentiel ansøger 21 til flyvelæge, at hun vil glæde sig til at invitere ham med til nogle undersøgelser, hvor de kan snakke om mulighederne. Umiddelbart ansættes Potentiel ansøger 21 til flyvelæge ikke som lægevikar hos Doctors.dk.

Potentiel ansøger 21 til flyvelæge skriver den 21. marts 2018 igen til SJ, at han er interesseret i at blive flyvelæge og vil høre, om der er et sted, han kan tage de krævede kurser. SJ videresender samme dag mailen til TBST-medarbejder 6. SJ skriver til TBST-medarbejder 6, at de måske kan starte ham op på modul 2 af FLYMED 1-kurset den 28.-29. april 2018. TBST-medarbejder 6 giver samme dag Potentiel ansøger 21 til flyvelæge information om det FLYMED 1-kursus, de er i gang med samt muligheden for at tage de krævede kurser i udlandet. TBST-medarbejder 6 skriver, at det første modul af FLYMED 1 er afsluttet, men at han i princippet kan hoppe på de sidste to moduler, om end TBST ikke ved, hvornår modul 1 afholdes på ny.

Af Potentiel ansøger 21 til flyvelæges svar af 21. marts 2018 udtrykker han ærgrelse over ikke at have fået kendskab til det igangværende kursus, og han skriver, at han er interesseret i at komme på de to kommende kurser. Den 11. april 2018 skriver Potentiel ansøger 21 til flyvelæge igen til TBST-medarbejder 6 angående de kommende flyvemedicinske kurser. TBST-medarbejder 6 svarer samme dag, at hun mener, at det næste kursus afholdes i slutningen af april, og at hun videresender mailen til luftfartslægen, så Potentiel

ansøger 21 til flyvelæge kan få en tilbagemelding angående muligheden for at deltage på de kommende moduler.

Den 17. april 2018 skriver Potentiel ansøger 21 til flyvelæge til TBST-medarbejder 6, at han fortsat venter på en tilbagemelding vedrørende kursusdatoer. TBST-medarbejder 6 svarer samme dag, at hun mener, at det er 28. og 29. april, men at den medarbejder, der er ansvarlig for kurserne, har været væk den sidste uge. Den 18. april 2018 skriver TBST-medarbejder 6 til Potentiel ansøger 21 til flyvelæge, at hun nu har talt med luftfartslægen, og det ligger nu fast, at det næste modul er den 28.-29. april. TBST-medarbejder 6 henstiller ham til at kontakte SJ for yderligere informationer.

Den 17. juli 2018 skriver Potentiel ansøger 21 til flyvelæge til TBST-medarbejder 6, at han har forsøgt at kontakte SJ på TBST's hovednummer, men traf hende ikke. Han oplyser, at han i april ikke havde mulighed for at deltage i FLYMED-kurset med 10 dages varighed, som følge af hans vagtplan. Potentiel ansøger 21 til flyvelæge spørger desuden ind til, om TBST-medarbejder 6 har kendskab til kommende/andre kurser og beder om at få oplyst, hvor sådanne kurser bliver slået op.

Den 16. oktober 2018 retter Potentiel ansøger 21 til flyvelæge igen henvendelse til TBST-medarbejder 6 og blandt andet spørger, om han kan komme på venteliste til kurser, så han vil få besked om datoerne for nye kurser. Potentiel ansøger 21 til flyvelæge oplyser, at han ikke er blevet kontaktet af luftfartslægen efter hendes ferie. TBST-medarbejder 6 svarer den 22. oktober 2018, at hun vil bede luftfartslægen om at kontakte ham. Samme dag videresender TBST-medarbejder 6 mailen til SJ og beder hende kontakte Potentiel ansøger 21 til flyvelæge. Potentiel ansøger 21 til flyvelæge retter igen den 19. juni 2019 henvendelse til TBST for at få oplysninger om flyvemedicinske kurser.

Potentiel ansøger 26 til flyvelæge (Sjælland [Udeladt]) skriver den 3. april 2017 til SJ for at få oplysninger om muligheden for at blive flyvelæge. Taskforcen har ikke kunnet finde et svar herpå eller yderligere korrespondance om henvendelsen.

Den 10. april 2017 skriver Potentiel ansøger 19 til flyvelæge (speciallæge i Århus) til SJ angående muligheden for at blive flyvelæge i Aarhus. Potentiel ansøger 19 til flyvelæge oplyser sit telefonnummer og beder SJ ringe ham op. Taskforcen har ikke kunnet finde et svar til Potentiel ansøger 19 til flyvelæge eller anden korrespondance om hans henvendelse. Det er muligt, at sagen er blevet afsluttet telefonisk.

Potentiel ansøger 12 til flyvelæge ([Udeladt] Jylland) retter den 30. maj 2017 henvendelse til SJ via Trafikstyrelsen mail vedrørende ansøgning til flyvelæge. Dagen efter sendes mailen til SJ. Taskforcen har ikke kunnet finde yderligere korrespondance med Potentiel ansøger 12 til flyvelæge eller om hans flyvelægeansøgning.

Den 6. oktober 2017 skriver Potentiel ansøger 23 til flyvelæge ([Udeladt] Sjælland) til SJ angående muligheden for at blive flyvelæge. Taskforcen har ikke kunnet finde et svar på Potentiel ansøger 23 til flyvelæges henvendelse eller anden yderligere korrespondance om henvendelsen.

Potentiel ansøger 13 til flyvelæge ([Udeladt] Sjælland) skriver den 24. november 2017 til SJ, at han overvejer at blive flyvelæge, og han vil derfor gerne have nogle oplysninger om FLYMED 1, 2, og 3. SJ svarer samme dag, at han er velkommen til at kontakte hende og tage en telefonisk drøftelse efter hendes ferie. Taskforcen har ikke kunnet finde yderligere korrespondance med Potentiel ansøger 13 til flyvelæge eller om hans henvendelse.

Potentiel ansøger nr. 29 til flyvelæge [Udeladt] skriver den 4. december 2017 til SJ for at få oplysninger om muligheden for at blive flyvelæge. SJ svarer samme dag tilbage, at han er velkommen til at ringe.

Potentiel ansøger nr. 29 til flyvelæge sender den 8. december 2017 en mail til en Doctors.dk-mail. Potentiel ansøger nr. 29 til flyvelæge anfører, at mailen sendes efter en samtale med SJ den forgående dag, hvor hun har oplyst ham, at SJ har en række læger tilknyttet til at lave medicals, hvilket han ønsker at høre mere om. SJ skriver den 20. december 2017, at han er velkommen til at kigge forbi hos Doctors.dk i Hellerup.

Potentiel ansøger nr. 29 til flyvelæge fremgår af listen over Aeromedical Examiners og specialist examiners i AeMC/01's OMM af 11. december 2017.⁹³

Potentiel ansøger nr. 29 til flyvelægesender den 18. marts 2019 til Trafikstyrelsens mail en ansøgning om at blive flyvelæge. Den 19. marts 2019 bliver mailen videresendt til SJ, som den 20. marts 2019 videresender mailen til Luftfartslæge Ø, som den 22. marts 2019 videresender mailen til Luftfartslæge Æ.

Potentiel ansøger 27 til flyvelæge [Udeladt] skriver den 29. december 2017 til SJ angående muligheden for at blive flyvelæge, herunder hvordan han bliver optaget på et flyvemedicinsk kursus. Han anfører, at han på sigt ønsker at side-uddanne sig. SJ beder ham den 29. december 2017 om at ringe efter nytår. Potentiel ansøger 27 til flyvelæge skriver den 6. januar 2018, at han har fået svar på sine spørgsmål fra Luftfartslæge Ø. SJ beder ham ved mail af 10. januar 2018 ringe alligevel. Taskforcen har ikke kunnet finde yderligere korrespondance med Potentiel ansøger 27 til flyvelæge eller om hans henvendelse.

Den 1. januar 2018 skriver Potentiel ansøger nr. 4 til flyvelæge ([Udeladt] Fyn) til SJ angående mulighederne for at blive flyvelæge. SJ skriver den 3.

⁹³ Se mail af 29. maj 2018 fra Potentiel ansøger 29 til flyvelæge til SJs Doctors.dk-mail, hvor Potentiel ansøger 29 til flyvelæge takker SJ for muligheden for at arbejde med flyvemedicin

januar 2018 tilbage, at han er velkommen til at ringe for at høre nærmere. Taskforcen har ikke kunnet finde nyere korrespondance med Potentiel ansøger nr. 4 til flyvelæge eller om hans henvendelse.

Den 22. februar 2018 skriver Potentiel ansøger 9 til flyvelæge ([Udeladt] Jylland) til SJ angående muligheden for at komme på et flyvemedicinsk kursus han har fået oplyst starter i februar. Han oplyser, at han før vinterferien har prøvet at ringe til hende, og at han har sendt hende en SMS. SJ videresender hans henvendelse til Luftfartslæge Ø og Flyvelæge B den 13. marts 2018 og spørger, om Luftfartslæge Ø har mulighed for at besvare hans henvendelse.

Potentiel ansøger 9 til flyvelæge skriver den 8. maj 2018 til SJ, at de for noget tid siden talte om, at SJ var ved at stykke et flyvemedicinsk kursus sammen. Han beder om at få oplyst, om det bliver til noget og i så fald hvornår. SJ svarer samme dag, at et sådant kursus er i støbeskeen, og at det påtænkes afholdt i Jylland i efteråret 2018. SJ oplyser, at der skal være et minimum af tilmeldte, for at det gennemføres. SJ sætter Flyvelæge B og Luftfartslæge Ø cc og TBST-medarbejder 6 bcc. Taskforcen har ikke kunnet finde yderligere korrespondance med Potentiel ansøger 9 til flyvelæge eller om hans henvendelse.

Potentiel ansøger 2 til flyvelæge [Udeladt] skriver den 16. april 2018 til SJ angående muligheden for at uddanne sig til flyvelæge. Han oplyser, at han har talt med Flyvelæge H om at overtage hans funktion. Den 17. april 2018 skriver SJ til Flyvelæge H, at Potentiel ansøger 2 til flyvelæge telefonisk er blevet oplyst om, at TBST er midt i FLYMED 1, og at han kan starte på modul 2, *"Men han håbede på at TBST tilbyder mere end de pt gør – advanced – og at det giver adgang til mere end EASA giver mulighed for?"*. Den 18. april 2018 videresender SJ henvendelsen fra Potentiel ansøger 2 til flyvelæge til TBST-medarbejder 6 og Christian Thorhauge med beskeden *"ny mulig flyvelæge kandidat"*. Den 24. april 2018 videresender en sekretær i TBST Potentiel ansøger 2 til flyvelæge s henvendelse og SJs mail af 17. april 2018 til Flyvelæge H til Christian Thorhauge og SJ og skriver, at hun har journaliseret henvendelse. Taskforcen har ikke kunnet finde nyere korrespondance med Potentiel ansøger 2 til flyvelæge eller om hans henvendelse.

Potentiel ansøger 7 til flyvelæge [Udeladt] skriver den 7. maj 2018 til Trafikstyrelsens mail (att. SJ) vedrørende muligheden for at blive flyvelæge i Grønland. SJ får samme dag henvendelsen videresendt af en af TBST's lægesekretærer. Taskforcen har ikke kunnet finde et svar på Potentiel ansøger 7 til flyvelæges henvendelse eller anden yderligere korrespondance om henvendelsen.

Potentiel ansøger 16 til flyvelæge [Udeladt] skriver den 24. juni 2018 til Trafikstyrelsens mail (att. SJ), at han godt kunne tænke sig at blive flyvelæge, og han spørger, hvordan han kan komme ind på relevante kurser. SJ svarer den 1. juli 2018, at der står lidt om det på TBST's hjemmeside, men at han også er velkommen til at ringe til hende. Taskforcen har ikke kunnet finde yderligere korrespondance om henvendelsen.

Potentiel ansøger 1 til flyvelæge ([Udeladt] Sjælland) skriver den 11. juli 2018 til SJ, at han er interesseret i at blive flyvelæge, og at han i den forbindelse gerne vil have nogle oplysninger om flyvemedicinske kurser. Den 28. august 2018 skriver Potentiel ansøger 1 til flyvelæge til Trafikstyrelsens mail, at han gerne vil skrives op til et FLYMED 1 kursus. Dagen efter videregives mailen til SJ. Taskforcen har ikke kunnet finde et svar på Potentiel ansøger 1 til flyvelæges henvendelse eller yderligere korrespondance med eller om Potentiel ansøger 1 til flyvelæge s henvendelse, førend Potentiel ansøger 1 til flyvelæge den 9. april 2019 sammen med Potentiel ansøger 3 til flyvelæge skriver (for sidstnævnte, se afsnit 7.4.2) til TBST for at tilkendegive, at de fortsat er interesseret i at deltage i et flyvemedicinsk kursus med henblik på CL 2-AME-certificering.

Potentiel ansøger 10 til flyvelæge ([Udeladt] Jylland) sender den 5. oktober 2018 en mail til SJ, hvori han spørger ind til mulighederne for, at han kan blive flyvelæge. Taskforcen har ikke kunnet finde et svar på mailen. Den 25. april 2019 skriver Potentiel ansøger 10 til flyvelæge til Luftfartslæge Æ, at han i 2018 både telefonisk og pr. mail forgæves forsøgte at få kontakt til SJ med henblik på at blive flyvelæge.

Potentiel ansøger 5 til flyvelæge skriver den 22. oktober 2018 til SJ og Trafikstyrelsens mail angående muligheden for at blive AME-certificeret i Danmark. Medarbejder nr. 12 i TBST videresender den 31. oktober 2018 mailen til SJ og Christian Thorhauge. TBST-medarbejder 6 videresender den 3. januar 2019 mailen til SJ. Den 4. februar 2019 sender TBST-medarbejder 6 en mail til SJ, hvori hun angiver, at SJ skulle have oplyst hende, at sagen var slut, fordi Potentiel ansøger 5 til flyvelæge havde fortrudt. TBST-medarbejder 6 beder hende bekræfte dette. Taskforcen har ikke kunnet finde yderligere korrespondance med Potentiel ansøger 5 til flyvelæge eller om hans henvendelse, herunder et svar på TBST-medarbejder 6s mail.

Potentiel ansøger 17 til flyvelæge ([Udeladt] Jylland) sender den 15. januar 2019 en ansøgning om autorisation som flyvelæge til Trafikstyrelsens mail. Potentiel ansøger 17 til flyvelæge oplyser, at han har gennemført "Fly 1" (antageligvis et udenlandsk basic-kursus). Den 28. januar 2019 bliver ansøgningen videregivet til SJ. Taskforcen har ikke kunnet finde et svar på henvendelsen. Den 26. april 2019 sender Potentiel ansøger 17 til flyvelæge en rykker.

For så vidt angår de flyvelægeansøgninger, hvor der ikke foreligger oplysninger om deres afslutning, skal det bemærkes, at det ikke kan afvises, at de pågældende kan være gået videre med deres planer om at blive flyvelæge gennem deltagelse i FLYMED-kurser uden for Danmark, eller at de har fået deres spørgsmål besvaret telefonisk og på den baggrund har valgt ikke at gå videre med deres planer om at blive flyvelæge på det pågældende tidspunkt.

Vurdering

Taskforcens gennemgang af SJs mails har vist, at henvendelser fra potentielle flyvelæger i hele den periode, taskforcen har undersøgt, enten blev sendt

direkte til SJ eller videresendt til SJ af en af styrelsens sekretærer. SJ har således været ansvarlig for behandling af henvendelser fra potentielle flyvelæger, uanset hvor i landet de pågældende læger har ønsket at etablere en flyvelægepraksis. Det er taskforcens vurdering, at den person, der får til opgave at besvare henvendelser fra potentielle flyvelæger, i høj grad får mulighed for at bidrage til eller modarbejde, at henvendelsen fører til en egentlig AME-ansøgning. Taskforcen vurderer på den baggrund, at TBST's oplysning i beredskabet til ministerens møde et folkeringsmedlem (se ovenfor i afsnit 3.6) om, at godkendelsesfunktionen varetages andetsteds i styrelsen, er meget misvisende.

Det er endvidere bemærkelsesværdigt, at der både i journalsystemet og i SJs mail er meget få besvarelser af de læger, der ønsker at få oplyst, hvordan man bliver flyvelæge. De få besvarelser, der er fra SJ på disse forespørgsler, er oftest blot en anmodning til spørgeren om at ringe til SJ, hvorefter der ikke synes at foreligge et telefonnotat eller andet, der indikerer, hvad der er blevet talt om. Det er endvidere bemærkelsesværdigt, at der er meget få tegn på, at der er andre end SJ, der er blevet oplyst om de pågældende AME-ansøgninger. Det er ydermere bemærkelsesværdigt hvor få af de potentielle flyvelæger, der ender med at blive autoriseret som flyvelæge.

Desuden forekommer SJ at have anvendt sin stilling i TBST til at henlede lægers opmærksomhed på hendes klinik Doctors.dk. Således bliver både Potentiel ansøger nr. 29 til flyvelæge og Læge 4 tilknyttet Doctors.dk tilknyttet SJs klinik efter at have kontaktet hende i hendes egenskab af luftfartslæge. Ligeledes sender Potentiel ansøger 21 til flyvelæge en ansøgning til Doctors.dk om at blive ansat som lægevikar i klinikken dagen efter, at han har kontaktet SJ i hendes egenskab af luftfartslæge og efter muligvis at have talt i telefon med hende (dagen før Potentiel ansøger 21 til flyvelæge sender ansøgningen til Doctors.dk, beder SJ ham om at ringe til hende). For så vidt angår Potentiel ansøger nr. 29 til flyvelæge, anfører han eksplicit i sin mail til Doctors.dk, at SJ telefonisk har oplyst ham, at SJ har en række læger tilknyttet til at lave medicals, hvilket han ønsker at høre mere om.

7.4.3 Geografiske begrænsninger på flyvelægestillinger

Mailtråde mellem SJ og hendes daværende chef Ole Lynggaard tyder på, at flyvelægesektoren muligvis først blev liberaliseret omkring år 2012, og at det dermed indtil da har været lovligt for TBST at begrænse antallet af flyvelægestillinger og lægge vægt på geografiske forhold ved godkendelsen af nye flyvelæger. Ole Lynggaard skriver således til SJ den 30. maj 2011, at *"Når EASA fastlægger de endelige regler fra næste år vil området blive fuldt liberaliseret"*.

I forlængelse heraf anmoder Ole Lynggaard ved mail af 31. maj 2011 SJ om at udarbejde et opslag af ledige flyvelægeautorisationer for sidste gang. Herefter godkender Ole Lynggaard den 22. juni 2011 et opslag, hvoraf det fremgår, at der ved udvælgelsen af flyvelægerne vil blive lagt vægt på *"geografisk placering af klinik, idet Trafikstyrelsen tilstræber at have spredt flyvelæ-*

ger ud over Danmark i rimeligt omfang i forhold til hvor certifikatansøgere og certifikatholdere bor”. Disse geografiske begrænsninger af flyvelægestillinger må på baggrund af ovennævnte mails antages at ophøre med at være lovlige i løbet af 2012 eller senest fra 2013. I de nugældende EASA-forordninger forekommer der umiddelbart ikke at være hjemmel for TBST til at fastlægge geografiske begrænsninger på flyvelægestillinger.

TBST har dog tilsyneladende ikke opdateret oplysningerne på TBST's hjemmeside før flere år efter liberaliseringen. Således sender Christian Thorhauge den 27. oktober 2017 et screenshot af TBST's hjemmeside til SJ. Christian Thorhauge har sat en cirkel rundt om et afsnit, som lyder således: *”Såfremt en flyvelæge med ansættelse i A[e]MC tillige ønsker at privatpraktisere som flyvelæge, må den pågældende i lighed med andre læger ansøge om ledige privatpraksisser, der er opslået af os.”* Christian Thorhauge beder SJ fjerne afsnittet, idet det ifølge Christian Thorhauge er noget sludder, at man skal søge om ledige privatpraksisser. Christian Thorhauge skriver desuden, at *”ALLE der søger og opfylder kravene SKAL have udstedt en godkendelse”*. SJ svarer samme dag Christian Thorhauge, at teksten er gammel, og hun foreslår, at de får lavet en mere tidssvarende hjemmeside.

I 2012 blev en flyvelæge [Udeladt] godkendt på betingelse af, at den allerede eksisterende flyvelæge [Udeladt] ville trække sig i dansk sammenhæng. Det fremgår således direkte af en mail af 16. april 2012 fra SJ til TBST-medarbejder 2, at den pågældende flyvelæge blev autoriseret i hast, og at autorisationen var betinget af, at den eksisterende flyvelæge ville trække sig som flyvelæge i dansk sammenhæng.⁹⁴ Idet taskorcen, som nævnt, ikke kender den præcise dato for liberaliseringen af flyvelægesektoren, er det uklart, hvorvidt afgørelsen isoleret set har været i overensstemmelse med reglerne. Henset til, at liberaliseringen som minimum må have været nært forstående, forekommer afgørelsen dog påfaldende.

Potentiel ansøger 3 til flyvelæge har, i en klage til TBST, oplyst, at SJ har oplyst ham, at der var kø til at åbne en klinik (På Sjælland [Udeladt]). Potentiel ansøger 3 til flyvelæge sender den 6. december 2016 en mail til SJ, hvor han stiller en række spørgsmål angående muligheden for at blive flyvelæge. Den 23. februar 2018 sender Potentiel ansøger 3 til flyvelæge en klage til TBST. Af klagen fremgår det, at han anser det for svært konkurrenceforvridende og embedsmisbrug, at SJ ved siden af sit arbejde i styrelsen også er indehaver af en flyvemedicinsk klinik. Potentiel ansøger 3 til flyvelæge oplyser, at SJ skulle have udtrykt, at han ikke kunne blive flyvelæge med undersøgelsessted i Københavns Lufthavn, da der allerede lå 2 læger på Amager Strandvej, Kastrup. Han oplyser, at SJ har oplyst, at han aldrig ville få tilladelse til at åbne en klinik, da det var SJ, der styrede den del. Potentiel ansøger 3 til flyvelæge anfører desuden, at han aldrig har fået svar på sin henvendelse af 6. december 2016.

⁹⁴ [Udeladt]

TBST-medarbejder 6 angiver i besvarelsen af Potentiel ansøger 3 til flyvelæge den 14. marts 2018, at luftfartslægen ikke erindrer at have oplyst ham dette.⁹⁵ Endvidere oplyses han om, hvordan han bliver flyvelæge, herunder hvor han kan finde yderligere informationer.

TBST-medarbejder 6 skriver den 7. november 2018 til SJ for at orientere hende om, at Potentiel ansøger 3 til flyvelæge er interesseret i et basic-kursus. TBST-medarbejder 6 skriver desuden til Christian Thorhauge og SJ den 13. december 2018 og foreslår, at de skriver på TBST's hjemmeside, hvornår de forventer at et eventuelt kursus bliver afholdt, eller at de ikke forventer at afholde sådanne kurser fremover. På mailen af 7. november 2018 svarer SJ, at *"så er vi vist på 2, tænker jeg... Vi må samle navnene et sted"*.

Den 21. januar 2019 skriver Potentiel ansøger 3 til flyvelæge til styrelsen angående muligheden for at deltage i et basic-kursus. TBST-medarbejder 6 beder samme dag SJ og Luftfartslæge Æ svare på henvendelsen og spørger samtidig ind til eventuelle planer for et nyt kursus. TBST-medarbejder 6 videresender den 31. januar 2019 mailen til Christian Thorhauge, som ligeledes beder SJ og Luftfartslæge Æ svare. Christian Thorhauge skriver samtidig, at de fremadrettet skal have kurser offentliggjort på deres hjemmeside, så eksterne læger kan deltage. Den 3. februar 2019 skriver Christian Thorhauge desuden til Luftfartslæge Æ med SJ og TBST-medarbejder 11 cc, at de skal huske, at alle uanset placering skal certificeres, når de opfylder betingelserne. Christian Thorhauge beder desuden Luftfartslæge Æ svare på henvendelse fra Potentiel ansøger 3 til flyvelæge .

Ved mail af 6. februar 2019 fra Luftfartslæge Æ til Potentiel ansøger 3 til flyvelæge skriver Luftfartslæge Æ, at det næste basic kursus formentlig vil blive afholdt af Flyvelæge B i Vandel, som gerne vil have en vis mængde ansøgere, inden kurset kan løbe af stablen.

Vurdering

Taskforcen finder, at det på baggrund af det materiale, taskforcen har til rådighed, er vanskeligt at konkludere med sikkerhed, om SJ har fastlagt geografiske begrænsninger for flyvelægeautorisationer. Det er dog påfaldende, at der er en flyvelæge, der oplyser, at SJ skulle have fastlagt sådanne begrænsninger. Det er særligt påfaldende i lyset af, at det helt frem til slut 2017 har fremgået af TBST's hjemmeside, at flyvelæger skal søge om ledige privatpraksisser. Uanset om sådan en praksis har eksisteret eller ej efter liberaliseringen af sektoren, er det kritisabelt, at det et halvt årti efter, at liberaliseringen af sektoren må antages at have fundet sted, har fremgået af TBST's hjemmeside, at der skulle søges om ledige flyvelægepraksisser.

⁹⁵ For SJs bemærkninger til TBST-medarbejder 6 i forbindelse med behandlingen af klagen se mail af 12. marts 2018 (foreligger i to versioner) og mail af 13. marts 2018

7.4.4 Behandling af AME-ansøgninger fra læger ansat på Doctors.dk og anmodning om behandling af ansøgning fra Flyvelæge X

SJ har antageligt behandlet AME-ansøgninger fra Læge 2 tilknyttet Doctors.dk, Læge 4 tilknyttet Doctors.dk, Læge 3 tilknyttet Doctors.dk, Læge 6 tilknyttet Doctors.dk, Læge 8 tilknyttet Doctors.dk og Læge 10 tilknyttet Doctors.dk, der alle er læger med tilknytning til AeMC/O1, der er ejet af SJ.⁹⁶ Den 6. november 2018 anmodes SJ således af TBST-medarbejder 6 om at foretage sagsbehandlingen vedrørende de 6 AME-ansøgninger, herunder udstede AME-certifikater efter tilsyn, hvis betingelserne for certifikaterne er opfyldt. TBST-medarbejder 6 skriver desuden, at hun vil oplyse ansøgerne, at de vil blive kontaktet af SJ. TBST-medarbejder 6 skriver desuden, at ansøgningerne umiddelbart ikke er vedlagt dokumentation, og at hun regner med, at SJ beder om dette, når hun kontakter ansøgerne. Christian Thorhauge er sat cc på mailen. Christian Thorhauge skriver den 7. november 2018 til SJ, at når hun har set materialet, og Luftfartslæge Ø har været på tilsyn, skal både SJ og Christian Thorhauge underskrive certifikaterne.

Ud over ovenstående, er det alene de pågældende lægers flyvelægebeviser udstedt den 1. februar 2019, der ligger på hver af deres respektive sager. De pågældende certifikater er underskrevet af "Head of Office", hvilket ud fra underskriften at dømme er Christian Thorhauge. Der er ligeledes fortrykt "Medical Assessor", men dette felt er ikke underskrevet (bemærk, at certifikaterne fortsat ligger i styrelsen, da certifikaterne efter styrelsens oplysning ikke kunne modtages på AME'ernes respektive adresser).

Det kan desuden bemærkes, at Christian Thorhauge den 18. januar 2018 videresender Flyvelæge Xs ansøgning om fornyelse af AME-certifikat til SJ med beskeden "*Den må være til dig*".⁹⁷ For så vidt angår denne AME-ansøgning videresender SJ den 21. januar 2018 mailen til TBST-medarbejder 12 og beder hende sende den til Medical Assessor for Sjælland/Luftfartslæge Ø.

Vurdering

Det kan ikke med sikkerhed fastslås, at det er SJ, der rent faktisk har behandlet AME-ansøgningerne fra lægerne tilknyttet Doctors.dk, men der er intet i materialet der indikerer, at det er andre Medical Assessors end SJ, der har varetaget sagsbehandlingen af de 6 AME-ansøgninger. Denne sag vidner således om, at den geografiske opdeling af sagerne antageligt ikke har været fulgt.

Sagen vedrørende anmodning fra Flyvelæge X om fornyelse af hans AME-certifikat vidner om, at kontorchef Christian Thorhauge i dette tilfælde ikke har fulgt den geografiske opdeling.

⁹⁶ [Udeladt]

⁹⁷ [Udeladt]

7.4.5 Flyvelægeuddannelsen

En forudsætning for at blive flyvelæge med CL 2-rettigheder er blandt andet, at man har bestået et kursus i Basic Aviation Medicine (i Danmark kaldet FLYMED 1). For at flyvelægen kan opnå yderligere rettigheder til at foretage CL 1- og 3-undersøgelser, skal denne blandt andet have bestået et kursus i Advanced Aviation Medicine (i Danmark kaldet FLYMED 2). Herudover skal flyvelægerne løbende holde deres viden ved lige ved at videreuddanne sig ved deltagelse i kurser, konferencer mv. i minimum 20 timer inden for 3 år (for CL 1 er dette hævet til 10 timer om året ved Guidance Material udstedt i 2019). I Danmark kan flyvelæger opnå point (timer) ved deltagelse i FLYMED 3, der afholdes af luftfartslægen ca. 1 gang årligt. Endvidere er det en forudsætning for at blive autoriseret som flyvelæge i første omgang, at man deltager i et FLYMED 3-kursus. For yderligere information om betingelserne for at blive flyvelæge, se bilag 1.

Der har ikke været afholdt FLYMED 1 og 2 i Danmark i en lang årrække, da det ifølge styrelsens oplysninger ikke har kunnet betale sig med den relativt begrænsede mængde flyvelæger, det er muligt at have i Danmark. De fleste flyvelæger i Danmark har således taget kurser i Basic Aviation Medicine og Advanced Aviation Medicine i et andet land.

FLYMED 1 og 2

I 2018 oprettede styrelsen et FLYMED 1-kursus (Kursus i Basic Aviation Medicine). Der forefindes ikke materiale, der peger på, at kurset har været udbudt officielt på f.eks. TBST's hjemmeside eller andre steder, inden kurset påbegyndtes.

Ved mail af 5. februar 2018 fremsender SJ oplysninger om FLYMED 1 til deltagerne og underviserne, herunder lokationer for kurset, og beder mailmodtagerne om at bekræfte deltagelse samt acceptere tildelte undervisningsopgaver eller udtrykke interesse i emner, den respektive ønsker at undervise i. Den 16. marts 2018 videresender Luftfartslæge Ø SJs mail. Det fremgår ikke af mailtråden hvem, der er modtagere, men på baggrund af senere korrespondance i samme mailtråd, ser mailen ud til at være sendt til eksisterende flyvelæger. I mailen skriver Luftfartslæge Ø *"Vi har arrangeret et basis kursus for nye flyvelæger og for "gamle" der gerne vil se hvad de nye får at vide."* Luftfartslæge Ø skriver desuden, at kurset påtænkes gentaget i løbet af efteråret.

Flyvelæge J besvarer samme dag Luftfartslæge Ø (og eventuelt flere andre, men det er ikke muligt at se modtagermailadresserne af mailtråden på denne mail) og angiver blandt andet følgende:

"Kære Luftfartslæge Ø

(...) jeg er ved at være forvirret på et højere plan efter at have læst dagens mail med invitation til at deltage i FLYMED1.

I weekenden den 24.-25. februar i år afholdt TBBST tilsyneladende FLY-MED 1 Del 1/3 hos CenterAir i Roskilde. Del 1 blev afholdt som et lukket kursus – i hvert fald havde man “glemt” at invitere alle andre AME’er end de, der arbejder på SJs eget AeMC.

Er det fordi, man pludseligt kommer i tanker om, at det måske ikke var så smart, at man skynder sig at invitere resten af AME’erne med til det kursus, hvor 1) en trediedel er afholdt, og 2) en trediedel i første omgang var skemalagt til at blive afholdt de 2 kommende dage? Få timer senere: Ups – det er vist heller ikke så godt, vi må hellere skyde det endnu en gang.

Er jeg den eneste, der synes, at det virker mærkværdigt? Er det i orden, at man som Luftfartslæge i en offentlig styrelse (TBBST) afholder et AME-kursus kaldet EASA compliant for en lille lukket kreds af medarbejdere fra ens eget AeMC? Eller er der tale om misbrug af sin stilling i TBBST, når man for egen vindings skyld favoriserer egne medarbejdere i forhold til andre AME’er? Er det i orden sidenhen at invitere til noget, hvor en del allerede er afholdt? Set med mine øjne er det dybt problematisk, og jeg forstår ikke, at TBBST fortsat vil lægge navn til? Et EASA Compliant AME-kursus skal naturligvis udbydes til hele flyvelægekredsen, og vel at mærke så alle har mulighed for at deltage i alle dele af kurset.

Hvad er det egentlig, der foregår?”

Den 18. marts 2018 videresender Christian Thorhauge mailtråden til SJ. Christian Thorhauge er således bekendt med korrespondancen, se også afsnit 7.9.4 vedrørende Christian Thorhauges svar til flyvelægerne. Desuden sender SJ den 2. april 2018 en mail til Christian Thorhauge og TBST-medarbejder 6, hvori hun har vedhæftet et brev fra MT. Af brevet fremgår det blandt andet, at MT finder det dybt utilfredsstillende, at der for nyligt er afholdt et FLYMED 1-kursus for en lukket deltagerkreds uden opslag på TBST’s hjemmeside og uden omtale i et nyhedsbrev. Christian Thorhauge bliver således også her gjort opmærksom på problemstillingen.

SJ skulle have oplyst om kurset på et DAFLO-møde (De Danske Flyvelægers Organisation).⁹⁸ Deltagerne til dette arrangement er dog antageligvis allerede flyvelæger, hvorfor det vurderes som et bemærkelsesværdigt sted at annoncere et kursus, som alle deltagerne antageligt allerede har.

Endvidere ses der ikke, at de flyvelæger, der tidligere har kontaktet TBST og SJ vedrørende muligheden for at blive flyvelæger, er blevet gjort opmærksom på, at kurset afholdes. De fremgår heller ikke af listen over de deltagere, der har modtaget kursusbevis for deltagelse i kurset. Ved mail af 13. marts 2018 anmoder SJ dog Luftfartslæge Ø om at kontakte én af de læger, der har kontaktet hende vedrørende flyvemedicinsk uddannelse (Potentiel ansøger

⁹⁸ Mail af 17. marts 2018 fra SJ til SJ sammenholdt MTs brev i ovenstående mail af 2. april 2018, hvoraf det fremgår, at mødet i Lemvig var i DALFO-regi.

9 til flyvelæge) og fortælle om muligheder, TBST's kurser og flyvelæge funktionen. Hvorvidt dette er sket vides ikke. I mailen angiver SJ desuden, at de desværre ikke har en total kursuspris for deltagelse for de læger, der ikke underviser. Mailen indikerer, at (alle) deltagerne på kurset også selv underviser på kurset. SJ spørger desuden den 16. februar 2018, om Luftfartslæge Ø kender nogen, som de har glemt at invitere.

Lægerne Læge 3 tilknyttet Doctors.dk, Læge 4 tilknyttet Doctors.dk, Læge 2 tilknyttet Doctors.dk og Læge 6 tilknyttet Doctors.dk har fået udstedt deltagerbeviser for deltagelse i basic-uddannelsens forskellige moduler og må således antages at have været deltagerne på kurset. De har endvidere fået udstedt kursusbevis i Basic Flyvemedicin af 30. august 2018.⁹⁹ Alle de fire læger udfører undersøgelser på SJs klinik Doctors.dk (AeMC/01) og er anført i AeMC/01's OMM af 20. oktober 2018 som "appl AME".¹⁰⁰

Kursets eneste deltagere er antageligt alle læger, der alle udfører undersøgelser på SJs klinik og også selv underviser på kurset.

Der er ikke journaliseret noget kursusmateriale vedrørende kurset. Ved taskforcens gennemgang af SJs mail er en mængde materiale vedr. kurset fundet. Da kurset er af lægefaglig karakter, er det dog ikke muligt for taskforcen at foretage en vurdering af kvaliteten af kursusmaterialet.

Den 6. april 2019 (dateret 4. april 2019) modtager TBST en skrivelse fra ovennævnte læger samt Læge 10 tilknyttet Doctors.dk om, at de er i færd med at gennemføre et Advanced Aviation Medicine kursus efter aftale med Christian Thorhauge og efter inspektion af EASA i september 2018. Da kurset er ved at nå sin ende, anmoder de om at aflægge afsluttende eksamen i TBST primo juni 2019. Af det vedlagte kursusprogram fremgår, at alle de nævnte deltagende læger med undtagelse af Læge 10 tilknyttet Doctors.dk underviser på kurset. Endvidere underviser Underviser 1, Luftfartslæge Ø, Læge 8 tilknyttet Doctors.dk, SJ og Underviser 2 på kurset. Endvidere er dokumentets titel "*Continuous learning process, Doctors.dk – Advanced Aviation Medicine 2019*". Selve titlen indikerer således kraftigt, at der er tale om et Doctors.dk-kursus.¹⁰¹

Der er ikke journaliseret noget i TBST's journalsystem vedrørende afholdelse af et kursus i Advanced Aviation Medicine. Ovennævnte mail ligger på AeMC/01's sag og er det eneste materiale, der angiver, at der på daværende tidspunkt blev afholdt et sådan kursus.

Styrelsen har dog formentlig haft kendskab til kurset [Udeladt].

Alle de ovennævnte betragtninger i forhold til FLYMED 1 gør sig således også gældende for FLYMED 2 (Advanced Aviation Medicine).

⁹⁹ [Udeladt].

¹⁰⁰ [Udeladt].

¹⁰¹ [Udeladt].

FLYMED 3

Der afholdes årligt et FLYMED 3 kursus af styrelsens luftfartslæge. Tidligere er der sket udlevering af fornyelse af flyvelægebeviser på disse kurser. Nye flyvelæger skal desuden deltage i FLYMED 3 for at blive autoriserede. Som det fremgår af bilag 1, er der antageligt ikke hjemmel til at fastsætte et sådan krav.

Det uhjemlede krav om FLYMED 3 kan således have medført en ventetid på op til 1 år for nye flyvelæger, før de kunne påbegynde arbejdet som flyvelæger. Taskforcen har set to tilfælde, hvor flyvelægeansøgere har været nødsaget til at afvente afholdelsen af et FLYMED 3-kursus, før de kunne certificeres.

Potentiel ansøger 20 til flyvelæge retter ved mails af 18. og 19. februar 2017 henvendelse til SJ angående muligheden for at blive flyvelæge. Potentiel ansøger 20 til flyvelæge oplyser blandt andet om hans planer for deltagelse i et svensk FLYMED 1-kursus. Potentiel ansøger 20 til flyvelæge ansøger herefter den 21. marts 2018 om at blive flyvelæge.

Potentiel ansøger 28 til flyvelæge retter den 16. marts 2017 henvendelse til SJ angående et tysk FLYMED-kursus han planlægger at deltage i. Potentiel ansøger 28 til flyvelæge ansøger den 16. januar 2018 en ansøgning som flyvelæge.

Potentiel ansøger 20 til flyvelæge og Potentiel ansøger 28 til flyvelæge har begge skulle vente til FLYMED 3 den 5. oktober 2018¹⁰², førend de kunnet godkendes som flyvelæger.

Christian Thorhauge spørger den 22. marts 2018 SJ om ikke FLYMED 3 kunne erstattes af et andet kursus inden september (hvor FLYMED 3 på det tidspunkt var planlagt til at finde sted) enten i styrelsen eller i udlandet. SJ svarer samme dag, at det ikke er muligt at erstatte FLYMED 3 med et andet kursus, og at kurset heller ikke kan flyttes, da det er slået sammen med DAFLO's årsmøde. For så vidt angår Potentiel ansøger 28 til flyvelæge sender SJ den 20. februar 2018 en mail til Medarbejder nr. 12 i TBST, hvori det fremgår, at hun har drøftet sagen med Christian Thorhauge, og praksis følges, selvom FLYMED 3 endnu ikke er planlagt. Luftfartslæge Ø og Christian Thorhauge er sat cc på mailen.

Vurdering

Der forekommer at have været afholdt et FLYMED 1 og 2 kursus i 2018, uden at dette kursus antageligt har været udbudt på en sådan måde, at det kan forventes, at alle potentielt interesserede læger er blevet opmærksomme

¹⁰² Potentiel ansøger 20 til flyvelæge bliver oplyst datoen for FLYMED 3-kurset ved mail af 30. april 2018

på det. Det var antageligt alene Doctors.dk-tilknyttede læger, der deltog i disse kurser.

Endvidere har Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, uagtet at dette ikke fremgår som et krav i forordningen, opstillet et krav om, at flyvelæger skulle deltage i et FLYMED 3 kursus, før de kunne godkendes. Styrelsen har valgt kun at afholde dette kursus én gang om året, og det har således kun været muligt for nye flyvelæger at blive godkendt en gang om året. Taskforcen finder det berettiget for styrelsen at kræve, at flyvelæger gøres bekendt med styrelsens procedure. Taskforcen finder dog, at det er problematisk, at styrelsen har opstillet en betingelse for at blive flyvelæge, der medfører, at flyvelæger kun kan uautoriseres en gang om året.

Dette har (i hvert fald i to tilfælde) været med til at forsinke processen med at få godkendt nye flyvelæger.

7.5 Indskrænkning af certifikat-rettigheder for AME'er som følge af alder

Af TBST "Procedure for Medical Assessor (Luftfartslægen/MA)" fremgår, at en AME-autorisation ophører med udgangen af lægens fyldte 74. år, medmindre der gives særskilt dispensation. Styrelsen giver ifølge proceduren ikke dispensation til CL 1- og CL 3-AME-autorisationer. Som det fremgår af bilag 1 vedrørende Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens procedurer for overholdelse af reglerne på det flyvemedicinske område,¹⁰³ giver hverken autorisationsloven eller forordning 1178/2011 hjemmel til at fastlægge regler om, at der ikke kan gives dispensation til CL 1- og CL 3-AME-autorisationer.

Der er fundet to tilfælde fra 2015 og 2018, hvor Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen som følge af alder indskrænker AME'ers certifikat-rettigheder fra at kunne undersøge alle kategorier til ikke at kunne foretage CL1 og CL3-undersøgelser, med henvisning til styrelsens praksis og procedure nævnt ovenfor.¹⁰⁴

Det er uklart, hvem der oprindeligt fastlægger aldersbegrænsningen for AME-certifikater. Af en EASA inspektions-rapport fra 2008 fremgår, at der i JAR-reglerne tidligere var en aldersbegrænsning på 65 år, men at den blev ophævet for at undgå beskyldninger om aldersdiskrimination. Det fremgår som en kommentar hertil (comment #1), at det i Danmark ikke er muligt at blive autoriseret som AME efter 74 årsalderen. Af rapporten fremgår det, at TBST-medarbejder 2 og SJ repræsenterede Danmark ved inspektionen.

¹⁰³ Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens procedurer for overholdelse af reglerne på det flyvemedicinske område, afsnit 4.1. "Ophør af autorisation som følge af alder"

¹⁰⁴ [Udeladt].

Den 5. juni 2010 foreslår Luftfartslæge Ø og Flyvelæge Q SJ, at sundhedsstyrelsens 75 års-regel anvendes som udgangspunkt for en dansk aldersgrænse for flyvelæger, hvilket SJ ved mail af 8. juni 2010 udtrykker sig positivt overfor. På baggrund af JAR-rapporten synes det dog allerede at have været reglen i Danmark.

SJ skriver i en mail af 7. august 2015 til TBST-medarbejder 5, Christian Thorhauge og en sekretær i styrelsen, at det på et møde den foregående dag med TBST-medarbejder 5 blev besluttet, at man fremadrettet kun kan være autoriseret som CL 2-AME, når man ikke længere opfylder sundhedsstyrelsens ordinære krav for at kunne praktisere som læge, herunder den ordinære maksimumsalder. AME-autorisationer vil desuden kun kunne fornyes for 1 år af gangen, svarende til varigheden af Sundhedsstyrelsens dispensationer.¹⁰⁵

Den 6. april 2016 sender SJ en mail til TBST-medarbejder 5 og Christian Thorhauge, hvori hun spørger, hvordan TBST skal forholde sig til Flyvelæge T. SJ spørger, om nye autorisationer efter 75-årsalderen skal begrænses til at være for et år af gangen baseret på sundhedsstyrelsens dispensationer. SJ spørger desuden, om muligheden for at blive autoriseret som AME skal begrænses til max 80-årsalderen, hvorefter AME'er må virke under en anden, f.eks. på et AeMC, eller om de overhovedet skal forkorte og/eller begrænse AME'er, som fungerer udmærket.

Christian Thorhauge svarer hertil den 7. april 2016, at velfungerende læger, der er fyldt 75 år, kun bør kunne lave LAPL/CL 2, og at disse vil skulle følges tæt med årlig fornyelse under forudsætning af Sundhedsstyrelsens dispensation. Christian Thorhauge anfører, at han ikke mener, at der bør kunne ske fornyelse efter 80 år.

I forbindelse med Flyvelæge Xs ansøgning om at fortsætte som AME efter hans fyldte 74. år skriver Luftfartslæge Ø den 25. januar 2018 til SJ og Christian Thorhauge, at han ikke mener, at man skal kunne fortsætte som selvstændig flyvelæge, når man er fyldt 75 år.

Den 19. februar 2018 bliver Flyvelæge Xs certifikat fornyet for en 1-årig periode men kun for klasse 2 og LAPL. Flyvelæge Xs ansøgning om at få fornyet alle hidtidige rettigheder bliver således afslået.

I forbindelse med mailtråden fra 18. marts 2018, som der redegøres for i afsnit 7.9.4, kritiserer Flyvelæge X styrelsens afgørelse. Luftfartslæge Ø anfører ved mail af 18. marts 2018 til Flyvelæge X med flyvelæge Flyvelæge J og SJ cc, at det ikke "*så meget*" er hans beslutning men TBST's, og Luftfartslæge Ø henviser derved til instruks for flyvelæger. Flyvelæge J sender samme dag en mail til Luftfartslæge Ø med SJ og Flyvelæge X cc, hvori han anfører, at autorisationsloven er blevet givet ufuldstændigt i instruks for

¹⁰⁵ [Udeladt].

flyvelæger. Flyvelæge X svarer samme dag samstemmende herpå. MT kritiserer tilsvarende i et brev, som fremsendes af SJ til Christian Thorhauge og TBST-medarbejder 6 den 2. april 2018, 75-års reglen, som han indikerer, ikke er i overensstemmelse med loven. MT skriver her blandt andet, at der er Styrelsen for Patientsikkerhed, som har kompetencen til at dispensere (og dermed ikke Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen).

SJ er i et vist omfang inddraget i behandlingen af Flyvelæge Xs ansøgning. Således beder Christian Thorhauge den 31. januar 2018 SJ sørge for, at han får en skriftlig fremstilling til afgørelse. Desuden skriver TBST-medarbejder 6 den 21. november 2018 til SJ i forbindelse med en henvendelse fra Flyvelæge X, hvor han udtrykker utilfredshed med, at han med en 1-årig certificering skal betale for tiltrædelseskontrol årligt, at de måske lige skal vende muligheden for at få tiltrædelseskontrol i en given periode før udløbet af certificeringsperioden.

Taskforcen har ikke fundet nogen skriftlige juridiske overvejelser fra styrelsens side om, hvorvidt styrelsen har ret til at begrænse muligheden for at blive autoriseret som AME som følge af alder. Som nævnt ovenfor har TBST-medarbejder 5 antageligvis deltaget i et møde om spørgsmålet i 2015, men det er uvist præcist, hvad der er blevet drøftet på mødet. TBST-medarbejder 6, der har udarbejdet den endelige afgørelse vedrørende Flyvelæge X, hvoraf fremgår, at Flyvelæge X begrænses til CL 2-AME, stiller spørgsmål til praksis. Hun fremsender afgørelsen til Christian Thorhauge den 16. februar 2018, der godkender den samme dag. Af TBST-medarbejder 6's mail fremgår dog, at hun synes, at praksis er lidt svær at forsvare, når man tager ordlyden i forordningen i betragtning.

Vurdering

De to sager vidner om, at der har været ført en praksis vedrørende begrænsning af AME'ers rettigheder på et antageligt uhjemlet grundlag. Taskforcen har ikke set en (skriftlig) juridisk vurdering af 75 års-reglen på trods af, at der flere gange er stillet spørgsmålstejn ved, om TBST havde hjemmel til at fastlægge en sådan aldersbegrænsning, herunder fra en af styrelsens egne jurister. Taskforcen finder dette kritisabelt.

7.6 Suspension og inddragelse af AME-beviser (bevis for flyvelæge) og AeMC-beviser (bevis for Flyvemedicinsk klinik)

7.6.1 Afslag på fornyelse af Flyvelæge Q' AME-bevis i 2012 ([Udeladt] Sjælland)

Flyvelæge Q får afslag på at få fornyet sit AME-bevis i 2012 på grundlag af en geografisk begrænsning af flyvelæger. Sagsbehandlingen blev varetaget af SJ.

Af sagen fremgår, at flyvelægerne Flyvelæge Q og Flyvelæge S samarbejdede i en klinik (Sjælland [Udeladt]), herunder at Flyvelæge Q oplærte Flyvelæge S.¹⁰⁶

Flyvelæge Q fremsender ansøgning om fornyelse af hans AME-bevis, der er modtaget i styrelsen i februar 2012. Ansøgningen er allerede af 26. oktober 2010, men er genfremsendt i forbindelse med en forespørgsel til SJ fra Flyvelæge Q i februar 2012 vedrørende fornyelse af hans AME-bevis. SJ oplyser, at de fleste flyvelæger modtog deres fornyelser til årsmødet, hvorfor SJ antager, at Flyvelæge Q ikke fik udleveret sit, da han ikke kunne deltage. Dog anfører SJ også, at medvirkende årsag til, at beviset ikke blev udleveret, var, at styrelsen var af den opfattelse, at Flyvelæge S skulle overtage for Flyvelæge Q. Flyvelæge Q oplyser hertil, at han fortsat ønsker at beholde sin autorisation de næste 3 år, så han kan supplere Flyvelæge S.

Af en intern mail fra SJ til daværende souschef TBST-medarbejder 2 fra april 2012 vedrørende Flyvelæge Q og Flyvelæge S fremgår en række overvejelse vedrørende flyvelægernes kommende virke, samt at Flyvelæge S blev autoriseret i hast, og at Flyvelægernes S's autorisation var betinget af, at Flyvelæge Q ville trække sig som flyvelæge i dansk sammenhæng.

Den 3. maj 2012 fremsender SJ et brev til Flyvelæge Q, hvor hun oplyser, at Flyvelæge S nu kan overtage hans praksis, og at hun har sat Flyvelæge S på hans plads på det kommende FLYMED 3-kursus. Herefter takker SJ for samarbejdet og anmoder om, at Flyvelæge Q fremsender sit autorisationsstempel. Hans AME-bevis udløb i september 2011, hvorfor dette ikke bedes fremsendt.

Den 18. maj 2012 klager Flyvelæge Q til daværende kontorchef Ole Lynggaard over sagsbehandlingen vedrørende hans ansøgning om re-autorisation som flyvelæge, herunder at SJ egenhændigt havde sat Flyvelæge S på Flyvelæge Q's plads på det årlige FLYMED 3 kursus. Flyvelæge Q tydeliggør, at han fortsat ønsker sin autorisation fornyet.

Efter ovenstående mail fra Flyvelæge Q kontakter styrelsen Flyvelæge Q for at aftale et møde i styrelsen den 29. maj 2012, hvor hans sag skal drøftes.

Der foreligger ikke yderligere materiale på sagen vedrørende mødet, eller om hvad der er sket efterfølgende. Taskforcen har drøftet sagen med Flyvelæge Q pr. mail og telefonisk, hvorfor det har været mulig at belyse sagen yderligere ud fra hans perspektiv.

Flyvelæge Q har oplyst, at det på det ovenfor nævnte møde blev gennemtruffet af daværende kontorchef Ole Lynggaard, at Flyvelæge Q kunne virke som flyvelæge yderligere et halvt år, altså til november 2012. Flyvelæge Q blev oplyst, at han ikke kunne fungere i længere tid end det halve år, fordi der ikke kunne være to flyvelæger på samme adresse. Flyvelæge Q oplyser,

¹⁰⁶ [Udeladt].

at han ikke fik et nyt AME-bevis i den forbindelse og således blot fungerede som flyvelæge på baggrund af aftalen med Ole Lynggaard.

Vurdering

Som nævnt ovenfor i afsnit 7.4.3 er taskforcen ikke bekendt med den præcise dato for liberaliseringen af flyvelægesektoren, men på baggrund af korrespondance internt i TBST synes den liberaliseringen at finde sted omkring år 2012. Taskforcen ved således ikke med sikkerhed, hvorvidt reglerne på det pågældende tidspunkt gav mulighed for at afslå Flyvelæge Q' ansøgning om fornyelse af hans AME-bevis på grundlag en geografisk begrænsning af flyvelæger. Idet afslaget på fornyelsen af Flyvelæge Q' AME-ansøgning som minimum må have fundet sted i nær tidsmæssig sammenhæng med liberaliseringen af flyvelægesektoren, forekommer afgørelsen dog bemærkelsesværdig.

Da afslaget på fornyelse af Flyvelæge Q' flyvelægecertifikat har karakter af en afgørelse, må afgørelsen siges at lide af væsentlige mangler, da det fremsendte brev til Flyvelæge Q samt den mundtlige besked om, at han alene kunne virke som flyvelæge et halvt år efter mødet i maj 2012, i sig selv ikke har formel karakter af en afgørelse.

Der er således ikke foretaget partshøring, jf. forvaltningslovens § 19. Endvidere fremgår kun en meget sparsom sagsfremstilling og begrundelsen er meget kortfattet, herunder lider den af manglende hjemmelsgrundlag, jf. forvaltningslovens § 22 og § 24, hvilket kan skyldes, at grundlaget for inddragelsen er uberettiget. Endvidere indeholder brevene ikke en klagevejledning, jf. forvaltningslovens § 25.

7.6.2 Suspension af Flyvelæge Ks AME-bevis i 2015 (Sjælland [Udeladt])

Flyvelæge K begrænses i 2015 i forhold til, hvilke selskabers personale han må udføre helbredsundersøgelser for, da han tidligere har haft aftaler som Company Doctor med en række selskaber. Efterfølgende suspenderes hans AME-bevis.¹⁰⁷

Den 27. maj 2015 foretager SJ og TBST-medarbejder 5 tilsyn med AME Flyvelæge K.

Den 29. maj kl. 12.57 fremsender TBST-medarbejder 5 en mail til Flyvelæge K om, at styrelsen begrænser hans ret til at virke som luftfartslæge for piloter og Cabin Attendants (herefter benævnt CA) som arbejder for fem angivne selskaber [Udeladt], da styrelsen mener, at der er sådan et afhængighedsforhold mellem Flyvelæge K og de fem selskaber, at der kan rejses tvivl om Flyvelæge K upartiskhed. Styrelsen begrundet dette med oplysninger Flyvelæge K selv har givet under tilsynet vedrørende hans tilhørsforhold

¹⁰⁷ [Udeladt]

med fire selskaber samt oplysninger modtaget i styrelsen fra en CA hos et selskab om, at de kun må benytte Flyvelæge K som luftfartslæge. Af mailen fremgår også, at Flyvelæge K indtil videre heller ikke må behandle sager om tab af certifikat mv. for piloter og CA ansat hos de fem selskaber og at Flyvelæge K, såfremt han har afgjort sager om tab af certifikat for piloter og CA efter januar 2013, skal fremsende disse afgørelser til luftfartslæge SJ til fornyet vurdering. Styrelsen anmoder endvidere om en redegørelse for Flyvelæge Ks tilhørsforhold til de angivne selskaber de seneste 5 år.

Samme dag kl. 10.05, altså før ovenstående brev afsendes, har Flyvelæge K som aftalt på tilsynet fremsendt en redegørelse til SJ, hvilket TBST-medarbejder 5 ikke er orienteret om, da han sender ovennævnte mail. I mailen fra SJ til TBST-medarbejder 5, hvori hun videresender Flyvelæge Ks redegørelse, angiver hun, at hun er af den opfattelse, at Flyvelæge Ks redegørelse ikke umiddelbart ændrer TBST-medarbejder 5's brev.

Af Flyvelæge Ks redegørelse af 29. maj 2015 fremgår blandt andet, at SJ havde nævnt (under tilsynet), at der ikke var indsendt sager med røde krydser fra Flyvelæge K, hvilket Flyvelæge K angiver ikke er korrekt ved en opstilling af 4 røde kryds-sager fra maj 2015.

Herudover redegør han for, at han i mange år har betjent diverse danske flyselskaber som "Company Doctor", men at han i forbindelse med hans nye status som AME uden begrænsning (Flyvelæge K har før dette fungeret som flyvelæge med begrænsninger) har opsagt aftalerne med selskaberne i starten af 2013. Flyvelæge K angiver, at han har været åben for kontakt døgnet rundt alle ugens dage for rådgivning, også efter at han havde opsagt aftalerne, hvilket har betydet, at han fortsat blev kontaktet af mange, upåagtet at han ikke længere havde en aftale med de respektive selskaber. I tilfælde af, at det udløste honorering, skete dette efterfølgende ved fakturering til de respektive selskaber.

Herefter redegør Flyvelæge K for tilhørsforholdet til 10 konkrete selskaber. Heraf fremgår, at han for det første har et "almindeligt tilhørsforhold" til de fleste af selskaberne via flyvemedicinsk rådgivning og undersøgelser af deres ansatte, altså på linje med andre flyvelæger. Yderligere oplyses det i redegørelsen, at Flyvelæge K med 3 af selskaberne [Udeladt] aldrig har haft aftaler med disse. For 5 af selskaberne [Udeladt] har Flyvelæge K tidligere fungeret som "Company Doctor", men disse aftaler er opsagt i 2013 (Flyvelæge Ks advokat retter ved senere korrespondance dette til at være i 2011). For 3 [Udeladt] af disse 5 selskaber angiver Flyvelæge K fortsat at understøtte selskabernes tekniske afdelinger i form af rådgivning ad hoc vedrørende Emergency Medical Kit samt tilladelse til at kunne hente medicin fra apotek til samme. De sidste 2 selskaber [Udeladt] angiver Flyvelæge K fortsat at have konsulentaftaler med vedrørende rådgivning i tilfælde af sygdom under flyvning eller på fremmed destination mv. For et [Udeladt] af de to selskaber understøttede han også fortsat ved redegørelsens afgivelse selskabets tekniske afdeling i form af rådgivning ad hoc vedrørende Emergency Medical Kit samt tilladelse til at kunne hente medicin fra apotek til samme.

I en mail af 31. maj 2015 fra Flyvelæge K til TBST-medarbejder 5, genfrem-sætter Flyvelæge K sit anbringende om, at han ikke har et afhængighedsfor-hold til et givent selskaber[Udeladt], hvilket som nævnt også er anført i ovenstående redegørelse.

Efterfølgende fremsender Flyvelæge K dokumentation for, at han ikke (læn-gere) har aftaler med 5 af selskaberne [Udeladt].

Den 12. juni 2015 indsender Flyvelæge K en helbredssag vedrørende en CC (Cabin Crew) med grønt kryds, som SJ angiver, skulle have været indsendt med rødt kryds. Flyvelæge K anfører ved mail af 18. juni 2015 til SJ, at han havde indsendt helbredssagen med grønt kryds, da han havde fået denne opfattelse efter en telefonsamtale med SJ om den konkrete CC. SJ videre-sender den 22. juni 2015 mailen til en af styrelsens sekretærer.

Der foreligger ikke yderligere på sagen, før styrelsen ved TBST-medarbejder 5 den 20. juli 2015 suspenderer Flyvelæge Ks AME-bevis, blandt andet med henvisning til, at der fortsat er tvivl om hans upartiskhed. Styrelsen har i den forbindelse lagt vægt på Flyvelæge Ks egne oplysninger på internettet om, at han fortsat er ”*medical director for a range of airlines*”, hvorfor TBST fandt, at der fortsat var usikkerhed med hensyn til hans upartiskhed, ikke alene i forhold til de i afgørelse af 29. maj 2015 nævnte selskaber, men også i forhold til en udefineret mængde af andre selskaber.

Endvidere angiver styrelsen, at der ved inspektionen den 27. maj 2015 var findings af varierende kategorier, som summarisk førte til, at TBST’s tillid til Flyvelæge K som flyvelæge og samarbejdspartner ikke længere var til stede. Desuden angiver styrelsen, at efterfølgende tids- og ressourcekrævende un-dersøgelser i lufthavne i såvel Danmark som Grønland, Flyvelæge Ks egne oplysninger på internettet samt en minutiøs gennemgang af den fremsendte produktion til TBST, havde bekræftet indtrykket ved inspektionen. Slutteligt anføres, at da Flyvelæge Ks sag primært havde drejet sig om upartiskhed og troværdighed i forbindelse med overholdelse af både internationale regler og nationale procedurer, ville styrelsen tage sagen med på internationalt møde med andre luftfartslæger, hvor tidsrammen forventeligt ville være 3 mdr.

I september 2015 retter Flyvelæge Ks advokat henvendelse til styrelsen og påpeger en række materielle som formelle mangler ved afgørelserne af 29. maj og 20. juli 2015, hvilke er i overensstemmelse med taskforcens vur-dering af afgørelsen beskrevet nedenfor. Herudover påpeger advokaten, at det er problematisk, at SJ har deltaget ved styrelsens afgørelse, da hun må anses som inhabil henset til, at hun arbejder inden for samme felt og geo-grafiske område som Flyvelæge K og dermed har en konkret og personlig in-teresse i udfaldet af sagen.

Den 20. oktober fremsender TBST-medarbejder 5 en mail til Flyvelæge K om, at han har anvendt en forkert skabelon til at udstede Medicals på, her-under at ordet ”*National*” er fjernet digitalt fra skabelonen, så den har en

form, styrelsen ikke er bekendt med. Styrelsen beder Flyvelæge K om at redegøre for, hvorledes den anvendte ”*Medical helbredserklæring/certifikat*” er blevet til, og i hvilket omfang det er anvendt samt at fremsende lister over udstedte medicals for kabinepersonale, flyveledere og piloter, da styrelsen overvejer at pålægge indehaverne at gennemgå ny lægeundersøgelse.

Der foreligger ikke yderligere materiale på sagen i forhold til, hvad der er sket efterfølgende. Taskforcen har drøftet sagen med Flyvelæge K pr. mail, hvorfor det har været muligt at belyse sagen yderligere set ud fra Flyvelæge K’s perspektiv.

Flyvelæge K har oplyst, at han i forhold til mailen af den 20. oktober 2015 fra TBST-medarbejder 5 vedrørende bemærkninger omkring de medicinske certifikater undrede sig, da Flyvelæge K selv ved inspektionen i maj samme år havde gjort opmærksom på dette forhold omkring CA-certifikater, samt at han ikke havde kunnet få det nye format til at virke på hans MAC, hvorfor han havde brugt den tidligere version. Han var derudover i foråret 2015 personligt taget ind til styrelsen for at få den originale fil, uden at få den udleveret.

Flyvelæge K anfører, at begge dele må fremgå af inspektionsrapporten og styrelsens journaliseringssystem, hvilket det dog ikke gør. Der foreligger ikke en inspektions-/tilsynsrapport på hans sag, heller ikke fra tilsynet udført den 27. maj 2015.

Flyvelæge K angiver, at alle hans udstedte medicinske pilot- og flyveleder-certifikater var efter gældende format, men at forskellen mellem det nye og det tidligere CA-certifikat var, at i stedet for at udskrive certifikatet og derefter med fed sort tusch overstrege ordet nationalt, så var ordet nationalt elektronisk fjernet, således at certifikatet så ordentligt og professionelt ud. Flyvelæge K angiver også, at han i året forud havde indsendt mindst 400 CA-certifikater med denne konfiguration, og heraf nogle mærket med rødt kryds, hvilket betyder, at certifikatet skulle gennemses af luftfartslægen. Dette havde ikke ført til nogen aktion, hvorfor han ikke var klar over, at det skulle være så stort et problem.

Flyvelæge K oplyser, at han ultimo november 2015, hvor sagen havde stået på i seks måneder, måtte lukke sin klinik. Han havde på daværende tidspunkt en klinik [Udeladt], hvilket var meget dyrt. Da han ikke havde nogen indtægt, samt udsigt til en langtrukken kamp mod en myndighed med uanede ressourcer, herunder mod en styrelse, der havde negligeret alle forvaltningsmæssige regler, var det en kamp, han ikke økonomisk kunne bære at fortsætte.

Flyvelæge K har på forespørgsel fra taskforcen oplyst, at han ikke selv har haft yderligere korrespondance med styrelsen efter oktober 2015, men at der har været korrespondance mellem advokaten og TBST-medarbejder 5 efter den 20. oktober 2015. Flyvelæge K er ikke i besiddelse af den afsluttende korrespondance mellem advokaten og TBST-medarbejder 5, men har citeret

indholdet af advokats besvarelse på TBST-medarbejder 5's brev af 20. oktober 2015.

Af det citerede fremgår, at advokaten stiller spørgsmål ved hvilket formål indsendelsen af de ønskede lister har, samt angiver, at han formoder, at styrelsen allerede er i besiddelse af disse informationer, da Flyvelæge K jo for hver undersøgelse har indsendt kopi af respektive undersøgelse/Medical Certificate til styrelsen.

Af det citerede fremgår, at advokaten endvidere anfører, at Flyvelæge K er meget påvirket af situationen og derfor har valgt at lukke sin klinik, og at han, som sagen står, ikke ønsker at fortsætte som AME. Advokaten angiver, at Flyvelæge K har udtrykt ønske om at lukke sagen uden yderligere aktioner, og såfremt styrelsen kunne acceptere dette, kunne styrelsen se bort fra tidligere korrespondance.

Flyvelæge K har oplyst, at han til sidst via hans advokat blev orienteret om, at sagen var lukket, herunder også "truslen" om, at hans udførte helbredsundersøgelser blev gjort ugyldige.

Vurdering

Selvom der ikke foreligger dokumentation ud over Flyvelæge Ks mailudveksling med taskforcen, der beskriver afslutningen på hans sag, er Flyvelæge K ikke flyvelæge nu og generhvervede derfor antageligt ikke hans AME-bevis.

Der er som nævnt ikke journaliseret materiale vedrørende Flyvelæge K efter den 26. oktober 2015, hvilket i sig selv er problematisk i forhold til, at det er væsentlige oplysninger, hvordan sagen er afsluttet, særligt i lyset af, at styrelsen i den seneste mail, der ligger på sagen, adviserer Flyvelæge K om, at styrelsen muligvis påtænker at ugyldiggøre visse af hans tidligere udførte helbredsundersøgelser.

Herudover vurderer taskforcen, at afgørelserne af henholdsvis 29. maj og 20. juli 2019 lider af væsentlige juridiske mangler.

Afgørelsen af 29. maj 2015, hvor Flyvelæge K begrænses i hans ret til at fungere som flyvelæge for ansatte i fem definerede luftfartsselskaber, sker uden forudgående partshøring, jf. forvaltningslovens § 19. Styrelsen har blandt andet lagt et forhold til grund vedrørende et afhængighedsforhold med givent selskab [Udeladt], som Flyvelæge K ikke var bekendt med, og styrelsen har endvidere lagt vægt på udtalelser fra tilsynet foretaget den 27. maj, som Flyvelæge K ikke får mulighed for at tilbagevise. Det er desuden ikke muligt at konstatere, hvad der var blevet drøftet på tilsynet, da der ikke forefindes en tilsynsrapport på sagen.

Herudover har afgørelsen alene en meget sparsom sagsfremstilling set i lyset af, at afgørelsen blandt andet beror på et skøn, samt en meget sparsom begrundelse, herunder manglende hjemmelshenvisninger, jf. forvaltningslovens § 22 og § 24.

For så vidt angår afgørelsen af 20. juli 2015 om at suspendere Flyvelæge Ks AME-bevis, har styrelsen som grundlag for afgørelsen lagt vægt på Flyvelæge Ks egne oplysninger og oplysninger på internettet, hvoraf det ifølge styrelsen fremgik, at han fungerede som *”medical director for a range of airlines”*. Der er ikke nærmere redegjort for, hvorfra disse oplysninger stammer, ligesom Flyvelæge K også har fremsendt dokumentation for, at han i forbindelse med, at han fik sin autorisation i 2011 (anført som værende i 2013 i udtalelserne), opsigde de samarbejder, han havde med flyselskaber. Styrelsen har ikke i afgørelsen begrundet, hvorfor det tilbageværende samarbejde mellem Flyvelæge K og visse luftfartsselskaber om, at han blandt andet understøttede selskabernes tekniske afdeling i form af rådgivning ad hoc vedrørende Emergency Medical Kit samt tilladelse til at kunne hente medicin fra apotek til samme, var af så afgørende betydning, at det var nødvendigt at suspendere Flyvelæge Ks AME-bevis.

Taskforcen har derfor vanskeligt ved at vurdere, hvorvidt der reelt var et sådan afhængighedsforhold mellem Flyvelæge K og visse luftfartsselskaber, at det af habilitetsmæssige årsager var nødvendigt at begrænse samt suspendere Flyvelæge K som flyvelæge.

Af afgørelsen fremgår også, at der ved inspektionen var *”findings af varierende karakter”*, som har gjort, at der ikke længere var tillid til Flyvelæge K som flyvelæge uden at der nærmere er redegjort for, hvori disse findings består. Herefter henvises til en tids- og ressourcekrævende undersøgelse, som er foretaget i såvel Danmark som Grønland uden at der redegøres for, hvad denne undersøgelse har bestået i og hvilke resultater, som undersøgelsen har vist. Endelig henvises til en minutøs gennemgang af den fremsendte produktion, hvor der igen hverken henvises til, hvad der er gennemgået i den fremsendte produktion, og hvad gennemgangen viste.

Det fremgår heller ikke af Flyvelæge Ks sag i styrelsen, hvad der ligger bag ovennævnte anbringender, da der som nævnt ikke ligger andet end én sag, hvor SJ angiver, at sagen skulle være indsendt med rødt kryds.

Styrelsens afgørelse af 20. juli 2015 lider således af væsentlige juridiske mangler, da der alene fremgår en meget sparsom sagsfremstilling, særligt set i lyset af, at afgørelsen blandt andet beror på et skøn. Endvidere er begrundelsen meget sparsom, og den lider endvidere af manglende hjemmelshenvisninger.

7.6.3 Suspension og inddragelse af Flyvelæge Cs AME-bevis i 2014 og 2016 (Sjælland [Udeladt])¹⁰⁸

7.3.3.1. Suspension af Flyvelæge C's AME-bevis i 2014

Den 13. november 2014 suspendede Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen Flyvelæge C's AME-bevis. Sagsbehandlingen af afgørelsen er foretaget af TBST-medarbejder 5 og SJ. Ifølge mail fra SJ har Christian Thorhauge også være inde over afgørelsen, da suspensionen er sket efter indstilling fra TBST-medarbejder 5 og Christian Thorhauge. Af samme mail fremgår, at suspensionen ligeledes er drøftet telefonisk med MT.

Af afgørelsen fremgår, at begrundelse for suspensionen var, at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen tidligere og senest den 11. november 2014 forgæves havde forsøgt at gennemføre et tilsyn på den af flyvelægen angivne adresse. Ved fremmøde på adressen oplyste en af de tilstedeværende læger, at hun ikke kendte flyvelægen og at flyvelægen ikke havde noget udstyr på adressen.

Af SJs inspektionsnotat fremgår, at den kvindelige læge omtalt i afgørelsen havde oplyst, at lægernes udstyr ikke måtte bruges af andre.

Desuden fremgår det, at der var indgået klager fra piloter om, at Flyvelæge C havde udført undersøgelser *"i festligt lag i flyveklubben"*, altså uden for sin klinik, samt klager om manglende overholdelse af aftaler og mulighed for syge-raskmelding, hvilke SJ ville have drøftet med Flyvelæge C under tilsynet.

Vurdering

Afgørelsen lider af væsentlige juridiske mangler, herunder manglende sagsfremstilling og manglende udførlig og korrekt begrundelse. Flyvelæge C fik desuden suspenderet sit AME-bevis uden partshøring, jf. forvaltningslovens § 19.

Suspensionen fremstår umiddelbart ikke som en proportional konsekvens af at udeblive fra et tilsyn, en udeblivelse Flyvelæge C undskylder pr. mail kort efter tilsynet med, at han som følge af, at tidspunktet for tilsynet var blevet rykket, ikke havde fået rettet sin alarm til, der skulle minde ham om tilsynet. Af SJs inspektionsnotat fremgår, at inspektionen havde været udsat flere gange, og at inspektionen det forgående år også var forfalden, hvorfor inspektionen skulle have været en udvidet inspektion. Det fremgår dog ikke, hvornår disse tidligere tilsyn skulle have været foretaget.

Det ses helt generelt af flyvelægernes sager i journalsystemet, at der normalt ikke føres specielt nøje regnskab med hvor lang tid, der er gået imellem inspektionerne, og at flyvelægerne selv, til tider flere gange, må minde SJ om,

¹⁰⁸ [Udeladt]

at det er tid til inspektion.¹⁰⁹ Desuden fremgår det af en sag vedrørende en anden flyvelæge, som ikke kan deltage i inspektionen den dag luftfartslægen foreslår, at det kun er, hvis flyvelægen gentagne gange har forhindret inspektion, at det giver anledning til suspension.¹¹⁰

Umiddelbart indeholder afgørelsen således enten en forkert eller ufuldstændig sagsfremstilling og begrundelse, da det ikke fremgår hvornår Flyvelæge C tidligere skulle have forhindret inspektion, heller ikke af det interne inspektionsnotat, eller også lider afgørelsen af manglende proportionalitet, da TBST suspenderer på baggrund af én udeblivelse samt på baggrund af en udtalelse fra en læge, som Flyvelæge C ikke får mulighed for at kommentere på, jf. den manglende partshøring.

Endvidere er der kun delvist henvist til det hjemmelsgrundlag, der danner grundlag for suspensionen i begrundelsen. Der fremgår ikke en præcis henvisning til, hvilke retsregler Flyvelæge Char undladt at overholde.

7.6.3.2. Suspension og inddragelse af AME-bevis i 2016

Den 21. januar 2016 blev Flyvelæge Cs AME-bevis endnu engang suspenderet og efterfølgende inddraget. TBST-medarbejder 5 og Christian Thorhage har varetaget sagsbehandlingen i forbindelse med afgørelsen om suspension af Flyvelæge Cs AME-bevis af 21. januar 2016 samt agterskrivelsen af 11. august 2016 om mulig inddragelse af AME-bevis. TBST-medarbejder 5 har, bistået af TBST-medarbejder 6, varetaget sagsbehandlingen i forbindelse med afgørelsen om inddragelse af AME-certifikatet af 4. oktober 2016. Denne afgørelse er godkendt af Christian Thorhauge og tidligere vicedirektør Jesper Rasmussen.

Forinden suspensionen var der afholdt et møde med Flyvelæge C den 11. januar 2016, hvor blandt andet de to sager, der lå til grund for suspensionen, skulle drøftes. Herefter fremsendte Flyvelæge C efter aftale uddybende kommentarer af 17. januar 2016 til sagerne drøftet på ovennævnte møde samt kommentarer til mødet, da han var blevet overrasket over mødets omfang, der omhandlede væsentligt flere punkter end de sager, der fremgik af dagsordenen. Mødet var ikke meldt ud som en partshøring i forbindelse med suspension, ej heller var aftalen på mødet om, at Flyvelæge C skulle fremsende hans kommentarer til sagerne, meldt ud til at skulle fungere som et partshøringsindlæg.

SJ fremsender herefter et arbejdsdokument til TBST-medarbejder 5, med hendes bemærkninger til Flyvelæge Cs kommentarer.

Herefter suspenderes Flyvelæge Cs AME-bevis den 21. januar 2016 med begrundelsen [Udeladt].

¹⁰⁹ [Udeladt]

¹¹⁰ [Udeladt]

Efter suspensionen får Flyvelæge C hjælp af en advokat i hans sag, da han er af den opfattelse, at begrundelsen hviler på et fejlagtigt grundlag. Advokaten ønsker et møde med TBST, men grundet en sygdomsmeddeling fra SJ, der skal deltage i mødet som lægefaglig ekspertise, ser TBST-medarbejder 5 ingen grund til at afholde mødet før hendes tilbagevenden, da det er hende, der skal komme med den endelige indstilling til styrelsen.

Advokaten holder dog fast i, at mødet skal afholdes den 7. april 2016 som aftalt, da der også er en del juridiske aspekter, han vil drøfte, hvilket Christian Thorhauge beder TBST-medarbejder 5 om at gøre. Som følge af mødet, hvor der blandt andet blev fremsat indsigelser om SJs habilitet, fremsendte Flyvelæge Cs advokat efterfølgende en redegørelse af 25. april, hvori han fremhæver, at suspensionen skete uden forudgående skriftlig høring samt uddyber habilitetsindsigelserne vedrørende SJ i forhold til, at hun deltager i behandlingen af Flyvelæge C's sag og anmoder om, at hun erstattes af en anden flyvemedicinsk kyndig til at varetage hans sag.

Ved mail af 14. april 2016 fra TBST-medarbejder 5 til Christian Thorhauge, SJ, TBST-medarbejder 1 og Lars Colding Laustrop fremgår det, at TBST-medarbejder 5 havde drøftet habilitetsproblematikken med TBST-medarbejder 3, som umiddelbart ikke fandt SJ inhabil ved behandlingen af sagen vedrørende suspension af Flyvelæge C. TBST-medarbejder 5 skriver, at han og TBST-medarbejder 3 er enig i, at de skal have afgjort habilitetsproblematikken inden de behandler sagen på ny.

Som følge af advokatens skrivelse vælger styrelsen at få en anden flyvelæge, Flyvelæge M, til at vurdere de sager, der ligger til grund for suspensionen. Desuden er styrelsen på dette tidspunkt blevet opmærksom på yderligere fem forhold vedrørende medical certifikater, der muligvis skulle have været indberettet til luftfartslægen, som også vurderes. Dette orienteres Flyvelæge C og hans advokat om.

Taskforcens gennemgang af SJs mail har vist, at SJ i et vist omfang har forberedt Flyvelæge Ms vurdering af sagerne. Taskforcens mailgennemgang har således vist, at Flyvelæge M er i TBST den 2. maj 2016 i forbindelse med hendes vurdering af Flyvelæge Cs sager. Således sender SJ den pågældende dag en mail til TBST-medarbejder 5, hvor hun skriver, at Flyvelæge M venter på ham nede ved lægesekretærerne, og at Flyvelæge M ønsker at få bekræftet, hvad TBST-medarbejder 5 ønsker, at hun skal kigge på.

Forud herfor sender SJ den 29. april 2016 en mail til Flyvelæge M indeholdende helbredsdokumenter på en af sagerne, Flyvelæge M skal gennemgå. SJ videresender desuden Flyvelæge M en mail sendt af den pågældende certifikatansøger til SJ på SJ's Doctors.dk-mail den 22. april 2016, hvor han redegør for sagen, og hvor han henviser til en samtale, han har haft med SJ samme dag. I mailen til Flyvelæge M skriver hun, at den pågældende certifikatansøger er blevet horribelt fejlbehandlet af Flyvelæge C, at Flyvelæge C hverken har skrevet notat eller videregivet oplysningerne fra den pågældende certifikatansøger til styrelsen, og at Flyvelæge C heller ikke anbefalede den

pågældende certifikatansøger selv at kontakte styrelsen, hvorfor der ikke er sket korrekt indberetning tidligere.

Den 28. april 2016 skriver SJ til Flyvelæge M, at SJ er ved at gennemgå alle papirerne på en anden af de helbredssager, Flyvelæge M er blevet bedt om at gennemgå, så Flyvelæge M kan få disse papirer udleveret den 2. maj 2016.

En tredje af de certifikatansøgere, Flyvelæge M er blevet bedt om at undersøge, sender den 28. april 2016 en mail til SJ, hvor han kortfattet redegør for sin helbredssag. SJ videresender mailen den 29. april 2016 til Medarbejder nr. 12 i TBST og Medarbejder 14 i TBST med TBST-medarbejder 5 og Christian Thorhauge cc. I mailen skriver SJ, at den bedes udskrives til Flyvelæge M og udleveres mandag. SJ beder desuden om at få en række andre dokumenter udleveret til Flyvelæge M.

SJ sender endvidere den 16. april 2016 og den 30. april 2016 mails til sig selv, hvori hun redegør for problemer ved Flyvelæge C's håndtering af nogle helbredssager.

Den 29. april 2016 sender TBST-medarbejder 5 en mail til Christian Thorhauge og SJ, hvori han spørger, om styrelsen allerede på det tidspunkt skal bede Flyvelæge C fremsende samtlige de af ham foretagne flyvemedicinske godkendelser tilbage fra 1. januar 2015. SJ svarer samme dag TBST-medarbejder 5 med Christian Thorhauge cc, at hun mener, at de skal bede om at modtage produktionen. SJ skriver desuden, at yderligere en sag er *"poppet op"*. Den 2. maj 2016 sender Christian Thorhauge et udkast til svar til Flyvelæge C vedrørende habilitetsindsigelsen til SJ. SJ sender den 2. maj 2016 sine bemærkninger til udkastet til Christian Thorhauge og TBST-medarbejder 5.

[Udeladt].

Den 24. maj 2016 sender Flyvelæge C's advokat en mail, hvori advokaten på vegne af Forening 5 på det kraftigste efterlyser en stillingtagen til SJs habilitet. Advokaten anmoder desuden om en redegørelse for, hvilken rolle SJ fortsat spiller i sagsbehandlingen af Flyvelæge C, herunder hvilken rolle hun har spillet ved beslutningen om granskning af fem yderligere sager, samt *"det helt ekstraordinære skridt"* at bede Flyvelæge C redegøre for alle sager siden 1. januar 2015. Advokaten bemærker, at det forekommer ejendommeligt, at denne yderligere granskning af Flyvelæge C kommer umiddelbart efter, at forening 5 på hans vegne er kommet med inhabilitetsindsigelse.

På baggrund af Flyvelæge Ms vurdering af 2. juni 2016 sender SJ den 8. juni 2016 et udkast til høring om mulig tilbagekaldelse af Flyvelæge C's AME-certifikat til TBST-medarbejder 5.

Den 8. juni 2016 sender SJ en mail til sig selv på SJ's Doctors.dk-mail indeholdende et udkast til høring i forbindelse med mulig inddragelse af Flyvelæge Cs AME-certifikat.

Den 11. august 2016 sender styrelsen Flyvelæge C en agterskrivelse om mulig inddragelse af hans AME-bevis underskrevet af Christian Thorhauge. Af agterskrivelsen fremgår, at Flyvelæge C partshøres over udkastet til afgørelsen, herunder særligt den eksterne faglige vurdering af 7 medical certifikater, idet TBST skønner, at den eksterne vurdering er af væsentlig betydning for sagens afgørelse, og samtidig er til ugunst for Flyvelæge C. Det fremgår desuden af agterskrivelsen, at SJ ikke har deltaget i sagens behandling siden afgørelsen om suspension samt, at styrelsen anså mødet tilbage i januar, hvor de to oprindelige sager, der lå til grund for suspensionen, blev drøftet, som en partshøring.

Flyvelæge C fremsender bemærkninger til agterskrivelsen den 24. august 2016. Styrelsen finder ikke, at disse bemærkninger ændrer på afgørelsen om inddragelse, hvorfor styrelsen inddrager Flyvelæge C's AME-bevis den 4. oktober 2016.

Vurdering

Afgørelsen om suspension af Flyvelæge Cs AME-bevis af 21. januar 2016 sker uden en klar partshøring. Styrelsen har i senere korrespondance angivet, at det ovennævnte møde samt Flyvelæge C's efterfølgende kommentarer til mødet kunne anses som parthøring. Mødet var ikke meldt ud som en partshøring i forbindelse med suspension, ej heller var aftalen på mødet om, at Flyvelæge C skulle fremsende hans kommentarer til sagerne, meldt ud til at skulle fungere som et partshøringsindlæg forud for en eventuel afgørelse om suspension.

Det er dog vanskeligt at vurdere, hvorvidt der er lagt oplysninger til grund for afgørelsen, som Flyvelæge C ikke var bekendt med, jf. forvaltningslovens § 19, da sagsfremstillingen og begrundelsen er meget kortfattet. Det kan dog konstateres, at Flyvelæge C finder, at partshøringen ikke har været tilfredsstillende til at sikre sagen oplyst.¹¹¹

Sagsfremstillingen og begrundelsen i afgørelsen er som nævnt meget kortfattet. I begrundelsen er der endvidere kun henvist delvist til det hjemmelsgrundlag, der danner grundlag for suspensionen. Der fremgår ikke en præcis henvisning til, hvilke retsregler Flyvelæge C har undladt at overholde, jf. forvaltningslovens § 24.

Agterskrivelsen af 11. august 2016 står i kontrast til de to tidligere afgørelser om suspensionen i 2014 og 2016, da den for det første i sig selv er en partshøring af Flyvelæge C og herudover indeholder en udførlig sagsfremstilling og begrundelse, hvorfor agterskrivelsen for så vidt angår det *formelle indhold* vurderes at leve op til forvaltningslovens regler om afgørelser. Agterskrivelsen henviser blandt andet i begrundelsen til de helt konkrete retsregler i forordning (EU) Nr. 1178/2011, som Flyvelæge C ikke har overholdt.

¹¹¹ [Udeladt].

Det samme gør sig gældende for afgørelsen om inddragelse af Flyvelæge C's AME-bevis af 4. oktober 2016.

Selve grundlaget for inddragelsen af Flyvelæge C's AME-bevis beror på en lægefaglig vurdering af syv udstedte medicals, hvorfor taskforcen ikke kan vurdere, om det *materielle grundlag* for afgørelserne er korrekt, jf. dog nedenfor.

For så vidt angår Flyvelæge C's habilitetsindsigelser vedrørende SJ, har styrelsen ladet en ekstern (flyvelæge) vurdere helbredssagerne, som ligger til grund for afgørelserne. Af mail fra TBST-medarbejder 5 til Christian Thorhauge af 20. september 2016 fremgår det, at Flyvelæge C's indsigelse mod luftfartslæge SJs habilitet er forelagt Kammeradvokaten til supplerende udtalelse i fortsættelse af dennes tidligere udtalelse af maj 2006. Det vurderes således umiddelbart at være nærværende sag, der ligger til grund for Kammeradvokatens udtalelse fra 2016 vedrørende SJ.

Med både inddragelse af en ekstern flyvelæge til at foretage de lægefaglige vurderinger i den konkrete sag, samt inddragelse af Kammeradvokaten, vurderes det således, at styrelsen har handlet på indsigelserne vedrørende habilitet i denne sag.

Taskforcens mailgennemgang har dog vist, at SJ har forberedt Flyvelæge Ms behandling af de pågældende helbredssag, og at SJ i den forbindelse har fremsendt kritiske bemærkninger angående Flyvelæge C's håndtering af minimum én af sagerne, hvor SJ desuden har haft en telefonisk samtale med den pågældende certifikatansøger. Taskforcens mailgennemgang har desuden vist, at det er SJ, der har udvalgt hvilke dokumenter, Flyvelæge Ms vurdering skulle foretages på baggrund af. Taskforcen finder på den baggrund ikke, at Flyvelæge Ms vurdering af de pågældende helbredssager kan anses for fuldstændigt uafhængig. Det skal hertil bemærkes, at det er uklart, i hvilket omfang TBST har været bekendt hermed.

Det skal bemærkes, at det, som nævnt ovenfor, fremgår af agterskrivelsen, at SJ ikke har deltaget i sagens behandling siden afgørelsen om suspension. Som angivet er dette ikke korrekt, da hun har stået for forberedelsen af Flyvelæge Ms gennemgang af Flyvelæge C's helbredssager, hvilket taskforcen finder, er en del af sagsbehandlingen. Det skal hertil bemærkes, at fremfindelsen af helbredsdokumenterne i sagen synes at være en opgave, der kunne have været håndteret af TBST's lægesekretærer alene uden SJs involvering. Det er dog uklart, i hvilket omfang TBST har haft kendskab til SJs involvering i forberedelsen af helbredssagerne.

7.6.4 Suspension af MTs AME-bevis i 2018 (Sjælland [Udeladt])¹¹²

TBST-medarbejder 5 tilbagesender den 6. december 2016 en række helbredssager til MT, som TBST vurderer, ikke er behandlet korrekt med henblik på, at MT skal behandle sagerne i overensstemmelse med styrelsens procedure. TBST-medarbejder 5 har det overordnede ansvar for behandlingen af sagen. SJ er en del af arbejdet med at gennemgå de sager, der returneres til MT.¹¹³ SJ har desuden forinden fremsendelsen til MT ved mail af 5. december 2016 godkendt et udkast til fremsendelsesmailen.

Den 8. december 2016 skriver Christian Thorhauge til TBST-medarbejder 5, som svar på den mail TBST-medarbejder 5 den 6. december 2016 sender til MT, at han – Christian Thorhauge – gerne fremover vil godkende skrivelser, *”der udgår på SJ’s vegne fra os af.”* Christian Thorhauge må således antages at være bekendt med SJs involvering i returneringen af de pågældende sager.

Cirka halvandet år senere fremsendes den 4. maj 2018 en partshøring til MT i hans egenskab af ledende AME på AeMC/01 over et dokumenttilsyn, som styrelsen har foretaget for sager indsendt i perioden 1. januar 2017 til 20. marts 2018. Styrelsen konstaterer, at der i 12 ud af 63 tilfældigt udvalgte sager er sket overtrædelse af bestemmelserne i forordningerne.

SJ forekommer at have bidraget til at fremfinde de sager, som MT partshøres over,¹¹⁴ tilsyneladende i samarbejde med Person C tilknyttet Doctors.dk. Herved kan blandt andet fremhæves, at *”Lægesektionen”* den 15. januar 2018 sender en pdf-fil på 36 sider indeholdende udklip af helbredssager fremsendt af MT med grønt kryds, som *”Lægesektionen”* vurderer, ikke er i overensstemmelse med reglerne. Mailen er sendt fra SJs mail til Luftfartslæge Ø med TBST-medarbejder 6 og Christian Thorhauge cc. PDF-filen er dagen før blevet sendt to gange af Person C tilknyttet Doctors.dk til SJ’s Doctors.dk-mail, og Person C tilknyttet Doctors.dk synes dermed at have været involveret i udarbejdelsen af dokumentet. Idet mailen er stilet til Luftfartslæge Ø, kan han umiddelbart ikke antages at være en del af *”Lægesektionen”*. Der er dermed uklart, hvorvidt dette dækker over flere end SJ.

Partshøringen fremsendes desuden efter, at Luftfartslæge Ø den 14. marts 2018 sender et notat til TBST-medarbejder 6 og Christian Thorhauge med SJ cc (dateret 11. marts 2018), hvoraf det fremgår, at Luftfartslæge Ø indstiller til suspension af MT, og at SJ tilslutter sig indstillingen. SJ beder den 12. marts 2018 Luftfartslæge Ø signere notatet og anfører i emnefeltet, at det et

¹¹² [Udeladt]

¹¹³ Mail af 6. november 2016 fra SJ til TBST-medarbejder 5, mail af 10. november 2016 fra SJ til TBST-medarbejder 5 og mail af 18. november 2016 fra SJ til Luftfartslæge Ø.

¹¹⁴ Mailkorrespondance af 23. februar 2018 til 12. marts 2018 mellem SJ, TBST-medarbejder 6 og Luftfartslæge Ø, mail af 26. april 2018 fra TBST-medarbejder 6 til SJ.

afleveret til "CT" (antageligt Christian Thorhauge). Idet det således ikke er Luftfartslæge Ø, der afleverer notatet til Christian Thorhauge i første omfang, må det antageligvis have været SJ eller sket på foranledning af SJ. SJ synes desuden at have været en del af udarbejdelsen af notatet, dels fordi hun fremgår som afsender på brevet (dog uden at have underskrevet det ligesom Luftfartslæge Ø), og dels fordi hun den 8. marts 2018 sender et brev til sig selv med et ældre notat om MT med emnefeltet *"udkast til MT brev 7. marts 2018 efter drøftelse med [antageligt Luftfartslæge Ø]"*.

Forud for partshøringen er der desuden en mailudveksling om en forstående L-udvalgsdrøftelse af MTs helbredssager. Heraf kan det ses, at SJ var en del af forberedelserne til L-udvalget (et skandinavisk forum).¹¹⁵ Hvad disse forberedelser munder ud i er dog uklart. SJ skriver den 6. april 2018 til den svenske transportstyrelse, at TBST ønsker en L-udvalgsvurdering af en dansk AME [MT] og spørger, hvordan sagerne ønskes fremsendt. Den 9. april 2016 skriver SJ til TBST-medarbejder 6, at Sverige sikrer L-udvalg review i sagen, og at dokumenterne kan sendes med PostNord. Hvad der sker herefter vides ikke. L-udvalg er ikke nævnt i den efterfølgende partshøring af MT.

TBST-medarbejder 6 sender den 25. maj 2018 et udkast til afgørelse om suspension af MTs AME-bevis til SJ med henblik på indhentelse af bemærkninger. Udkastet indeholder nogle kommentarer, antageligvis til SJ, og TBST-medarbejder 6 skriver, at de kan tale sammen (antageligvis om dokumentet) den kommende mandag. Den 28. maj 2018 sender SJ et udkast til afgørelse om suspension af MTs AME-bevis til TBST-medarbejder 6. SJ forekommer således at have været involveret i udarbejdelsen af dokumentet.

MT oplyser den 30. maj 2018, at han som følge af ferieafholdende ikke har set mailen, og fristen bliver på den baggrund udsat til den 5. juni 2018.

MT afgiver partshøringssvar den 5. juni 2018. Partshøringssvaret indeholder hovedsageligt kritik af rødt kryds ordningen, da MT er af den opfattelse, at ordningen fremstår uklar, samt en gennemgang af de sager, som MT partshøres over.

Den 27. juni 2018 fremsender styrelsen til MT en agterskrivelse underskrevet af Kåre Clemmesen. Heraf fremgår, at styrelsen agter at suspendere MTs AME-bevis, hvis der ikke fremsendes dokumentation for, at kriterierne for hans certificering er opfyldt, herunder at han har det fornødne kendskab til reglerne, f.eks. ved relevant kursusvirksomhed eller udarbejdelse af relevante interne vejledninger om sagernes håndtering. MT fremsender derfor en handlingsplan til styrelsen den 5. juli 2018.

¹¹⁵ Mail af 11. marts 2018 fra SJ til Luftfartslæge Ø, mail af 14. marts 2018 fra SJ til TBST-medarbejder 6 med Luftfartslæge Ø cc og mail af 19. marts 2018 fra SJ til TBST-medarbejder 6. Se desuden mailtråd af 16. marts 2018 mellem SJ og TBST-medarbejder 6, hvor det drøftes at få lavet et udtræk af MTs sager. Det fremgår dog ikke af mailen, om den vedrører L-udvalget eller et andet sagsbehandlingsskridt i forhold til MT

Den 10. juli 2018 sender TBST-medarbejder 6 en mail til Christian Thorhauge med Luftfartslæge Ø og SJ cc indeholdende to forskellige modeller vedrørende MT. Den første er, at MTs AME-bevis suspenderes, og den anden er, at MT gives en ny frist for udarbejdelse af handlingsplan. Luftfartslæge Ø svarer samme dag, at han hælder til den første skrivelse. SJ skriver samme dag til Luftfartslæge Ø, at hun er enig med ham, og at det både af lægefaglige og flyvesikkerhedsmæssige grunde er bedst at stoppe for nye fejlbedømmelser fra AeMC/o3. TBST-medarbejder 6 og Christian Thorhauge er sat cc på mailen.

Den 12. juli 2018 fremsender styrelsen en mail til MT om, at styrelsen ikke kan godkende den fremsendte handlingsplan. MT gives en ny frist til den 15. august 2018 til at rette de tilbageværende mangler.¹¹⁶ Styrelsen angiver endvidere, at MT inden fristen skal redegøre for, hvornår han agter at deltage i et EASA-kursus i advanced aviation medicine, dog senest 3 måneder efter datoen for brevet.

[Udeladt].

Den 14. august 2018 fremsender MT en tilrettet handlingsplan. MT oplyser endvidere, at han ikke kan finde et kursus inden for den angivne frist. TBST-medarbejder 6 vurderer i samarbejde med Christian Thorhauge, at handlingsplanen er tilfredsstillende, hvilket hun pr. mail af 15. august 2018 adspørger Luftfartslæge Ø, om han er enig i. Endvidere oplyser hun i denne mail, at MT har oplyst, at han ikke kan finde et kursus inden for de 3 måneder, at TBST-medarbejder 6 selv har ledt efter kurser med ledige pladser, og at hun først kan finde et med plads i slutningen af 2019. TBST-medarbejder 6 anfører, at de måske kan overveje at lave en model med nogle cases, hvis der ikke er et kursus inden for et år. SJ og Christian Thorhauge er cc på mailen.

I Luftfartslæge Øs svar af samme dag (15. august 2018) skriver han, at det "lyder ok", men han spørger, hvad EASA vil sige til en chef for et AeMC, som ikke opfylder kravene for til AeMC, da et af kravene er, at han har kursus i advanced aviation medicine. Luftfartslæge Ø tilføjer, at når styrelsen mener, at MT skal tage et sådan kursus, så kan styrelsen ikke acceptere MT som chef, før det er taget. Luftfartslæge Ø foreslår, at TBST i stedet enten suspenderer MT og dermed AeMC/o3, eller at der indsættes en ny ansvarlig chef for AeMC/o3, indtil MT har taget alle kurser og efter en observationsperiode på 6-12 måneder.

TBST-medarbejder 6 sender samme dag Luftfartslæge Øs mail videre til Christian Thorhauge og angiver, at spørgsmålene, Luftfartslæge Ø stiller, er relevante nok, men at det vedrører et tilsyn med AeMC/o3 og ikke specifikt MTs kompetencer som AME. Hun angiver endvidere, at hvis de accepterer,

¹¹⁶ Kåre Clemmesen orienteres herom ved mail af 18. juli 2018 fra Christian Thorhauge til Kåre Clemmesen

at han kan fungere som CL 1, hvilket de gør, hvis han ikke suspenderes, så kan hun ikke se begrundelsen for, at han ikke kan fungere som chef for AeMC/03. TBST-medarbejder 6 anfører på denne baggrund, at hun ikke mener, at de kan stille krav om, at en anden AME bliver chef for AeMC/03. Endvidere påpeger hun, at det ikke betyder, at det ikke kan være smart nok, at de tager på tilsyn hos AeMC/03, men at det efter hendes overbevisning er en anden snak.

TBST-medarbejder 6 oplyser ved mail af 17. august 2018 til Christian Thorhauge, som videresender mailen til Kåre Clemmesen samme dag, at hun har sendt udkastet til svar til MT til både Luftfartslæge Ø og SJ, men at det alene er Luftfartslæge Ø, der har kommenteret svaret, se ovenfor.

Den 22. august 2018 skriver MT, at han fortsat søger efter kurser, foreløbigt med et nedslående resultat. Samme dag videresender TBST-medarbejder 6 mailen til Christian Thorhauge og skriver, at de måske lige kan vende det efter Christian Thorhauges møde med Kåre [Clemmesen].

Den 23. august 2018 godkender Kåre Clemmesen brevet til MT.

Samme dag fremsender TBST-medarbejder 6 overvejelser til Christian Thorhauge og Kåre Clemmesen om, at TBST selv kan opsætte en eksamen af MT, da der ikke er kurser inden hans certifikats udløb, herunder at en konsekvens af, at MT eventuelt skulle dumpe denne eksamen, skal være inddragelse af hans certifikat, hvilket Kåre Clemmesen og Christian Thorhauge erklærer sig enige i. I en mail af 30. august 2018 spørger TBST-medarbejder 6 Christian Thorhauge, om hun skal inddrage SJ i deres model, hvilket Christian Thorhauge erklærer sig enig i, at de skal.

Den 5. september 2018 sender TBST-medarbejder 6 en kvitteringsmail til MT om, at handlingsplanen er modtaget, og at han kan forvente svar inden 4 uger.

Den 16. september 2018 sender SJ en mail til sig selv kaldet *"mt insp. Sager juli18"*, hvor hun oplister en række helbredssager indsendt af MT, som hun finder, at der er sket fejl i.

Den 16. september 2018 sender SJ desuden en mail til Luftfartslæge Ø og Luftfartslæge Æ, hvor hun spørger, hvornår de har mulighed for at inspicere MTs AME-funktion sammen. Hun sender samtidig en kopi af en risikoanalyse og anfører, at den viser, at der er akut behov for inspektion. Desuden skriver SJ, at Luftfartslæge Æ ikke kender til problemerne med AeMC/03 og AME/58 i detaljer, men at *"vi"* kan snakke om det og eventuelt tage et telefonmøde den følgende dag.

Den 17. september 2018 sender SJ en mail til Luftfartslæge Æ og Luftfartslæge Ø, hvor SJ oplister en række forhold vedrørende MTs virke som flyvelæge, som de skal være opmærksomme på ved inspektionen og beder Luftfartslæge Ø komme med input. Samme dag skriver SJ til Luftfartslæge Ø og

Luftfartslæge Æ, at de forud for inspektionen af AME/58 hastigt skal gennemgå emnerne. SJ skriver desuden, at de til inspektionen skal have en teamleder og mindst en observatør, og hun spørger Luftfartslæge Ø, om han som AeMC/03's MA vil være teamleder. Luftfartslæge Ø svarer tilbage den 18. september 2018 (klokken 00.16), at han godt kan være teamleder.

Den 25. september 2018 suspenderes MTs klinik AeMC/03's AeMC-bevis, hvilket behandles nærmere nedenfor i afsnit 7.6.5. Efter suspensionen forespørger MT styrelsen om muligheden for at virke som AME under suspensionen af hans klinik, hvilket styrelsen den 3. oktober 2018 bekræfter, at han kan, men at han bliver kontaktet med henblik på et funktionstilsyn.

Den 4. oktober 2018 udføres tilsynet med MT som AME. Som det fremgår umiddelbart ovenfor, er SJ en del af forberedelserne til tilsynet. SJ og tilsyneladende også Person C tilknyttet Doctors.dk (Safety Manager på AeMC/01) er desuden involveret i den efterfølgende udarbejdelse af tilsynspapiret. Den 5. oktober 2018 sender Luftfartslæge Æ et udkast til tilsynspapiret til SJ og Luftfartslæge Ø. Den 7. oktober 2018 sender Person C tilknyttet Doctors.dk en senere version af tilsynspapiret til SJ. Person C tilknyttet Doctors.dk må antages at have fået tilsynspapiret af SJ. Den 8. oktober 2018 sender SJ et ændret tilsynspapir til Luftfartslæge Ø og Luftfartslæge Æ, som samme dag erklærer sig enige i ændringerne.

Den 9. oktober 2018 sender SJ tilsynspapiret til Christian Thorhauge og skriver, at TBST-medarbejder 6 har fået indstillingen og vil arbejde på den. Christian Thorhauge skriver den 10. oktober 2018 tilbage og beder SJ sikre, at rapporten skrives i et format foreneligt med styrelsens almindelige inspektionsstandarder. Christian Thorhauge skriver desuden, at rapporten skal godkendes af SJ, hvorefter Christian Thorhauge skal have den til godkendelse. TBST-medarbejder 6 er sat cc på mailen. Den 10. oktober 2018 sender SJ tilsynspapiret til TBST-medarbejder 6. Den 11. oktober 2018 skriver Christian Thorhauge til SJ med TBST-medarbejder 6 cc, at når SJ har rapporten klar, er processen den, at TBST-medarbejder 6 skriver en suspensionsindstilling til Christian Thorhauges og Kåre Clemmesens godkendelse, såfremt Christian Thorhauge er enig i deres klasse 1-findings.

Den 14. oktober 2018 sender Luftfartslæge Æ en underskrevet version af tilsynspapiret til SJ, hvorefter SJ beder Medarbejder nr. 12 i TBST lægge tilsynspapiret i workzone. Samme dag sender Luftfartslæge Ø også tilsynspapiret med en underskrift, der må formodes at være Luftfartslæge Øs. Begge versioner findes på sagen i TBST's journalsystem. '

Af tilsynspapiret fremgår flere alvorlige findings og nogle mindre alvorlige findings (anmærkninger). Inspektørerne indstiller på baggrund heraf til suspension med øjeblikkelig virkning. Af tilsynspapiret fremgår det, at SJ deltog i inspektionen som *"passiv MA fraset gennemgang af risikoprofilen"*.

Den 27. oktober 2018 sender Luftfartslæge Ø en mail til SJ, hvori han spørger, hvad status er på deres *"fælles indstilling"* om omgående suspension af MT. Den 4. november 2018 sender Luftfartslæge Ø en mail til Luftfartslæge

Æ med SJ cc, hvori han spørger, hvor langt Christian Thorhauge og TBST-medarbejder 6 er i deres beslutningsproces.

Den 6. november 2017 skriver Christian Thorhauge til SJ med TBST-medarbejder 6 cc, at han ikke kan foretage sig yderligere, førend der foreligger en tilsynsrapport. SJ videresender mailen til Luftfartslæge Ø og Luftfartslæge Æ den 6. november 2018 og anfører, at hun (SJ) nok skal lave en omskrivning af deres inspektion og samtidig udarbejde en tilsynsrapportskabelon. SJ anfører, at tilsynsrapporten skal godkendes af Luftfartslæge Ø og Luftfartslæge Æ – og helst så den kan blive sendt til TBST-medarbejder 6 og Christian Thorhauge inden weekenden.

SJ anmoder den 8. november 2018 Luftfartslæge Æ og Luftfartslæge Ø om at lave et inspektionsskema på baggrund af den afholdte inspektion.

Herefter korresponderer SJ, Luftfartslæge Æ og Luftfartslæge Ø over mail om indholdet af tilsynsrapporten og processen i forbindelse med udarbejdelsen af tilsynsrapporten.¹¹⁷ Der foreligger desuden mailkorrespondance mellem SJ og TBST-medarbejder 6 angående sidstnævntes bemærkninger til rapporten.¹¹⁸

Den 25. november 2018 skriver SJ til Luftfartslæge Æ, at han er nødt til at printe tilsynsrapporten ud, signere den som teamleder og sende den ind via virk.dk. Den 26. november 2018 spørger SJ Luftfartslæge Ø, om han kan signere tilsynsrapporten og sende den ind, da han er den inspicerende AME på inspektionen.

Den 26. november 2018 fremsender SJ tilsynsrapporten for MT til TBST-medarbejder 6 og Christian Thorhauge. SJ skriver herved, at TBST's lægesektion har holdt et møde om MT, og de er bekymrede for MT's fortsatte virke og indstiller enigt til omgående suspension. Luftfartslæge Ø og Luftfartslæge Æ er sat cc på mailen. I Christian Thorhauges svar af samme dato roser han SJ for hendes arbejde og svarer, at han drøfter den med TBST-medarbejder 6 og Kåre Clemmesen. Den 27. november 2018 videresender Christian Thorhauge SJs mail af 26. november 2018 til TBST-medarbejder 6 og skriver *"Hvad tænker du, vi gør nu? Det ser jo lidt skidt ud..."*

Den 1. december 2018 sender SJ tilsynsrapporten til Luftfartslæge Æ og skriver *"her var den af mig reviderede fra i går aften"*. Senere samme dag sender SJ til Luftfartslæge Ø og Luftfartslæge Æ, hvad der forekommer at være den endelige version af tilsynsrapporten.

¹¹⁷ Se mailkorrespondance af 18. november 2018 mellem SJ, Luftfartslæge Ø og Luftfartslæge Æ, mail af 21. november 2018 mellem Luftfartslæge Æ, SJ og Luftfartslæge Ø, mail af 23. november 2018 fra SJ til Luftfartslæge Æ og Luftfartslæge Ø

¹¹⁸ Mail af 27. november 2018 fra TBST-medarbejder 6 til SJ

Den 3. december 2018 skriver SJ til Luftfartslæge Æ og spørger, om han har sendt rapporten. Spørgsmålet er foranlediget af, at hverken hun selv eller Luftfartslæge Ø har modtaget rapporten.

Den 10. december 2018 sender TBST-medarbejder 6 hendes udkast til høringsbrev til Christian Thorhauge, SJ, Luftfartslæge Æ og Luftfartslæge Ø med henblik på indhentelse af bemærkninger. Den 11. december 2018 sender TBST-medarbejder 6 SJ endnu en mail, hvori hun spørger SJ, om hun har bemærkninger. SJ svarer samme dag, at *"Det er fint"*, at det var teamlederens inspektion, og at hun bare var observatør.

Den 12. december 2018 fremsendes en partshøring underskrevet af Christian Thorhauge og godkendt af Kåre Clemmesen til MT over tilsynet med frist for bemærkninger den 17. december 2018. Af partshøringen fremgår, at styrelsen har fundet en række "level 1 findings" (særligt kritiske anmærkninger), samt at MT fortsat fejlvurderer en række sager. TBST-medarbejder 6 fremsender samme dag partshøringen t.o. til Kåre Clemmesen og Christian Thorhauge og cc til SJ, Luftfartslæge Æ og Luftfartslæge Ø.

Den 13. december 2018 skriver TBST-medarbejder 6 til Christian Thorhauge, at når nu de regner med at suspendere MT, skal de have tænkt over, hvordan de vil håndtere de certifikater, MT har udstedt. TBST-medarbejder 6 spørger i den forbindelse, hvilke læger de skal bede gøre det og anfører, at hun tænker Luftfartslæge Æ og Luftfartslæge Ø. TBST-medarbejder 6 og Christian Thorhauge har en længere korrespondance om, hvorvidt det er nødvendigt med en sådan kontrol, hvor TBST-medarbejder 6 taler for, at en sådan er nødvendig. Christian Thorhauge konkluderer, at han vil spørge lægerne herom. Christian Thorhauge videresender således samme dag den oprindelige mail fra TBST-medarbejder 6 med et forslag til kontrol af helbredsattestater til Luftfartslæge Æ og SJ og skriver:

*"Hej SJ og Luftfartslæge Æ,
Ifm suspension af MT skal vi have eftersat samtlige hans grønne sager.
Se herunder. Mit forslag er, at vi kan argumentere for, han var "safe" frem
til vi tog stilling til hans AeMC's suspension i juli, og vi derfor ser sager ef-
ter fra 1. august og frem til jul. Er I enige?"*

I MTs svar på partshøringen af 17. december 2018 udtaler han kritik af den korte høringsfrist set i lyset af, at tilsynet foregik 4. oktober 2018. MT udtaler desuden kritik af, at både SJ, Luftfartslæge Ø og Luftfartslæge Æ deltog i tilsynet. MT oplyser, at han desuden er tilmeldt et kursus i Advanced Aviation Medicine [Udeladt].

MTs parthøringssvar fremsendes den 18. december 2018 af TBST-medarbejder 6 til Luftfartslæge Æ, Luftfartslæge Ø og Christian Thorhauge med SJ cc med henblik på indhentelse af bemærkninger. SJ sender samme dag tre forholdsvist detaljerede mails som svar på partshøringsskrivelsen. SJ skriver blandt andet, at: *"tre inspektører har været på sagen og indstillet til suspension siden sidste sommer (...) Alle tre Medical assessors er læger der længe har advaret imod den trussel, som MT udgør. Det er helt afgørelse*

at vi suspenderer nu og at vi ser hele hans produktion gennem asap.” Cirka en halv time før fremsendelsen af den længste af SJs svar på partshørings-skrivelsen, sender Person C tilknyttet Doctors.dk et udkast til svaret til SJ’s Doctors-dk-mail.

Fra den 22. december 2018 suspenderes MTs’ AME-certifikat. TBST-medarbejder 6 har varetaget sagsbehandlingen i forhold til afgørelsen om suspensionen. Afgørelsen af 21. december 2018 er godkendt af Kåre Clemmesen og er inden da godkendt af Christian Thorhauge. Kåre Clemmesen står desuden som afsender på afgørelsen. SJ har forud for godkendelsen fremsendt skriftlige bemærkninger til afgørelsen og haft en telefonisk drøftelse med TBST-medarbejder 6 om afgørelsen.¹¹⁹ Luftfartslæge Æ, Luftfartslæge Ø og SJ er desuden orienteret om afgørelsen cc, da TBST-medarbejder 6 fremsender afgørelsen t.o. til Kåre Clemmesen og Christian Thorhauge, og de er i sagsbehandlingsfasen orienteret cc via godkendelsesmail mellem Christian Thorhauge og TBST-medarbejder 6.

Idet både den fremsendte agterskrivelse fra juni 2018 og afgørelsen om suspension af 21. december 2018 er godkendt af Christian Thorhauge, og Kåre Clemmesen står som afsender på begge breve, har både Kåre Clemmesen og Christian Thorhauge haft kendskab til, at SJ deltog i tilsynet med MT, da de forholder sig direkte til hendes deltagelse i sagen i besvarelsen til MT.

Af afgørelsen fremgår for så vidt angår kritikken af, at der var flere inspektører til stede ved tilsynet, at det varierer, hvor mange inspektører der deltager ved et tilsyn, og at der fremover altid vil være mindst 2 inspektører med ved et tilsyn.

Vurdering

Grundlaget for suspensionen af MTs AME-bevis beror på en lægefaglig vurdering af MTs behandling af en række helbredsattestifikater, hvorfor det ikke af tasken kan vurderes, hvorvidt den *materielle* del vedrørende afgørelsen om suspension og de forudgående sagsbehandlingsskridt er korrekte.

Afgørelserne vurderes udformet juridisk korrekt, om end partshøringsfristen er kort. Derimod kan der knyttes habilitetsindsigelse til dokumenttilsynet af 4. maj 2018, tilsynet med MT den 4. oktober 2018, tilsynspapiret, tilsynsrapporten og afgørelsen om suspension, da SJ har været inddraget i alle dele af processen, herunder ved Luftfartslæge Øs indstilling om suspension den 11. marts 2018, forberedelse af et muligt L-udvalg i april 2018, ved at fremfinde de sager, MT blev partshørt over den 4. maj 2018, forberedelsen til tilsynet, selve tilsynet, udarbejdelsen af tilsynspapiret og tilsynsrapporten samt udarbejdelsen af afgørelsen om suspension.

¹¹⁹ Se korrespondance af 16.-17. december 2018 mellem SJ, Luftfartslæge Ø og TBST-medarbejder 6

For så vidt angår tilsynet den 4. oktober 2018 skal det bemærkes, at det af tilsynspapiret fremgår, at SJ deltog i inspektionen som *”passiv MA fraset gennemgang af risikoprofilen”*. Taskforcen finder det vanskeligt, at man som offentligt ansat kan deltage i et tilsyn med en borger uden at have en rolle i forbindelse med tilsynet. Taskforcen finder derfor, at det er uden betydning, at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen angiver, at SJ var passiv deltager ved tilsynet.

For så vidt angår tilbagesendelsen af en række helbredssager til MT i december 2016, har SJ været en del af arbejdet med at gennemgå de sager, der blev returneret til MT. SJ var desuden inde over skrivelsen til MT, og både SJ og Christian Thorhauge var cc. på fremsendelsen til MT.

Nærværende sag vidner således om, at den geografiske opdeling af sagerne mellem lægerne ikke har været fulgt, herunder at dette har været kendt i Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen.

For så vidt angår Person C tilknyttet Doctors.dks involvering i sagen, se afsnit 7.1.2.

7.6.5 Suspension af AeMC/o3's AeMC-bevis (Sjælland [Udeladt])

Den 10. februar 2017 søger MT om godkendelse af AeMC/o3 ved mail til Christian Thorhauge. Tiltrædelseskontrollen med AeMC/o3 udføres af Christian Thorhauge og TBST-medarbejder 5. I forlængelse af tiltrædelseskontrollen sender TBST-medarbejder 5 den 22. marts 2017 en mail til MT, hvori TBST-medarbejder 5 redegør for de forhold, der blev konstateret ved tiltrædelseskontrollen og godkender AeMC/o3. TBST-medarbejder 5 oplyser, at godkendelsesbevis og stempel vil blive tilsendt snarest.

Senere samme dag svarer Luftfartslæge Ø ved mail til TBST-medarbejder 5 med Christian Thorhauge og SJ cc. Luftfartslæge Ø skriver, at han kan se, at der ikke er behov for en Medical Assessor til at godkende et nyt AeMC, og at han ligeledes kan se, at den vurdering og anbefaling, som han sendte den 2. marts 2018, er blevet tilsidesat. Luftfartslæge Ø skriver desuden, at den faglige standard for AeMC/o3 (med MT som chef) derfor må være Christian Thorhauges og TBST-medarbejder 5s, da han ikke selv ser sig i stand til at godkende den faglige standard af MT på daværende tidspunkt.

[Udeladt].

Af Luftfartslæge Øs svar af samme dato anfører Luftfartslæge Ø blandt andet:

”SJ bad mig, på vegne af direktøren, at udfærdige en udtalelse om Flyvelæge Å og MT, det har jeg udført, samt givet TBST-medarbejder 5 en dato hvor jeg kan inspicere AeMC 3, hvor jeg foreslog mandag d. 3/4. Derudover har jeg kun godkendt/gennemset div. medicals og talt med MT og Flyvelæge Å i telefonen. Indtil jeg får yderligere af vide reff. jeg til SJ, som vi aftalte på mødet.”

[Udeladt].

EASA var på tilsyn med Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen den 10.-14. september 2018 og var i den forbindelse på inspektion med AeMC/01, AeMC/03 og en flyvelæge. Som repræsentant for Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen deltog SJ i den forbindelse i inspektionen på AeMC/03.

Ved EASA-inspektionen af AeMC/03 den 12. september 2018 blev det ved gennemgangen af AeMC/03's "Styringssystem for Flyvemedicin-CPH" konstateret, at der i AeMC/03 alene var ansat én flyvelæge med klasse 1- og 3-AME-kompetence, og at der således ikke var ansat et tilstrækkeligt antal fuldt ud kvalificerede flyvelæger. Ved inspektionen blev det endvidere konstateret, at ikke alt påkrævet farvesansudstyr var til stede på AeMC/03, og at sager vedrørende udstedelse af helbredsbeviser (som sendes til styrelsen i tilsynsøjemed) efter MTs skøn blev sendt for sent til styrelsen i omkring halvdelen af tilfældene.

På denne baggrund suspendede styrelsen AeMC/03's AeMC-certifikat den 21. september 2018 (reelt den 25. september 2018, da suspensionsmailen ikke kom frem i første omgang).¹²⁰ TBST-medarbejder 6 har varetaget sagsbehandlingen af afgørelsen om suspensionen af AeMC-beviset, der beror på tilsynsbesøg foretaget af SJog Luftfartslæge Æ. Kåre Clemmesen og Christian Thorhauge orienteres om fremsendelsen, og Kåre Clemmesen står som afsender på suspensionen.

SJ bliver i forbindelse med udarbejdelsen af suspensionsafgørelsen bedt om at uddybe findingen vedrørende farvesansudstyr. Således skriver TBST-medarbejder 6 den 19. september 2018 til Christian Thorhauge angående suspensionen af AeMC/03, at de mangler en bekræftelse fra SJ på, hvilket udstyr der manglede på AeMC/03 til CL 3-udstedelser, hvilket SJ svarer på samme dag ved mail til TBST-medarbejder 6, dels ved angivelse af de af EASA konstaterede mangler og dels ved henvisning til forordningsbestemmelser.

Styrelsen angiver i afgørelsen, at suspensionen kunne ophæves, når det over for styrelsen blev dokumenteret, at der var ansat det fornødne antal CL 1- og 3-AME'er, og når styrelsen ved et tilsyn på AeMC/03 havde konstateret, at det fornødne farvesansudstyr var til stede. Styrelsen angiver endvidere, at der ikke er foretaget forudgående partshøring, da det er objektivt konstaterbart, samt beskrevet i AeMC/03's "Styringssystem for Flyvemedicin-CPH", at der kun er knyttet én CL 1- og 3-AME til AeMC/03, hvilket ligeledes er tilfældet i forhold til oplysninger vedrørende udstyret. For så vidt angår oplysningerne om, hvor længe sager ligger i AeMC/03, før de sendes til TBST, så er disse oplysninger afgivet af den ansvarlige leder for AeMC'et, og blot efterfølgende bekræftet ved dokumentation fremsendt til TBST.

¹²⁰ [Udeladt].

MT responderer på suspensionen pr. mail den 30. september 2018 med en anmodning om aktindsigt i hvilket udstyr til farvesansundersøgelser, der forefindes i AeMC/01's og AeMC/02's klinikker og deres samarbejdende øjenklinikker. Carsten Falk Hansen modtager en orientering herom cc, og bliver derved indirekte orienteret om MTs sag. MTs aktindsigtsanmodning er behandlet nedenfor i afsnit 7.10.4.

MT anfører endvidere i ovennævnte mail, at årsagen til for sen indsendelse af medicals var, at man efter 25. maj 2018 skulle indsende via virk.dk, hvilket voldte problemer. Helbredsundersøgelser blev derfor afleveret fysisk, men senere returneret for reglementeret indsendelse. MT angiver, at han fremover vil overholde indsendelsesfristen og føre journal herover.

Herudover klager MT over, at han ved EASA-tilsynet den 12. september 2018 havde forventet, at det var Luftfartslæge Ø (med hvem tilsynet var aftalt), som deltog sammen med EASA, og at han derfor blev forundret over, at det var Luftfartslæge Æ og SJ, der deltog i tilsynet. MT oplyser, at ved EASA-tilsynet den efterfølgende dag hos en flyvelæge deltog SJ ikke men udelukkende Luftfartslæge Æ.

TBST-medarbejder 6 sender den 2. oktober 2018 SJ et udkast til brev til MT vedrørende MTs henvendelse i forbindelse med suspensionen af AeMC/03. Det fremgår ikke af mailen, hvad baggrunden er for, at TBST-medarbejder 6 sender udkastet til SJ, men af udkastet fremgår et spørgsmål til SJ vedrørende muligheden for at lave en forhåndstilkendegivelse af, hvilket udstyr der er tilstrækkeligt for AeMC/03 at være i besiddelse af til brug for undersøgelse af normalt trikromatisk syn. TBST-medarbejder 6 sender senere samme dag Christian Thorhauge et nyt udkast til brev til MT. SJ er sat cc på mailen. SJ sender senere samme dag en mail til TBST-medarbejder 6 med Christian Thorhauge cc, hvor hun kommenterer på udkastet. I mailen til Christian Thorhauge anfører TBST-medarbejder 6, at Luftfartslæge Æ ikke har set sagen, da hun er usikker på, hvem der skal involveres i sagen. En tilsvarende overvejelse ses tilsyneladende ikke at have fundet sted i forhold til SJ.

Styrelsen besvarer MTs henvendelse den 3. oktober 2018. Christian Thorhauge er afsender på svaret, og TBST-medarbejder 6 sender besvarelsen t.o. til Christian Thorhauge, Kåre Clemmesen og SJ.

Styrelsen redegør i besvarelsen blandt andet for, at styrelsen tidligere var af den opfattelse, at det var tilstrækkeligt, at der var én ledende AME med CL 1-kompetencer, og en eller flere læger med AME-kompetencer i et AeMC. Ifølge styrelsen var dette baggrunden for, at AeMC/03 oprindeligt blev godkendt med kun én CL 1-AME. Styrelsen angiver, at EASA i forbindelse med tilsynet havde præciseret over for styrelsen, at der mindst skal være 2 CL 1-AME'er tilknyttet et AeMC, og at EASA gav TBST en finding på grund af deres fortolkning af reglerne.

Endvidere bemærker styrelsen, at det ikke er nødvendigt selv at være i besiddelse af farvesansudstyr på klinikken, men at det i så fald vil være en forudsætning, at det fremgår af styringssystemet, at der er lavet en aftale med relevante øjenklinikker eller lignende om, at de skal udføre undersøgelserne. Proceduren herfor samt redegørelse for aftaleforholdet vil skulle fremgå af AeMC's styringssystem.

Endelig bemærker styrelsen, at ved den del af EASA's tilsyn med styrelsen, som foregik på AeMC/03, deltog begge EASA-inspektører og to medarbejdere fra styrelsen. Styrelsen oplyser, at da EASA skulle inspicere flyvelægen, valgte de at dele sig, og samtidig inspicere styrelsen, hvorfor det var nødvendigt, at styrelsens medarbejdere ligeledes delte sig. Styrelsen angiver, at beslutningen om, hvem der skulle deltage i hvilke dele af tilsynet, blev truffet på ledelsesniveau. Styrelsen fandt ikke anledning til at foretage sig videre i den anledning. Styrelsen har efterfølgende oplyst, at Christian Thorhauge traf beslutningen om SJs deltagelse i tilsynet med AeMC/03.¹²¹

Den 20. oktober 2018 besvarer MT styrelsens brev med yderligere spørgsmål om blandt andet farvesansudstyr samt praksis for AME'ers undersøgelsesmuligheder. Styrelsen besvarer dette den 12. november 2018.

Vurdering

Afgørelsen om suspension af 25. september 2018 vurderes juridisk korrekt udformet, men de forudgående sagsbehandlingsskridt vurderes at lide af juridiske mangler, jf. nedenfor. Endvidere vurderes afgørelsen umiddelbart ikke proportional eller, alternativt er afgørelsen udtryk for forskelsbehandling, når konsekvensen sammenholdes med konsekvensen af fejl begået af AeMC/01, se nedenfor.

For så vidt angår styrelsens sagsbehandlingsskridt forud for suspensionen, kan for det første anføres, at det var EASA's tilsyn med styrelsens forvaltning af området, der lå til grund for suspensionen, og således ikke et tilsyn med MT. Det kan derfor overvejes, om der ikke burde have ligget et efterfølgende tilsyn til grund for suspensionen, særligt når MT ikke har adgang til tilsynsrapporten.¹²²

Endvidere deltog SJ i tilsynet, hvilket styrelsen ikke som sådan forklarer, men i stedet forklarer, hvorfor hun ikke deltog i tilsynet med flyvelægen. Styrelsen forklarer, at da EASA skulle inspicere flyvelægen, valgte de at dele sig og samtidig inspicere styrelsen. På den baggrund var det nødvendigt, at styrelsens medarbejdere ligeledes delte sig. TBST angiver, at beslutningen om, hvem der skulle deltage i hvilke dele af tilsynet, er truffet på ledelsesniveau, og at styrelsen ikke finder anledning til at foretage sig videre.

¹²¹ Styrelsens notat af 18. juni 2019 vedrørende "Bemærkninger til udkast til notat om gennemgangen af styrelsens flyvelægeordning"

¹²² [Udeladt].

At SJ deltog i EASA-tilsynet er i og for sig ikke problematisk, da EASA's tilsyn er et tilsyn med styrelsen, herunder et tilsyn med SJ som Medical Assessor (luftfartslæge). Problemet opstår i og med, at tilsynet er grundlaget for suspensionen og således indirekte også er blevet til et tilsyn med MTs AeMC. Den geografiske opdeling har således ikke været fulgt i det pågældende tilfælde. Endvidere er AeMC/03 direkte konkurrent til AeMC/01, SJs klinik, da begge klinikker er placeret i samme område [Udeladt], hvilket må anses som en skærpende omstændighed i vurderingen af SJs deltagelse i tilsynet.

Suspensionen sker endvidere uden forudgående partshøring. Styrelsen har som nævnt oplyst, at dette skyldes, at det er objektivt konstaterbart samt beskrevet i AeMC/03's "Styringssystem for Flyvemedicin-CPH", at der kun er knyttet én klasse 1- og 3-AME til AeMC/03, hvilket ligeledes er tilfældet i forhold til oplysningerne vedrørende farvesansudstyret. For så vidt angår oplysningerne om, hvor længe sagerne ligger i AeMC/03 før de sendes til TBST, så er disse oplysninger afgivet af den ansvarlige leder for AeMC'et, og blot efterfølgende bekræftet ved dokumentation fremsendt til TBST.

Begrundelsen for suspensionen er som nævnt ovenfor, at MT var den eneste CL 1- og 3-godkendte AME, og at der skulle være mere end én, at han ikke var i besiddelse af nødvendigt udstyr til farvesansundersøgelser, og at han ikke havde indsendt en række undersøgelser rettidigt. Styrelsen angiver i afgørelsen, at suspensionen kan ophæves, når der er flere end én AME med CL 1- og 3-rettigheder, og når AeMC/03 er i besiddelse af det nødvendige udstyr til undersøgelse af farvesans, eller det fremgår af klinikkens styringsmanual, at disse undersøgelser varetages eksternt. MT bemærker i en senere klage til styrelsen,¹²³ at han på de 9 dage fra tilsynet blev udført, til AeMC/03's certifikat blev suspenderet, kunne have ansat en yderligere AME med CL 1- og 3-rettigheder og have indgået en samarbejdsaftale med en ekstern øjenklinik eller lignende om at få udført undersøgelser af farvesans, hvis han blot havde været vidende om forholdene. Det er vanskeligt at vurdere, hvorvidt dette er korrekt, men da MT ikke blev partshørt, kan det ikke tilbagevises.

For så vidt angår antallet af CL 1-AME'er i et AeMC, fik styrelsen, som nævnt ovenfor, en finding (anmærkning) under EASA's tilsynsbesøg den 12. september 2018, idet AeMC/03 var godkendt og udøvede virksomhed med kun én CL 1-AME. Styrelsen havde været af den opfattelse, at dette var i overensstemmelse med reglerne, hvorfor AeMC/03 havde haft mulighed for at virke på det grundlag siden godkendelsen i 2017. Det var imidlertid en fortolkning af reglerne, som EASA, der er tilsynsmyndighed i forhold til styrelsen, ikke var enig i. EASA præciserede således over for styrelsen, at der skal være mindst 2 CL 1-AME'er tilknyttet et AeMC.

¹²³ [Udeladt].

Da det således er styrelsens fejlfortolkning af reglerne – en fortolkning task-forcen i øvrigt er enig med styrelsen i ikke umiddelbart strider mod forordningen – der delvist er begrundelsen for suspension, kan det virke meget bebyrdende, at AeMC/03 ikke tildeles tid, om ikke andet tiden under en parts-høring, til at rette op på manglen.

Det skal endvidere for så vidt angår spørgsmålet om farvesansudstyr anføres, at AeMC/01 havde indskrevet ”Samarbejdspartner til Doctors.dk” i deres OMM (styringsmanual) til at udføre øjenundersøgelser, herunder undersøgelser af farvesans, men der forelå umiddelbart ikke en skriftlig aftale herom, hvilket blev konstateret af styrelsen i forbindelse med en behandling af en aktindsigtsanmodning indgivet af MT, jf. afsnit 7.10.4. Den 14. oktober 2018 indsender SJ til en sekretær i styrelsen en bekræftelse fra ”Samarbejdspartner til Doctors.dk” på, at de ved modtagelse af eventuelle CL 3-/flyveleder-udstedelser fra AeMC/01, har mulighed for at teste farvesans med anomaloskop.

TBST-medarbejder 6 oplyser ved mail af 23. oktober 2018 SJ, at det er TBST-medarbejder 6s vurdering, at det er nødvendigt, at der ligger en decideret aftale mellem parterne om, at CL 3-ansøgere skal undersøges med anomaloskop, hvilket styrelsen angiver svarer til de krav, styrelsen stiller til andre af deres ”kunder”, når de udliciterer dele af deres virksomhed til andre. Herudover anmodes SJ om, at aftalen skal sendes som dokumentation til TBST, da der ikke i forvejen ligger en sådan aftale i journalsystemet.

Først den 22. februar 2019 fremsender AeMC/01 samarbejdsaftalen med ”Samarbejdspartner til Doctors.dk” af 30. oktober 2018, hvilket er 4 måneder efter at styrelsen konstaterer, at der ikke foreligger en aftale.

Der er således givet AeMC/01 et væsentligt tidsrum til at rette op på manglen. Samme tidsrum er ikke givet til MT, hvorfor der således er tale om enten forskelsbehandling eller anvendelse af en uretmæssig begrundelse for suspensionen.

Det skal desuden bemærkes, at det er EASA’s tilsynsrapport fremgår, at *”There were no indications of any immediate safety concern”*. De to findings, som danner grundlag for suspensionen af AeMC/03, er desuden klassificeret som D-findings, som tildeles, hvor der er konstateret manglende overensstemmelse med de gældende krav, som giver anledning til standardiseringsproblemer og sikkerhedsproblemer, medmindre en rettidig korrektion foretaget. Klasse D er mellemklasse-findingen, og er således mildere end en klasse G-finding, som tildeles, hvor der er umiddelbare sikkerhedsmæssige betænkeligheder. Det forhold, at EASA ikke har fundet, at der var tale om umiddelbare sikkerhedsmæssige problemer, taler ydermere for, at det forekommer meget bebyrdende, at AeMC/03 ikke får tid til at rette op på manglerne konstateret ved tilsynet.

Styrelsens efterfølgende bemærkninger

Styrelsen har i forhold til ovenstående sag samt til taskforcens vurderinger bemærket nedenstående.¹²⁴ Det skal bemærkes, at taskforcen efterfølgende har foretaget visse ændringer/tilføjelser til afsnittet, som styrelsen således ikke har forholdt sig til i deres svar.

”Suspension af AeMCo3

I notatet anføres det, at en ukendt person i ledelsen besluttede hvem der skulle deltage i EASA’s inspektion af det af TBST godkendte AeMCo3. Dette baserer sig på styrelsens svar til MT på en klage over tidligere luftfartslæge SJs deltagelse i EASA’s inspektion.

Det kan oplyses, at det var Christian Thorhauge, der som ansvarlig chef, havde den endelige beslutningskompetence i forhold til hvem, der skulle deltage i tilsynet.

Som anført ovenfor, var der i september 2018, hvor EASA foretog inspektion af TBST, kun Medical Assessor SJ og fungerende Medical Assessor Luftfartslæge Ø, der kunne udføre tilsyn.

EASA havde planlagt besøg hos såvel en af TBST certificeret AME som et af TBST certificeret AeMC på samme tid. Da TBST vurderede, at det var ønskeligt at TBST, med hvem EASA egentlig førte tilsyn, var tilstede på begge lokaliteter, og da de opgaver, der udføres på et AeMC er langt mere omfattende og af mere kritisk karakter end de opgaver, der udføres af en AME, vurderedes det mest nærliggende at Medical Assessor, SJ, deltog ved EASA’s tilsyn med TBSTs administration af reglerne i forhold til AeMC’et. Det fremgår af udkastet til notatet, at det ikke som sådan anses for problematisk at SJ deltog i EASA’s tilsyn. Det problematiske består i, at de informationer styrelsen fik som følge af tilsynet, blev inddraget i styrelsens sagsbehandling i forhold til suspension af AeMCo3.

Når styrelsen, som tilsynsmyndighed på området, i øvrigt får informationer om, at der er forhold, der objektivt konstaterbart er i strid med reglerne, er det vores opfattelse, at styrelsen er forpligtet til at reagere behørigt herpå. Sådanne oplysninger kan styrelsen få fra anmeldere, eller eventuelt selv konstatere i forbindelse med fx et tilsyn vedrørende det pågældende forhold, eller et tilsyn vedrørende andre forhold eller på anden måde.

Afhængigt af oplysningens karakter, herunder om der er tale om objektivt konstaterbare forhold, kildens troværdighed, alvorligheden ved den manglende regelefterlevelse mv., vil styrelsen foretage en konkret vurdering af, hvilke sagsbehandlingsskridt, der skal foretages.

¹²⁴ Jf. notat af 18. juni 2019 vedrørende ”Bemærkninger til udkast til notat om gennemgangen af styrelsens flyvelægeordning”

Et EU-certificeret AeMC har beføjelse til at udstede førstegangsgodkendelser og medicals til piloter i hele EU. Når et dansk AeMC fx udsteder et medical til en spansk pilot, der er hjemmehørende i Spanien, er det afgørende for såvel den spanske pilot, som for de spanske myndigheder, at den danske tilsynsmyndighed straks reagerer med den nødvendige sanktion, hvis der konstateres forhold, der ikke er i overensstemmelse med forordningens forudsætninger for AeMC certificeringen. Den spanske myndighed bliver således de facto tilsynsansvarlig for indholdet af den undersøgelse, som det danske AeMC har udført (undersøgelsen sendes udelukkende til de spanske myndigheder). Hvis den spanske myndighed finder, at der er forhold ved undersøgelsen, der ikke er i overensstemmelse med forordningens bestemmelser, skal den kontakte de danske myndigheder herom. Den danske myndighed er ansvarlig for, at de AeMC'er, der er certificeret i Danmark til fulde lever op til de gældende krav for AeMC'ets godkendelse og fortsatte certificering i forordning 1178/2011 og 2015/340.

I den konkrete sag, hvor forholdene blev konstateret af EASA, men hvor styrelsens Medical Assessor deltog for at følge EASA's vurdering af styrelsens arbejde, blev såvel Medical Assessor som TBST-medarbejder 6 og Christian Thorhauge orienteret af EASA om, at AeMC'et helt objektivt konstaterbart kun havde 1 CL 1-certificeret AME tilknyttet og ikke var i besiddelse af korrekt CL 3-udstyr til initialudstedelser. Dette fremgik blandt andet af den foreløbige rapport, der blev sendt til de pågældende forud for "lukkemødet", der afsluttede tilsynet. Ved EASA's tilbagemelding om forholdene fik styrelsen indtryk af, at MT (head of AeMC03) blev oplyst herom i forbindelse med besøget.

Uanset om det var konstateret på et tilsyn udført af styrelsen eller på anden måde, ville styrelsen være nødt til at reagere på informationerne umiddelbart i forlængelse af, at vi kom i besiddelse af informationerne. Styrelsen er enig i, at det under normale omstændigheder vil være nødvendigt at partshøre over et konstateret forhold med henblik på dels at gøre parten opmærksom på at styrelsen vil lægge forholdet til grund for en afgørelse, dels at kunne få verificeret oplysningerne.

Samtidig er det imidlertid også styrelsens opfattelse, at der i den konkrete sag var tale om objektivt konstaterbare forhold. MT var blevet gjort bekendt med dette under EASA's besøg, idet EASA havde efterspurgt dokumentation for begge forhold. MT var dog ikke blevet partshørt over oplysningerne, som han var blevet orienteret om i forbindelse med EASA's besøg på klinikken den 12. sept.

Derudover er det styrelsens vurdering at undlade at reagere hurtigt, de facto kunne få den konsekvens, at en ikke certificeret AME, som dog tidligere havde oppebåret en CL 2-AME-certificering, i tilfælde af fravær af den eneste CL 1-AME i AeMC'et, uden supervision kunne udføre førstegangsudstedelser af henholdsvis CL 1 – og 3 piloter, uden at der var en AME med fornødne flyvelægefaglige forudsætninger til stede, og at dette ville ske med styrelsens viden herom.

Da dette ville kunne få alvorlige flyvesikkerhedsmæssige konsekvenser for såvel danske som udenlandske piloter, vurderede styrelsen, at der i henhold til forordning 1178/2011 part ARA.GEN.350 var tale om så betydelig manglende opfyldelse af forordning 2018/1139 (grund-forordningen) og forordning 1178/2011, at det skulle føre til et niveau 1-resultat. Ved et niveau 1 resultat skal myndigheden træffe passende foranstaltninger til at forbyde eller begrænse AeMC'ets aktiviteter.

Konkret vurderedes det nødvendigt at suspendere godkendelsen, til forholdene var bragt i orden. Selve suspensionen blev sendt til AeMCo3 den 21. september 2019. Grundet fejl ved e-boks, mislykkedes afsendelsen, hvilket blev konstateret den 25. september 2019, hvor afgørelsen blev genfremsendt.

Det bemærkes, at ophævelse af suspensionen endnu ikke er sket, og at MT efter at have fremsendt anmodning om ophævelse af suspensionen, er blevet anmodet om at fremsende dokumentation for den ansættelsesretlige tilknytning den ekstra AME CL 1- skal have til AeMC'et. Dette har styrelsen endnu ikke modtaget.

På spørgsmålet om, hvorvidt afgørelsen var proportional, sammenholdt med de konsekvenser, der blev draget overfor AeMCo1, er styrelsen enig i, at den sene modtagelse af skriftlig dokumentation for CL 3-udstyr, skulle have været fulgt op langt tidligere af Luftfartslæge Ø, der på daværende tidspunkt var tilsynsførende med AeMCo1.”

7.6.6 Varsling om suspension af Flyvelæge Ås AME-bevis i 2019 (Sjælland [Udeladt])¹²⁵

Der har tilsyneladende været et møde i TBST i 2017 mellem Flyvelæge Å, Luftfartslæge Ø, TBST-medarbejder 5 og Christian Thorhauge, som Luftfartslæge Ø og/eller SJ har anset for at have tilknytning til en suspension af Flyvelæge Å. Suspensionen skulle tilsyneladende være sket i forbindelse med, at Flyvelæge Å blev tilknyttet AeMC/o3, og Luftfartslæge Øs´ og/eller SJs´ forklaring forekommer at være den, at Flyvelæge Å blev suspenderet, men at han fik lov til at fungere som flyvelæge på AeMC/o3 under MTs ansvar.¹²⁶ Korrespondancen herom er dog så begrænset, at det er uklart for taskforcen, hvad de forskellige parter mener, at der er sagt på det pågældende møde. Taskforcen har desuden ikke fundet materiale, der dokumenterer, at der skulle være foretaget en suspension.

TBST-medarbejder 6 og Christian Thorhauge korresponderer internt i en mailtråd af 25. og 26. september 2018 i forhold til Flyvelæge Ås certifikat,

¹²⁵ [Udeladt].

¹²⁶ Mail af 13. juli 2017 fra Luftfartslæge Ø til TBST-medarbejder 5 med Christian Thorhauge og SJ cc, som SJ beder om at få journaliseret ved mail af 17. juli 2019 sammenholdt med mail fra SJ af 1. november 2018 til Luftfartslæge Ø og Luftfartslæge Æ og mail af 26. februar 2019 fra SJ til SJ. Se desuden mail af 26. februar 2019 fra TBST-medarbejder 6 til Luftfartslæge Ø med TBST-medarbejder 11, Luftfartslæge Æ, SJog Kåre Clemmesen cc

herunder om det kan anses som suspenderet. Det fremgår af mailudvekslingen at SJ skulle have indikeret, at Flyvelæge Ås AME-certifikat var suspenderet. Christian Thorhauge og TBST-medarbejder 6 enes om at kontakte SJ for at spørge ind til den konkrete sag, herunder bede om dokumentation for en eventuel suspension af Flyvelæge Å. De drøfter endvidere, at SJ formentlig ikke kan dokumentere noget.

TBST-medarbejder 6 skriver den 26. september 2018 til SJ med Christian Thorhauge cc, at hun ikke kan se på Flyvelæge Ås sag, at hans certifikat er blevet suspenderet. TBST-medarbejder 6 anfører, at da Flyvelæge Å tilsyneladende efter aftale har indleveret sit certifikat til TBST, ser hun ingen anden mulighed end at udlevere certifikat og stempel til ham. TBST-medarbejder 6 spørger SJ, hvad hun tænker herom.

Flyvelæge Å forespørger den 30. september 2018 klokken 15:01 sammen med MT TBST (TBST-medarbejder 6, Kåre Clemmesen og Christian Thorhauge) om muligheden for, at Flyvelæge Å kan fortsætte som selvstændig AME efter at AeMC/03, hvor han udførte undersøgelser, er blevet suspenderet.

Den 30. september 2018 klokken 16:58 skriver Luftfartslæge Ø til MT, at han og ikke Luftfartslæge Å efter EASA-inspektionen skal underskrive alle medicals, da Flyvelæge Å ikke længere er AME. Mailen sendes i forbindelse med en helbredssag indsendt af Flyvelæge Å, og det er dermed uklart, hvorvidt Luftfartslæge Ø kender til brevet fra Flyvelæge Å.

Indholdet af Luftfartslæge Øs mail forekommer desuden ikke at være blev koordineret internt i TBST. Således meddeler TBST-medarbejder 6 den 3. oktober 2018 Flyvelæge Å, at han kan benytte sit tidligere udstedte CL 2 AME-certifikat indtil det udløber. TBST-medarbejder 6 skriver desuden, at han kan forvente at blive kontaktet af styrelsen med henblik på, at der foretages et funktionstilsyn med ham.

Den 1. november 2018 skriver SJ til Luftfartslæge Æ og Luftfartslæge Ø, at TBST-medarbejder 6 udleverede Flyvelæge Ås stempel den 3. oktober 2018. SJ skriver videre, at problemet er, at TBST-medarbejder 5 ikke sikrede, at årsagen til mødet i 2017 var veldokumenteret i TBST's sagsbehandlingssystem Workzone, og at årsagen var med henblik på suspension. SJ skriver desuden, at Luftfartslæge Ø havde indstillet Flyvelæge Å til suspension. Samme dag klokken 18:00 meddeler Luftfartslæge Ø Flyvelæge Å, at TBST kommer på inspektion fire dage senere den 5. november 2018. Luftfartslæge Ø modtager hertil et autoreply om, at Flyvelæge Å ikke er at træffe før den 6. november 2018.

Lægerne har internt i TBST nogle udfordringer med at finde en ny inspektionsdato og den 29. januar 2019 melder Luftfartslæge Ø Flyvelæge Å, at de vil komme på inspektion den 4. februar 2019. Flyvelæge Å svarer dagen efter, at dette ikke er muligt, men han foreslår den 18. februar 2019 i stedet for. Luftfartslæge Ø svarer den 31. januar 2019, at hvis ikke Flyvelæge Å kan den 4. februar 2019, må han indstille til suspension fra og med den dato.

Den 1. februar 2019 sender Flyvelæge Å en klage til styrelsen adresseret til Luftfartslæge Ø, Kåre Clemmesen og Carsten Falk Hansen. Flyvelæge Å klager over, at en eventuel afgørelse om suspension hviler på et usagligt grundlag.

Den 7. februar 2019 opdager TBST-medarbejder 6 tilfældigvis korrespondancen og sender den til Christian Thorhauge. Samme dag fremsender Christian Thorhauge en mail til styrelsens læger SJ, Luftfartslæge Ø, Luftfartslæge Æ og TBST-medarbejder 11 med TBST-medarbejder 6 cc, hvori han angiver, at det er helt misforstået at tale om en suspension af en læge, når lægen selv foreslår en ny tid. Endvidere opridser han processen for, hvad der skal til i sådanne tilfælde for at tale om suspension, og slutteligt minder han (igen) om, at kun kontorchefen har bemyndigelsen til at suspendere tilsynsobjekter, og kun efter en professionel forudgående skriftlig sagsbehandling og indstilling fra faginspektørerne.

Den 19. februar 2019 sender TBST-medarbejder 6 en mail til Luftfartslæge Ø med TBST-medarbejder 11, Luftfartslæge Æ og SJ cc. I mailen skriver hun, at Christian [Thorhauge] har bedt hende skrive til Flyvelæge Å, at han ikke er suspenderet. TBST-medarbejder 6 skriver desuden, at hvis styrelsen skal suspendere en flyvelæge med henvisning til, at vedkommende gentagne gange vægrer sig mod inspektion, skal dette godkendes af Kåre Clemmesen, og der skal desuden skrives en afgørelse, der kan begrundes med henvisning til hjemlen for afgørelsen. TBST-medarbejder 6 bemærker desuden, at udfordringen i det konkrete tilfælde vel er, at styrelsen ikke har været særlig fleksibel i forhold til hvilke tidspunkter, de kan møde op.

Den 27. februar 2019 skriver TBST-medarbejder 6 til Flyvelæge Å, at det ikke var styrelsens hensigt at få det til at lyde som om, at han ville blive suspenderet. Hensigten var alene at oplyse Flyvelæge Å, at hvis han gentagne gange forhindrede inspektion, kunne dette medføre suspension. Dette var dog ikke tilfældet her. Denne skrivelse sendes samme dag t.o. til Luftfartslæge Ø og cc til Luftfartslæge Æ, SJ, TBST-medarbejder 11 og Kåre Clemmesen.

Vurdering

Sagen vidner om, at assisterende luftfartslæge Luftfartslæge Ø enten ikke har haft kendskab til eller har fulgt de af styrelsen angivne procedurer samt forvaltningslovens regler. Sagen vidner også om, at styrelsen ved TBST-medarbejder 6 har fået fokus på, at deres egne procedurer og forvaltningsloven skal følges.

7.7 Godkendelse af AeMC/01, AeMC/02 og AeMC/03

Godkendelse af AeMC/01

SJ ansøger den 1. januar 2017 om at åbne AeMC/O1, Doctors.dk.¹²⁷ Ansøgningsmaterialet indeholder blandt andet AeMC/O1's OMM (Organizations Manager Manual – styringsmanualen). Af denne fremgår blandt andet at AeMC/O1 samarbejder med en række speciallæger og klinikker, herunder "Samarbejdspartner til Doctors.dk". Der er ikke bilagt samarbejdsaftaler til ansøgningsmaterialet.

TBST-medarbejder 5 er ansvarlig for sagsbehandlingen af ansøgningen og ser materialet igennem samt foranlediger, at Luftfartslæge Ø foretager de lægefaglige vurderinger og fører tilsyn på klinikken.

Den 3-4. januar 2017 skriver TBST-medarbejder 5 til Christian Thorhauge, at han har gennemgået det materiale vedrørende AeMC/O1, som han har fået af Christian Thorhauge, og at han kan konstatere, at der ud over selve ansøgningen ingen dokumenter er, der kan danne grundlag for godkendelse af AeMC'et. Efterfølgende skriver TBST-medarbejder 5 (også den 4. januar 2017) til Christian Thorhauge, at SJ har lavet et udkast til et Management System, så den del af dokumentationen er på plads. En del af dokumentationen udestår dog fortsat.

Forinden tilsynet på klinikken, konstaterer TBST-medarbejder 5 i en mail til Christian Thorhauge af 9. januar 2017, at han har læst SJs dokumentation igennem, og at der mangler CV på det tilknyttede personale samt kopi af aftaler med eksterne leverandører. Herudover er der en del ting ved OMM'en, han ønsker at drøfte med Luftfartslæge Ø, og TBST-medarbejder 5 vil derfor vide, hvornår Luftfartslæge Ø tiltræder.

Af materialet vedrørende tiltrædelsestilsynet af AeMC/O1 fremgår, at Luftfartslæge Ø pr. mail den 15. januar 2017 til TBST-medarbejder 5 angiver, at han i januar 2017 har ført tilsyn med SJs klinik, og at han kan konstatere, at alt fornødent udstyr er til stede. Ligeledes har han inspiceret forholdene i "Samarbejdspartner til Doctors.dk" samt gennemset de underskrevne aftaler med de relevante partnere.

Det ses ikke, at der er fulgt yderlige op på de konstaterede mangler vedrørende CV'er og eksterne aftaler, som TBST-medarbejder 5 anfører.

Christian Thorhauge skriver den 14. juni 2017 til Luftfartslæge Ø, at der skal laves et tilsyn med SJs' og MTs' AeMC'er i efteråret. De aftaler samme dag, at dette kan ske den 1.-2. november 2017.

Den 3. juli 2017 skriver TBST-medarbejder 5 til Christian Thorhauge, at han har været inde på SJs hjemmeside, og der kan konstatere, at AeMC/O1 virker ud fra to adresser [Udeladt]. TBST-medarbejder 5 anfører, at SJ, så vidt han er bekendt, alene er godkendt til at virke ud fra adressen på Tuborg Havn.

¹²⁷ [Udeladt].

Samme dag sender TBST-medarbejder 5 AeMC/01's Safety Management Manual (SMM) til Christian Thorhauge og anfører, at den eneste godkendte facilitet er den i Tuborg Havn. TBST-medarbejder 5 skriver dertil, at han vil undersøge, hvad der står i selve godkendelsen.

Den 7. juli 2017, et halvt år efter tiltrædelsestilsynet og AeMC/01's opstart, anmoder TBST-medarbejder 5 Luftfartslæge Ø om besigtigelsesrapporterne af klinikken og øjenklinikken.

Den 21. juli 2017 sender Luftfartslæge Ø en mail til TBST-medarbejder 5 og Christian Thorhauge indeholdende Luftfartslæge Øs bemærkninger til inspektionen af AeMC/01. Luftfartslæge Øs mail lyder i sin helhed (udover et billede af AeMC/01's certifikat) som følgende:

"Inspektion af AeMC/01:

[Udeladt] "Samarbejdsparter til Doctors.dk" fremgår af www.doctors.dk og fandt sted, indledningsvist 13/01/2017 og dernæst med en opfølgende inspektion i [Udeladt] 2. Juni 2017, hvor enkelte sager drøftedes og hvor doctors gjorde rede for fremtidige planer med at få og uddanne et par yngre læger.

Godkendelsesdiplom inspiceredes og det konstateredes at det nye AeMC var kommet godt fra start. AeMC'er skal lægeligt inspiceres årligt jf EASA og Procedure for AeMC og der er planlagt ny inspektion et år efter indledende inspektion."

Den 21. juli 2017 sender TBST-medarbejder 5 en mail til Christian Thorhauge, der må antages at være sendt til Luftfartslæge Ø med Christian Thorhauge cc (modtagerne kan dog ikke ses af mailen). Mailen indeholder TBST-medarbejder 5s og Christian Thorhauages tiltrædelseskontrol med MT. TBST-medarbejder 5 skriver dertil, at Luftfartslæge Ø har spurgt ham, om inspektionen (antageligvis ovenstående sendt ca. to timer før nærværende mail) lever op til de formelle krav til en inspektion. TBST-medarbejder 5 svarer dertil, at hvis der ikke er nogen bemærkninger i forbindelse med en tiltrædelseskontrol, er der selvfølgelig ikke meget at skrive i selve rapporten, men det er alligevel vigtigt at beskrive, hvad det er, man har set på, og hvad man har konstateret – også selvom det ikke giver anledning til bemærkninger. Tiltrædelseskontrollen af MT angiver han er vedlagt som inspiration. TBST-medarbejder 5 skriver, at Luftfartslæge Øs rapport nok er meget i underkanten, men at han selvfølgelig går ud fra, at Luftfartslæge Ø har forholdt sig til de emner og krav, der fremgår af forordningerne på området.

Christian Thorhauge skriver samme dag til TBST-medarbejder 5, at det produkt, Luftfartslæge Ø er kommet med, er helt utilstrækkeligt. Christian Thorhauge beder desuden TBST-medarbejder 5 om at lave en standard checkliste til brug for sådanne inspektioner.

Cirka 9 måneder efter AeMC/01's opstart, forefindes der på AeMC/01's sag en indscannet version af en mail fra SJ af 8. november 2017 til SJ selv med

titlen ”Inspektion”, hvori der i mailen med store blå ”maskinskrevne” bogstaver er anført ”*Inspektion – Gennemgang af OMM Udført af Luftfartslæge Ø den 08/11/2017*”. Herefter er der håndskrevet ”*Rewiewed 8/11/17 No comment*” og en underskrift, der må antages at være Luftfartslæge Øs. I forlængelse af den indscannede mail ligger i det indscannede dokument AeMC/01’s reviderede OMM med revisionsdato den 1. februar 2018 (eller 1. januar 2018, begge datoer står anført i dokumentet forskellige steder), hvori der blandt andet er sket ændringer af ansvarlige personer, herunder Accountable Manager, Head of AeMC, Safety Manager osv. jf. OMM’ens s. 32. I OMM’en er der desuden håndskrevne notater og flueben. Denne indscannede mail og OMM fremsender SJ den 13. november 2017 til en sekretær i TBST og beder hende om at journalisere den på AeMC/01’s sag.

Den 11. december 2017 fremsender SJ endnu en OMM for AeMC/01 til en sekretær i styrelsen. Der er ikke en tekst ledsaget fremsendelsen, men sekretæren journaliserer denne på AeMC/01’s sag. Endvidere fremsender SJ samme dag OMM’en til blandt andet Christin Thorhauge, der videresender denne til TBST-medarbejder 5 og anmoder ham om at se manualen igennem og udstede et nyt godkendelsescertifikat om nødvendigt. Han tydeliggør, at SJ ikke må fremgå i den nye manual - hverken som lægelig chef eller AM(E).

Der er ikke medsendt kopi af samarbejdsaftaler eller CV’er til de to ovennævnte fremsendelser af OMM’er.

Den 23. februar 2018 bliver TBST-medarbejder 5 opmærksom på den nye inspektionsrapport (og OMM) fra den 8. november 2017 og orienterer Christian Thorhauge herom samt oplyser, at han vil tage kontakt til Luftfartslæge Ø. Han fremsender endvidere den 26. februar 2018 mailen fremsendt til Christian Thorhauge til orientering til TBST-medarbejder 6. Samme dag fremsender TBST-medarbejder 5 en mail til Luftfartslæge Ø og forespørger, om Luftfartslæge Ø kan fremsende en kopi af den nye OMM samt en kopi af hans notat i forbindelse med gennemgangen, så dette kan blive journaliseret, herunder så det kan vurderes, om det giver anledning til udstedelse af et nyt godkendelsesdokument/brev.

Der findes ikke en besvarelse af TBST-medarbejder 5s mail på AeMC/01’s sag i journalsystemet.

Farvesansudstyr på AeMC/01

EASA var på tilsyn med Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen den 10.-14. september 2018 og var i den forbindelse på inspektion med AeMC/01, AeMC/03 og en flyvelæge. Den 21. september 2018 bliver AeMC/03 suspenderet, blandt andet fordi det i forbindelse med EASA’s inspektion blev konstateret, at AeMC/03 ikke var i besiddelse af alt påkræves farvesansudstyr, se afsnit 7.6.5.

I forbindelse med suspensionen anmoder MT den 30. september 2018 om aktindsigt i AeMC/01’s og AeMC/02’s udstyr til undersøgelse af farvesans

eller i samarbejdsaftaler vedrørende sådanne undersøgelser, se afsnit 7.10.4. TBST giver afslag på aktindsigtsanmodningen.

Taskforcens gennemgang af SJs mails viser, at AeMC/01 tilsyneladende ikke selv har været i besiddelse af det af EASA påkrævede udstyr til farvesans, og at SJ har været bekendt med dette i forbindelse med suspensionen af AeMC/03, hvor SJ som nævnt i afsnit 7.6.5 oplyser TBST-medarbejder 6, hvad EASA fandt manglede af farvesansudstyr på AeMC/03, og derigennem har bidraget til suspenderingen af AeMC/03.

Taskforcens gennemgang af SJs mails har således vist, at Person C tilknyttet Doctors.dk den 16. september 2016 skriver fra SJs TBST-mail til "Samarbejdspartner til Doctors.dk", at EU-teamet gerne ville vide, om "Samarbejdspartner til Doctors.dk" har og bruger anomaloskop ved undersøgelse af farvesans. Herefter følger en længere række mails, hvor SJ og Person C tilknyttet Doctors.dk undersøger mulighederne for at købe et anomaloskop eller indgå en samarbejdsaftale med "Samarbejdspartner til Doctors.dk" om undersøgelse af CL 3-ansøgere ved anomaloskop. Parallelt hermed arbejder TBST-medarbejder 6 på at undersøge, om AeMC/01 har indgået en sådan samarbejdsaftale.

Den 8. oktober 2018 skriver SJ via sin Doctors.dk-mail til et medical-selskab, at hun er interesseret i at købe et anomaloskop.

Den 10. oktober 2018 sender TBST-medarbejder 6 en mail til SJ, hvori hun spørger, om styrelsen har efterspurgt dokumentation for, at de øjenklinikker, som AeMC'erne har anført i deres OMM, har de nødvendige redskaber til farvetest. TBST-medarbejder 6 bemærker, at hvis ikke der er tilfældet, skal der foretages samme suspension som i forhold til AeMC/03.

Den 11. oktober 2018 skriver Person C tilknyttet Doctors.dk fra SJs TBST-mail til "Samarbejdspartner til Doctors.dk" og beder dem bekræfte, at de ved CL 3-certifikater har mulighed for at teste med anomaloskop eller en CAD-test.

Den 12. oktober 2018 skriver SJ til en øjenlæge, om de har anomaloskop til undersøgelse af farvesans for flyveledere. SJ spørger desuden, hvad "vi" skal betale pr. undersøgelse. SJ synes at have kontakten øjenlægen gennem en onlineformular, men lægen svarer tilbage på SJs TBST-mail.

Den 12. oktober 2018 skriver en medarbejder hos "Samarbejdspartner til Doctors.dk" SJs TBST-mail, at de kan bekræfte, at "Samarbejdspartner til Doctors.dk" ved CL 3-udstedelser har mulighed for at teste farvesans med anomaloskop. SJ videresender den 14. oktober 2018 denne mail til en lægeassistent i TBST og beder hende lægge bekræftelsen på AeMC/01's sag i workzone.

Den 14. oktober 2018 besvarer SJ TBST-medarbejder 6s mail af 10. oktober 2018. Hun skriver meget kortfattet, at "Samarbejdspartner til Doctors.dk" har bekræftet at have anomaloskop, og *"AeMCo2 skal også nok svare"*.

Dette efterfølges af en i forhold til SJs svar på anomaloskop-problemstillingen forholdsommæssigt noget længere kritik af et helbredsbevis indsendt af MT.

TBST-medarbejder 6 skriver den 23. oktober 2018 til SJ, at hun mener, at det er nødvendigt, at der ligger en decideret aftale mellem parterne om, at CL 3-ansøgere skal undersøges med anomaloskop.

Samme dag skriver SJ fra sin TBST-mail til "Samarbejdspartner til Doctors.dk", at TBST nu efterspørger en kopi af samarbejdsaftalen mellem AeMC/O1 og "Samarbejdspartner til Doctors.dk" (som SJ omtaler som "*vores samarbejdsaftale*"), og at denne skal bekræfte, at "Samarbejdspartner til Doctors.dk" kan udføre anomaloskop-undersøgelser. SJ medsender et udkast til en samarbejdsaftale, som hun spørger, om de kan underskrive.

Den 31. oktober 2018 skriver SJ fra sin TBST-mail og ved angivelse af, at hun er Medical Assessor i Danmark, til Deutsches Zentrum für Luft- und Raumfahrt, hvorvidt den pågældende medarbejder ved, hvor man kan købe et anomaloscope, da et AeMC har brug for et.

Den 5. november 2018 skriver en medarbejder fra "Samarbejdspartner til Doctors.dk" til SJ og Person C tilknyttet Doctors.dk at ejeren af klinikken afventer endelig besked vedrørende anomaloskopet på onsdag, hvorfor ejeren ønsker at vente med at underskrive samarbejdsaftalen til onsdag eftermiddag. En medarbejder fra "Samarbejdspartner til Doctors.dk" skriver, at hun håber, at det ikke giver udfordringer med TBST. SJ skriver den 5. november 2018 tilbage, at det er et problem, og hun beder dem sende samarbejdsaftalen. SJ skriver desuden "*Anomaloskopet afhænger jo ikke af den.*"

En medarbejder fra "Samarbejdspartner til Doctors.dk" sender den 7. november 2018 samarbejdsaftalen mellem Doctors.dk og "Samarbejdspartner til Doctors.dk" til SJ på både SJs Doctors.dk-mail og SJs TBST-mail. Af samarbejdsaftalen fremgår det, at det er SJ, der skal skrive under på vegne af AeMC/O1. I den version af samarbejdsaftalen, der indsendes til TBST den 22. februar 2019 er SJs navn fjernet, og den er underskrevet med en ulæselig underskrift.

Den 15. januar 2019 sender SJ til "Samarbejdspartner til Doctors.dk" en kopi af en engelsksproget mail til SJ, hvor SJ oplyses hvor i EASA's regler farvesanskravet til flyveledere beskrives. Af mailen fremgår, at SJ har lovet ejeren af "Samarbejdspartner til Doctors.dk" oplyse, hvoraf kravet fremgår.

Den 19. februar 2019 indscanner SJ samarbejdsaftalen og sender den til Person C tilknyttet Doctors.dk og SJs Doctors.dk-mail fra sin TBST-mail. Den indscannede version af aftalen er endnu ikke underskrevet.

Den 20. februar 2019 sender TBST-medarbejder 6 en mail til Luftfartslæge Ø, hvori hun spørger, om Luftfartslæge Ø har kendskab til en aftale mellem AeMC/O1 og en øjenklinik om, at der laves tjek af normal trikromatisk syn ved CL 3. TBST-medarbejder 6 skriver, at hvis ikke han har kendskab til en

sådan aftale, bør styrelsen bede om at få den fremsendt. TBST-medarbejder 6 bemærker, at *"En sådan aftale må være indgået ved virksomhedens opstart."*

Den 22. februar 2019 indsender Person C tilknyttet Doctors.dk samarbejdsaftalen mellem AeMC/01 og "Samarbejdespartner til Doctors.dk" til TBST. Ifølge aftalen er den indgået den 30. oktober 2018, hvilket er et år og 9 måneder efter AeMC'et blev certificeret. Som det fremgår ovenfor, er aftalen desuden reelt først underskrevet i november 2018, da "Samarbejdespartner til Doctors.dk" tilsyneladende ikke har adgang til et anomaloskop i oktober 2018 og ikke ønsker at underskrive aftalen, inden dette er på plads.

Den 25. februar 2019 videregiver Luftfartslæge Ø mailen fra TBST-medarbejder 6 til SJ og beder hende se på det. SJ svarer samme dag tilbage, at hun ved, at AeMC/01 har en aftale med "Samarbejdespartner til Doctors.dk", som indeholder bekræftelse på anomaloskopi af CL 3. SJ skriver, at EASA selvfølgelig sikrede sig dette, og at aftalen er indsendt via virk.dk og ligger på OMM'en. Samme dag sender SJ samarbejdsaftalen til Luftfartslæge Ø.

Ovenstående mailgennemgang viser, at AeMC/01 ved EASA-inspektionen i september 2018 formentlig hverken har haft det af EASA påkrævede udstyr til kontrol af farvesans eller haft en i hver fald formel aftale med en øjenklinik eller lignende om udførelse af sådanne undersøgelser for CL 3-ansøgere. Mailgennemgangen har således vist, at Person C tilknyttet Doctors.dk og SJ fra umiddelbart efter EASA's besøg i september 2018 til begyndelsen af november 2018 har arbejdet på enten at få indgået en samarbejdsaftale med "Samarbejdespartner til Doctors.dk" eller en anden øjenlæge om CL 3-undersøgelser eller at finde en forhandler af det pågældende øjenudstyr.

Flyvelæger tilknyttet AeMC/01

Af den OMM, AeMC/01 indsender den 1. januar 2017, fremgår, at der er to AME'er tilknyttet AeMC/01, SJ og Læge 5 tilknyttet Doctors.dk. Læge 5 tilknyttet Doctors.dk sender den 11. december 2016 en mail til SJ på en Doctor.dk-relateret mail hvoraf det fremgår, at Læge 5 tilknyttet Doctors.dk har besluttet ikke at fortsætte sit lægeliv, og at han derfor må afslå SJs forslag (antageligvis om at arbejde for AeMC/01). Læge 5 tilknyttet Doctors.dk fremgår dog, som nævnt, af den OMM, SJ indsender til TBST en halv måned senere. Mailen af 11. december 2016 er tilsyneladende den sidste mail, Læge 5 tilknyttet Doctors.dk sender til nogen af de mails, der er tilknyttet SJs TBST-mail. Det forekommer umiddelbart påfaldende, at der ikke har været behov for drøftelse af helbredssager, arbejdstider, aflønning eller andet over mail i forbindelse med Læge 5 tilknyttet Doctors.dks tilknytning til AeMC/01. Taskforcen finder det i lyset heraf uklart, hvorvidt Læge 5 tilknyttet Doctors.dk reelt har været tilknyttet AeMC/01.

Af AeMC/01's OMM, som SJ beder en sekretær i TBST om at journalisere den 13. november 2017, fremgår at det er "Flyvelæge X/SJ", der er Head of AeMC/01. Derudover er der ifølge OMM'en tilknyttet flyvelægerne Læge 5

tilknyttet Doctors.dk, Læge 2 tilknyttet Doctors.dk, Læge 4 tilknyttet Doctors.dk, Læge 3 tilknyttet Doctors.dk, Læge 6 tilknyttet Doctors.dk, Læge 9 tilknyttet Doctors.dk, Læge 12 tilknyttet Doctors.dk og Læge 1 tilknyttet Doctors.dk.

For så vidt angår Læge 5 tilknyttet Doctors.dk, er det som nævnt ovenfor uklart for taskforcen, hvorvidt han reelt har været tilknyttet AeMC/01.

For så vidt angår Flyvelæge X, er der i 2017 drøftelser om et muligt samarbejde mellem Flyvelæge X og AeMC/01. Det er taskforcens forståelse, at disse drøftelser ikke munder ud i et egentligt samarbejde. SJ skriver imidlertid ved mail af 7. marts 2018 til Christian Thorhauge, at Flyvelæge X har haft skrevet under på en samarbejdsaftale med AeMC/01. Taskforcen har ikke set den pågældende aftale.

For så vidt angår lægerne Læge 3 tilknyttet Doctors.dk, Læge 4 tilknyttet Doctors.dk, Læge 2 tilknyttet Doctors.dk og Læge 6 tilknyttet Doctors.dk, får disse udstedt kursusbevis i Basic Flyvemedicin den 30. august 2018, hvilket forekommer påfaldende, hvis de alle var flyvelæger på dette tidspunkt.

Taskforcen har ikke kendskab til om Læge 1 tilknyttet Doctors.dk og Læge 12 tilknyttet Doctors.dk har været flyvelæger på det pågældende tidspunkt.

Af AeMC/01's reviderede OMM, indsendt til TBST den 11. december 2017, fremgår, at Flyvelæge X er Head of AeMC sammen med Læge 9 tilknyttet Doctors.dk og assisteret af Luftfartslæge Æ (i hvervet som flyvelæge). Læge 5 tilknyttet Doctors.dk fremgår desuden også af OMM'en som senior advicer.

Ovenstående bemærkninger vedrørende Læge 5 tilknyttet Doctors.dk og Flyvelæge X gør sig også gældende i forhold til denne OMM.

For så vidt angår Luftfartslæge Æ, har Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen ved mail af 12. december 2019 udleveret samarbejdsaftalen mellem Luftfartslæge Æ og AeMC/01 af 14. november 2017 til taskforcen. Det fremgår ikke heraf, at Luftfartslæge Æ skulle fungere som assisterende Head of AeMC.

For så vidt angår Læge 9 tilknyttet Doctors.dk sender SJ den 11. december 2017 AeMC/01's nye OMM til Person B tilknyttet Doctors.dk, Christian Thorhauge, Doctors.dk-relateret mail og Læge 9 tilknyttet Doctors.dk med emnefeltet *"For info og tilføjet Læge 9 tilknyttet Doctors.dk (side 32) (...)".* På side 32 fremgår, at Læge 9 tilknyttet Doctors.dk er Head of AeMC sammen med Flyvelæge X og Luftfartslæge Æ (i hans hverv som flyvelæge), og at Læge 9 tilknyttet Doctors.dk desuden er CL 1-AME. Under forudsætning af, at Læge 9 tilknyttet Doctors.dk har læst mailen fra SJ og den del af AeMC/01's OMM, SJ henviser til, må det umiddelbart antages, at Læge 9 tilknyttet Doctors.dk er bekendt med, at han fra dette tidspunkt er Head of AeMC/01.

Af AeMC/01's OMM af 11. december 2017 fremgår, at der foruden Flyvelæge X og Læge 9 tilknyttet Doctors.dk er tilknyttet yderligere én AME på AeMC/01, Læge 6 tilknyttet Doctors.dk. Som nævnt ovenfor har Læge 6 tilknyttet Doctors.dk fået udstedt kursusbevis i Basic Flyvemedicin af 30. august 2018. Taskforcen finder på den baggrund, at det er uklart, hvorvidt Læge 6 tilknyttet Doctors.dk har været AME den 11. december 2017.

For så vidt angår Læge 2 tilknyttet Doctors.dks flyvelægestatus, skal det desuden bemærkes, at en Studiekoordinator fra Københavns Universitet den 7. september 2017 sender en mail til en luftfartsinspektør i Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, hvori hun spørger, om Læge 2 tilknyttet Doctors.dk er godkendt af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen. Mailen er vedhæftet en lægeerklæring stemplet med "Læge 2 tilknyttet Doctors.dk, MD/Aeromedical Examiner/DK/AeMC/01". Den pågældende luftfartsinspektør svarer den 7. september 2017, at han har talt med SJ og Læge 2 tilknyttet Doctors.dk er godkendt som Aeromedical Examiner. SJ og TBST-medarbejder 5 er sat cc på mailen. Idet dette tidspunkt ligger før Læge 2 tilknyttet Doctors.dk deltage i FLYMED1 forekommer det uklart for taskforcen, hvorvidt Læge 2 tilknyttet Doctors.dk har været godkendt som Aeromedical Examiner af TBST på dette tidspunkt.

Godkendelse af AeMC/02

Flyvelæge B ansøger den 21. juni 2015 om foreløbig godkendelse af AeMC/02 imens han får formalia i orden. SJ svarer den 2. juli 2015, at Flyvelæge Bs ansøgning er blevet positivt modtaget af Christian Thorhauge, og at hun og TBST-medarbejder 5 vil komme på inspektion efter sommerferien. AeMC/02 bliver godkendt den 1. februar 2016.

Den 22. juli 2018 indsender AeMC/02 en OMM for AeMC'et – ifølge OMM'en den anden udgave af OMM'en – samt en række bilag, herunder AeMC'ets samarbejdsaftaler. Det fremgår af OMM'en, at første version blev udstedt 1. februar 2017. Dette årstal må dog umiddelbart antages at skulle have været 2016, se nedenstående om mailkorrespondance mellem SJ og Flyvelæge B.

Der ligger ikke en anden OMM på AeMC/02's sag, end OMM'en indsendt 22. juli 2018. Taskforcen har desuden ikke i TBST's sagssystem kunnet finde noget materiale vedrørende godkendelsen af AeMC/02, såsom en tilsynsrapport eller et notat fra gennemgangen af AeMC/02's OMM eller andet materiale, hvor TBST forholder sig til, om AeMC/02 opfylder betingelserne for at fungere som AeMC.

Af SJs TBST-mailboks fremgår imidlertid, at SJ og formentlig TBST-medarbejder 5 var på inspektion hos Flyvelæge B den 28. september 2015.¹²⁸ Herefter er lidt korrespondance mellem SJ og Flyvelæge B om certificeringen af

¹²⁸ Se mailtråd af 4. september 2015 mellem SJ og Flyvelæge B med TBST-medarbejder 5 cc og mail af 29. september 2015 fra SJ til Flyvelæge Y

AeMC/02, herunder tilsyneladende telefonisk kontakt mellem dem, frem til 18. november 2015, hvor Flyvelæge B sender en foreløbig OMM til SJ, som SJ videregiver til TBST-medarbejder 5 den 23. november 2015.

I december 2015 forekommer SJ og TBST-medarbejder 5 at have været på tilsyn hos Flyvelæge B igen.¹²⁹ Den 21. januar 2016 skriver SJ til Flyvelæge B med TBST-medarbejder 5 cc og spørger, om han har den sidste version [af OMM'en] klar, så de kan få afsluttet hans ansøgning inden den 1. februar. Den 25. januar 2016 sender Flyvelæge B seneste version af AeMC/02's OMM, som SJ videregiver til TBST-medarbejder 5 samme dag. Det fremgår af mailen fra Flyvelæge B, at der mangler et afsnit om beredskab, da han afventer svar fra Falck, og at han sender en ny version af OMM'en, når dette er på plads. Den 29. januar 2016 sender SJ et udkast til certifikat til AeMC/02 til TBST-medarbejder 5 og spørger, om han ser fejl i forhold til regelsættet. Af TBST's journalsystem fremgår som nævnt, at AeMC/02 godkendes den 1. februar 2016.

SJ forekommer således i samarbejde med TBST-medarbejder 5 at have forholdt sig til forskellige versioner af Flyvelæge Bs OMM, og de forekommer umiddelbart også at have været på to tilsyn hos AeMC/02 forud for dets godkendelse. Da der ikke foreligger en godkendelsesrapport eller lignende, er det dog ikke muligt for taskforcen at vurdere, om SJ og TBST-medarbejder 5 derved har sikret, at betingelserne for oprettelse af et AeMC har været opfyldt.

[Udeladt].

Godkendelse af AeMC/03

MT ansøger den 16. februar 2017 om godkendelse af AeMC/03. Til ansøgningen har MT blandt andet vedlagt en række CV'er, herunder CV'er på ham selv og Flyvelæge Å.

TBST-medarbejder 5 skriver den 7. marts 2017 til MT, at TBST kun har enkelte bemærkninger til styringssystemet (OMM'en), som vil blive afklaret i forbindelse med tiltrædelsestilsynet. TBST-medarbejder 5 og MT aftaler, at der foretages tiltrædelseskontrol den 21. marts 2017.

Dagen efter tiltrædelseskontrollen sender TBST-medarbejder 5 til Christian Thorhauge et udkast til mail til MT, om de forhold TBST konstaterede i forbindelse med tilsynet. Af notatet fremgår desuden, at AeMC/03 godkendes. Efter Christian Thorhauges godkendelse sender TBST-medarbejder 5 den 22. marts 2017 notatet til AeMC/03.

MT indsender den 16. april 2017 AeMC/03's styringssystem, revideret på baggrund af de forhold, der blev drøftet på tilsynet. MT indsender samtidig CV'er på de til AeMC/03 tilknyttede speciallæger i øjenssygdomme og øre-,

¹²⁹ Mail af 28. oktober 2015 fra SJ til Flyvelæge B og mail af 7. december 2015 fra SJ til xx.

næse- og halssygdomme, som ifølge MTs ansøgning er de eneste andre læger ud over Flyvelæge Å, der er tilknyttet AeMC/03. Efter anmodning fra TBST-medarbejder 5 sender MT desuden den 21. april 2017 AeMC/03's samarbejdsaftale med et hospital. Ifølge AeMC/03's OMM er dette den eneste samarbejdsaftale, AeMC'et har indgået.

Taskforcen har ikke foretaget en vurdering af, om TBST-medarbejder 5 har forholdt sig til alle betingelserne for at opnå godkendelse som AeMC. Taskforcen bemærker dog, at TBST-medarbejder 5 dog forholder sig til, hvorvidt de påkrævede faciliteter er til stede, og at det ligeledes fremgår, at AeMC/03's styringssystem blev gennemgået ved tilsynet. TBST-medarbejder 5 forekommer desuden at have modtaget CV'er på alle læger tilknyttet klinikken samt en kopi af AeMC/03's eneste samarbejdsaftale. Taskforcen finder på den baggrund umiddelbart ikke, at der er noget påfaldende ved TBST-medarbejder 5s tilsyn.

Det skal dog bemærkes, at TBST-medarbejder 5 er jurist, og at tilsynet med MT således er foretaget af en person, der, så vidt taskforcen er bekendt, ikke er i besiddelse af lægefaglig kundskab. TBST fik ved EASA-tilsynet i september 2018 en finding på, at TBST ved EASA-tilsynet ikke kunne godtgøre, at certificeringen af AeMC/03 var forberedt af en person med tilstrækkelig kendskab, erfaring og træning i flyvemedicin til at forestå certificeringen af et AeMC. EASA har således fundet, at det ikke er i overensstemmelse med reglerne, at certificeringen af AeMC/03 blev foretaget af en person uden flyvelægefagligt kendskab.

Vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det, at godkendelse af AeMC/01 antageligt har været yderst mangelfuld. Der forefindes ikke en fyldestgørelsen besigtigelsesrapport fra tiltrædelsestilsynet. Der er ikke bilagt relevante samarbejdsaftaler samt CV'er på det tilknyttede personale, hvorfor det vanskeligt kan være udført en kontrol af de ansvarlige personers baggrund, herunder om de har de rette lægefaglige kompetencer. Det er endvidere uvist, om Luftfartslæge Ø har gennemset de relevante aftaler, herunder tjekket op på om de eksisterede. Som nævnt ovenfor havde Luftfartslæge Ø anført, at han ved tiltrædelsestilsynet af AeMC/01 i januar 2017 havde inspiceret forholdene i øjenklinikken samt gennemset de underskrevne aftaler med de relevante partnere. I forhold til samarbejdsaftalen mellem AeMC/01 og "Samarbejdspartner til Doctors.dk", blev denne dog antageligt først indgået i november 2018, og tiltrædelsestilsynet foregik i januar 2017, hvormed Luftfartslæge Ø vanskeligt kan have gennemset aftalen, da den ikke eksisterede på daværende tidspunkt.

Sagen vedrørende anomaloskop vidner desuden dels om manglerne ved den geografiske opdeling og dels om SJs antagelige sammenblanding af sit arbejde i AeMC/01 og TBST. Både TBST-medarbejder 6 (mail af 10. oktober 2018) og Luftfartslæge Ø (mail af 25. februar 2019) retter således henvisning til SJ i hendes egenskab af luftfartslæge vedrørende spørgsmål om, hvorvidt der er dokumentation for, at AeMC/01 har indgået en samarbejdsaftale om tjek af farvesans for CL 3-ansøgere. Som det fremgår af afsnit

7.6.5. bliver SJ desuden bedt om at bekræfte, hvilket udstyr EASA fandt manglede på AeMC/03 i forbindelse suspensionen af dette AeMC. Samtidig er SJ tilsyneladende bekendt med, at AeMC/01 heller ikke er i besiddelse af det af EASA krævede udstyr, og hun er en del af AeMC/01's arbejde med enten at skaffe det pågældende udstyr eller indgå en aftale med en øjenklinik om CL 3-undersøgelser. SJ informerer tilsyneladende alene TBST om, at farvesansudstyret manglede på AeMC/03 men ikke, at det også manglende på AeMC/01.

Endvidere kan det ses af sagen, at SJ/Doctors.dk egenhændigt har fået en sekretær i styrelsen til at journalisere både "inspektionsrapporten" af Doctors.dk's reviderede OMM og bekræftelsen fra "Samarbejdspartner til Doctors.dk" på AeMC/01's sag. Tilsyneladende uden at orientere relevante sagsbehandlere herom med henblik på godkendelse.

Endeligt kan det ses af sagen, at Luftfartslæge Ø umiddelbart har godkendt den reviderede OMM uden inddragelse af andre i styrelsen. Som med AeMC/01's oprindelige OMM er der heller ikke til den reviderede OMM bilagt CV'er eller lignende for de ansvarlige personer, hvorfor der ikke er udført et check af de ansvarlige personers baggrund, herunder om de har de rette lægefaglige kompetencer. Endvidere er der ikke vedlagt kopi af samarbejdsaftalerne med de klinikker eller lignende, som AeMC/01 angiver at samarbejde med i OMM'en.

Det skal bemærkes, at der ikke foreligger nogen dokumentation for, at TBST har sikret, at AeMC/02 opfylder kravene til at fungere som AeMC, hvilket ligeledes er kritisabelt. I forhold til AeMC/03 forekommer TBST at have foretaget en kontrol af ansøgningsmaterialet, herunder CV'er og samarbejdsaftaler, samt forholdene i klinikken, men tilsynet med selve klinikken er foretaget af en jurist uden flyvelægefaglige kompetencer, hvormed dette tilsyn ikke har været i overensstemmelse med EASA's regler. TBST's procedure for AeMC-autorisationer forekommer således generelt set at have været yderst mangelfuld.

7.8 Klage fra Certifikatindehaver 2 over AeMC/01 og suspension af Certifikatindehaver 2s helbreds-certifikat

Sagsforløbet i Certifikatindehaver 2-sagen

I nærværende afsnit redegøres for forløbet i helbredssagen vedrørende Certifikatindehaver 2, [Udeladt], herunder Certifikatindehaver 2s helbredsundersøgelser den 27. september 2018 og 10. oktober 2018, Certifikatindehaver 2s klage til TBST over hendes undersøgelse på AeMC/01 den 27. september 2019 samt forløbet frem til suspenderingerne af Certifikatindehaver 2s helbredsbevis/-certifikat først den 4. februar 2019 og senere den 3. april 2019.

Helbredsundersøgelserne af Certifikatindehaver 2 den 27. september 2018 og 10. oktober 2018

Certifikatindehaver 2 bliver den 27. september 2018 helbredsundersøgt af Læge 10 tilknyttet Doctors.dk på AeMC/01 med henblik på fornyelse af Certifikatindehaver 2s CL 1-helbredsattest. Certifikatindehaver 2 får udført helbredsundersøgelsen på AeMC/01, fordi der ikke er tid hos hendes sædvanlige flyvelæge.¹³⁰ Certifikatindehaver 2 får udstedt et fornyet helbredsbevis på baggrund af undersøgelsen, men det bliver tilsyneladende ikke indsendt til Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen (TBST) på sædvanlig vis, dvs. uopfordret og sammen med den tilhørende undersøgelsesrapport. Efter anmodning fra TBST-medarbejder 6 bliver selve helbredsbeviset indsendt til TBST den 19. november 2018 sammen med en række andre dokumenter, men uden undersøgelsesrapporten.

Den 8. oktober 2018 klager Certifikatindehaver 2 til TBST over helbredsundersøgelsen på AeMC/01. Hun anfører i mailen, at hun vil bede om at få klagen videresendt til Kåre Clemmesen og Carsten Falk Hansen. I klagen anfører Certifikatindehaver 2 blandt andet, at der ikke blev foretaget et audiogram ved undersøgelsen, selvom dette fremgår af hendes helbredsbevis. Certifikatindehaver 2 stiller i forbindelse med klagen spørgsmål ved, om det manglende audiogram medfører, at hun har fløjet ulovligt. Certifikatindehaver 2 kritiserer desuden en række forhold vedrørende indretningen af AeMC/01, herunder at indretningen ikke giver mulighed for at tale privat med undersøgende læge. Certifikatindehaver 2 oplyser desuden, at undersøgelsen højst varede 25 minutter, og at sådanne undersøgelser ifølge hendes erfaring skal tage mindst en time. Certifikatindehaver 2 anfører endvidere, at en række af de undersøgelser, hun plejer at få foretaget, ikke blev foretaget ved undersøgelsen på AeMC/01, herunder blandt andet balancegang, men at hun ikke ved, om de pågældende undersøgelser er et krav. Hun skriver desuden, at hun ikke fik målt kolesteroltal, som hun plejer, men at hun ved, at dette ikke er en del af undersøgelsen. Den 9. oktober 2018 sender Certifikatindehaver 2 en supplerende mail til TBST, hvor hun blandt andet oplyser, at hun har forsøgt at kontakte AeMC/01 med henblik på at få foretaget et audiogram.

Den 10. oktober 2018 får Certifikatindehaver 2 foretaget en supplerende øre-, næse- og halsundersøgelse.¹³¹ Certifikatindehaver 2 får her foretaget et audiogram eller ifølge AeMC/01 et udvidet audiogram. Certifikatindehaver 2 får udstedt et nyt helbredsbevis efter undersøgelsen.

Den 11. oktober 2018¹³² kontakter Læge 10 tilknyttet Doctors.dk telefonisk Certifikatindehaver 2. Læge 10 tilknyttet Doctors.dk og Certifikatindehaver 2 har afgivet forskellige forklaringer på indholdet af samtalen, som varede i

¹³⁰ Klage af 8. oktober 2018 fra Certifikatindehaver 2 til Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen

¹³¹ Se helbredsbevis indsendt den 12. oktober 2018 til Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen

¹³² Datoen fremgår af AeMC/01's svar på partshøring fra TBST af 31. marts 2019

ca. 45 min.¹³³ Ifølge Certifikatindehaver 2 oplyser Læge 10 tilknyttet Doctors.dk under samtalen, at han er klar over, at han har lavet fejl i forbindelse med undersøgelsen, herunder at der ikke blev foretaget et audiogram. Ifølge Certifikatindehaver 2 undskylder han dette med, at det er hans første undersøgelse.¹³⁴ Læge 10 tilknyttet Doctors.dk skriver den 29. marts 2019 til SJ, at han kontaktede Certifikatindehaver 2, fordi han var blevet oplyst, at hun havde klaget over undersøgelsen, hvilken han ønskede at få en forklaring på.

Den 12. oktober 2018 klokken 12:40 sender TBST en partshøringsskrivelse til AeMC/O1 over Certifikatindehaver 2s klage. TBST-medarbejder 6 sender et par timer senere partshøringen til Christian Thorhauge og Kåre Clemmensen til orientering. Certifikatindehaver 2s klage bliver formentlig ikke sendt til Carsten Falk Hansen, som ønsket af Certifikatindehaver 2, da Christian Thorhauge ved mail af 12. oktober 2018 til TBST-medarbejder 6 skriver, at Carsten Falk Hansen *"ikke skal belemres med denne form for banaliteter"*. Ved partshøringsskrivelsen bliver Certifikatindehaver 2s mails vedlagt, og AeMC/O1 anmodes om at fremkomme med bemærkninger til sagen, herunder særligt den del, der vedrører Certifikatindehaver 2s påstand om, at der ikke blev udført audiogram ved undersøgelsen. De øvrige forhold i Certifikatindehaver 2s klage nævnes ikke i partshøringen.

Den 12. oktober 2018 klokken 17.51 sender Christian Thorhauge partshøringsskrivelsen til SJ og Luftfartslæge Æ til orientering, cc TBST-medarbejder 6. Christian Thorhauge anfører i brevet, at SJ og Luftfartslæge Æ er inhabile i sagen (for så vidt angår sidstnævnte formentlig fordi Luftfartslæge Æ tidligere har haft en samarbejdsaftale med AeMC/O1, jf. afsnit 7.7), hvorfor sagen vil blive håndteret af TBST-medarbejder 6 og Christian Thorhauge, samt at et eventuelt tilsyn vil skulle foretages af Luftfartslæge Ø og TBST-medarbejder 6 eller en anden jurist, indtil Medarbejder nr. 11 i TBST (læge som efterfølgende ansættes i TBST) er ansat.

På trods af, at Christian Thorhauge har oplyst, at SJ er inhabil i sagen, svarer SJ samme dag klokken 18.55 på mailen. SJ fremsætter her en støtte til fordel for AeMC/O1. SJ anfører blandt andet, at Certifikatindehaver 2 har fået foretaget audiogram ved undersøgelsen den 27. september 2018, og at der desuden er udført stor Øre-, Næse- og Halsundersøgelse *"mhp opklaring af ansøgerens 'problemer' som skønnes at hidrøre fra andet end hørelsen"*. SJ skriver desuden, at:

"Konsekvenserne af Certifikatindehaver 2s specielle behov og krav og aparte behandling af undersøgende læge og sekretær er således blevet drøftet med lægerne Læge 10 tilknyttet Doctors.dk, Flyvelæge B, Luftfartslæge Ø, dr. Luftfartslæge Æ, Læge 6 tilknyttet Doctors.dk og desuden Person A tilknyttet Doctors.dk (sidstnævnte overværede audiogramtagning og

¹³³ Se dog sidst i nærværende notat vedrørende samtalen mellem Læge 9 tilknyttet Doctors.dk og Medical Assessor Luftfartslæge Æ af 12. april 2019

¹³⁴ Referat af møde den 25. februar 2019, jf. mail af 4. marts 2019

indføjede desuden audiogramresultater) fra den lille fornyelsesundersøgelse”.

Det er uklart, hvem der ifølge SJ har drøftet sagen med de nævnte personer. Idet SJ på det pågældende tidspunkt hverken skulle have været en del af driften af AeMC/01 eller tilsynet med AeMC/01, jf. afsnit 5.5, bør det imidlertid ikke have været hende selv. Omfanget af SJs kendskab til sagen er særligt bemærkelsesværdig henset til, at Certifikatindehaver 2s helbredsbevis ikke er indsendt til styrelsen på dette tidspunkt.

Det fremgår desuden af SJs mail af 12. oktober 2018, at hun har forsøgt at ringe til Christian Thorhauge, antageligvis for at drøfte sagen.

Den 12. oktober 2018 klokken 20:00 indsender AeMC/01 Certifikatindehaver 2s helbredsbevis af 10. oktober 2018 med undersøgelsesrapport til TBST. Af et håndskrevet notat fremsendt sammen med helbredsbeviset fremgår følgende:

[Udeladt]

Det fremgår ikke af dokumenterne, hvem der har udarbejdet det håndskrevne notat, der fremsendes sammen med Certifikatindehaver 2s helbredsbevis, eller hvilken dato notatet er blevet skrevet. Det fremgår ligeledes ikke af dokumenterne hvilken person i AeMC/01, der er afsender på fremsendelsesmailen af 12. oktober 2018.

Helbredsbeviset bliver sendt til TBST med en rød kryds-markering, hvilket indebærer, at styrelsens Medical Assessor skal gennemse helbredssagen. Ved AeMC/01's partshøringssvar af 31. marts 2019 fremgår desuden, at det er AeMC/01's opfattelse, at dette røde kryds udgør et signal til Medical Assessor Luftfartslæge Ø om, at der bør foretages en psykiatrisk undersøgelse af Certifikatindehaver 2 med henblik på at sikre, at alle EASA's krav er opfyldt. Indstillingen om psykiatrisk speciallægeerklæring er ifølge Person C tilknyttet Doctors.dk (Safety Manager i AeMC/01) "sanktioneret" af Medical Assessor Luftfartslæge Ø.¹³⁵ Der bliver imidlertid ikke over for Certifikatindehaver 2 stillet krav om yderligere undersøgelser af nogen art før yderligere informationer indkommer i sagen i 2019. Certifikatindehaver 2 kan dermed flyve i perioden fra helbredsundersøgelsen den 27. september 2018 og frem til den første suspendering af hendes helbredsbevis, som får virkning fra den 5. februar 2019.

Som svar på Christian Thorhauges og SJs mails af 12. oktober 2018 vedrørende klagen fra Certifikatindehaver 2 skriver Luftfartslæge Ø den 14. oktober 2018 til SJ med Christian Thorhauge, Luftfartslæge Æ og TBST-medarbejder 6 cc, at han ikke har modtaget sagens akter, hvilket undrer ham, da han fører tilsyn med AeMC/01. Luftfartslæge Ø anfører desuden, at hvis

¹³⁵ Mail fra Person C tilknyttet Doctors.dk til TBST-medarbejder 6 29. januar 2019

AeMC/01 kan dokumentere, at der er foretaget audiogram, udgør Certifikatindehaver 2 en sikkerhedsrisiko, og der bør derfor foretages en neuropsykologisk udredning af hende, før hun kan recertificeres.

AeMC/01 svarer på partshøringsskrivelsen den 20. oktober 2018. Heri anfører AeMC/01 blandt andet, at Certifikatindehaver 2 ved sin underskrift på helbredsbeviset selv har bekræftet, at hun har fået foretaget et audiogram. Af en skriftlig redegørelse fra Person A tilknyttet Doctors.dk og Læge 10 tilknyttet Doctors.dk (oprindeligt sendt fra Person C tilknyttet Doctors.dk til Person B tilknyttet Doctors.dk den 18. oktober 2018), som AeMC/01 fremsender sammen med høringssvaret, fremgår det, at Certifikatindehaver 2 fik foretaget et audiogram ved undersøgelsen, og at hun ved udfærdigelsen af fakturaen fik oplyst, at dette skulle fremgå af fakturaen. Af redegørelsen fremgår desuden en række oplysninger om undersøgelsessituationen, herunder at Certifikatindehaver 2 ved undersøgelsen fremkom med bemærkninger med [Udeladt].

Den 12. november 2018 anmoder TBST AeMC/01 om yderligere oplysninger i sagen, herunder blandt andet en faktura for udført audiogram og helbredsbeviset udstedt efter undersøgelsen den 27. september 2018. TBST-medarbejder 6 sender samme dag mailen til SJ til orientering. Den 13. november 2018 sender AeMC/01 som svar herpå en række dokumenter vedrørende Certifikatindehaver 2, herunder en faktura (udfyldt i hånden) og helbredsbeviser af 27. september 2018 uden undersøgelsesrapport. TBST-medarbejder 6 beder den 19. november 2018 igen AeMC/01 om Certifikatindehaver 2s helbredsbevis fra 27. september 2018. TBST-medarbejder 6 har antageligt enten ikke været opmærksom på, at AeMC/01 havde fremsendt dette samme dag eller på dette tidspunkt have ønsket, at AeMC/01 fremsendte helbredsbeviset på sædvanlig vis, dvs. inklusive undersøgelsesrapport.

Hertil skal bemærkes, at undersøgelsesrapporten for undersøgelsen af 27. september 2018 som udgangspunkt må antages at være den samme som den undersøgelsesrapport, der indsendes sammen med Certifikatindehaver 2s helbredsbevis af 10. oktober 2018, idet der i mellemtiden alene blev foretaget en (supplerende) Øre-, Næse- og Halsundersøgelse, som fremgår af en separat rapport. TBST kan dermed i princippet siges at være i besiddelse af undersøgelsesrapporten af 27. september 2018 på dette tidspunkt, se dog nedenfor vedrørende taskforcens sammenligning af de to undersøgelsesrapporter, hvoraf det fremgår, at de tilsyneladende ikke er ens.

Den 27. november 2018 afviser TBST den del af klagen fra Certifikatindehaver 2, som vedrører manglende foretagelse af audiogram. Styrelsens afgørelse er baseret på de oplysninger, AeMC/01 fremkommer med i deres høringssvar af 20. oktober 2018, hvoraf det fremgår, at audiogram er udført, hvilket også fremgår af undersøgelsesarket og den fremsendte faktura. Af afgørelsen fremgår, at TBST alene har beføjelse til at foretage en vurdering af, om den undersøgelse, der er udført, er i overensstemmelse med reglerne. Det ligger ifølge afgørelsen uden for styrelsens beføjelse at foretage en vurdering af de øvrige forhold, Certifikatindehaver 2 nævner i klagen, herunder oplysningerne om de fysiske forhold på klinikken og den tid, der var afsat til

undersøgelsen. Afgørelsen er udarbejdet af TBST-medarbejder 6 og forud for fremsendelsen har den været sendt til godkendelse hos Christian Thorhauge.

SJs involvering i behandlingen af Certifikatindehaver 2s klagesag i AeMC/01

Mellem den 12. oktober 2018, hvor partshøringsskrivelsen sendes til AeMC/01, og den 20. oktober 2018, hvor AeMC/01 besvarer partshørings-skrivelsen, er der en række mailudvekslinger internt i AeMC/01, som SJ er en del af.

Den 12. oktober 2018 klokken 23.56 sender SJ en mail til Person C tilknyttet Doctors.dk fra sin TBST-mail indeholdende Person A tilknyttet Doctors.dks beskrivelse af undersøgelsen foretaget af Certifikatindehaver 2 den 27. september 2018.¹³⁶ Af redegørelsen fremgår, at Certifikatindehaver 2 var utilfreds med ventetiden ved undersøgelsen den 27. september 2018 samt utilfreds med, at hun ikke kunne få foretaget kolesteroltest. Det fremgår ikke af redegørelsen, at Certifikatindehaver 2 skulle have udvist en påfaldende psykisk adfærd.

Den 15. oktober 2018 sender SJ til Person B tilknyttet Doctors.dk [Udeladt] den ovenfor nævnte mailtråd af 12.-14. oktober 2018 mellem Christian Thorhauge, SJ og Luftfartslæge Ø, hvor Luftfartslæge Ø blandt andet anfører, at hvis AeMC/01 kan dokumentere, at der er foretaget audiogram, udgør Certifikatindehaver 2 en sikkerhedsrisiko, og der bør derfor foretages en neuropsykologisk udredning af hende, før hun kan recertificeres.

Den 18. oktober 2018 sender Person C tilknyttet Doctors.dk en mail til SJ og Person B tilknyttet Doctors.dk, hvor han (eller AeMC/01) forholder sig til Certifikatindehaver 2s klage. Samme dag sender Person C tilknyttet Doctors.dk en underskrevet redegørelse fra Person A tilknyttet Doctors.dk og Læge 10 tilknyttet Doctors.dk til SJ og Person B tilknyttet Doctors.dk. Samme dag sender Person C tilknyttet Doctors.dk desuden en kortfattet mail til Person B tilknyttet Doctors.dk og SJ, som ligeledes synes at vedrøre partshøringen af AeMC/01.

Den 19. oktober 2018 sender Person C tilknyttet Doctors.dk et udkast til svar på Certifikatindehaver 2s klage til SJ.

SJ har således været en del af AeMC/01's behandling af Certifikatindehaver 2s klage over AeMC/01. Som det fremgår af afsnit 7.2.1, måtte SJ ikke være en del af driften af AeMC/01 fra 1. januar 2018. Som det fremgår af afsnit 7.2.2, har SJ antageligt ikke overholdt denne aftale. Det må derfor antages, at TBST ved behandlingen af Certifikatindehaver 2s klage ikke var bekendt med, at SJ var en del af AeMC/01's behandling af klagen. Således skriver

¹³⁶ SJ sender igen mailen til Person C tilknyttet Doctors.dk den 13. oktober 2018. Af denne mail fremgår det, at der er tale om Person A tilknyttet Doctors.dks beskrivelse af undersøgelsen.

Christian Thorhauge den 11. oktober 2018 til TBST-medarbejder 10, som svar på en mail vedrørende Certifikatindehaver 2s klage, at SJ ikke har noget med AeMC/01 at gøre.

Det skal hertil dog bemærkes, at SJ, som nævnt ovenfor, d. 12. oktober besvarer Christian Thorhagues mail med indgående kendskab til Certifikatindehaver 2s sag, hvorfor Christian Thorhauge må have været vidende om, at SJ fortsat har en vis tilknytning til Doctors.dk og en vis viden om Certifikatindehaver 2s sag.

Sammenligning af helbredsbevis af 27. september 2018 som sendt til SJ og helbredsbevis af 10. oktober 2018 som indsendt til TBST

Person C tilknyttet Doctors.dk sender den 3. oktober 2018 sammen med en række andre helbredsbeviser Certifikatindehaver 2s helbredsbevis af 27. september 2018 med undersøgelsesrapport til SJs Doctors.dk-mail.¹³⁷

Undersøgelsesskemaet sendt til SJ den 3. oktober 2018 er grundlæggende det samme som det, der sendes til TBST den 12. oktober 2018. De fleste af undersøgelsesresultaterne er således ens, og underskriften og stemplerne er ens. Der er dog også en række væsentlige forskelle på den version af undersøgelsesrapporten, som Person C tilknyttet Doctors.dk sender til SJ den 3. oktober 2018 og den version, som AeMC/01 indsender til TBST den 12. oktober 2018. Disse ændringer er antageligt foretaget efter, at helbredsbeviset er underskrevet og stemplet.

Forskellene omfatter for det første, at der er et grønt kryds på det helbredsbevis, Person C tilknyttet Doctors.dk sender til SJ den 3. oktober 2018, hvilket indikerer, at AeMC/01 havde til hensigt at indsende helbredsbeviset med grønt kryds til TBST og ikke med rødt kryds som helbredsbeviset den 12. oktober 2018 indsendes med. Dette indikerer desuden, at AeMC/01 den 3. oktober 2018 ikke var bekymrede over Certifikatindehaver 2s psykiske tilstand.

For det andet er der intet ved helbredsbeviset af 3. oktober 2018, der synes at indikere, at Certifikatindehaver 2 skulle have udvist en påfaldende adfærd i forbindelse med undersøgelsen den 27. september 2018. Der er således et flueben ved *normal* ud fra feltet 225 Psychiatric uden nogen bemærkning dertil. I den version, der indsendes til TBST, er der også sat kryds ved *normal* i felt 225, men dertil er der lavet en stjerne og skrevet *påfaldende adfærd ift. us læge* i feltet 228 notes.

I den version af undersøgelsesrapporten, der sendes til SJ den 3. oktober 2018, er der i det hele taget ingen tekst i feltet 228 notes. I den version, der indsendes til TBST den 12. oktober 2018 fremgår – foruden den nævnte

¹³⁷ Certifikatindehaver 2s helbredsbevis af 19. oktober 2018 sendes ligeledes til SJ ved mail af 19. oktober 2018

kommentar om påfaldende adfærd over for undersøgende læge – desuden en anbefaling om kolesteroltest.

I den version af undersøgelsesrapporten, der sendes til SJ den 3. oktober 2018, er der ligesom i undersøgelsesrapporten indsendt til TBST den 12. oktober 2018 et lille flueben ud for audiogram. Der er imidlertid ikke ved den version af undersøgelsesrapporten, der sendes til SJ den 3. oktober 2018 vedlagt en Øre-, Næse- og Hals-undersøgelsesrapport (oto-rhino-laryngologisk undersøgelsesrapport) indeholdende audiogram svarende til den rapport, der indsendes til TBST på baggrund af undersøgelsen den 10. oktober 2018. Taskforcen har desuden heller ikke kunnet finde andre indikationer i undersøgelsesrapporten, sendt til SJ den 3. oktober 2018, på, at der er foretaget en undersøgelse af Certifikatindehaver 2s hørelse. I den version af undersøgelsesrapporten, der sendes til SJ den 3. oktober 2018, er feltet 234 Hearing således heller ikke udfyldt. I den version af undersøgelsesrapporten, der indsendes til TBST den 12. oktober 2018, er der både vedlagt en Øre-, Næse- og Hals-rapport og feltet 234 Hearing er udfyldt. Desuden fremgår følgende som kommentar til Øre-, Næse- og Hals-rapporten: *"fremfører at audiogram [ikke] er blev udført 27/9 (uagtet testresultat står i exam.form). Gennemføre udvidet dd."* Der synes her vanskeligt at kunne henvises til andet end feltet 234 Hearing, der, som nævnt, ikke er udfyldt i den version, der sendes til SJ den 3. oktober 2018. Det skal hertil bemærkes, at kommentaren synes at være skrevet med en anden type blæk end brugt i den øvrige del af rapporten.

Til den undersøgelsesrapport, der sendes til SJ den 3. oktober 2018, er der ligesom i den version, der sendes til TBST den 12. oktober 2018, vedlagt et elektrokardiogram (EKG), men det er uklart, om EKG'et er på Certifikatindehaver 2. Det fremgår således af EKG'et, at det er foretaget på en 64-årig mand med initialerne "pba". Det er tilsyneladende samme EKG der indsendes til TBST sammen med Certifikatindehaver 2s helbredsbevis den 12. oktober 2018, men de nævnte oplysninger synes at være fjernet med slettelak eller lignende, da gitteret bag de nævnte oplysninger ligeledes er væk. I stedet er der med kuglepen skrevet Certifikatindehaver 2 og hendes cpr-nummer, hvilket ikke fremgår af den version af EKG'et, der sendes til SJ den 3. oktober 2018.

Suspensionen af Certifikatindehaver 2s helbredsbevis den 4. februar 2019 og forløbet frem til suspensionen

Ifølge note på sag [Udeladt] i Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens journalsystem, kontakter Certifikatindehaver 2 den 21. december 2018 TBST telefonisk. Ifølge notatet fastholder Certifikatindehaver 2 under samtalen, at der ikke blev udført et audiogram den 27. september 2018. Den 7. januar 2019 anmoder Certifikatindehaver 2 TBST om at genoptage behandlingen af hendes klage over AeMC/01. Certifikatindehaver 2 anfører i den forbindelse blandt andet, at hun ikke mener, at den af AeMC/01 udstedte faktura i sig selv beviser, at der er udført et audiogram. Certifikatindehaver 2 bemærker desuden, at TBST i svaret på hendes klage alene har forholdt sig til audiogrammet og ikke de øvrige forhold, hun klagede over. Certifikatindehaver 2

anmoder desuden ved brev af 7. januar 2019 om aktindsigt i hendes sag, hvilket bliver meddelt hende af TBST ved brev af 16. januar 2019.

Den 23. januar 2019 træffer TBST afgørelse om ikke at genoptage behandlingen af Certificatindehaver 2s klage. TBST-medarbejder 6 har stået for sagsbehandlingen og sender den 21. januar 2019 svaret til Luftfartslæge Æ med henblik på indhentelse af bemærkninger. Styrelsen begrundet afvisningen med, at der ikke foreligger sådanne nye oplysninger i sagen, at der er grundlag for at ændre afgørelsen. TBST bemærker desuden, at når styrelsen bliver opmærksom på, at der muligvis er forhold på en klinik under styrelsens tilsynsmyndighed, der ikke er i overensstemmelse med kravene, vil styrelsen være særlig opmærksom herpå ved det løbende tilsyn.

TBST-medarbejder 6 skriver ved mail af 25. januar 2019 til Christian Thorhauge, at hun dagen før har talt i telefon med Certificatindehaver 2, som er meget tilfreds med svaret på hendes klage over manglende udførelse af audiogram. TBST-medarbejder 6 skriver desuden, at som ny info nævnte Certificatindehaver 2, at hun kunne høre, at det var SJ, der tog telefonen, da hun ringede til AeMC/01, og at hun synes, at det er forkasteligt, at SJ har flere kasketter på. TBST-medarbejder 6 skriver, at der på baggrund af hændelsen bør foretages et tilsyn på AeMC/01, hvor der specifikt spørges ind til de undersøgelser, der udføres og det, der signes af for i certifikaterne.

Samme dag skriver Christian Thorhauge til TBST-medarbejder 11 og beder ham foretage en inspektion af AeMC/01 sammen med Luftfartslæge Ø. Christian Thorhauge bemærker i den forbindelse, at både SJ og Luftfartslæge Æ er inhabile i sagen. Samme dag kontakter TBST-medarbejder 11 Luftfartslæge Ø med henblik på at aftale en dag til at foretage inspektionen. Luftfartslæge Ø besvarer ikke anmodningen om at tage kontakt, hvorfor Christian Thorhauge den 4. februar 2019 må bede Luftfartslæge Ø om at træffe aftale med TBST-medarbejder 11 om at foretage et tilsyn.

Christian Thorhauge rykker den 6. februar Luftfartslæge Ø for et svar, der samme dag besvarer mailen med bemærkninger om, at han ikke mener at TBST-medarbejder 11 kan deltage i tilsynet, da TBST-medarbejder 11 ikke har flyvemedicinsk uddannelse eller erfaring, og dermed ikke lever op til EASA's regler. Luftfartslæge Ø siger samtidig, at han efter aftale med SJ er i København næste gang den 4. marts 2019, og han spørger, om ikke det er tids nok, da EASA har inspiceret AeMC/01 i september 2018. Desuden mener han, at Luftfartslæge Æ bør være med til inspektionen, da AeMC/01 hører under ham.

Christian Thorhauge skriver samme dag, at sagen med Certificatindehaver 2 har trukket langt ud, og at der er behov for et tilsyn hurtigst muligt for at lukke sagen. Christian Thorhauge holder desuden fast ved, at inspektionen skal foretages sammen med TBST-medarbejder 11, da de to andre er inhabile. Det lykkes tilsyneladende ikke TBST at få gennemført en inspektion hos AeMC/01 før suspenderingen af AeMC/01 den 5. april 2019.

Den 26. januar 2019 sender Certifikatindehaver 2 en mail til TBST, hvori hun beder om at få oplyst, hvad et udvidet audiogram er. Den 4. februar 2019 beder TBST-medarbejder 6 Luftfartslæge Ø om at redegøre for forskellen på et almindeligt og et udvidet audiogram til brug for Certifikatindehaver 2s klagesag. Taskforcen har ikke i styrelsens journalsystem eller ved taskforcens mailgennemgang kunnet finde frem til et svar på dette spørgsmål.

Den 29. januar 2019 sender Person C tilknyttet Doctors.dk en mail til TBST-medarbejder 6, hvori han blandt andet skriver følgende:

”Da Certifikatindehaver 2s klagesag for længst er afsluttet og afvist på alle punkter, vil jeg minde om, at AeMC/01s indstilling i sin tid lagde op til en efterkontrol af hendes psykiske egnethed.

Indstillingen blev sanktioneret af Medical Assessor Luftfartslæge Ø og har naturligvis åbenbar betydning for flyvesikkerheden.”

Den 30. januar 2019 skriver Luftfartslæge Ø en mail til TBST-medarbejder 6 med SJ og Luftfartslæge Æ cc, hvor han udtaler sig til støtte for AeMC/01 og fremhæver, at ”der er vidner på at undersøgelsen er udført”, og at Certifikatindehaver 2 ikke burde have anvendt helbredsbeviset, såfremt hun havde vidst, at undersøgelsen ikke var blevet foretaget. Luftfartslæge Ø skriver desuden, at han finder det velbegrundet, at AeMC/01 tvivler på, om Certifikatindehaver 2 lever op til EASA’s krav om psykisk egnethed og beder om en psykiatrisk vurdering. Luftfartslæge Ø skriver desuden, at Certifikatindehaver 2 bør være grounded, indtil en sådan psykiatrisk speciallægeerklæring foreligger. Den 3. marts 2019 sender SJ denne mail til sig selv og til sin Doctors.dk-mail.

Den 1. februar 2019 beder TBST-medarbejder 6 igen Person C tilknyttet Doctors.dk sende Certifikatindehaver 2s helbredsbevis af 27. september 2018 til TBST. Hun videresender samme dag mailen til Christian Thorhauge. Person C tilknyttet Doctors.dk svarer den 3. februar 2019 til TBST (att.: TBST-medarbejder 6), at helbredsbeviset blev indsendt via virk.dk den 19. november 2018.

Den 2. februar 2019 sender Christian Thorhauge Kåre Clemmesen et notat, hvor Kåre Clemmesen orienteres om Certifikatindehaver 2-sagen.

Lørdag den 2. februar 2019 kontakter Certifikatindehaver 2 telefonisk Læge 10 tilknyttet Doctors.dk.¹³⁸ Person C tilknyttet Doctors.dk har over for TBST redegjort for indholdet af samtalen ved mails af 3. februar 2019 og 9. februar 2019. Den 3. februar 2019 sender Person C tilknyttet Doctors.dk en

¹³⁸ Foruden nedenstående redegørelser fra Person C tilknyttet Doctors.dk fremgår dette også af referat fra møde den 25. februar 2019 mellem Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, Certifikatindehaver 2, Forening 2, Selskab A samt et folketingsmedlem, se nedenfor i afsnittet vedrørende suspensionen af Certifikatindehaver 2s helbredsbevis den 3. april 2019 og forløbet frem til suspensionen

mail til Luftfartslæge Ø og Luftfartslæge Æ, cc SJ, med emnefeltet *”Telefonchikane mod undersøgende læge i AeMC/01”*. Mailen lyder således:

[Udeladt].

Mailen af 3. februar 2019 forekommer ikke at være blevet journaliseret. Person C tilknyttet Doctors.dk sender dog den 9. februar 2019 en mail til TBST (stilet til TBST-medarbejder 6), som bliver journaliseret, hvor Person C tilknyttet Doctors.dk på tilsvarende vis gengiver indholdet af samtalen således:

[Udeladt].

Efter modtagelsen af mailen fra Person C tilknyttet Doctors.dk skriver Luftfartslæge Ø den 3. februar 2019 til SJ og Luftfartslæge Æ, at Certifikatindehaver 2s helbredsbevis bør inddrages, og at hun bør sendes til bedømmelse hos en psykiater.

Den 4. februar 2019 klokken 23.25 suspenderer TBST Certifikatindehaver 2s helbredsbevis med virkning fra 5. februar 2019. Afgørelsen sendes til Certifikatindehaver 2 på hendes privatmail, mens hun er i San Francisco i arbejdsmedfør.¹³⁹ Mailen er sendt af Luftfartslæge Ø med SJ, Luftfartslæge Æ, TBST-medarbejder 6 og Christian Thorhauge cc. Korrespondance fra før og efter suspensionen viser, at Luftfartslæge Ø, SJ og Luftfartslæge Æ har været involveret i beslutningen om at suspendere Certifikatindehaver 2. Mailkorrespondancen viser også, at Christian Thorhauge ikke har været inddraget i beslutningen om at suspendere Certifikatindehaver 2s helbredsbevis.

Forud for fremsendelsen af afgørelsen om suspension til Certifikatindehaver 2 sender Luftfartslæge Æ således den 4. februar 2019 et udkast til Luftfartslæge Ø og SJ. Senere på dagen sender Luftfartslæge Ø et udkast til suspensionsafgørelsen til Luftfartslæge Æ og SJ. Både Luftfartslæge Æ, Luftfartslæge Ø og SJ må således antages at have været involveret i beslutningen. Den 25. februar 2019 skriver Luftfartslæge Ø til TBST-medarbejder 6, at Luftfartslæge Æ lavede udkastet, han selv justerede lidt mht. frister, og at hele den flyvemedicinske del af lægesektionen har været inde over suspenderingen af Certifikatindehaver 2s helbredsbevis. SJ og Luftfartslæge Æ er sat cc på mailen.

Den 4. februar 2019 klokken 23:52 sender Christian Thorhauge en mail til SJ, Luftfartslæge Æ, Luftfartslæge Ø og TBST-medarbejder 11 med Kåre Clemmesen og TBST-medarbejder 6 cc. I mailen skriver Christian Thorhauge, at det kun er Christian Thorhauge selv, der kan godkende og suspendere på TBST's vegne på luftfartsområdet. Christian Thorhauge skriver desuden, at da han ikke har været involveret i sagen, vil han senest den kom-

¹³⁹ Sidstnævnte oplysning fremgår af mail af 15. februar 2019 fra Certifikatindehaver 2s advokat Advokat 2 til Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen

mende dag klokken 12 have en redegørelse for den truffe beslutning. Christian Thorhauge bemærker, at han anser det for et alvorligt brud på TBST's protokol, at proceduren ikke er overholdt, og at det kan få ansættelsesretlige konsekvenser.

Den 5. februar 2019 skriver SJ til Christian Thorhauge med Kåre Clemmensen og Luftfartslæge Æ cc blandt andet, at *"Sagshåndteringen er foretaget i overensstemmelse med national praksis gennem mange år (...) men også efter retningslinjerne i forordningen"*. SJ skriver desuden, at hun er i Helsinki med alle chief Medical officers fra alle EASA's medlemslande, og at hun der har drøftet sagen. Ifølge SJ er der enighed om, at en sådan sag som minimum kræver *"asap udredning ved speciallæge i psykiatri og muligvis yderligere"*. Forud for fremsendelsen af mailen til Christian Thorhauge sender SJ den til Luftfartslæge Ø og Luftfartslæge Æ med henblik på indhentelse af bemærkninger. Ved mail af 7. februar 2019 fra Luftfartslæge Ø til TBST-medarbejder 6 med Christian Thorhauge, SJ og Luftfartslæge Æ cc skriver Luftfartslæge Ø, at SJ godkendte brevet forud for afsendelsen.

Ved mail af 7. februar 2019 fra Luftfartslæge Ø til TBST-medarbejder 6, cc. Christian Thorhauge, SJ og Luftfartslæge Æ, redegør Luftfartslæge Ø for processen i Certifikatindehaver 2-sagen, herunder at det var Luftfartslæge Ø og Luftfartslæge Æ, der skrev brevet om suspension af Certifikatindehaver 2s helbredsbevis, og at SJ godkendte brevet forud for dets fremsendelse.

Ved mail af 6. februar 2018 fra Christian Thorhauge til SJ fastholder Christian Thorhauge, at det er stærkt kritisabelt, at SJ ikke har overholdt styrelsens procedure og fået suspenderingen af Certifikatindehaver 2s helbredsbevis godkendt af kontorchefen inden fremsendelsen.

Afgørelsen om suspension er meget kortfattet og angiver som begrundelse for afgørelsen, at der på baggrund af Certifikatindehaver 2s undersøgelser på AeMC/O1 den 27. september 2018 og 10. oktober 2018, den efterfølgende anbefaling om psykiatrisk speciallægeundersøgelse, Certifikatindehaver 2s henvendelse til Læge 10 tilknyttet Doctors.dk den 2. februar 2019 samt notat fra Person B tilknyttet Doctors.dk og Person C tilknyttet Doctors.dk er tvivl om, hvorvidt Certifikatindehaver 2 opfylder kravene til et CL 1 helbredsbevis. Det kan herved bemærkes, at det er uklart hvilken *"efterfølgende anbefaling om psykiatrisk speciallægeundersøgelse"*, der henvises til. Som nævnt ovenfor, forekommer AeMC/O1 at være af den opfattelse, at anbefalingen er indeholdt i den røde kryds-markering. Ved TBST's senere afgørelse om aktindsigt af 25. februar 2019 til Certifikatindehaver 2s advokat anfører styrelsen, at anbefalingen om psykiatrisk speciallægeundersøgelse ikke er indeholdt i et specifikt dokument. Der er i stedet tale om *"summen af de notater vedrørende [Certifikatindehaver 2s] psykiske habitus og ageren ved undersøgelsen, som fremgår af de udleverede akter."* I en lidt anden retning anfører Luftfartslæge Ø ved mail af 7. februar 2019 til TBST-medarbejder 6 med Christian Thorhauge, SJ og Luftfartslæge Æ cc dels, at AeMC/O1 har anmodet om en psykiatrisk speciallægeundersøgelse og dels, at Luftfartslæge Ø selv har foreslået styrelsen, at Certifikatindehaver 2 burde sendes til undersøgelse hos en psykiater.

Af suspensionsafgørelsen fremgår, at Certifikatindehaver 2 skal indlevere sit helbredsbevis til TBST inden 5 dage, og at Certifikatindehaver 2 snarest muligt skal have foretaget en psykiatrisk speciallægeundersøgelse hos speciallæge i psykiatri Psykiater 1. Herved skal det bemærkes, at Psykiater 1 er opstillet som Specialist Examiner i AeMC/01's OMM af 20. oktober 2018. Psykiater 1 er således (i hvert fald på det tidspunkt) tilknyttet AeMC/01.

Tilbagekaldelse af suspensionen af Certifikatindehaver 2s helbredsbevis den 7. februar 2019

[Udeladt].

Den 5. februar 2019 henvender arbejdsmiljørepræsentant for Selskab A sig til TBST-medarbejder 8 fra TBST, der videregiver henvendelse, således at Christian Thorhauge modtager den. Den 6. februar 2019 sender Christian Thorhauge henvendelsen videre til Kåre Clemmesen og TBST-medarbejder 6 og skriver *"Ja så kom responset fra Selskab A fra SJs sololøb"*. Christian Thorhauge spørger desuden dem begge, om styrelsen skal tilbagekalde afgørelsen.

TBST-medarbejder 6 svarer den 6. februar 2019 Christian Thorhauge og Kåre Clemmesen, at den eneste løsning efter hendes vurdering er at tilbagekalde afgørelsen og måske også undskylde over for Certifikatindehaver 2 og efterfølgende besvare Selskab A.

Christian Thorhauge svarer samme dag TBST-medarbejder 6 og Kåre Clemmesen. Han angiver i svaret, at det nu er *"damage-control"*. Han anfører desuden, at det er muligt, at suspensionen ud fra et lægefagligt synspunkt er korrekt, men at det er problematisk, at afgørelsen ikke er godkendt. Christian Thorhauge skriver, at konsekvensen ved tilbagekaldelse er, at Certifikatindehaver 2 formentlig vil køre en sag i medierne, hos ombudsmanden mv. om magtmisbrug og inhabilitet, som styrelsen bekræfter ved at tilbagekalde afgørelsen.

Den 6. februar 2019 skriver Advokat 2 på vegne af Certifikatindehaver 2 til Luftfartslæge Ø. Advokat 2 anmoder herved om aktindsigt i en række dokumenter og anfører blandt andet, at det forekommer besynderligt, at Certifikatindehaver 2 suspenderes den 4. februar 2019 på grundlag af erklæringer af 27. september 2018 og 10. oktober 2018. Advokat 2 anmoder på den baggrund om TBST's begrundelse for, at en suspension er nødvendig. Advokat 2 skriver desuden, at Certifikatindehaver 2 ikke ønsker at blive undersøgt af Psykiater 1, da han er speciallæge i alkohol- og stofmisbrug, og Certifikatindehaver 2 ikke har noget misbrug. Advokat 2 anmoder derfor om at få 2-3 forslag til andre speciallæger.

Advokat 2 skriver desuden, at årsagen til suspensionen er en klage, som Certifikatindehaver 2 har givet til TBST over en undersøgelse foretaget af AeMC/01, som SJ har bestemmende indflydelse over. Advokat 2 anfører, at

han derfor går ud fra, at SJ ikke på nogen måde deltager i hverken klagesagen eller suspensionssagen. Advokat 2 anmoder om, at dette bekræftes og bemærker desuden, at det er en uheldig dobbeltrolle, at en cheflæge i TBST har bestemmende indflydelse i en virksomhed, hvor klageadgangen er til TBST.

Til mailen er desuden vedlagt en kopi af en mail til AeMC/01, hvor Advokat 2 blandt andet anmoder AeMC/01 om at tilbagetrække ytringerne i mails af 12. oktober 2018 og 18. oktober 2018 om Certifikatindehaver 2s adfærd ved undersøgelsen den 27. september 2018.

Samme dag videresender Luftfartslæge Ø Advokat 2s mail til SJ og skriver:

”Spændende læsning.

Er det nu således at en lægelig vurdering/-skøn skal vurderes i retten?

Det åbner helt nye muligheder at piloter kan indanke en lægelig vurdering, for retten.

Så det er vel her at vores juridiske afdeling skal bruge alle deres muskler og forsvare styrelsens læger og flyvelægernes ret til at lave en lægelig vurdering.

Hvad synes du?”

SJ videresender dagen efter mailen til TBST-medarbejder 6, som samme dag videresender mailen til Christian Thorhauge og Kåre Clemmesen med en bemærkning om, at hun lige har læst korrespondancen, og *”Det er noget skidt”*.

Kåre Clemmesen besvarer mailen med en undren over, hvad der foregår og angiver, at det er en afgørelse, der er truffet og ikke bare et lægeligt skøn. [Udeladt]. Endvidere skriver han, at han har bedt SJ om at svare Luftfartslæge Ø, at hun ikke kan modtage denne slags mails i en sag, hun er inhabil i. Den 7. februar 2019 klokken 10:32 tilbagekalder TBST afgørelsen om suspension af Certifikatindehaver 2s helbredsbevis. Tilbagekaldelsen er udarbejdet af TBST-medarbejder 6 og godkendt af Christian Thorhauge og Kåre Clemmesen.¹⁴⁰ Ifølge tilbagekaldelsesbrevet sker tilbagekaldelsen, fordi suspensionen ikke er blevet håndteret i overensstemmelse med styrelsens almindelige praksis på området, og fordi styrelsen har behov for at indsamle yderligere oplysninger, inden styrelsen kan træffe afgørelse i sagen. TBST inviterer i den forbindelse Certifikatindehaver 2 til et møde om sagsforløbet.

Den 7. februar 2019 klokken 11:52 sender Christian Thorhauge en mail til SJ, Luftfartslæge Æ og TBST-medarbejder 11 med TBST-medarbejder 6 og Kåre Clemmesen cc, hvori tilbagekaldelsen af afgørelsen om suspension af Certifikatindehaver 2s helbredsbevis er vedlagt. Af mailen fremgår, at afgørelsen hverken lever op til forvaltningsloven eller styrelsens interne proce-

¹⁴⁰ Se mail af 6. februar 2019 fra Christian Thorhauge til TBST-medarbejder 6

dure. Mailen indeholder endvidere en handlingsplan for håndtering af sagens videre forløb. Det anføres tydeligt, at både SJ og Luftfartslæge Æ er inhabile i sagen, og at de derfor ikke kan deltage i sagsbehandlingen. Ifølge mailen vil det derfor fremover være TBST-medarbejder 11, der varetager sagsbehandlingen, og Luftfartslæge Ø, der fungerer som MA. Af handlingsplanen fremgår blandt andet, at der skal foretages en inspektion af AeMC/O1, hvor der særligt skal sættes fokus på, hvordan de foretager undersøgelser, herunder om de udføres på en ny måde, hvor ansøger kan blive i tvivl om, hvorvidt undersøgelsen reelt er udført.

Den 7. februar 2019 klokken 16:12 skriver TBST-medarbejder 6 til Christian Thorhauge, at hun fortsat ikke kan finde Certifikatindehaver 2s helbredsbevis af 27. oktober 2018 på trods af, at AeMC/O1 har oplyst, at det blev indsendt i november.

Den 7. februar 2019 klokken 21:10 skriver Luftfartslæge Ø til TBST-medarbejder 6 med Christian Thorhauge, SJ og Luftfartslæge Æ cc, at et AeMC/AME normalt selv ville henvise en certifikatholder til en speciallæge, herunder en psykiater, og når resultatet forelå konferere resultaterne med MA, inden der blev truffet afgørelse.

TBST-medarbejder 6 skriver ved mail af 8. februar 2019 klokken 09:30 til Kåre Clemmesen og Christian Thorhauge, at det er meget problematisk, at SJ har godkendt brevet, herunder at det vidner om, at hverken Luftfartslæge Ø eller SJ har forståelse for inhabilitetsproblematikker.

Den 8. februar 2019 klokken 13:10 besvares Advokat 2s mail af 6. februar 2018. Af svaret fremgår blandt andet, at SJ hverken har deltaget i behandlingen af Certifikatindehaver 2s klagesag eller suspensionssagen, men at hun som styrelseslæge har været orienteret om sagen. Af svaret fremgår desuden, at det er TBST-medarbejder 6, der har behandlet klagesagen, mens det er Luftfartslæge Ø, der har behandlet den nu tilbagekaldte suspensionsafgørelse. Svaret er udarbejdet af TBST-medarbejder 6 og godkendt af Christian Thorhauge den 7. februar 2019.

TBST-medarbejder 6 skriver den 8. februar 2019 til Person C tilknyttet Doctors.dk, at hun nu har fundet helbredsbeviset af 27. september 2018 på sagen. Der må antages, at være tale om det helbredsbevis, AeMC/O1 den 19. november 2018 indsender uden undersøgelsesrapport, da det tilsyneladende er dette bevis, TBST samme dag udleverer til Certifikatindehaver 2 i forbindelse en agtindsigtsanmodning i blandt andet helbredsbeviset.

I en mail af 12. februar 2019 skriver Christian Thorhauge til Kåre Clemmesen, at han bør skrive til Luftfartslæge Ø, at han på ingen måde må diskutere sager om AeMC/O1 og sager, der handler om SJs habilitet, med SJ.

På trods af, at suspensionen bliver tilbagekaldt den 7. februar 2019, bliver Certifikatindehaver 2s helbredsbevis ikke returneret til hende på dette tidspunkt, hvormed hun fortsat ikke har mulighed for at flyve. Af referatet fra et møde i TBST den 25. februar 2019 fremgår, at årsagen til, at helbredsbeviset

ikke returneres straks efter tilbagekaldelsen, er, at styrelsen har vurderet, at der er behov for at undersøge sagen yderligere.

Suspensionen af Certificatindehaver 2s helbredsbevis den 3. april 2019 og forløbet frem til suspensionen

Den 3. april 2019 suspenderes Certificatindehaver 2s helbredsbevis på ny. Frem mod suspensionen er der en række mailudvekslinger såvel internt som mellem TBST og Certificatindehaver 2 henholdsvis AeMC/01.

Den 15. februar 2019 meddeler Advokat 2 på vegne af Certificatindehaver 2 til TBST, at selskab A på trods af tilbagekaldelsen af suspenderingen af Certificatindehaver 2s helbredsbevis ikke vil lade Certificatindehaver 2 flyve – og dermed genoptage sit arbejde – førend styrelsen har færdigbehandlet sagen. Advokat 2 anmoder på den baggrund styrelsen om straks at erklære over for Certificatindehaver 2 og selskab A, at der ikke er nogen verserende sag, og at suspenderingen er foretaget på et forkert grundlag. Advokat 2 anmoder desuden om, at Certificatindehaver 2s helbredsbevis straks udleveres. TBST-medarbejder 6 sender den 18. februar 2019 henvendelsen til Kåre Clemmesen til orientering. Den 19. februar 2019 beder TBST-medarbejder 6 Luftfartslæge Ø om at fremsende de to dokumenter, der nævnes i suspensionsafgørelsen af 4. februar 2019. TBST-medarbejder 6 spørger desuden, om han har mulighed for at give en kort redegørelse for forskellen mellem et almindeligt og et udvidet audiogram, som hun tidligere har bedt om. Luftfartslæge Ø svarer den 26. februar 2019, at han ikke har andre dokumenter end dem, AeMC/01 har indsendt.

Den 21. februar 2019 henvender repræsentant for forening 2 sig til TBST med henblik på at få arrangeret et møde mellem TBST, Certificatindehaver 2 og Forening 2. Repræsentant for forening 2 nævner i den forbindelse, at det undrer og forvirrer alle parter, at Certificatindehaver 2s helbredsbevis endnu ikke er blevet udleveret.

Den 22. februar 2019 sender TBST-medarbejder 6 et udkast til agterskrivelse om suspendering af Certificatindehaver 2s helbredsbevis til Luftfartslæge Ø med Luftfartslæge Æ, SJ og TBST-medarbejder 11 cc. TBST-medarbejder 6 angiver, at udkastet er sendt til orientering, og at de må give lyd, hvis de har bemærkninger. TBST-medarbejder 6 tilføjer ved mail af samme dato, at de meget gerne må give lyd, hvis de kender andre psykiatere end de to, hun har nævnt.

Den 22. februar 2019 henvender AeMC/01 sig til styrelsen med kritik af styrelsens håndtering af Certificatindehaver 2-sagen, herunder at styrelsen har valgt at behandle klagerne fra Certificatindehaver 2, og at styrelsen ikke umiddelbart efter modtagelsen af det rødt kryds-markerede helbredsbevis fra AeMC/01 sendte Certificatindehaver 2 til psykiatrisk specialistundersøgelse.

Den 25. februar 2019 beder TBST-medarbejder 6 SJ om så hurtigt som muligt at vende tilbage med navne og kontaktdata på psykiatere, der kan anvendes på luftfartsområdet, så dette kan meldes ud til Certifikatindehaver 2. Taskforcen har ikke kunnet finde et svar på denne mail. Af agterskrivelsen fremsendt samme dag fremgår, at Certifikatindehaver 2 foruden Psykiater 1, har mulighed for at vælge én anden psykiater. Denne psykiater er fra den version af agterskrivelsen, TBST-medarbejder 6 sender til blandt andet SJ den 22. februar 2019, til den version, der sendes til Certifikatindehaver 2 den 25. februar 2019, blevet ændret fra Psykiater 2 til Psykiater 3. Taskforcen har ikke kendskab til baggrunden for ændringen. For så vidt angår Psykiater 1 er han, som nævnt ovenfor, oplistet i AeMC/01's OMM som Specialist Examiner.

Den 25. februar 2019 afholdes der et møde mellem TBST, Certifikatindehaver 2, Forening 2, selskab A samt et folketingsmedlem. Kort tid før mødet afholdes fremsender styrelsen en lang række dokumenter til Certifikatindehaver 2.

Dokumenterne omfatter for det første en agterskrivelse og partshøring til Certifikatindehaver 2 om suspendering af hendes helbredsbevis. Disse dokumenter fremsendes via sikker post klokken 12:07 den 25. februar 2019. Som begrundelse for, at styrelsen finder det nødvendigt at suspendere Certifikatindehaver 2s helbredsbevis, anfører styrelsen, at der er indikationer på psykisk påfaldende adfærd, der potentielt kan påvirke den helbredsmæssige egnethedsvurdering af Certifikatindehaver 2, hvorfor styrelsen lægger op til at suspendere hendes helbredsbevis med henblik på foretagelse af psykiatrisk speciallægeundersøgelse. Certifikatindehaver 2 meddeles desuden, at hendes helbredsbevis ikke bliver tilbageleveret på det pågældende tidspunkt.

Dokumenterne omfatter for det andet styrelsens svar på en anmodning om aktindsigt i blandt andet Certifikatindehaver 2s journal, som advokat Advokat 2 har fremsat på vegne af Certifikatindehaver 2 den 6. februar 2019. Som følge af akternes størrelse fremsendes de i 8 forskellige mails med den første mail afsendt den 25. februar 2019 klokken 12:38.

Af referatet fra mødet den 25. februar 2019 fremgår, at Kåre Clemmesen på mødet oplyser, at agterskrivelsen skulle have været sendt den 22. februar 2019, men at dette ikke var muligt som følge af driftsproblemer med sikker post.

Af mødereferatet fremgår desuden, at Repræsentant for forening 2, som repræsentant for Certifikatindehaver 2, på mødet fremfører en række forhold vedrørende udformningen af helbredsbeviset, som ifølge Repræsentant for forening 2 indikerer, at der efter eksaminationen er tilføjet yderligere oplysninger. Repræsentant for forening 2 fremhæver, at der i helbredsbevisets boks 225 "*psykiatric*" er vinget af ved "*normal*", selvom det samtidig fremgår af helbredsbeviset, at Certifikatindehaver 2 havde en påfaldende adfærd over for undersøgende læge. Repræsentant for forening 2 fremhæver desuden, at fluebenet ud for felt 239 "*audiogram*" har en anden udformning end

de andre flueben i helbredsbeviset. Repræsentant for forening 2 fremhæver endvidere, at underskriften på helbredsbeviset virker til at være streget ud, men at Certifikatindehaver 2 mener, at der står "Luftfartslæge Æ" (Luftfartslæge Æ havde tidligere en samarbejdsaftale med AeMC/01, men han opsigde den i oktober 2018 i forbindelse med, at han blev ansat i TBST med henblik på bemyndigelse som Medical Assessor. Ifølge TBST har Luftfartslæge Æ aldrig udført undersøgelser på AeMC/01)¹⁴¹. Repræsentant for forening 2 fremhæver endvidere, at der i kommentarfeltet på undersøgelsesdokumentet fra høreundersøgelsen den 10. oktober 2018 står "none" med én farve blæk, mens der med en anden farve blæk er påført den ovenfor nævnte bemærkning om, at Certifikatindehaver 2 ved undersøgelsen havde anført, at der [ikke] blev udført et audiogram ved undersøgelsen den 27. september 2019, uagtet at undersøgelsesresultatet fremgår af undersøgelsesrapporten. Repræsentant for forening 2 anfører, at det ligner, at bemærkningen er blevet tilføjet efterfølgende.

Repræsentant for forening 2 oplyser endvidere, at Certifikatindehaver 2 var nervøs forud for undersøgelsen den 10. oktober 2018, og at hun derfor optog hørekonsultationen, som efterfølgende er transskriberet. Repræsentant for forening 2 oplyser at have hørt optagelsen, og at der efter hans opfattelse på ingen måde er tale om kværunder og kontaktsøgende adfærd, der afviger fra almindelig dialog, og som dermed indikerer, at der udvises afvigende psykisk habitus. Kopi af udskriften er ifølge referatet udleveret til TBST. Repræsentant for forening 2 oplyser desuden, at telefonsamtalen den 2. februar 2019 varede i 28 sekunder. Dette er ifølge referatet dokumenteret ved udskrift fra teleselskabet.

Af mødereferatet fremgår desuden, at TBST udtalte, at TBST på baggrund af det materiale, TBST modtog i oktober 2018 fra AeMC/01, burde have taget fat i sagen ved at partshøre Certifikatindehaver 2 med henblik på at vurdere, om der var forhold af psykisk karakter, der kunne have betydning for helbredsbevisets gyldighed. Det fremgår af referatet, at TBST formentlig ville have vurderet, at der var grundlag for suspension. Det er ifølge referatet en klar fejl fra TBST's side, at processen i forhold til afklaring af Certifikatindehaver 2s psykiske habitus har haft et alt for langt forløb.

Den 26. februar 2019, dagen efter mødets afholdelse, skriver TBST-medarbejder 11, som deltog på mødet, en mail til Christian Thorhauge, hvor han blandt andet redegør for, at styrelsen til mødet "*måtte stå mål for en række velbegrundede angreb*". Christian Thorhauge spørger ved mail af samme dato TBST-medarbejder 11, hvad der så skal ske nu, og om styrelsen anmelder AeMC/1 til politiet. TBST-medarbejder 11 svarer samme dato, at de ikke politianmelder AeMC/01 i første omgang, men at de forsøger at få sagen yderligere oplyst ved at indkalde AeMC/01 til et møde.

I løbet af marts 2019 har Repræsentant for forening 2 en mailkorrespondance med TBST. Den 11. marts 2019 sender Repræsentant for forening 2 en

¹⁴¹ Mail af 8. april 2019 fra Kåre Clemmesen til Repræsentant for forening 2

mail stilet til Kåre Clemmesen, hvor Repræsentant for forening 2 anmoder om at få oplyst, om Læge 10 tilknyttet Doctors.dk er godkendt til at foretage CL 1-undersøgelser, og om han i den forbindelse må gøre brug af Luftfarts-læge Æs navn og stempel. Det fremgår af mailen, at Repræsentant for forening 2 tidligere har sendt en mail til Kåre Clemmesen om dette spørgsmål. Den 16. marts 2019 sender Repræsentant for forening 2 en mail til Kåre Clemmesen, hvori han anfører, at Kåre Clemmesen den forgående torsdag oplyste ham, at Læge 10 tilknyttet Doctors.dk ikke er godkendt flyvelæge, og at man ikke behøver være godkendt flyvelæge for at foretage helbredsundersøgelser af CL 1 piloter, når bare klinikken har to AME'er tilknyttet. Repræsentant for forening 2 skriver, at som han forstår reglerne, skal undersøgende læge være CL 1 AME med eget stempel, men at Læge 10 tilknyttet Doctors.dk, som ikke er AME, har været eneste læge på klinikken under adskillige CL 1-undersøgelser af selskab A-piloter. Repræsentant for forening 2 anfører desuden, at det er hans forståelse, at et AeMC skal have tilknyttet mere end én CL 1-AME, og at det aldrig har været hensigten, at man kan "låne" stempler fra [Udeladt] læger, som ikke er fungerende eller tilstedeværende på klinikken (vedrørende den tidligere stempelpraksis, se afsnit 7.11.3). Repræsentant for forening 2 kommer desuden med en række kritikpunkter vedrørende SJs ageren i sagen. Repræsentant for forening 2 skriver således følgende:

"TBBST v. SJ(SJ) har torsdag d. 7. marts på eget initiativ afholdt et "German Wings"-møde for 10 læger knyttet til flyvning, hvor SJ i maleriske vendinger skulle have forklaret at en ca 60 årig kvindelig styrmand i et [Udeladt] luftfatselskab, har "danset" rundt om lægen, og sunget "er jeg ikke lækker, er jeg ikke lækker" og udtalt at lægen skulle iføre sig læder og pisk, samt at lægen efterfølgende måtte gå hjem og tale med sin kone om det, fordi han følte sig intimideret."

Af mailen fremgår desuden, at da Repræsentant for forening 2 skulle bestille tid til en psykiatrisk udredning for Certifikatindehaver 2 hos en af de psykiatere, styrelsen har godkendt til udredningen, så fortalte psykiateren til Repræsentant for forening 2, at han netop var blevet forhåndsinformeret om sagen af SJ. Repræsentant for forening 2 oplyser, at Certifikatindehaver 2 nu har mistet tilliden til at hendes psykiatriske udredning kan foregå på ordentlig vis, og hun har derfor besluttet at afstå fra en udredning hos en psykiater, der ensidigt er forberedt af SJ.

Af Kåre Clemmesens svar af 22. marts 2018 skriver han, at der historisk har været en praksis, hvorefter en CL 1 AME har kunnet tage ansvaret for undersøgelser, der udføres af læger, som ikke er certificerede som AME, men at TBST i efteråret fik en finding på denne praksis af EASA. Ifølge EASA skal den, der underskriver et helbredsbevis – modsat tidligere dansk praksis – være certificeret på niveau, vedkommende undersøger, og vedkommende skal som minimum selv have deltaget i undersøgelsen for at skrive under på undersøgelserne og certifikatet. Kåre Clemmesen skriver, at AeMC'erne snarest vil blive informeret om den nye praksis.

For så vidt angår oplysningerne om SJs udtalelser om sagen på "German Wings-mødet" skriver Kåre Clemmesen, at han har fået bekræftet fra én af de tilstedeværende flyvelæger, at SJ på mødet udtalte sig om sagen på den af Repræsentant for forening 2 omtalte måde. Kåre Clemmesen skriver, at han finder dette meget alvorligt, men at han ikke kan udtale sig om styrelsens videre håndtering af forholdet, da der er tale om et internt anliggende i styrelsen.

For så vidt angår oplysningerne om psykiaterne skriver Kåre Clemmesen, at han er nødt til at vende tilbage senere med svar herpå.

Den 27. marts 2019 skriver Repræsentant for forening 2, at det fortsat bekymrer ham, at det ved EASA's audit i september blev påpeget, at man ikke kan (og aldrig har kunnet) stemple og underskrive helbredsbeviser som en anden person, end den man er.

Ved mail af 29. marts 2019 skriver Repræsentant for forening 2 til Kåre Clemmesen, at han ikke finder det rimeligt, at Certifikatindehaver 2 på det tidspunkt har været groundet på tredje måned, medens AeMC/01 fortsat udsteder helbredsbeviser. Repræsentant for forening 2 bemærker i den forbindelse, at det virker som om, at styrelsen tidligere har kunnet lukke et AeMC helt ned som følge af mindre forseelser.

I slut februar og start marts arbejder TBST på at få arrangeret et møde med AeMC/01 om sagen. [Udeladt] det [Udeladt] lykkedes det dog ikke.¹⁴² TBST sender den 22. marts 2019 en partshøringsskrivelse til AeMC/01 over oplysningerne fremkommet på mødet den 25. februar 2019. AeMC/01 besvarer partshøringen den 31. marts 2019.

SJ synes at have været en del af udarbejdelsen af AeMC/01's partshørings-svar eller som minimum orienteret om svarets indhold inden det fremsendes til TBST. Den 29. marts 2019 sender Læge 10 tilknyttet Doctors.dk således en mail til SJ's TBST-mail, hvor han besvarer spørgsmålene stillet i partshøringen fra TBST.

Vedrørende TBST's spørgsmål om, hvem der har skrevet bemærkningen om Certifikatindehaver 2 "*påfaldende adfærd*" ved undersøgelsen, skriver Læge 10 tilknyttet Doctors.dk, at det ikke er påført af ham. Af AeMC/01's partshøringssvar til TBST fremgår, at det er påført efter undersøgende læges (altså Læge 10 tilknyttet Doctors.dks) diktat. Dette fremgår ikke af Læge 10 tilknyttet Doctors.dks mail til SJ den 29. marts 2019.

Vedrørende TBST's anmodning om en redegørelse for indholdet af telefonsamtalen mellem Læge 10 tilknyttet Doctors.dk og Certifikatindehaver 2

¹⁴² Mail af 26. februar 2019 fra TBST-medarbejder 6 til AeMC/01 (Person B tilknyttet Doctors.dk) og svar fra AeMC/01 af 3. marts 2019 samt mail fra TBST-medarbejder 6 til AeMC/01 (Person B tilknyttet Doctors.dk og Person C tilknyttet Doctors.dk) af 5. marts 2019 og svaret fra AeMC/01 den 14. marts 2019

umiddelbart efter hendes undersøgelse den 27. september 2018 skriver Læge 10 tilknyttet Doctors.dk, at han ringede til Certifikatindehaver 2, fordi han var blevet oplyst, at hun havde klaget over undersøgelsen, hvilket overraskede ham, da hun var ved godt humør til undersøgelsen [Udeladt]. Der var ifølge Læge 10 tilknyttet Doctors.dk ingen mishagsyttringer fra Certifikatindehaver 2 ved undersøgelsen. Under telefonsamtalen fremsatte hun ifølge Læge 10 tilknyttet Doctors.dk en række kritikpunkter mod AeMC/01. Læge 10 tilknyttet Doctors.dk skriver, at han oplyste Certifikatindehaver 2, at der var blevet udført audiogram. Af AeMC/01's partshøringssvar af 31. marts 2019 fremgår vedrørende samme punkt blandt andet: *"Læge 10 tilknyttet Doctors.dk overordnede formål med telefonopkaldet var at forstå Certifikatindehaver 2s psykiske ageren ifm. fornyelsen og om muligt opnå en gensidig forståelse"*. Læge 10 tilknyttet Doctors.dk nævner ikke ved mail af 27. september 2018 til SJ noget om påfaldende psykisk ageren fra Certifikatindehaver 2s side, eller at telefonsamtalen med Certifikatindehaver 2 skulle have relation til hendes psykiske ageren.

Vedrørende TBST's spørgsmål om, hvem der skrev det håndskrevne notat, der blev indsendt sammen med Certifikatindehaver 2s helbredsbevis den 12. oktober 2018 skriver Læge 10 tilknyttet Doctors.dk, at han ikke har påført dokumentet noget med håndskrift. Af AeMC/01's partshøringssvar fremgår, at det håndskrevne notat er et referat i stikordform skrevet af AeMC/01's sekretær på baggrund af lægegruppen i AeMC/01's interne drøftelser om, hvad der vil være den korrekte sagshåndtering i sagen. Der fremgår ikke af svaret, hvilke læger i AeMC/01, der var en del af disse drøftelser.

Af AeMC/01's partshøringssvar fremgår desuden, at AeMC/01 ikke bestri-der, at samtalen den 2. februar 2019 kun varede 28 sekunder, men anfører blandt andet, at *"det er alt rigeligt til at formulere et vredladent og uacceptabelt ærinde"*.

Af AeMC/01's svar på partshøringen fremgår desuden, at *"SJ huskede intet påfaldende fra en noget tidligere hos doctors foretaget undersøgelse fraset Certifikatindehaver 2s manglende betaling af regning for undersøgelsen og i stedet fremsendelse af en mail med et tilbud om i stedet at mødes på golfbanen"*. AeMC/01 henviser herved til et bilag, indeholdende en mail fra Certifikatindehaver 2 af 19. september 2016 til SJ med indholdet: *"Det tager for lang tid, hvis jeg skal have pengene refunderet selskab A [emoji]\Du får en ny kunde i min mand - han er ved at tage ppl [emojis]\Vi ses måske på golfbanen, når du får deltid [emojis]"*.

Af partshøringsskrivelsen fremgår ikke de tidligere mails i korrespondancen mellem Certifikatindehaver 2 og SJ, men taskforcens gennemgang af SJs-mails har vist, at Certifikatindehaver 2 den 19. september 2016 rettede henvendelse til SJ for at bede SJ bekræfte, at fakturaen for hendes undersøgelse blev sendt direkte til Selskab A. Dette bekræfter SJ ved mail af 19. september 2016, hvorefter Certifikatindehaver 2 sender mail af 19. september 2016, som er citeret ovenfor. Ud fra den fulde mail-korrespondance forekommer det således åbenlyst, at Certifikatindehaver 2 ikke rettede henvendelse til SJ

for at undgå at betale den pågældende regning, men alene for at få bekræftet, at regningen ville blive sendt direkte til Selskab A.

Taskforcen har fået oplyst, at der blev afholdt et nyt møde i TBST den 2. april 2019, hvor blandt andet Repræsentant for forening 2 og Certificatindehaver 2 deltog.¹⁴³ Taskforcen er ikke kommet i besiddelse af et eventuelt referat fra dette møde.

TBST suspenderer den 3. april 2019 igen Certificatindehaver 2s helbredsbevis. Forud for fremsendelsen af afgørelsen sender TBST-medarbejder 6 samme dag et udkast til Kåre Clemmesen med blandt andet TBST-medarbejder 11 og Luftfartslæge Æ cc. TBST-medarbejder 11 og Kåre Clemmesen kommer med kommentarer forud for fremsendelsen.

Styrelsens begrundelse for suspensionen er, at det på baggrund af AeMC/01's bemærkninger til oplysningerne fremkommet på mødet den 25. februar 2019 står klart, at der er en række uenigheder om de faktiske forhold i sagen. Der er derfor ikke længere alene tale om en afgørelse vedrørende Certificatindehaver 2s psykiske habitus, men også et spørgsmål om validiteten af helbredsundersøgelsen og de dertil knyttede vurderinger. På den baggrund finder styrelsen det nødvendigt, at der udføres en ny og uvil dig helbredsundersøgelse af Certificatindehaver 2. Styrelsen oplyser, at afgørelsen om suspension bortfalder uden videre, såfremt Certificatindehaver 2 efter en ny flyvelægefaglig vurdering udført af en flyvelæge, som hun ikke tidligere er undersøgt af, opfylder betingelserne for at få udstedt et helbredsbevis.

Den 5. april 2019 tilbagekalder TBST AeMC/01's certifikat. [Udeladt].

[Udeladt].

Den 25. april 2019 får Certificatindehaver 2 udstedt et helbredsbevis på baggrund af en ny helbredsundersøgelse. Helbredsbeviset indsendes til styrelsen med en grøn krydsmarkering.

Vurdering

For så vidt angår afgørelsen om suspension af 3. februar 2019 har TBST selv anerkendt, at afgørelsen dels ikke er i overensstemmelse med styrelsens egen procedure og dels indeholder retlige mangler. Taskforcen finder på den baggrund ikke anledning til at fremkomme med yderligere bemærkninger til denne afgørelse, se dog nedenfor vedrørende SJs deltagelse i sagsbehandlingen.

¹⁴³ Oplyst på møde af 14. juni 2019 mellem af Certificatindehaver 2, Repræsentant for forening 2 og taskforcen

For så vidt angår afgørelsen om suspension af 3. april 2019 begrundes TBST afgørelsen med, at der er begrundet tvivl om validiteten af helbredsundersøgelsen af Certifikatindehaver 2 og de dertil knyttede vurderinger. Afgørelsen vurderes at indeholde en fyldestgørende sagsfremstilling og begrundelse, herunder med en præcis hjemmelshenvisning til retsgrundlaget for styrelsens afgørelse. For så vidt angår forvaltningslovens partshøringskrav, modtager Certifikatindehaver 2 en partshøringskrivelse den 25. februar 2018. Den 28. februar 2018 skriver TBST-medarbejder 6 til Repræsentant for forening 2, at partshøringsfristen vil blive udskudt, til de har haft mulighed for at gennemgå sagen på baggrund af referatet fra mødet den 25. februar 2018. TBST-medarbejder 6 skriver desuden, at TBST har inviteret AeMC/01 til et møde om sagen, og at eventuelle oplysninger, der fremkommer i den forbindelse, også vil kunne påvirke fristen. TBST-medarbejder 6 skriver den 4. marts 2019 til Certifikatindehaver 2, at der ikke er nyt i forhold til fastsættelse af partshøringsfristen. Taskforcen har ikke kunnet finde en endelig partshøringsfrist eller et partshørings svar fra Certifikatindehaver 2. Certifikatindehaver 2 bliver ifølge afgørelsen ikke partshørt over AeMC/01's partshørings svar, da der ikke derved er indkommet nye oplysninger i sagen. Afgørelsen forholder sig ikke til, om Certifikatindehaver 2 i øvrigt har fået mulighed for at afgive et partshørings svar. Om end det principielt er uheldigt, at der tilsyneladende ikke bliver fastsat en partshøringsfrist, vurderes partshøringskravet umiddelbart at være opfyldt henset til mængden af korrespondance samt møderne mellem TBST og Certifikatindehaver 2 henholdsvis Repræsentant for forening 2. Det kan desuden ikke udelukkes, at Certifikatindehaver 2 i den forbindelse har givet udtryk for ikke at have yderligere bemærkninger inden partshøringsfristen. Afgørelsen vurderes på den baggrund umiddelbart at leve op til forvaltningslovens krav.

For så vidt angår behandlingen af Certifikatindehaver 2s klage over AeMC/01, herunder Certifikatindehaver 2s oplysninger om forholdene på AeMC/01, skriver TBST i styrelsens afgørelse af 27. november 2018 i Certifikatindehaver 2s klagesag, at det ligger uden for styrelsens beføjelser at foretage en vurdering af de øvrige forhold, Certifikatindehaver 2 nævner i klagen. Taskforcen finder ikke, at det er korrekt, at det ligger uden for TBST's beføjelser at foretage en vurdering af disse forhold. Det er taskforcens vurdering, at det klart ligger inden for TBST's beføjelser at foretage en vurdering af, om et AeMC ikke efterlever betingelserne for dets godkendelse, herunder at behandle henvendelser fra enhver, der måtte side inde med oplysninger om, at et AeMC ikke efterlever reglerne. Taskforcen finder endvidere, at TBST er forpligtet til at reagere, hvis styrelsen modtager oplysninger om, at et AeMC ikke efterlever reglerne. Ved TBST's afgørelse af 23. januar 2019 om ikke at genoptage behandlingen af Certifikatindehaver 2s klage, skriver TBST dog også, at når styrelsen bliver opmærksom på, at der muligvis er forhold på en klinik under styrelsens tilsynsmyndighed, der ikke er i overensstemmelse med kravene, vil styrelsen være særlig opmærksom herpå ved det løbende tilsyn. AeMC/01 bliver dog tilsyneladende aldrig bedt om at forholde sig til Certifikatindehaver 2s klagepunkter, ud over spørgsmålet om manglende foretagelse af audiogram. Det er tilsyneladende også først i slutningen af januar 2019, at Christian Thorhauge beder sine medarbejdere om at foretage en inspektion af AeMC/01. Under forudsætning af, at TBST ikke

har foretaget en vurdering af Certifikatindehaver 2s klagepunkter og fundet, at de forhold, Certifikatindehaver 2 oplyser om, ikke er i strid med reglerne, finder taskforcen, at TBST's manglende reaktion i efteråret/vinteren 2018 på Certifikatindehaver 2s klage er kritisabel. Taskforcen finder ydermere TBST's manglende reaktion på Certifikatindehaver 2s klage er kritisabel, når denne sammenholdes med de øvrige oplysninger i sagen, herunder sagsforløbet i Certifikatindehaver 2s helbredssag. Det forekommer således at være i strid med TBST's egen procedure for helbredsgodkender at udstede et helbredsbevis, hvis AeMC'et er i tvivl om, hvorvidt den pågældende certifikatindehaver lever op til betingelserne for at erhverve det pågældende helbredsbevis. I stedet forekommer sagen at skulle være blevet afgjort i samarbejde med styrelsens Medical Assessor forud udstedelsen af helbredsbeviset, jf. den dagældende procedure for AeMC (Flyvemedicinsk Center) og AME (Flyvelæge) om helbredsgodkendelse og medical certificate af 18. august 2017, pkt. 2.2.

Helbredsbeviset udstedt den 27. september 2018 bliver end ikke indsendt til styrelsen inden for den i proceduren forskrevne frist på 4 arbejdsdage, og det er således tilsyneladende først to uger efter undersøgelsen, at AeMC/01 den 12. oktober 2018 gør TBST opmærksom på AeMC/01's bekymring over Certifikatindehaver 2s adfærd. Taskforcen har ikke fundet mailkorrespondance mellem TBST og AeMC/01, hvor AeMC/01 er blevet bedt om at give en forklaring på, hvorfor AeMC/01 udsteder helbredsbeviset, hvis de er i tvivl om Certifikatindehaver 2s psykiske tilstand. Dertil kommer de øvrige forhold i sagen, herunder at helbredsbeviset forekommer at være blevet udfyldt ad flere omgange, og at det først er efter, at Certifikatindehaver 2 klager til TBST, at AeMC/01 udtrykker bekymring over Certifikatindehaver 2s psykiske tilstand. Samlet set forekommer TBST's behandling af Certifikatindehaver 2s klage således at have været meget mangelfuld.

For så vidt angår SJs rolle i forbindelse med behandlingen af sagen i TBST, finder taskforcen det yderst kritisabelt, at TBST ved mail af 8. februar 2019 oplyser Certifikatindehaver 2, at SJ hverken har været en del af behandlingen af Certifikatindehaver 2s klage over AeMC/01 eller en del af behandlingen af suspensionsafgørelsen. Som anført ovenfor er Christian Thorhauge bekendt med, at SJ var en del af beslutningen om at su spendere Certifikatindehaver 2s helbredsbevis den 4. februar 2019, hvorfor denne oplysning er usand. Taskforcen finder det desuden kritisabelt, at SJ bliver bedt om at fremkomme med navne på psykiatere, som Certifikatindehaver 2 kan anvende, selvom hun er inhabil i sagen. SJ har desuden i vidt omfang fået tilsendt dokumenterne i sagen. Det er taskforcens vurdering, at SJ ikke kan siges at have været afskåret fra at deltage i behandlingen af Certifikatindehaver 2s sag, når SJ har fået tilsendt en stor del af sagens dokumenter, og TBST ikke synes at have gjort noget videre for at sikre, at SJ ikke havde mulighed for at påvirke sagsbehandlingen.

Taskforcens undersøgelse har endvidere vist, at SJ foruden at deltage i sagsbehandlingen af Certifikatindehaver 2 i TBST også har været en del af sagsbehandlingen af Certifikatindehaver 2s sag i AeMC/01.

For så vidt angår Certifikatindehaver 2s helbredsbevis af 27. september 2018 har taskeforcens mailgennemgang som nævnt ovenfor vist, at der antageligt er foretaget en række ændringer i helbredsbeviset efter dets underskrivelse og stempling, herunder ses der blandt andet at være indført oplysninger om resultater fra en høretest og påført en kommentar om ”*påfaldende adfærd ift. us læge*”. Desuden er helbredsbeviset af 27. september 2018 påført et grønt kryds mens helbredsbeviset af 27. september 2018 er påført et rødt kryds, på trods af at den eneste helbredsundersøgelse, det i mellemtiden er foretaget, er et audiogram, som efter det oplyste ikke viste tegn på helbredsproblemer.

7.9 Yderligere sager vedrørende habilitet

7.9.1 Klage fra flyvelæge Flyvelæge Å [Udeladt]

Flyvelæge Å fremsender to klager til TBST henholdsvis den 15. december 2016 og den 16. februar 2017.

Klage af 15. december 2016

[Udeladt] Flyvelæge Å den 3. oktober 2016 certificeret som AME.

Den 6. december 2016 tilbagesender TBST-medarbejder 5 helbredscertifikaterne på 18 personer fremsendt af Flyvelæge Å, idet disse ifølge TBST-medarbejder 5 blandt andet ikke følger ”Procedure for AeMC og AMEs om helbredsgodkendelse og medical”. Returneringen af de 18 sager sker (som minimum for 16 af sagernes vedkommende) på baggrund af en gennemgang foretaget af SJ. SJ sender således en mail til TBST-medarbejder 5 den 6. november 2016, hvori hun redegør for de problemer, hun vurderer, at der er med de 16 første sager fremsendt af Flyvelæge Å. SJ skriver i mailen, at ”*Jeg [SJ] foreslår at vi ift AME konstaterer at vi nu har gennemgået de første 16 sager og må returnere disse første 16 sager af de grunde som det fremgår ud for hvert enkelt person. Som vi talte om (Ommer)! Og det haster, da certifikatindehaverne har behov for korrekte svar. Gør opmærksom på at EASA desuden finder alt skal være indsendt indenfor én uge.*”

Endvidere godkender SJ ved mail af 5. december 2016 TBST-medarbejder 5s mail til Flyvelæge Å.

Flyvelæge Å fremsender på baggrund af returingen af de 18 sager en klage den 15. december 2016. Af klagen fremgår, at Flyvelæge Å er af den opfattelse, at han udsættes for negativ særbehandling efter han er blevet selvstændig AME, da han [Udeladt] har lavet 2500 undersøgelser over 2,5 år uden kritik og efter 2 mdr. som selvstændig har fået 40 sager retur. Christian Thorhauge beder samme dag SJ forholde sig til det lægefaglige i sagen. Christian Thorhauge anfører desuden, at klagen vil blive besvaret af TBST-medarbejder 5 og Christian Thorhauge selv.

SJ sender den 17. december 2016 et svar på Flyvelæge Ås klage til Christian Thorhauge med TBST-medarbejder 5 cc. I svaret anfører SJ blandt andet, at

hun den 6. november 2016 sendte TBST-medarbejder 5 en mail indeholdende hendes lægefaglige vurdering af de første sager fremsendt af Flyvelæge Å. SJ skriver desuden, at EASA's krav til TBST utvivlsomt vil være, at Flyvelæge Å bliver suspenderet, indtil han har dokumenteret, at han behersker regelsæt og fremgangsmåder.

Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens svar på Flyvelæge Ås klage af 15. december 2016 synes umiddelbart ikke at foreligge i styrelsens journalsystem.

Klage af 16. februar 2017

Den 16. februar 2017 klager Flyvelæge Å til Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen. Flyvelæge Å anfører, at han har fået inddraget sin tilladelse til at virke som CL 1- og 3-AME. Flyvelæge Å klager i den forbindelse over styrelsens behandling af ham, herunder at han ikke har fået nogen skriftlig begrundelse for afgørelsen. Flyvelæge Å anfører desuden, at styrelsens Chief Medical Officer [SJ] har en personlig økonomisk interesse i at vanskeliggøre hans arbejde, og hun efter hans opfattelse lægger usaglige hindringer i vejen for hans arbejde.

Den 17. februar 2017 skriver TBST-medarbejder 5 til Christian Thorhauge, at han (TBST-medarbejder 5) ikke har været inddraget af SJ i inddragelsen af Flyvelæge Ås CL 1- og 3-certifikat. Christian Thorhauge svarer samme dag tilbage, at han heller ikke selv har været involveret i nogen inddragelse, og at han tror, at Flyvelæge Å misforstår situationen. Christian Thorhauge skriver, at Flyvelæge Å tidligere har lavet CL 1-undersøgelse [Udeladt], men da Flyvelæge Å ikke lever op til undervisningskravene for en CL 1-flyvelæge, har han dog ikke kunnet blive certificeret hertil som selvstændig flyvelæge, hvilket han nok har opfattet som en inddragelse.

Den 17. februar 2017 videregiver Carsten Falk Hansen klagen til Jesper Rasmussen og Christian Thorhauge og beder dem få sat 30 minutter i kalenderen den kommende uge til en drøftelse af sagen. Samme dag svarer Christian Thorhauge Carsten Falk Hansen og Jesper Rasmussen, at han har indkaldt til møde mandag den 27., og at han desuden har bedt SJ om en redegørelse.

Den 17. februar 2017 videregiver Christian Thorhauge Flyvelæge Ås klage til SJ og beder om hendes bemærkninger. Christian Thorhauge anfører, at *"Det er vigtigt, vi har så meget konkret viden, vi kan bruge, når vi besvarer klagen. Herunder dine begrundelser for, at han ikke har kunnet opnå klasse 1."* Christian Thorhauge skriver samtidig, at TBST-medarbejder 5 og Christian Thorhauge selv besvarer klagen, og at SJ således ikke skal besvare den. Afslutningsvis skriver Christian Thorhauge til SJ, at *"Du bedes også sikre (...) som jeg tidligere har bedt om, at alt lægeligt kører via Luftfartslæge Ø, så du ikke belastes yderligere"*. Sætningen forekommer påfaldende, da Christian Thorhauge tilsyneladende alene beder SJ sikre, at lægefaglige forhold vedrørende Flyvelæge Å kører igennem Luftfartslæge Ø og ikke, at SJ helt afstår fra at være en del af sagsbehandlingen vedrørende Flyvelæge Å.

SJ sender den 19. februar 2017 en mail til Christian Thorhauge og TBST-medarbejder 5, hvori hun kommenterer på Flyvelæge Ås klage af 16. februar 2017. I brevet anfører hun blandt andet, at *"jeg [SJ] har INGEN korrespondance haft med [Flyvelæge Å]"* og *"Tilsynspligten er udelukkende varetaget af Luftfartslæge Ø og TBST-medarbejder 5 siden hans autorisation sidste efterår"*.

SJs svar på Flyvelæge Ås klage viser dog samtidig, at hun har en stor grad af kendskab til tilsynet med Flyvelæge Å. Blandt andet anfører hun, at Flyvelæge Å *"ikke har tilegnet sig viden om EASA regler og procedurer (...) Ingen af de øvrige flyvelæger [Udeladt] har haft tilsvarende problemer med at omstille sig [Udeladt](...) Problemet er formentlig, at [Flyvelæge Å] ikke forstår sin opgave som AME, hverken i forhold til selskaberne, certifikatindehaverne, TBBST eller EASA regler og procedurer. Han minder ofte mere om en Company læge."* SJ kritiserer desuden, at 20-30 Selskab A-ansatte *"af uforståelige grunde"* er blevet sendt til psykiater af Flyvelæge Å. SJ giver desuden i sit svar på Flyvelæge Ås klage klart udtryk for sin holdning til, hvilke konsekvenser de anførte problemer bør have for Flyvelæge Å. Således skriver hun, at *"I de øvrige EASA-medlemslande ville sådanne AMEs suspenderes (jf. UK) eller selv måtte betale for papirtilsyn eftersom det er helt ude af takt med resten af AME-korpset."* I fremsendelsesmailen skriver hun i samme retning *"Bemærk det bliver tifold værre hvis den pågældende bliver del af det det AeMC"*.

Christian Thorhauge svarer den 20. februar 2017 på SJs redegørelse *"Meget fint. Lad os gennemgå sagen, når jeg er hjemme fra ferie i næste uge."* Christian Thorhauge forholder sig således ikke til SJs omfattende bemærkninger til Flyvelæge Ås virke som flyvelæge, men udtrykker sig derimod positivt i forhold til hendes svar.

Den 20. februar 2017 sender Jesper Rasmussen en mail til Christian Thorhauge, hvori han skriver *"Det er vist godt at du nu har entreret med en yderligere luftfartslæge til sådanne betændte sager."* Dertil svarer Christian Thorhauge samme dag således:

"Den er såmænd ikke så betændt. Denne Flyvelæge Å er desværre rystende inkompetent, og hans klage er mest et udtryk for irritation over, at han ikke får klasse 1 rettigheder før han har bevist deltagelse i et obligatorisk kursus. SJ har i øvrigt aldrig inddraget en rettighed – det er kun mig, der suspenderer i den butik, og jeg har heller ikke taget noget fra ham" Sagen er, at Flyvelæge Å fungerer på Flyvemedicinsk klinik som almindelig flyvelæge, hvor han undersøgte piloter (klasse 1), som så blev godkendt af centrets chef eller MT. Han har aldrig tidligere været selvstændig flyvelæge. Da han så bad om at blive selvstændig, fik han uden at opfylde betingelserne om de obligatoriske EASA kurser, alligevel ret til at foretage klasse 2 undersøgelser (som er af privatpiloter) på baggrund af hans "erfaring (...)" SJ er ved at skrive en redegørelse på de mange anklager i Flyvelæge Ås mail, som vi tager i næste uge".

Det skal hertil bemærkes, at TBST tilsyneladende har ført en praksis, hvorefter læger kunne blive ansat på et AeMC til at udføre flyvemedicinske undersøgelser på et højere niveau end det, den pågældende læge var autoriseret til. Der er ikke umiddelbart hjemmel i EASA-forordningerne til denne fortolkning af reglerne, jf. herom afsnit 7.11.3.

Som opfølgning på SJs redegørelse af 19. februar 2017 sender TBST-medarbejder 5 den 28. februar 2017 en mail til SJ med Christian Thorhauge cc, hvori han beder hende sende en oversigt over de faglige og uddannelsesmæssige krav, der skal være opfyldt for at blive henholdsvis CL 1- og CL 2-AME, og hvilke faglige og uddannelsesmæssige krav, der skal være opfyldt, for at bibeholde disse rettigheder. I SJs svar hertil af samme dato anfører SJ blandt andet, at hun intet har haft med autorisationen af Flyvelæge Å eller tilsynet med ham at gøre, at TBST-medarbejder 5 og Christian Thorhauge dispenserede for kravet om deltagelse i basic-kursus, da de autoriserede Flyvelæge Å, og at hun mener, at det er essentielt, at man lytter til Luftfartslæge Ø, da han er Flyvelæge Ås Medical Assessor.

Christian Thorhauge præciserer på den baggrund (også den 28. februar 2017), at de har brug for en nøjagtig hjemmel i forordningen til at bede om det konkrete kursus. SJ sender herefter en kopi af reglerne for at få udstedt et AME-bevis og anfører, at Christian Thorhauge og TBST-medarbejder 5 gav positiv særbehandling, da de dispenserede for disse krav.

Efter at have gennemgået klagen med Carsten Falk Hansen, inviterer TBST-medarbejder 5 den 27. februar 2017 Flyvelæge Å til et møde, hvor hans klagepunkter gennemgås. Mødet blev afholdt den 6. marts 2017 og af referatet den 9 marts fremgår:

”CHTH (Christian Thorhauge) redegjorde kort for sagsforløbet i TBBST. Han oplyste, at (SJ) september 2016 erklærede sig inhabil i forhold til varetagelse af hvervet med at føre tilsyn med AME (Flyvelæge Å) og MT (MT). I den forbindelse blev det besluttet, at den af TBBST ansatte AME konsulent, (Luftfartslæge Ø), fremover skal føre tilsyn med såvel SJ som Flyvelæge Å og MT. CHTH oplyste endvidere, at SJ’s habilitet i forbindelse med hendes arbejde som AME, allerede er blevet forelagt Kammeradvokaten til udtalelse, og at der på baggrund af denne udtalelse er sat nogle begrænsninger for SJ’s arbejde som AME/AeMC. CHTH fører et aktivt tilsyn med, at aftalebegrænsningerne overholdes.”

Som følge af den gode dialog går Flyvelæge Å ifølge referatet ikke videre med klagen.

Det fremgår således af referatet, at det allerede i september 2016 blev besluttet, at Luftfartslæge Ø (på dette tidspunkt AME-konsulent), fremover skulle føre tilsyn med såvel SJ, Flyvelæge Å og MT.

Det fremgår endvidere, af Christian Thorhauge førte et aktivt tilsyn med, at begrænsningerne fastsat i Kammeradvokatens udtalelse fra 2016 for SJs arbejde som AME/AeMC blev overholdt. Det skal i den forbindelse bemærkes,

at dette aktive tilsyn ikke umiddelbart foreligger dokumenteret i journalsystemet.

På baggrund af Flyvelæge Ås klage bliver Christian Thorhauge af direktionen bedt om at ændre proceduren for godkendelse af ansøgning til flyvelæge således, at når der skal meddeles et afslag på en ansøgning eller tilkobles et vilkår, skal det underskrives af kontorchefen. Christian Thorhauge meddeler TBST-medarbejder 5 og SJ dette ved mail af 27. februar 2017. Som det fremgår af afsnit 7.4.1 bliver dette dog ændret ved procedure af 4. september 2018, således af kontorchefen derefter alene skulle orienteres om beslutninger om godkendelse/ikke-godkendelse af flyvelægeansøgninger.

Vurdering

Flyvelæge Ås klage fører således både til, at Flyvelæge Å bliver inviteret til et møde i styrelsen, hvor sagen bliver drøftet, og hans klage fører til en ændring af styrelsens procedure for behandling af flyvelægeansøgninger. Det er imidlertid bemærkelsesværdigt, at Christian Thorhauge på mødet med MT anfører, at SJ i september 2016 erklærede sig inhabil i forhold til at varetage tilsynet med Flyvelæge Å, når Christian Thorhauge, som anført ovenfor, er bekendt med, at det var SJ, der stod for den lægefaglige gennemgang af minimum 16 ud af de 18 sager, Flyvelæge Å fik returneret den 6. december 2016. Som det fremgår ovenfor af afsnit 7.3.3 er SJ desuden ikke på noget tidspunkt i hendes ansættelse i TBST afskåret fra at deltage i tilsynet med Flyvelæge Å. Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen har således tilladt, at SJ har været en del af tilsynet med Flyvelæge Å men oplyst Flyvelæge Å, at dette ikke har været tilfældet. Taskforcen finder dette stærkt kritisabelt.

7.9.2 Yderligere klager fra flyvelæge MT

7.9.2.1. Klage af 9. november 2017

Den 9. november 2017 fremsender MT en klage over en række forhold vedrørende luftfartslægen SJ, herunder vedrørende hendes habilitet.¹⁴⁴ Klagen ligger tidsmæssigt før suspensionen af både MTs AME-certifikat samt AeMC/O3's AeMC-certifikat.

Både Kåre Clemmesen, Christian Thorhauge, Lars Colding Laustrop og Carsten Falk Hansen orienteres om klagen.¹⁴⁵ I forlængelse af orienteringen sender Christian Thorhauge en mail til TBST-medarbejder 1 og Kåre Clemmesen med blandt andet Lars Colding Laustrop og Carsten Falk Hansen cc,

¹⁴⁴ [Udeladt]. Selve klagen forekommer dog ikke at være blevet journaliseret på sagen. For klagen, se mail af 10. november 2017 fra Christian Thorhauge til SJ med TBST-medarbejder 1 cc, hvor Christian Thorhauge videresender klagen til SJ

¹⁴⁵ Mail af 10. november 2017 fra TBST-medarbejder 1 til blandt andet Kåre Clemmesen, Christian Thorhauge, Lars Colding Laustrop og Carsten Falk Hansen

hvor han skriver, at det er en meget alvorlig klage, MT fremfører, men at han desværre ikke ser den store substans i klagen. Christian Thorhauge skriver endvidere, at han og TBST-medarbejder 1 bør gennemse klagen grundigt sammen med Kåre Clemmesen og lave en plan for håndteringen af klagen.

TBST-medarbejder 6 varetager sagsbehandlingen af klagesagen og i den forbindelse anmoder TBST-medarbejder 6 SJ, Luftfartslæge Ø og TBST-medarbejder 5 om at svare på en lang række spørgsmål vedrørende visse faktiske forhold, der anføres i klagen.¹⁴⁶ TBST-medarbejder 6 modtager svar af varierende kvalitet, og særligt SJs svar af 7. december 2017 vurderes noget kortfattet.¹⁴⁷

I forbindelse med klagen sender SJ desuden den 13. november 2017 et notat til Christian Thorhauge med Kåre Clemmesen cc, hvor hun blandt andet anfører, at hun ikke har ført tilsyn med MTs virksomhed. SJ udtaler sig samtidig kritisk om MTs virke som AME, hvilket SJ må antages at få kendskab til gennem sit virke i TBST. SJ skriver blandt andet, at MT har en række gravevende problemsager, at han ikke er samarbejdsvillig, at han ikke synes at følge eller blot kende de almindelige regler for funktionen som AME, og at autorisationen af MT skønnes ikke at ligge inden for rammerne af EASA's nye "*recommandation*".

I SJs mail til Christian Thorhauge og Kåre Clemmesen vedhæfter SJ desuden en mail af 2. marts 2017 fra Luftfartslæge Ø til SJ, hvor Luftfartslæge Ø redegør for sit tilsyn med MT. Luftfartslæge Ø skriver blandt andet følgende: "*Ved min ansættelse [i TBST], blev det gjort klart at jeg reff. [refererer] Til SJ, så alt det indsendte er som min Konff. [konfereret] Med hende.*"

Den 1. februar 2018 besvares MTs henvendelse af Kåre Clemmesen, og i besvarelsen tilbagevises alle MTs klager eller fremstår ubesvarede. Den 19. februar 2018 sender MT sine bemærkninger til styrelsens brev af 1. februar 2018, hvoraf fremgår, at han er utilfreds med styrelsens svar på hans spørgsmål, og at han fastholder, at han anser luftfartslægen for inhabil.

¹⁴⁶ Se mail af 6. december 2017 fra TBST-medarbejder 6 til SJ med Christian Thorhauge cc, mails af 6. december 2017 klokken 14:05 og 17:56 fra TBST-medarbejder 6 til Luftfartslæge Ø med Christian Thorhauge cc og mail af 6. december 2017 fra TBST-medarbejder 6 til TBST-medarbejder 5 med Christian Thorhauge cc

¹⁴⁷ For Luftfartslæge Øs svar se mail af 23. december 2017 fra Luftfartslæge Ø til TBST-medarbejder 6 med Christian Thorhauge cc, for TBST-medarbejder 5 svar se mail af 7. december 2017 klokken 10:14 fra TBST-medarbejder 5 til TBST-medarbejder 6 med Christian Thorhauge cc, mail af 7. december 2017 klokken 10:19 fra TBST-medarbejder 5 til TBST-medarbejder 6 med Christian Thorhauge cc, mail af 7. december 2017 klokken 10:18 fra TBST-medarbejder 5 til TBST-medarbejder 6 med Christian Thorhauge cc, mail af 7. december 2017 klokken 10:25 fra TBST-medarbejder 5 til TBST-medarbejder 6 med Christian Thorhauge og Luftfartslæge Ø cc og mail af 7. december 2017 klokken 10:31 fra TBST-medarbejder 5 til TBST-medarbejder 6 med Christian Thorhauge cc. På sagen ligger desuden et notat af 29. januar 2018 udarbejdet af TBST-medarbejder 6 efter en drøftelse med SJ

Den 9. april 2018 responderer Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen på MTs bemærkninger. Svaret er sendt af TBST-medarbejder 6 med Christian Thorhauge og Kåre Clemmesen cc, og svaret er underskrevet af Kåre Clemmesen. Af svaret fremgår blandt andet følgende:

”Som beskrevet i mit brev til dig af 1. februar 2018, så har styrelsen løbende truffet en række foranstaltninger for at forhindre inhabilitet i at opstå.

Der er blandt andet tale om en begrænsning af antallet af undersøgelser, som kan udføres af luftfartslægen selv i egen virksomhed. Og der er gennemført en geografisk opdelt ansvarsfordeling af sager mellem luftfartslæge SJog den assisterende luftfartslæge Luftfartslæge Ø.

Den geografiske fordeling af sager mellem luftfartslægen og den assisterende luftfartslæge er af afgørende betydning i forhold til spørgsmålet om habilitet. Luftfartslægen har netop ikke fungeret som godkendende og tilsynsførende i forhold til flyvelæger på Sjælland, hvor hun i 2017 selv drev AeMCO1. Det betyder også, at luftfartslægen ikke har haft beføjelse til fx at indstille til godkendelse, suspension og lignende i forhold til AME’er eller AeMC’er beliggende på Sjælland.

Dermed er det styrelsens vurdering, at hun ikke har kunnet benyttet sin position som luftfartslæge til egen vinding. Vi har i den forbindelse også lagt vægt på, at luftfartslægen selv har udført færre end 200 undersøgelser på årsbasis.

Jeg finder derfor ikke grundlag for at gøre mere i denne sag, men henviser i det hele til mit svar af 1. februar 2018.”

Vurdering

Af styrelsens svar af 9. april 2018 fremgår således helt tydeligt, at luftfartslægen fra starten af 2017 ikke burde have fungeret som godkendende og tilsynsførende i forhold til flyvelæger på Sjælland, hvor hun i 2017 selv drev AeMC/01, hvilket betyder, at luftfartslægen ikke burde have haft beføjelse til f.eks. at indstille til godkendelse, suspension og lignende i forhold til AME’er eller AeMC’er beliggende på Sjælland.

Det ovenfor nævnte udmelding er således i direkte modstrid med praksis, når der f.eks. ses på de tilsyn af både MTs som AME og af hans klinik AeMC/03, som SJs efterfølgende sagsbehandling i forbindelse med suspensionen af MTs AME-certifikat og AeMC/03, jf. afsnit 7.6.4 og 7.6.5.

Det er desuden meget vanskeligt at forene Kåre Clemmesens svar af 9. april 2018 med indholdet af den mail, SJ sender til Christian Thorhauge og Kåre Clemmesen den 13. november 2017, hvoraf det, som nævnt ovenfor, kan læses, at Luftfartslæge Ø er af den opfattelse, at han refererer til SJ, og hvor SJ desuden fremsætter en række kritikpunkter vedrørende MTs virke som

AME, hvilket nødvendigvis forudsætter, at SJ som minimum er orienteret om Luftfartslæge Øs behandling af sager vedrørende MT. SJ er antageligt ikke afskåret fra at udøve indflydelse på tilsynet med MT ved at Luftfartslæge Ø formelt set har varetaget tilsynet med de sjællandske flyvelæger, når SJ umiddelbart mere eller mindre officielt har fungeret som Luftfartslæge Øs chef, og når som anført af Luftfartslæge Ø *"alt det indsendte (...) som min [er] Konff. [konfereret] Med hende"*.

7.9.2.2 Klage af 7. februar 2019

Den 7. februar 2019 fremsender MT en klage til Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, Att.: Carsten Falk Hansen og Kåre Clemmesen.¹⁴⁸

I klagen indgår blandt andet flere af de forhold, som er indgået i forbindelse med suspensionen af hans AME-bevis og suspensionen af AeMC/03's AeMC-bevis. Endvidere anmoder han om aktindsigt i EASA's tilsynsrapport fra tilsynet den 12. september 2018, som blandt andet blev udført på AeMC/03.

Herudover gør MT styrelsen opmærksom på, at han er i besiddelse af helbredsbeviser og undersøgelsesskemaer, som han har fået forevist ved fornyelser af personer, som sidst er kontrolleret hos SJ, og at en del af disse er stemplet og underskrevet i modstrid med EASA's forordninger og TBST's retningslinjer. [Udeladt].

Aktindsigtsanmodningen om udlevering af EASA's tilsynsrapport med TBST afgøres den 27. februar 2019 med et afslag, da EASA ikke ønsker at rapporten udleveres, før den er afsluttet.

Styrelsen anfører, at EASA's besøg på AeMC/03 var et led i EASA's tilsyn med styrelsen, og at EASA således ikke fører direkte tilsyn med hverken AME'er eller AeMC'er i medlemsstaterne. Dette tilsyn føres udelukkende af de kompetente myndigheder.

Kåre Clemmesen godkender svaret på aktindsigtsanmodningen den 26. februar 2019, og Carsten Falk Hansen orienteres om afgørelsen den 27. februar 2019.

Den 4. marts 2019 besvares selve klagesagen af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen med Kåre Clemmesen som afsender. De væsentligste udsnit refereres og kommenteres nedenfor.

For så vidt angår farvesansudstyr anfører styrelsen følgende:

"Ved TBST's tiltrædelse og løbende kontrol, kontrolleres, at der er de nødvendige aftaler eller det nødvendige udstyr til brug for driften af et AeMC."

¹⁴⁸ [Udeladt]

Det var ikke sket i forbindelse med tiltrædelseskontrollen for så vidt angår AeMCO3, men blev konstateret i forbindelse med EASA's tilsyn med TBST. Styrelsen har for god ordens skyld efterfølgende fået bekræftelse fra de øvrige AeMC'er på, at der hos disse er indgået sådanne aftaler om brug af det relevante udstyr.

Det er således ikke styrelsens vurdering, at der er sket negativ forskelsbehandling ved, som en del af afgørelsen om suspension af AeMC'et, at lægge vægt på, at der ikke forefandtes det nødvendige udstyr, herunder eventuelt i form af aftaler."

For så vidt angår klagen om 3 lægers, herunder SJs, deltagelse i tilsynet med MT som flyvelæge, angiver styrelsen følgende:

"Styrelsen har beføjelse til at tilrettelægge sine tilsyn på en måde, så nye ansatte for eksempel kan læres op. Der har netop været ændringer i lægesektionen, der har forudsat sådanne oplæringsperioder for nyansatte læger. I den forbindelse har der været, og det må fremover ligeledes forventes, at der vil deltage mere end én kontrollant ved et tilsyn. Dette er en garanti for såvel den, der føres tilsyn med, som for styrelsen af, at tilsynet udføres i overensstemmelse med reglerne.

Dette forhold anser styrelsen således ikke som udtryk for, at du har været udsat for negativ særbehandling, men alene at styrelsen kan tilrettelægge tilsynsbesøgene med en bemanning, der både sikrer stabilitet og udvikling af kompetencer.

Derudover anfører du, at alle kontrollanterne er konkurrenter til dig [Udeladt]. Det formodes, at du her tænker på SJ (som ejer af virksomheden Doctors.dk, men uden indflydelse på den daglige drift). Dette er en model, som du i forbindelse med tidligere klager er gjort bekendt med, er godkendt af Kammeradvokaten under forudsætning af, at SJ alene fører tilsyn med AME/AeMC'er i Jylland og på Fyn) og Luftfartslæge Æ (som kortvarigt var tilknyttet Doctors.dk, dog ikke siden 1. oktober 2018, hvor Luftfartslæge Æ blev ansat på luftfartsområdet i TBST).

Det bemærkes i den forbindelse, at SJ alene deltog på tilsynet i funktion af supervisor, da Luftfartslæge Æ på daværende tidspunkt var under oplæring som Medical Assessor. Luftfartslæge Æ havde på tidspunktet for tilsynet ingen ansættelsesmæssig tilknytning til Doctors.dk, jf. ovenfor, og var således ikke en konkurrent [Udeladt].

Såvel Luftfartslæge Æ og Luftfartslæge Ø, der begge deltog som TBST kontrollanter, virker som AME i Jylland. Det er imidlertid styrelsens vurdering, at de geografiske afstande mellem klinikker på Sjælland og i Jylland bevirker, at der reelt ikke er et konkurrenceforhold."

Vurdering

[Udeladt].

Det er desuden bemærkelsesværdigt, at styrelsen tydeliggør, at EASA's besøg på AeMC/O3 var led i EASA's tilsyn med TBST, og at EASA således ikke fører direkte tilsyn med hverken AME'er eller AeMC'er i medlemsstaterne, når netop EASA's tilsyn lå til grund for suspensionen af AeMC/O3, jf. afsnit 7.6.5. Det er problematisk, at MT nægtes aktindsigt i en tilsynsrapport med hans egen klinik, fordi denne stammer fra et EASA tilsyn. Der foreligger derfor reelt ingen skriftlig dokumentation fra tilsynet med MTs klinik, da EASA-tilsynet, hvilket således også må gælde EASA's tilsynsrapport, efter styrelsens eget udsagn ikke vedrører MT.

Det er endvidere bemærkelsesværdigt, at styrelsen angiver, at styrelsen for en god ordens skyld efterfølgende har fået bekræftelse fra de øvrige AeMC'er på, at der hos disse er indgået sådanne aftaler om brug af det relevante udstyr, når der først den 22. februar 2019 fremsendes en skriftlig samarbejdsaftale fra AeMC/O1 med "Samarbejdspartner til Doctors.dk", se afsnit 7.7.

Det er endvidere bemærkelsesværdigt, at styrelsen anså det for nødvendigt, at SJ skulle deltage i tilsynet som supervisor for Luftfartslæge Æ, når også Luftfartslæge Ø deltog. Man må antage, at han trods alt har en vis erfaring med at udføre tilsynsbesøg, da han ifølge styrelsens oplysninger om organisering af lægerne har ført tilsyn fra starten af 2017. Der burde således ikke være et behov for, at også SJ deltog.

Det er således kritisabelt, at SJ deltog i tilsynet, og som også behandlet ovenfor i afsnit 7.6.5 en juridisk mangel for så vidt angår det sagsforberedende arbejde til afgørelsen om suspension.

7.9.3 Klage fra pilot Certifikatindehaver 1

Nedenfor gennemgås først Certifikatindehaver 1s og SJs gensidige forklaringer i pilot Certifikatindehaver 1s klagesag og dernæst de yderligere oplysninger, der er fremkommet på baggrund taskforcens gennemgang af TBST's journalsystem og taskforcens mailgennemgang.

Certifikatindehaver 1s og SJs forklaringer

Certifikatindehaver 1 klager den 13. november 2018 til Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen over SJ. Af klagen fremgår det, at han den 18. september 2018 henvendte sig til SJ, da han [Udeladt]. Certifikatindehaver 1 oplyste telefonisk SJ, at han ikke havde nogen dansk flyvelæge, hvorefter SJ ifølge Certifikatindehaver 1 henviste ham til at tage kontakt til Doctors.dk og "Samarbejdspartner til Doctors.dk".

Certifikatindehaver 1 går herefter til undersøgelse hos "Samarbejdspartner til Doctors.dk", som sender ham på hospitalet. Efter at være udskrevet fra hospitalet kontakter han SJ, som ifølge Certifikatindehaver 1 oplyser ham på en meget brysk måde, at han skulle have været på Doctors.dk før "Samarbejdspartner til Doctors.dk". Certifikatindehaver 1 er herefter til konsultation hos Doctors.dk, hvor hans helbredsbevis inddrages.

Efter ca. to uger får han en udredning fra hospitalet, som han sender til Doctors.dk med ønske om at få bekræftet modtagelsen. Certifikatindehaver 1 modtager ikke nogen bekræftelse og tager efter ca. fem dage kontakt til SJ for at høre, om hun har noget med Doctors.dk at gøre, hvilket hun benægter. Certifikatindehaver 1 oplyser, at SJ var meget aggressiv over for ham, og at hun blandt andet gentagne gange spørger ham *"hvad er det, du vil"* og anfører, at han ikke har fulgt procedurerne ved at kontakte "Samarbejdspartner til Doctors.dk" før Doctors.dk.

Ifølge Certifikatindehaver 1 kontakter SJ ham kort efter og beklager mange gange, at deres samtale var kørt helt af sporet. Hun oplyser, at Doctors.dk har fundet hans mail i deres spam-postkasse, og at SJ vil tage sig af sagen og kontakte ham inden for få dage. Herefter følger drøftelser mellem Certifikatindehaver 1 og SJ henholdsvis Luftfartslæge Æ, som fører til, at Certifikatindehaver 1 får udarbejdet en speciallægeerklæring, som han sender til Doctors.dk.

Certifikatindehaver 1 anmoder igen om at få en bekræftelse på, at mailen er modtaget, hvilket han ikke får noget svar på. Efter 3-4 dage ringer han op til Doctors.dk, hvor SJ besvarer opkaldet uden at præsentere sig. Da SJ bliver klar over, hvem hun taler med, begynder hun ifølge Certifikatindehaver 1 igen på *"hvad er det egentlig, du vil"*. Enden på samtalen bliver, at SJ foreslår Certifikatindehaver 1 at indsende speciallægeerklæringen til Luftfartslæge Æ, hvilket han herefter gør.

Kort efter skriver Luftfartslæge Æ til Certifikatindehaver 1, at *"man"* har talt om det i TBST og har fundet, at proceduren ikke er fulgt, hvorfor Certifikatindehaver 1 skal igennem en ny flyvelæge, som herefter tager kontakt til TBST. Certifikatindehaver 1 oplyser, at han tolker *"man"* som SJ og Luftfartslæge Æ.

Certifikatindehaver 1 skriver, at han finder det yderst kritisabelt, at SJ på en og samme tid repræsenterer Doctors.dk og TBST. Certifikatindehaver 1 kritiserer, at SJ henviser ham til at tage kontakt til Doctors.dk i stedet for at oplyse, at han skal kontakte en flyvelæge efter eget valg. Certifikatindehaver 1 anfører desuden, at når man taler med SJ, er hun ikke selv bevidst om, hvorvidt hun har TBST- eller Doctors.dk-hatten på. Certifikatindehaver 1 anfører desuden, at SJ til tider har talt utroligt grimt til ham.

Den 18. november 2018 videresender Christian Thorhauge klagen fra Certifikatindehaver 1 til SJ og beder hende kommentere på den.

SJ sender den 14. december 2018 hendes bemærkninger til klagen til Christian Thorhauge. Af SJs svar fremgår det, at hun ikke kan genkende det sagsforløb, som Certifikatindehaver 1 beskriver. SJ oplyser, at Certifikatindehaver 1 kontakter hende fra [Udeladt] og oplyser, [Udeladt]. SJ oplyser ham, at han er grounded, og at han skal søge læge eller [Udeladt] sygehus omgående. Certifikatindehaver 1 oplyser, at han ikke har tillid til lægerne i [Udeladt], og at han vil til Danmark først. SJ oplyser ham, at han under ingen omstændigheder må flyve retur til Danmark. SJ oplyser desuden, at hun

henviste Certifikatindehaver 1 til, at han via TBST's hjemmeside kunne finde en flyvelæge, der kunne henvise ham til omgående behandling [Udeladt].

SJ oplyser, at hun efterfølgende har fået oplyst, at Certifikatindehaver 1 har søgt behandling hos "Samarbejdspartner til Doctors.dk", hvilket de ikke var glade for, da de ikke har en akutlægefunktion. SJ anfører, at hun i TBST efterfølgende kan konstatere, at Certifikatindehaver 1 er blevet behandlet [Udeladt]. Ifølge SJ kontakter Certifikatindehaver 1 herefter SJ imens hun sidder i møde med Luftfartslæge Æ. Under samtalen slår SJ Certifikatindehaver 1s cpr-nummer op og konstaterer, at hans helbredsbevis tilsyneladende udløb i juni 2018, hvilket hun er meget chokeret over. SJ giver røret til Luftfartslæge Æ, da han er Medical Assessor for Sjælland. Hun overhører, at Luftfartslæge Æ anmoder Certifikatindehaver 1 om at indhente en speciallægeerklæring.

SJ anfører, at hun er uforstående over for Certifikatindehaver 1s oplysning om, at han kontaktede hende fra København, da den første samtale hovedsageligt omhandlede, at han befandt sig i [Udeladt]. SJ anfører desuden, at hun på intet tidspunkt har henvist Certifikatindehaver 1 til Doctors.dk. SJ anfører, at da hun intet har med driften af Doctors.dk at gøre, kan hun ikke kommentere på de dele af klagen, der omhandler Doctors.dk.

SJ anfører desuden, at hun ikke kan genkende Certifikatindehaver 1s bemærkninger om hendes påståede uhøflighed.

Den 19. december 2018 fremsender Certifikatindehaver 1 hans bemærkninger til SJs svar. Certifikatindehaver 1 anfører, at det ikke er korrekt, at han kontaktede SJ fra [Udeladt]. Certifikatindehaver 1 befandt sig i Danmark, hvilket han oplyser, at han gjorde SJ opmærksom på ved en af deres samtaler. [Udeladt]. SJ anbefalede ham ikke, at han skulle tage kontakt til [Udeladt] læge/sygehus, fordi han havde oplyst hende, at han befandt sig i Danmark. Certifikatindehaver 1 anfører, at det heller ikke er korrekt, at SJ skulle have oplyst ham, at han kunne finde en flyvelæge på TBST's hjemmeside. Certifikatindehaver 1 anfører som i hans tidligere mail, at SJ fortalte ham, at han skulle kontakte Doctors.dk og "Samarbejdspartner til Doctors.dk".

Certifikatindehaver 1 anfører desuden, at han finder det underligt, at SJ efterfølgende i TBST's system konkluderer, at han er blevet behandlet [Udeladt], da han ikke på det tidspunkt havde givet TBST de oplysninger. Informationerne blev i stedet omgående sendt til Doctors.dk.

Med hensyn til SJs bemærkning om, at Certifikatindehaver 1 tilsyneladende ikke var i besiddelse af et gyldigt helbredsbevis, anfører Certifikatindehaver 1, at han fik fornyet sit helbredsbevis den 28. maj 2018, hvilket blev fremsendt til TBST den 6. juni 2018.

Certifikatindehaver 1 fastholder, at SJ har opført sig uhøfligt over for ham. Certifikatindehaver 1 fastholder desuden, at SJ skulle have henvist ham til Doctors.dk, og han anfører, at SJ gav ham telefonnummeret på Doctors.dk. Da han ringede op til Doctors.dk blev opkaldet ifølge Certifikatindehaver 1

besvaret af SJ, hvilket hun undskyldte med, at hun var kommet til at give ham hendes private nummer i stedet for nummeret til Doctors.dk. Certificatindehaver 1 anfører, at det er tydeligt, at SJ ikke har styr på, hvilket kasket hun har på i dagligdagen, og at hun misbruger sin position i TBST til at kapre kunder til Doctors.dk.

Certifikatindehaver 1 anfører desuden, at den Assessment Decision, Doctors.dk udarbejdede den 25. september 2018 vedrørende Certificatindehaver 1, blev underskrevet af en læge på vegne af Luftfartslæge Æ. Certificatindehaver 1 anfører hertil, at det er tankevækkende, at to af TBST's læger er beskæftiget hos Doctors.dk.

Christian Thorhauge videregiver den 20. december 2018 klagen til SJ og beder hende kommentere på den.

SJ sender den 7. januar 2019 sit svar på Certificatindehaver 1s mail af 19. december 2018 til Christian Thorhauge. Christian Thorhauge videregiver samme dag svaret til TBST-medarbejder 1 og Kåre Clemmesen. Af SJs svar fremgår det, at hun fortsat ikke kan genkende sagsforløbet som beskrevet af Certificatindehaver 1. SJ fastholder, at hun ikke har henvist ham til Doctors.dk. SJ anfører desuden, at lægesektionen i TBST på baggrund af Certificatindehaver 1s mails har gennemgået hans helbredssag, og at TBST fortsat ikke kan finde et gyldigt helbredsbevis i deres system. [Udeladt].

Den 6. februar 2019 besvarer TBST Certificatindehaver 1s klage. Af svaret fremgår det, at TBST må konstatere, at der er uenighed om de faktiske forhold i sagen, herunder hvor Certificatindehaver 1 befandt sig under samtalen, og hvad der blev sagt. Det fremgår af svaret, at styrelsen på trods af, at de ikke kan verificere handlingsforløbet, har indskærpet over for SJ, at der under ingen omstændigheder må henvises til specifikke flyvelæger eller flyvelægeklinikker, men at der skal henvises til flyvelægelisten på TBST's hjemmeside, hvis certificatindehaverens hidtidige flyvelæge ikke kan benyttes. TBST har desuden indskærpet, at såvel mundtlig som skriftlig dialog skal ske på en ordentlig måde og i overensstemmelse med god forvaltningsskik. Idet der er uenighed om det faktiske forløb, finder TBST ikke, at der er grundlag for at foretage yderligere foranstaltninger.

Den 7. februar 2019 skriver Certificatindehaver 1 til Christian Thorhauge, at han med beklagelse konstaterer, at Christian Thorhauge i sin skrivelse af 6. februar 2019 undlader at komme ind til sagens kerne, hvilket ifølge Certificatindehaver 1 er, hvorvidt SJ er ejer af Doctors.dk eller ej. Certificatindehaver 1 anmoder desuden om et møde i TBST med SJ, Kåre Clemmesen og evt. Christian Thorhauge, hvor han vil fremlægge sine påstande. Certificatindehaver 1 anmoder desuden om aktindsigt i sin sag.

Der er efterfølgende drøftelser om afholdelse af et møde. Det bliver dog ikke til noget, da TBST ikke ønsker, at SJ deltager i mødet, og Certifikatindehaver 1 ikke ønsker et møde uden deltagelse af SJ.¹⁴⁹

Sagsforløbet i Certifikatindehaver 1s helbredssag på baggrund af taskforcens gennemgang af TBST's journalsystem og mailgennemgang

Som nævnt i afsnit 7.1.1 har taskforcens gennemgang af SJs TBST-mailboks vist, at SJ i sin TBST-mailboks modtog en betydelig mængde mails, som fremstår som værende sendt til domæner tilknyttet SJs private klinik Doctors.dk.

Den 17. september 2018 skriver Certifikatindehaver 1 til Doctors.dk-relateret mail, at han efter samtale med SJ skal udbede sig telefonnummeret til brug [Udeladt]. Den 30. september 2018 svarer SJ via en Doctors.dk-relateret mail på Certifikatindehaver 1s mail af 17. september 2018. SJ beder om at få oplyst status.

Den 29. september 2018 indsendes en Assessment Decision på Certifikatindehaver 1 til TBST. Dokumentet er stemplet med Luftfartslæge Æ stempel (om end det er noget utydeligt), og ud for Luftfartslæge Æ' navn er skrevet et "f." (for).

Person C tilknyttet Doctors.dk sender den 3. oktober 2018 AeMC/01's Assessment Decision på Certifikatindehaver 1 til SJs Doctors.dk-mail sammen med en række andre helbredssager. Den 4. oktober 2018 sender Certifikatindehaver 1 en mail til en Doctors.dk-relateret mail indeholdende [Udeladt]. Certifikatindehaver 1 beder om at få bekræftet modtagelsen af mailen. Den 11. oktober 2018 sender en Doctors.dk-relateret mail (som ifølge mailen er SJs mail) dokumentet [Udeladt] til Person C tilknyttet Doctors.dk. Den 5. november 2018 sender Certifikatindehaver 1 en speciallægeerklæring [Udeladt] til en Doctors.dk-relateret mail. Certifikatindehaver 1 beder om at få bekræftet modtagelsen af mailen. Den 8. november 2018 sender Certifikatindehaver 1 speciallægeerklæringen til Luftfartslæge Æ. Certifikatindehaver 1 oplyser Luftfartslæge Æ, at han den 5. november 2018 fremsendte specialerklæringen til Doctors.dk, og at den nu fremsendes til Luftfartslæge Æ efter opfordring fra SJ, som han har talt telefonisk med samme dag. Luftfartslæge Æ skriver den 9. november 2018 til Certifikatindehaver 1, at de har talt om det i TBST, og at al kommunikation med TBST om helbred og luftfart skal ske gennem en flyvelæge. Luftfartslæge Æ beder på den baggrund Certifikatindehaver 1 kontakte en flyvelæge, der kan styre hans sag. Luftfartslæge Æ oplyser, at det enten kan være AeMC/01 eller en anden flyvelæge. Den 18. november 2018 videresender Luftfartslæge Æ korrespondancen til SJ.

¹⁴⁹ Se mailtråd af 13.-22. februar 2019 mellem Certifikatindehaver 1 og Kåre Clemmesen. For så vidt angår de interne drøftelser om, hvorvidt SJ skal deltage i mødet se mailtråd af 13. februar 2019

Den 19. september 2018 sender en medarbejder fra "Samarbejdspartner til Doctors.dk" en journal på Certifikatindehaver 1 til en Doctors.dk-relateret mail (som ifølge mailen er knyttet til SJ), som samme dag videresender journalen til Person C tilknyttet Doctors.dk. Mailen fra medarbejderen fra "Samarbejdspartner til Doctors.dk" er stilet til SJ. Den 20. november 2018 sender medarbejder fra "Samarbejdspartner til Doctors.dk" desuden journalen på Certifikatindehaver 1 direkte til Person C tilknyttet Doctors.dks mail. Denne mail er stilet til både SJ og Person C tilknyttet Doctors.dk.

Certifikatindehaver 1s første mail af 13. november 2018, hvor han klager over SJ, bliver videresendt af TBST-medarbejder 1 den 14. november 2018 til Christian Thorhauge med blandt andet Kåre Clemmesen og Lars Colding Lastrup cc med en bemærkning om, at *"Det lyder skævt at SJ efter det oplyste henviser klageren til Doctors.dk."* Lars Colding Lastrup skriver den 14. november 2018 til TBST-medarbejder 1 og Christian Thorhauge med blandt andet Kåre Clemmesen cc, at *"hvis det, han beskriver, er korrekt, er den da helt gal!"*. Christian Thorhauge skriver den 14. november 2018 til Lars Colding Lastrup og Kåre Clemmesen *"[Udeladt] vi bliver nød til lige at se på hvem den ny flyvelæge er. Er det MT, kan det være en del af et spin rettet mod SJ. [Udeladt].!"*

Den 18. november 2018 videresender Christian Thorhauge klagen fra Certifikatindehaver 1 til SJ og beder hende kommentere på den. Senere samme dag sender SJ en mail til Luftfartslæge Ø om Certifikatindehaver 1, hvor hun blandt andet anfører, at det seneste helbredsbevis TBST har på ham udløb i 2018. Hun spørger på den baggrund, hvordan han så kan være fløjet til [Udeladt]. SJ skriver endvidere, at hun grounded ham i [Udeladt], og hun spørger, om han da mon har fløjet uden helbredsbevis. Luftfartslæge Ø svarer den 22. november 2018 tilbage, at han ser på det, men at han skal have et "ok" fra TBST-medarbejder 6 til at lave opslag, når Certifikatindehaver 1s helbredsbevis ikke længere er gyldigt. Luftfartslæge Ø tilføjer, at han fornemmer en problemsag, så alt skal løbe efter bogen. TBST-medarbejder 12 sender den 22. november 2018 en mail til SJ, hvori hun oplyser, at Certifikatindehaver 1s helbredsbevis ifølge TBST's system udløb den 20. juni 2018.

På baggrund af Certifikatindehaver 1s mail af 19. december 2018 skriver TBST-medarbejder 1 den 20. december 2018, at det er meget alvorlige anklager, Certifikatindehaver 1 kommer med, og at de lyder til at være meget velunderbyggede. Den 20. december 2018 er der en mailudveksling mellem TBST-medarbejder 1 og Christian Thorhauge med TBST-medarbejder 6, Kåre Clemmesen og Lars Colding Lastrup cc, hvor det bliver nævnt, at sagens konsekvenser for SJ skal drøftes.

Den 20. december 2018 beder TBST-medarbejder 1 Christian Thorhauge tjekke, om det er korrekt, at Luftfartslæge Æ også arbejder hos Doctors.dk, og at han har underskrevet den indsendte Assessment Decision. Christian Thorhauge svarer samme dag, at Luftfartslæge Æ har stået på listen over læger hos Doctors.dk, men at han er blevet fjernet. TBST-medarbejder 1 svarer tilbage, om det ikke er Luftfartslæge Æ, der skal kontrollere Doctors.dk,

og hun spørger igen, om det ikke skal tjekkes, om det er korrekt, at Certifikatindehaver 1s Assessment Decision er underskrevet på vegne af Luftfartslæge Æ. Christian Thorhauge svarer, at det er Luftfartslæge Ø, der fører tilsyn med Doctors.dk, og at når Luftfartslæge Æ bliver godkendt som Medical Assessor, vil det være et halvt år siden, at han har haft noget med Doctors.dk at gøre.

SJ videresender den 21. december 2018 Certifikatindehaver 1s mail af 19. december 2018 til Person B tilknyttet Doctors.dk med beskeden *"Til info. Advokat 1?"*. Person B tilknyttet Doctors.dk svarer den 21. december 2018 tilbage *"Noter detaljerne ned så vi kan udarbejde et præcist svar"*. SJ videresender Certifikatindehaver 1s mail af 19. december 2018 til Person C tilknyttet Doctors.dk den 4. januar 2019. Få minutter senere sender SJ en mail til Person C tilknyttet Doctors.dk indeholdende et svar på klagen fra Certifikatindehaver 1 med emnefeltet *"xx svar"*. Idet SJ som nævnt videresender Certifikatindehaver 1s klage til Person B tilknyttet Doctors.dk den 21. december 2018, og SJ desuden den 6. januar 2019 sender et udkast til svar på Certifikatindehaver 1s klage til Person B tilknyttet Doctors.dk, kan "xx" antages at stå for Person B tilknyttet Doctors.dk. Er dette korrekt, forekommer Person B tilknyttet Doctors.dk umiddelbart at have været inddraget i udarbejdelsen af svaret på Certifikatindehaver 1s klage. Svarudkastet forholder sig ikke alene til anklagerne mod SJ men indeholder også den ovenfor nævnte oplysning om, at Certifikatindehaver 1s helbredsbevis ifølge styrelsens journalsystem udløb i juni 2018. En oplysning som SJ har haft adgang til gennem sit virke i TBST.

SJ sender den 7. januar 2019 Certifikatindehaver 1s Assessment Decision fra AeMC/01 og Certifikatindehaver 1s helbredsbevis fra Flyvelæge X til sig selv.

[Udeladt].

Den 18. februar 2019 accepterer SJ en invitation fra TBST-medarbejder 6 til et møde *"vedr. Certifikatindehaver 2 og evt. Certifikatindehaver 1"*. En mailtråd af 19. februar 2019 mellem TBST-medarbejder 6, Kåre Clemmesen og SJ indikerer, at besvarelsen af Certifikatindehaver 1s aktindsigtsanmodning blev drøftet på mødet. TBST-medarbejder 6 sender således den 19. februar 2019 et udkast til afgørelse om aktindsigt til Kåre Clemmesen og anfører, at den er udformet som aftalt på mødet den forgående dag. TBST-medarbejder 6 videresender denne mail til SJ, som samme dag sender en mail indeholdende en tilføjelse til brevet, som hun mener, at de havde aftalt.

Vurdering

Hvorvidt SJ har talt i telefon med Certifikatindehaver 1 i forbindelse med sit arbejde i AeMC/01 er ikke muligt for taskforcen at afdække. Gennemgangen af SJs TBST-mail har imidlertid vist, at SJ antageligt arbejdede på AeMC/01 i 2018, og at hun formentlig i et for taskforcen uvist omfang har været i tele-

fonisk kontakt med AeMC/01's kunder, se afsnit 7.2.2. SJ har desuden modtaget de mails, som Certifikatindehaver 1 har sendt til Doctors.dk-domæner, i hendes TBST-mail, og SJ har tilsyneladende også svaret på enkelte af dem.

De forhold, som Certifikatindehaver 1 retter kritik mod i sin klage, er forholdsvis vanskelige at bevise. Således vil indholdet af en telefonsamtale i sagens natur være påstand mod påstand. I lyset af de omfattende klager over SJs habilitet, er det dog bemærkelsesværdigt, at TBST tilsyneladende ikke har fundet, at der på baggrund af klagen var grundlag for at undersøge hendes tilknytning til AeMC/01 nærmere.

Det er desuden bemærkelsesværdigt, at SJ i sit svar 7. januar 2019 åbenlyst har gennemgået de oplysninger om Certifikatindehaver 1, der forelå i TBST's journalsystem. SJ anfører i svaret, at denne gennemgang er foretaget på baggrund af Certifikatindehaver 1s mails til TBST, og at det er *"lægesektionen"*, der har gennemgået hans sag. Taskforcen finder dels dette problematisk, fordi der er tale om et brud på den geografiske opdeling henset til, at Certifikatindehaver 1 efter det oplyste har fået foretaget helbredsundersøgelser hos Flyvelæge X, MT og AeMC/01, som alle befinder sig på Sjælland, og som for AeMC/01's vedkommende er ejet af SJ. Taskforcen finder endvidere, at det er kritisabelt, at TBST tilsyneladende har accepteret, at SJ har anvendt sin stilling i TBST til at gennemgå helbredssagen på en person, som har klaget over hende. Det forekommer ikke umiddelbart at være nogen begrundelse for, at gennemgangen af Certifikatindehaver 1s helbredssag – i det omfang, der har været behov for at gennemgå denne – ikke kunne være foretaget uden SJ.

Christian Thorhauges bemærkning i mail 14. november 2018 om, at såfremt Certifikatindehaver 1s nye flyvelæge er MT, kan der være tale om et spin rettet mod SJ, indikerer desuden, at Christian Thorhauge ikke har taget MTs klager, jf. blandt andet afsnit 7.9.2, over SJ fuldt ud seriøst. Hvorvidt det reelt har haft betydning for behandlingen af Certifikatindehaver 1s klagesag, at hans nye flyvelæge viste sig at være MT, er uvist.

Det er desuden påfaldende, at TBST tilsyneladende har ladet SJ være en del af behandlingen af den aktindsigtsanmodning, som Certifikatindehaver 1 fremsætter i forbindelse i forbindelse med hans klagesag.

Det er endvidere påfaldende, at Christian Thorhauge ikke har fundet anledning til at undersøge, hvorvidt det er Luftfartslæge Æ, der har foretaget helbredsundersøgelsen af Certifikatindehaver 1, når det er Luftfartslæge Æ' stempel, der er brugt på helbredsbeviset, selvom Luftfartslæge Æ har været en del af behandlingen af Certifikatindehaver 1s helbredssag i TBST.

7.9.4 Mailtråd fra marts 2018 mellem en række flyvelæger

Ved mail af 5. februar 2018 fremsender SJ oplysninger om et forstående FLYMED 1-kursus til deltagerne og underviserne, se afsnit 7.4.5. Denne mail bliver den 16. marts 2017 videresendt til en række flyvelæger af Luftfarts-

læge Ø. Mailen fører til en længere mailkorrespondance blandt flyvelægerne, hvor der bliver rettet kritik mod luftfartslægen. Blandt andet bliver det, som beskrevet i afsnit 7.4.5, kritiseret, at FLYMED-kurset ikke er blevet meldt ud til alle flyvelæger forud for afholdelsen af første del af kurset. Desuden kritiserer flyvelæge Flyvelæge X, at han ikke blev CL 1-autoriseret efter hans [Udeladt] fødselsdag, se herom afsnit 7.5. Endvidere bliver SJs ejerskab af AeMC/01 drøftet. Luftfartslæge Ø skriver således den 17. marts 2018 til en række flyvelæger, med Christian Thorhauge cc, at SJ har afviklet sit AeMC, og at hun dermed har været helt ude af AeMC/01 i flere måneder. Dertil svarer Flyvelæge J samme dag ved blandt andet at fremsendelse af oplysninger fra CVR-registeret, hvoraf det fremgår, at SJ er ejer af AeMC/01 og den eneste tegningsberettigede direktør i selvselskabet.

Den 18. marts 2018 skriver Luftfartslæge Ø til flyvelægerne med Christian Thorhauge cc, at uanset hvad der står i virksomhedsregisteret, har SJ over for Luftfartslæge Ø selv og SJs kontorchef (Christian Thorhauge) tilkendegivet, at hun ikke er chef for AeMC/01, og at der er andre, der har ledelsen i AeMC'et. Ifølge Luftfartslæge Ø er det derfor et mellemværende mellem kontorchef Christian Thorhauge og SJ og ingen andre. Luftfartslæge Ø skriver endvidere, at spørgsmålet om SJs tilladelse til at foretage flyvemedicinske undersøgelser for længe siden er afklaret med Kammeradvokaten, og at dette ligeledes er et anliggende mellem styrelsen og SJ og ingen andre.

Som svar på Luftfartslæge Øs mail skriver Luftfartslæge Æ samme dag til flyvelægerne med Christian Thorhauge cc, at tonen er blevet helt urimelig, og da forholdene vedrørende SJ er *"helt klappet af med kammeradvokaten"*, er de som medlemmer af et retssamfund nødt til at acceptere, at tingene er i orden. Luftfartslæge Æ tilføjer, at han ikke forstår de personlige angreb.

Christian Thorhauge skriver den 19. marts 2018 til flyvelægerne, som svar på Flyvelæge Js mail af 17. marts 2018, at Christian Thorhauge i de seneste dage har kunnet følge debatten mellem flyvelægerne, herunder deres synspunkter vedrørende luftfartslægen. Christian Thorhauge skriver, at han i det store og hele henholder sig til de af TBST udstedte nyhedsbreve, og at han vil opfordre lægerne til at komme til et møde i TBST i april, hvor de mange misforståelser forhåbentlig kan ryddes af vejen. Christian Thorhauge beder desuden om at blive slettet som cc på fremtidige mails, indtil tonen igen bliver saglig og sober. Christian Thorhauge videresender samme dag mailtråden inklusive hans egen mail til flyvelægerne (men uden Luftfartslæge Øs og Luftfartslæge Æ' mails af 18. marts 2019) til Kåre Clemmesen. Christian Thorhauge skriver i denne mail, at han over weekenden har observeret en mailudveksling, som er helt uacceptabel, hvorfor han fremsendte ovenstående mail af 19. marts 2018.

Vurdering

Mailtråden vidner om, at Christian Thorhauge, Luftfartslæge Ø og Luftfartslæge Æ tilsyneladende ikke på daværende tidspunkt tager de klager mod luftfartslægen, som flyvelægerne er fremkommet med, alvorligt.

7.10 Aktindsigtssager som belyser SJs rolle

7.10.1 SJs involvering i aktindsigtssag

Certifikatindehaver nr. 3 anmoder den 5. oktober 2016 om aktindsigt i journaler fra Flyvemedicinsk klinik.¹⁵⁰

SJ orienterer pr. mail TBST-medarbejder 15, cc TBST-medarbejder 5, Christian Thorhauge, Jesper Rasmussen og Carsten Falk Hansen samme dag om, at hun har kontaktet Certifikatindehaver nr. 3 og oplyst ham, at han skal skrive til Riget og bede om aktindsigt.

I en mail af 6. oktober 2016 fra Christian Thorhauge til TBST-medarbejder 5 anføres det, at Carsten Falk Hansen har spurgt Christian Thorhauge, hvad SJ laver i forbindelse med denne aktindsigtssag.

Samme dag svarer TBST-medarbejder 5 Christian Thorhauge, at SJ har svaret uden TBST-medarbejder 5s viden eller medvirken, hvorefter Christian Thorhauge anmoder TBST-medarbejder 5 behandle aktindsigtsanmodningen efter styrelsens almindelige procedurer.

Vurdering

Sagen vidner om, at direktionen er opmærksom på, at SJ har involveret sig i en sag, der antageligt ikke hører inden for hendes arbejdsområde og som ikke er behandlet efter styrelsens procedurer.

7.10.2 MTs anmodning om aktindsigt i KA's udtalelser

MT anmoder den 12. marts 2018 om aktindsigt i Kammeradvokatens udtalelse vedrørende SJs habilitet af 2. marts 2018.

Styrelsen giver MT ved brev af 17. april 2018 medhold i aktindsigtsanmodningen, men undtager visse oplysninger vedrørende SJs virksomhed.

Vurdering

Sagen viser det fortsatte fokus der har været på luftfartslægens habilitet.

7.10.3 Anmodning om aktindsigt i AeMC/01's og AeMC/02's udstyr til farvesansundersøgelser mv.

På baggrund af suspendering af AeMC/03 anmoder MT den 30. september 2018 om aktindsigt i AeMC/01's og AeMC/02's udstyr til farvesansundersøgelser og i deres samarbejdende øjenklinikker.¹⁵¹

¹⁵⁰ [Udeladt]

¹⁵¹ [Udeladt]

TBST-medarbejder 6 har forestået sagsbehandlingen af aktindsigtsanmodningen. Den 10. oktober 2018 sender TBST-medarbejder 6 en mail til Kåre Clemmesen og Christian Thorhauge med Carsten Falk Hansen cc, hvor hun orienterer Kåre Clemmesen om henvendelsen, herunder aktindsigtsanmodningen, fra MT.

Styrelsen lægger i høringsbrevene til AeMC/01 og AeMC/02 af 12. oktober 2018 op til at udlevere oplysningerne, men under høringen af AeMC/01 og AeMC/02 anfører begge klinikker ved breve af 20. henholdsvis 21. oktober 2018, at oplysningerne ikke bør udleveres, da hemmeligholdelse er af væsentlig økonomisk betydning (konkurrenceparameter).

AeMC/01 anfører ved mail af 20. oktober 2018 blandt andet, at de bestemt ikke er indforstået med, at TBST videregiver de til TBST betroede oplysninger vedrørende virksomhedens tekniske indretninger og samarbejdspartnere til tredjepart, *i særdeleshed ikke til spørgeren.*

Ved mail af 9. november 2018 skriver TBST-medarbejder 6 til Kåre Clemmesen, at Christian Thorhauge har godkendt styrelsens svar på aktindsigtsanmodningen. Samtidig lægger TBST-medarbejder 6 sagen til godkendelse hos Kåre Clemmesen, hvorfor det må antages, at afgørelsen også er godkendt af Kåre Clemmesen.

Den 12. november 2018 giver Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen MT afslag på anmodningen om aktindsigt.

Taskforcens gennemgang af SJs mails har vist, at Person C tilknyttet Doctors.dk den 18. oktober 2018 (forud for besvarelsen af aktindsigtsanmodningen) sender tre mails indeholdende udkast til svar på MTs aktindsigtsanmodning til Person B tilknyttet Doctors.dk og SJs Doctors.dk-mail. Den 19. oktober 2018 sender Person C tilknyttet Doctors.dk et udkast til svar på MTs aktindsigtsanmodning til SJ's Doctors.dk-mail. SJ er således antageligt en del af drøftelsen i Doctors.dk om, hvorvidt de mener, at der skal meddeles afslag på aktindsigt i informationer vedr. Doctors.dk.

Forud for Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens afgørelse tilsendes MT AeMC'ernes svar på forespørgslen om udlevering af oplysningerne med henblik hans bemærkninger. MT sender ikke et svar herpå inden for fristen, hvorfor hans bemærkninger ikke er en del af grundlaget for afgørelsen. MT svarer den 12. november 2018 følgende:

"Jeg forstår at de øvrige to AeMC'er ikke ønsker at give mig aktindsigt i deres udstyr til farvesansundersøgelse, da de anser dette som forretningshemmeligheder.

Jævnfør ovenstående protesterer jeg stadig imod, at ejeren af AeMCo1 via sin stilling som styrelseslæge i TBST har krav på fuld indsigt i alle forhold

vedrørende min klinik og derved fuld adgang til mine forretningshemmeligheder.

Til slut: jeg anskaffer det fornødne udstyr og går ud fra, at TBST sikrer, at AeMCo1 og AeMCo2 også har det krævede udstyr. Jeg frafalder herefter ønsket om aktindsigt i farvesansudstyr i de øvrige AeMCer.”

Vurdering

Som MT påpeger, har SJ haft mulighed for at gøre sig bekendt med indretningen med hans klinik, et parameter hendes egen klinik lægger stor vægt på hemmeligholdes, både via tilsyn¹⁵² men også via adgang fra journalsystemet til hans styringssystem (OMM) hvorefter oplysningerne fremgår. Denne sag indeholder således også advarselssignaler i forhold til vurderingen af SJs habilitet.

7.10.4 Henvendelse fra Forening 1 vedrørende luftfartslægens embede vs privat klinik

Den 28. januar 2019 henvender repræsentant for Forening 1 sig til styrelsen med en anmodning om aktindsigt i styrelsens forvaltning af sagen vedrørende luftfartslægens embede og direktørstilling i den private klinik Doctors.dk, herunder med et spørgsmål om, hvilke foranstaltninger der er truffet for at sikre fuldstændig adskillelse mellem embede og direktørstillingen hos Doctors.dk.

TBST-medarbejder 6 videresender mailen samme dag til Christian Thorhauge og TBST-medarbejder 1 for at høre, hvordan henvendelsen skal håndteres. TBST-medarbejder 6 angiver endvidere: *”Vi har ikke en decideret sag. Det meste af det, der vedrører vores overvejelser vedrørende SJs habilitet, er vel advokat-besvarelser, der ligger på personalesagen. Så vidt jeg husker ligger der ikke noget på andre sager??”*

Christian Thorhauge besvarer mailen samme dag til TBST-medarbejder 6 og TBST-medarbejder 1 og angiver, at der er en del materiale fra Kammeradvokaten, der beskriver vilkårene for SJs virke, og der dertil er lavet et par notater om sagen. Endvidere angiver han, at det ikke direkte er SJs konkrete sager, de spørger til, men styrelsens håndtering af habiliteten.

TBST-medarbejder 1 videresender den oprindelige aktindsigtsanmodning mv. til Lars Colding Laustrop, Kåre Clemmesen og TBST-medarbejder 6 den 31. januar 2019 med et forslag til håndtering.¹⁵³ TBST-medarbejder 1 forslår, at Kammeradvokatens udtalelse vedrørende luftfartslægens habilitet fremsendes som svar på anmodningen om aktindsigt, og at det supplerende tilføjes, at styrelsen har understreget over for SJ, at habilitet er meget vigtig,

¹⁵² Jf. afsnit 7.3.2 Tilsyn foretaget med AeMC/03 og MT

¹⁵³ Se også mailtråd af 29. januar 2019 mellem TBST-medarbejder 1, Christian Thorhauge og TBST-medarbejder 6

da hun skal fungere som klageinstans, hvorfor hun ikke må lave undersøgelser i egen klinik.

Kåre Clemmesen og TBST-medarbejder 1 korresponderer om sagen med de nævnte andre modtagere cc. Kåre Clemmesen angiver, at både udtalelse fra 2016 og 2018 skal udleveres, samt at det, som TBST-medarbejder 1 foreslår, skal tilføjes – altså at styrelsen har understreget over for styrelseslægen, at habilitet er vigtig.

TBST-medarbejder 1 sender en opsummering den 31. januar 2019, hvoraf fremgår, at begge udtalelse fra Kammeradvokaten sendes, og at mailen fra Forening 1 og styrelsens svarmail sendes forbi SJ, så hun er orienteret om henvendelsen, før den sendes. Endvidere angives det i parentes, at CFH (Carsten Falk Hansen) skal have kopi af svaret, når det sendes.

Christian Thorhauge besvarer denne den 5. februar 2019 og angiver, at han ikke har bemærkninger.

Vurdering

Denne sag vidner om det fortsatte fokus, der er på luftfartslægens habilitet.

7.11 Andre forhold

7.11.1 Godkendelse af sager indsendt af SJ selv som flyvelæge

Som det fremgår af afsnit 5.1, måtte luftfartslægen fra 2006 ikke godkende helbredsundersøgelser foretaget af hende selv som flyvelæge. Det har vist sig at være yderst vanskeligt for taskforcen på baggrund af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens journalsystem at kontrollere, hvilken læge der godkender helbredsundersøgelser, da SJ generelt set har stået som ansvarlig på flyvemedicinske sager i styrelsens journalsystem, men ikke nødvendigvis er den ansvarlige sagsbehandler af den grund.¹⁵⁴

Dertil kommer, at der generelt set ikke foreligger telefonnoter eller lignende på de pågældende sager, som ville kunne give en indikation af, hvem der har varetaget sagsbehandlingen. På baggrund af taskforcens mailgennemgang har det, som det har fremgået af de forgående afsnit, i et vist omfang været muligt at afdække, om SJ har været en del af sagsbehandlingen af de øvrige sjællandske flyvelæger. Idet der i forhold til helbredssager indsendt af SJ som flyvelæge nødvendigvis ikke vil foreligge korrespondance mellem SJ og den undersøgende flyvelæge, har det imidlertid ikke været muligt for taskforcen at kontrollere, om SJ har godkendt sager, indsendt af hende selv som flyvelæge.

Vurdering

¹⁵⁴ [Udeladt]

SJ har ikke været sagsbehandler på alle de sager, hun står ansvarlig for i Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens journalsystem, men taskforcen finder det problematisk, at der i organiseringen af styrelsens journalsystem ikke har været taget højde for de tiltag, styrelsen har truffet for at sikre imod inhabilitet.

7.11.2 [Udeladt]

[Udeladt]

7.11.3 Stempelpraksis og særlige forhold vedrørende AME'er ansat på et AeMC

Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen har tidligere haft en praksis, hvorefter CL 2-flyvelæger kunne udstyres med et stempel til foretagelse af CL 1-undersøgelser under et AeMC's ansvar. Endvidere har læger, som ikke opfyldte betingelserne for at fungere som flyvelæger på noget niveau, kunnet foretage flyvemedicinske undersøgelser på et AeMC under dets ansvar. Denne praksis ophører efter EASA's tilsyn i september 2018, hvor TBST fik en finding af EASA for styrelsens praksis.¹⁵⁵

Styrelsens tidligere praksis i forhold til CL 2-AME'ers undersøgelse på et AeMC kan blandt andet ses af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelses brev (med Christian Thorhauge som afsender) af 14. marts 2018 til flyvelæge Flyvelæge X, hvoraf følgende fremgår:

"Hvis du indgår en privatretlig aftale med et AeMC om, at du kan udføre klasse 1-undersøgelser under ansvar af AeMC, så vil AeMC'et kunne anmode TBST om et AeMC-stempel i dit navn. Denne mulighed kan du benytte dig af, uanset du i egen klinik kun kan udføre klasse 2-undersøgelser."

Styrelsen har således meddelt Flyvelæge X, at han kunne udføre CL 1-undersøgelser i eget navn på et AeMC, selvom han som selvstændig flyvelæge på det tidspunkt alene kunne udføre CL 2-undersøgelser.

Tilsvarende skriver styrelsen den 3. oktober 2018 til AeMC/03, at TBST gennem en årrække har fortolket reglerne vedrørende AME-kompetencer i et AeMC således, at det ikke var nødvendigt at have et AME-certifikat for at foretage flyvemedicinske undersøgelser, hvis man arbejdede under et AeMC's ansvar. TBST skriver, at dette er baggrunden for, at flyvelæge Flyvelæge Å kunne foretage CL 1-undersøgelser på AeMC/03, selvom han alene havde dokumenteret CL 2-kompetencer over for styrelsen. TBST skriver endvidere, at EASA nu har præciseret, at samtlige AME'er, herunder også AME'er ansat på et AeMC, skal være i besiddelse af et AME-certifikat.

¹⁵⁵ Finding 21017 i EASA's rapport af 13. november 2018

Det har endvidere tilsyneladende været styrelsens praksis, at undersøgelser kunne stemples på vegne af en anden flyvelæge. Således spørger indehaveren af AeMC/03, MT, den 20. oktober 2018 styrelsen, om Flyvelæge Å, som ansat i AeMC/03, må stemple helbredsbeviser med MTs stempel og skrive ”f. MT” uden at MT selv har set ansøgeren, således som det ifølge MT foregår på AeMC/01. I styrelsens svar af 12. november 2018 fremgår, at det ikke længere er muligt for en CL 2 at lave CL 1- og 3-undersøgelser i fravær af en CL 1. Det er desuden den, der har udført undersøgelsen, der skal stemple certifikatet med eget AME-stempel.

Det forhold, at man ikke skulle autoriseres som AME for at fungere som AME på et AeMC har muligvis også været gældende for chefen for AeMC’et. Således skriver TBST-medarbejder 6 den 16. marts 2018 til SJ, at hun har opdaget, at chefen for AeMC/02 ikke fremgår af listen over AME’er. TBST-medarbejder 6 spørger, om ikke Flyvelæge B på samme måde som MT (chefen for AeMC/03) bør fremgå af listen over AME’er. SJ svarer dertil, at TBST-medarbejder 6 først må spørge Flyvelæge B, om han ønsker at søge om AME-status, hvilket han som chef for et AeMC formentlig ikke gør. TBST-medarbejder 6 spørger dertil, om man da ikke skal være AME for at være chef for et AeMC. TBST-medarbejder 6 bemærker dertil, at dette fremgår af EU-reglerne på området, at AeMC’er skal udpege en flyvelæge som chef. SJ svarer tilbage, at de kan ”sparre om Georgs ønsker på mandag”.

Det forekommer således klart, at det har været Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens praksis, at en CL 2-AME kunne lave CL 1-undersøgelser under et AeMC’s ansvar, og at den pågældende AME kunne stemple CL 1-undersøgelsen i eget navn. [Udeladt]. Dette må tolkes således, at styrelsen ikke finder, at det har været i overensstemmelse med styrelsens praksis for læger, som ikke opfyldte betingelser for at være flyvelæge på noget niveau, at stemple med et flyvelægestempel, når de udførte undersøgelser på et AeMC. Det har således tilsyneladende alene været CL 2-AME’er, der havde ret til at stemple undersøgelser i eget navn, som de ikke opfyldte betingelserne for at udføre. Styrelsens officielle praksis i forhold til øvrige læger har tilsyneladende været den, at de kunne foretage flyvemedicinske undersøgelser uden tilstedeværelse af en autoriseret AME, men at disse helbredsbeviser skulle stemples af en autoriseret AME, jf. nedenfor.

På baggrund af EASA’s tilsyn i september 2018 skriver TBST til AeMC/01 og AeMC/02 den 10. oktober 2018, at TBST skal bede om at få tilsendt ansøgninger om AME-certificering på de AME’er, der er ansat på AeMC/01 henholdsvis AeMC/02 til at foretage flyvemedicinske undersøgelser, men som ikke har selvstændig certificering. TBST beder desuden AeMC/01 henholdsvis AeMC/02 oplyse, hvem på AeMC/01 og AeMC/02, der foretager CL 1- og 3-undersøgelser.

Det er dog uklart for taskforcen, hvorvidt den tidligere praksis stopper på dette tidspunkt, se herved korrespondance mellem Repræsentant for forning 2 og Kåre Clemmesen i marts 2019, nævnt under afsnit 7.8. Som det fremgår af dette afsnit oplyser Kåre Clemmesen i den forbindelse ved mail af

22. marts 2018 til Repræsentant for forening 2, at AeMC'erne snarest vil blive informeret om den nye praksis.

Der bliver herefter udsendt et nyhedsbrev i april 2019, hvoraf det fremgår, at der historisk har været en forståelse af, at funktionerne på et AeMC kunne delegeres, således at undersøgelserne kunne varetages af læger under oplæring som flyvelæge, og som ikke var godkendt til at udføre bestemte undersøgelser. Undersøgelserne blev udført på delegation af en AME, som var godkendt til at udføre de pågældende undersøgelser, og det var efterfølgende denne AME, der underskrev og garanterede undersøgelsen.

Ifølge nyhedsbrevet fik Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen i efteråret 2018 en finding fra EASA på, at styrelsen accepterede delegation fra AME'er på AeMC'er på denne måde. Ifølge nyhedsbrevet vil der derfor fremover gælde den praksis, at den AME, der underskriver den flyvemedicinske undersøgelse 1) skal være til stede under og have deltaget i undersøgelsen og 2) skal være certificeret til det niveau, undersøgelsen omhandler. Ifølge nyhedsbrevet gælder denne praksis fra 15. april 2019.

Af nyhedsbrevet fremgår endvidere, at flere AME'er godt kan arbejde sammen om at udføre den flyvemedicinske undersøgelse af en ansøger, men at der kun er én flyvelæge, der kan skrive under på undersøgelsen. Den, der skriver under på undersøgelsen, er ansvarlig for hele undersøgelsen.

Visse undersøgelser af f.eks. syn og hørelse samt blodprøveudtagninger og lignende kan ifølge nyhedsbrevet udføres af andre end AME'en. Men selve den flyvelægefaglige vurdering af resultaterne, er det alene flyvelægen, der kan foretage.

Ifølge nyhedsbrevet kan man ikke skrive under på en undersøgelse, man ikke har udført eller deltaget i udførelsen af. En AME's stempel må således ikke anvendes på et AeMC, uden at denne AME har været til stede ved undersøgelsen.

Vurdering

Taskforcens undersøgelse har således vist, at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen har ført en praksis, hvorefter flyvelæger kunne udstyres med et stempel til foretagelse af undersøgelser på et højere niveau, end de var autoriserede til. Taskforcens undersøgelse har desuden vist, at der har været en praksis, hvorefter læger på et AeMC kunne udføre flyvemedicinske undersøgelser uden en autoriseret flyvelæges tilstedeværelse, selvom de ikke opfyldte betingelserne for at fungere som flyvelæge. Taskforcens undersøgelse har endvidere vist, at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen i september 2018 fik en finding af EASA for denne praksis. Det er dog tilsyneladende først i april 2019, at styrelsen sætter en stopper den uhjemlede praksis. Således udsender styrelsen i april 2019 et nyhedsbrev, hvoraf det fremgår, at den nye praksis gælder fra 15. april 2019. Styrelsen har dog den 10. oktober 2018 bedt AeMC/01 og AeMC/02 om dels at tilsende ansøgninger om AME-certificering på de AME'er, der er ansat til AeMC/01 henholdsvis AeMC/02 til at fo-

retage flyvemedicinske undersøgelser, men som ikke har selvstændig certificering, og dels at oplyse, hvem på AeMC/O1 og AeMC/O2, der foretager CL 1- og 3-undersøgelser. På baggrund af nyhedsbrevet forekommer styrelsen dog ikke at have fulgt op på, om den tidligere praksis ophører. Taskforcen finder dette kritisabelt.

Som det fremgår af afsnit 7.7 har taskforcen ikke kunnet finde dokumentation for, at TBST har foretaget en vurdering af de faglige kompetencer af læger tilknyttet AeMC/O1. TBST's praksis kan således have medført, at læger, som ikke har haft den påkrævede flyvemedicinske uddannelse, har kunnet foretage flyvemedicinske undersøgelser på et AeMC uden tilstedeværende af en autoriseret AME, uden at TBST har forholdt sig til deres kompetencer. Taskforcen finder dette stærkt kritisabelt.

7.11.4 Flyvelægeuddannelser taget før implementeringen af EASA's regler

Det fremgår af forordning 1178/2011, at flyvelægecertifikater omfattet af JAR (de regler, der gjaldt før EASA), og som var udstedt eller anerkendt af en medlemsstat før forordning 1178/2011 fandt anvendelse, skulle anses for udstedt i overensstemmelse med forordning 1178/2011.¹⁵⁶ Medlemsstaterne skulle senest den 8. april 2017 have ombyttet disse certifikater til flyvelægecertifikater udstedt i overensstemmelse med 1178/2011.¹⁵⁷ Forlængelse af disse certifikater skulle endvidere overholde nogle i forordning 1178/2011 nærmere specificerede krav.¹⁵⁸ Flyvelægecertifikater, som ikke var omfattet af JAR, men som var udstedt før forordning 1178/2011 fandt anvendelse, skulle ligeledes anses for gyldige frem til datoen for deres næste forlængelse og senest 8. april 2017.¹⁵⁹

Dette må antages også at gælde flyvelægecertifikater udstedt i militærregi, i det omfang disse tidligere har givet mulighed for at fungere som flyvelæge for civile, jf. forordningens artikel 5, stk. 3, som ikke fastlægger nogen begrænsninger for, hvilke flyvelægecertifikater dette gælder for.

TBST har således haft en pligt til at sikre, at AME'er, herunder AME'er ansat på et AeMC, senest den 8. april 2017 (eller for certifikater, der ikke var udstedt i overensstemmelse med JAR, ved deres førstkommande forlængelse efter implementeringen af EASA-reglerne) blev udskiftet med certifikater, i overensstemmelse med EASA's regler.

Denne overgang fra reglerne før EASA til EASA-reglerne sammenholdt med TBST's skelnen mellem selvstændige/autoriserede AME'er og AME'er ansat på et AeMC, der som nævnt i afsnit 7.11.3 ikke eksisterer i forordningen, har tilsyneladende medført, at TBST ikke har forholdt sig til – eller stillet lige så

¹⁵⁶ Forordning 1178/2011, artikel 5, stk. 1

¹⁵⁷ Forordning 1178/2011, artikel 5, stk. 2

¹⁵⁸ Forordning 1178/2011, artikel 5, stk. 4

¹⁵⁹ Forordning 1178/2011, artikel 5, stk. 3

strengt krav til – den uddannelsesmæssige baggrund for AME'er ansat på et AeMC, på trods af at disse AME'er blandt andet har foretaget førstegangsudstedelser af CL 1- og 3-flyvelægecertifikater – altså foretaget den initiale helbreds-godkendelse af piloter og flyveledere. TBST forekommer dermed heller ikke at have forholdt sig til, om disse personers uddannelse er blevet forældet under deres ansættelse på AeMC'et. Dermed har flyvelæger risikeret fra den ene dag til den anden at kunne gå fra at foretage førstegangsudstedelser af CL 1- og 3-certifikater til dagen efter end ikke at kunne godkendes som flyvelæge eller kun at kunne blive godkendt til CL 2-undersøgelser, på trods af at dette ikke forekommer på noget tidspunkt at have været hensigten med EASA-forordningerne.

Dette forekommer at have været en problemstilling i forhold til certificeringen af flyvelæge Å som selvstændig AME [Udeladt]. Således skriver Flyvelæge Å den 15. december 2016 til TBST-medarbejder 5 med SJ og Christian Thorhauge cc:

”Endelig undrer jeg mig over, at man fra TBST side mener, jeg skal gennemføre et kursus i Advanced Aviation Medicine (9 hverdage), hvorfor jeg kun er godkendt til at undersøge class2 og lavere. Et kursus jeg allerede har gennemført og fået godkendt af dengang SLV. Senere har jeg gennemført et ½ års flyvemedicinsk kursus i USA. Det der virkelig undrer er, at man ikke stillede krav om dette kursus, [Udeladt] hvor jeg gennemførte og underskrev ca 1400 class1+3 undersøgelser uden nogen kommentarer fra TBST side. Jeg savner en skriftlig begrundelse for at jeg skal bruge tid og penge på et kursus jeg allerede har gennemført og at 'manglen' på dette kursus ikke har givet grundlag for kritik tidligere.”

SJ skriver hertil ved mail af 17. december 2016 til Christian Thorhauge med TBST-medarbejder 5 cc, at kurset, som Flyvelæge Å selv henviser til, ingen relevans har for hvervet som AME, hverken CL 1 eller CL 2, under EASA og TBST, i og med at det er et gammelt kursus i militært regi på en militærbase i USA.

Vurdering

Taskforcen finder, at der må være en forventning om, at en myndighed, der bliver opmærksom på, at der er udstedt nye regler, som medfører, at alle inden for en bestemt profession, inden for den næstkommende årrække, skal leve op til nye krav for at udøve deres profession, gør disse personer klart og tydeligt opmærksomme på, hvor længe de kan udøve deres profession under de tidligere regler, og hvad de pågældende skal gøre for at sikre, at de ikke fra den ene dag til den anden mister retten til at udøve deres profession, eksempelvis at de pågældende inden for en årrække skal deltage i yderligere kurser. Det er uklart for taskforcen, hvorvidt dette er sket i forhold til implementeringen af EASA-reglerne.

For så vidt angår flyvelæge Å skal det bemærkes, at taskforcen ikke er bekendt med, hvorvidt Flyvelæge Ås oprindelige flyvelægecertifikat blev udstedt i medfør af JAR-reglerne eller andre regler, og dermed om certifikatet i

henhold til forordning 1178/2011 gjaldt helt frem til 8. april 2017, eller om det skulle have været fornyet i overensstemmelse med EASA-regler i mellemtiden. Sagen vedrørende Flyvelæge Å antyder dog, at der dels har været en sikkerhedsbrist i TBST's praksis i den forstand, at der ikke fra TBST's side er blevet stillet krav om, at AME'er ansat på et AeMC skulle leve op til EASA's krav. Sagen antyder også, at der kan have været en informationsbrist fra TBST's side i forhold til at oplyse flyvelægerne om de nye regler, herunder overgangsordningen og de krav flyvelægerne skulle leve op til for at undgå at miste deres flyvelægecertifikat.

7.11.5 Fejlagtigt notat til departementet

Den 2. august 2016 anmoder TRM i forbindelse med en borgerhenvendelse (Certifikatindehaver 4) angående udstedelsen af helbredsbeviser om et kort notat, som beskriver den generelle processuelle behandling af ansøgninger, udstedelse og hjemmel til tilbagekaldelse af helbredsbeviser, herunder hvem der træffer afgørelse, efter hvilke regelsæt samt reference til delegationsbekendtgørelsen og Transport- og Boligministeriets rolle i sådanne sager.¹⁶⁰

Styrelsen fremsender det ønskede notat til TRM, men reviderer dette 2 gange, da TRM havde en del spørgsmål i forhold til forståelsen af notatet. TBST-medarbejder 5 varetager sagsbehandlingen af notatet og SJ, Christian Thorhauge og Jesper Rasmussen godkender 1. udkast af notatet. Det reviderede notat godkendes af SJ og Christian Thorhauge. For så vidt angår det endelige notat fremgår godkendelsesrækken ikke, da det er en ministerbestilling og således er sendt via direktionsssekretariatet. Christian Thorhauge er dog på cc på fremsendelsen fra direktionsssekretariatet af det endelige notat.

Det endelige notat indeholder fejlagtige oplysninger om luftfartslægens grøn/rød kryds ordning, da der om denne er anført følgende:

"Flyvelægerne skal efter gennemført helbredsundersøgelse dokumentere en ansøgers sagsforløb og fremsende den samlet til TBST. Sagen påføres af flyvelægen enten en grøn eller en rød påtegning....

En grøn påtegning betyder, at ansøgeren om udstedelse eller fornyelse af et medical certifikat ved undersøgelsen har en tilfredsstillende helbredstilstand i forhold til gældende krav, og at ansøgeren har fået udstedt et medical certifikat.

En rød påtegning på en sag betyder, at helbredstilstanden ved undersøgelsen ikke er tilfredsstillende i forhold til kravene, og at ansøger ikke har fået udstedt eller fornyet et medical certifikat. Er en flyvelæge i tvivl skal TBST kontaktes, jf. proceduren.

¹⁶⁰ [Udeladt]

Ved sager med en rød påtegning gennemses helbredssagen og flyvelægens indstilling om det videre forløb af Luftfartslægen i TBST. Luftfartslægen kan afgive anbefalinger om sagens videre forløb, men den endelige afgørelse ligger hos flyvelægen.”

Vurdering

Det er således ikke korrekt, at et rødt kryds betyder, at ansøger ikke har fået udstedt eller fornyet et medical certifikat. Et rødt kryds betyder alene, at der har været tale om en sag, der har krævet ekstra overvågenhed, og at sagen derfor har skullet gennemses af styrelsens medical assessor. Efter det oplyste har en stor del af de rødt kryds markerede sager desuden været drøftet mellem Medical Assessor og den pågældende flyvelæge forud for indsendelsen af helbredsbeviset til styrelsen.

Det er først i det endelige notat, at fejlen opstår.

7.11.6 Ansættelser i TBST

Gennemgangen af SJs og Christian Thorhauges mails indikerer, at SJ har haft en betydelig indflydelse på ansættelserne af Luftfartslæge Ø og Luftfartslæge Æ i TBST.

Således sender Luftfartslæge Ø den 2. marts 2017 en mail til TBST-medarbejder 5 og Christian Thorhauge, cc SJ, hvoraf det fremgår, at SJ kontaktede ham ultimo 2016 for at spørge, om han ønskede at aflaste hende ved at foretage tilsyn med de flyvelæger, der er placeret på Sjælland. Mailen indikerer, at Luftfartslæge Ø blev udpeget af styrelsen, og at han dermed ikke af egen drift har rettet henvendelse til styrelsen. I og med, at det er SJ, der tager kontakt til Luftfartslæge Ø, forekommer hun desuden at have været en del af udpegningen.

Af mailudveksling den 16. marts 2018 ses desuden, at Christian Thorhauge skriver til SJ og beder hende *”få den gode læge til at kontakte mig, så jeg kan høre ham om hvad, vi kan tilbyde osv?”*. SJ svarer samme dag tilbage, at *”Han hedder x og er tidligere embedslæge x (...) Han (..) har lovet at han vil ringe til dig.”* Der må antages at være tale om Luftfartslæge Æ. Luftfartslæge Æ bliver umiddelbart efterfølgende ansat som lægekonsulent i styrelsen, se nedenfor i nærværende afsnit.

Endvidere sender SJ den 6. maj 2018 en mail til Christian Thorhauge indeholdende hendes vurdering af ansøgerne til en opslået lægestilling i styrelsen. SJ skriver her, at Luftfartslæge Ø og Luftfartslæge Æ er de bedst kvalificerede ansøgere, og hun udtaler sig samtidig kritisk om de øvrige ansøgere. Herefter har SJ tilsyneladende også deltaget i ansættelsessamtalerne med de personer, styrelsen indkalder til samtale.¹⁶¹ Det må anses for sandsynligt, at dette har haft en betydning for, at det er Luftfartslæge Æ, der efterfølgende

¹⁶¹ Mail af 7. maj 2018 fra Christian Thorhauge til medarbejdere i TBST

bliver ansat i denne stilling i styrelsen. Som det fremgår af afsnit 7.1.2 har Person C tilknyttet Doctors.dk (Safety Manager i AeMC/01) tilsyneladende også bidraget til vurderingen af disse jobansøgninger.

I 2019 anbefaler SJ endvidere Kåre Clemmesen at ansætte en af lægerne tilknyttet AeMC/01, i styrelsen.¹⁶² Så vidt vides har styrelsen dog ikke handlet på denne anbefaling, som også ligger meget tæt på SJs afskedigelse i styrelsen.

Endvidere skal det bemærkes, at SJ den 18. april 2018 sender en mail til Christian Thorhauge i forbindelse med indgåelse af en konsulentkontrakt mellem TBST og Luftfartslæge Æ. SJ skriver her, at Luftfartslæge Æ er af den opfattelse, at hans arbejdsopgaver omfatter 1) sagsforberedende arbejde i forhold til rødt og grønt kryds-markerede helbredssager, 2) tilsyn med luftfartslægens aktiviteter samt 3) vurdering af helbredsansøgninger på taxaområdet. SJ skriver hertil, at hun mener, at det (alene) er opgaverne på taxaområdet, Luftfartslæge Æ skal varetage. Christian Thorhauge svarer samme dag, at han *"Ved ikke helt med 1 og 2"* og anfører, at Luftfartslæge Æ bare kan gå i gang med taxaområdet.

Vurdering

SJ forekommer således at have haft en indflydelse på ansættelserne af Luftfartslæge Ø og Luftfartslæge Æ i TBST. For så vidt angår oplysningerne om Luftfartslæge Æ arbejdsopgaver som konsulent, finder taskforcen det umiddelbart påfaldende, at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen tilsyneladende ikke har ladet SJ varetage de pågældende opgaver på taxaområdet og prioriteret, at Luftfartslæge Æ kunne varetage opgaver på det flyvemedicinske område for derved at undgå problemer vedrørende SJs habilitet.

7.12 Interne overvejelser i styrelsen vedrørende luftfartslægen

Taskforcens undersøgelse har vist, at der i en årrække har været drøftelser internt i TBST om luftfartslægen, [Udeladt]. I nærværende afsnit redegøres der for denne korrespondance, i det omfang der ikke er redegjort herfor i tidligere afsnit.

7.12.1 [Udeladt]

[Udeladt].

7.12.2 Intern korrespondance forud for Kammeradvokatens udtalelse af 13. september 2016

[Udeladt]

¹⁶² Mail af 26. februar 2019 fra SJ til Kåre Clemmesen

7.12.3 Intern korrespondance i forbindelse med anmodning om aktindsigt fra Flyvelæge C

Den 24. september 2016 anmoder flyvelæge Flyvelæge C om aktindsigt i Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens korrespondance med Kammeradvokaten vedrørende SJs habilitet. Flyvelæge C skriver herom *"Specielt er jeg interesseret i om statsadvokaten er blevet gjort bekendt med at SJ har biindtægt på formentlig flere hundredetusinde kr. årligt som AME. Og om at SJ misinformere TBST i flere tilfælde omkring min suspendering, og om han i den sammenhæng stadig vurderer at der kun er "teoretisk sandsynlighed" for at SJ har et habilitetsproblem."* Den 28. september 2016 videresender TBST-medarbejder 1 aktindsigtsanmodningen til en medarbejder hos Kammeradvokaten til orientering.

Den 26. september 2016 sender Flyvelæge C en tilsvarende anmodning om aktindsigt i TBST's korrespondancer med Kammeradvokaten i forbindelse med KA's vurdering af SJs habilitet. Flyvelæge C oplyser, at baggrunden for hans anmodning er, at han ønsker indsigt i, hvilket grundlag Kammeradvokaten har truffet sin afgørelse på. Flyvelæge C skriver i den forbindelse følgende:

"Er Kammeradvokaten gjort opmærksom på, at SJ formentlig laver flere hundrede helbredsundersøgelser om året, og derfor har en biindtægt på flere hundredetusinde kr. som AME, at EASAs krav til at være en "erfaren flyvelæge" er, at man foretager 10 undersøgelser pr. år, at SJ driver kraftig reklame for sin AME-praksis, ved bl.a. på sin hjemmeside, at love klienterne nærmest 24/7 service, weekendundersøgelser m.m. Altså en AME der helt tydelig ønsker så mange undersøgelser som muligt, og ikke er tilfreds med de 10 undersøgelser som EASA angiver som krav til erfarne flyvelæge. Indkomsten som AME er utvivlsomt en meget væsentlig del af SJs økonomi. Er det ikke nettop definitionen af interessekonflikt?"

Den 30. september 2016 videresender TBST-medarbejder 1 mailen af 26. september 2016 til TBST-medarbejder 5 og Christian Thorhauge med Lars Colding Lastrup cc og anfører:

"Det er jo vigtigt, at vi er helt sikre på, at der ikke er en EASA udtalelse om at 10 undersøgelser årligt er nok. (For så burde vi have underrettet KA herom)"

Af Christian Thorhauges svar af samme dato skriver han:

"Jeg kender ikke til tallet 10 undersøgelser pr. år, og må formodes at være et postulat til underbygning af Flyvelæge Cs forsøg på at miskreditere Luftfartslægen. 10 undersøgelser på hver klasse af de 5 undersøgelsestyper vil give et samlet antal på 50 p.a. og er et stykke fra det, jeg anser for rimeligt."

Hertil skriver TBST-medarbejder 1 ved mail af samme dato til Christian Thorhauge og TBST-medarbejder 5 med Lars Colding Laustrop cc "ok" (foruden de dele af mailen, der ikke er et svar op Christian Thorhauges mail).

Den 3. oktober 2016 sender TBST-medarbejder 1 Kammeradvokatens habilitetsvurdering af 13. september 2016 til Martin Barnkob Lindgreen (daværende vicedirektør i TBST) med TBST-medarbejder 5, Christian Thorhauge og Lars Colding Laustrop cc. TBST-medarbejder 1 anfører blandt andet, at Flyvelæge C skriver, at EASA stiller krav om kun 10 årlige undersøgelser, hvor SJ udfører 200. TBST-medarbejder 1 anfører hertil, at Christian Thorhauge har oplyst, at der ikke er nogen officiel udmelding fra EASA om, at 10 årlige helbredsundersøgelser skulle være nok.

Den 4. oktober 2016 skriver Martin Barnkob Lindgren til TBST-medarbejder 1 (og muligvis flere – det fremgår ikke af mailen), at han ikke helt forstår problemstillingen med de krav om undersøgelser. Samme dag skriver TBST-medarbejder 1 til Martin Barnkob Lindgren med TBST-medarbejder 5, Christian Thorhauge og Lars Colding Laustrop cc følgende:

"Problemet med antal årlige undersøgelser er følgende:

SJ laver årligt ca. 200 helbredsundersøgelser af piloter, der skal have certifikat, i sin egen lægepraksis. Efter EASAs regler skal luftfartslægen være en erfaren flyvelæge og skal vedligeholde sine kompetencer, derfor har vi accepteret dette. Flyvelæge C skriver, at han mener at det efter EASAs regler ville være tilstrækkeligt, at luftfartslægen laver 10 helbredsundersøgelser årligt. Men det er der iflg. Christian Thorhauge ikke belæg for.

Flyvelæge C mener, at det er forkert, at han er blevet frataget sin autorisation som flyvelæge på baggrund af en udtalelse fra SJ, der selv er flyvelæge og dermed konkurrent til ham. Men KA har i udtalelsen accepteret, at SJ kan lave op til 200 undersøgelser pr. år, da det er nødvendigt, at hun vedligeholder sine kompetencer."

Samme dag skriver Martin Barnkob Lindgreen til TBST-medarbejder 1 med TBST-medarbejder 5, Christian Thorhauge og Lars Colding Laustrop cc "OK: Så problemet er snarere, at hun laver for mange konsultationer. Men hun holder sig inden for det af KA [Kammeradvokaten] vurderede (max 200)?"

TBST-medarbejder 1 svarer samme dato Martin Barnkob Lindgreen med samme personer cc "SJ har oplyst at hun laver 200 undersøgelser pr. år i egen praksis. Efter Flyvelæge Cs mening er det for mange for mange. Efter Christians opfattelse laver hun tilpas. Og efter KA's opfattelse er det lovligt, at hun laver de 200 undersøgelser i egne praksis."

Ca. to timer senere bliver Flyvelæge Cs aktindsigtsanmodning besvaret ved fremsendelse af Kammeradvokatens udtalelse af 12. september 2016. De 10 kontra 200 undersøgelser svares der ikke på. TBST-medarbejder 1 sender umiddelbart herefter anmodningen og svaret til Carsten Falk Hansen med

Martin Barnkob Lindgreen, Lars Colding Laustrop, TBST-medarbejder 16 og Christian Thorhauge cc.

Vurdering

Mailkorrespondancen viser, at Christian Thorhauge har talt for, at SJ skulle have lov til at udføre op til 200 flyvemedicinske undersøgelser om året. Korrespondancen viser også, at Kammeradvokatens udtalelse af 13. september 2016 også internt i TBST er blevet brugt som belæg for, at der ikke var et habilitetsmæssigt problem ved at lade SJ foretage op til 200 flyvemedicinske undersøgelser om året. Dette på trods af, at det eksplicit fremgår af Kammeradvokatens udtalelse, at udtalelsen er baseret på den af SJ og TBST angivne forudsætning om, at det ville være meget vanskeligt for SJ at vedligeholde sine flyvemedicinske kompetencer, hvis hun ikke kunne foretage flyvemedicinske undersøgelser, og at Kammeradvokaten *"ud fra det [af TBST] oplyste"* lægger til grund, at 200 undersøgelser er et passende antal.

Det forekommer desuden påfaldende, at TBST tilsyneladende ikke forstår baggrunden for, at Flyvelæge C anfører, at 10 årlige undersøgelser må være tilstrækkeligt – eller i hvert fald ikke har fundet dette relevant for mailudvekslingen. Dette synes at indikerer, at forholdet ikke har været drøftet internt i TBST i forbindelse med Kammeradvokatens udtalelse.

Baggrunden for kravet om de 10 undersøgelser er, at forordning 1178/2011 stiller krav om, at flyvelæger udfører 10 flyvemedicinske undersøgelser om året eller tilsvarende for at kunne bibeholde deres certificering. Flyvelæge C undrer sig derfor over, hvorfor det er nødvendigt, at luftfartslægen udfører 200 årlige undersøgelser, som må siges at være et meget betydeligt højere antal end de 10, der kræves for flyvelæger. Det er taskforcens vurdering, at dette er en yderst fornuftig indvending til den argumentation, TBST blandt andet har brugt i forbindelse med Kammeradvokatens udtalelse af 13. september 2016, hvorfor taskforcen finder det påfaldende, at TBST tilsyneladende ikke har forholdt sig til denne diskrepans mellem kravene til flyvelæger, og den argumentation styrelsen bruger i forhold til SJs ret til at foretage helbredsundersøgelser i egen klinik. Taskforcen finder det særligt påfaldende set i lyset af, at SJ tidligere har været pålagt en begrænsning i sin beskæftigelse svarende til det antal årlige undersøgelser, der var nødvendige, for at hun kunne opretholde sit flyvelægecertifikat, dvs. 10 årlige undersøgelser. Taskforcen finder endvidere, at det er kritisabelt, at styrelsen, efter at være blevet gjort opmærksom på problemstillingen af Flyvelæge C, ikke foretager en fornyet vurdering af, om det reelt er nødvendigt for luftfartslægen at udføre op til 200 flyvemedicinske undersøgelser ved siden af sin stilling i styrelsen, når kravet til flyvelæger er betydeligt lavere.

7.12.4 [Udeladt]

[Udeladt].

7.12.5 Intern korrespondance i forbindelse med godkendelsen af AeMC/01

I forbindelse med TBST-medarbejder 5s gennemgang af materialet indsendt af SJ vedrørende hendes ansøgning om godkendelse af AeMC/01, se afsnit 7.7, skriver TBST-medarbejder 5 den 3. januar 2017 til Christian Thorhauge:

"Som det fremgår af vedhæftede [forordningsregler] skal et AeMC udføre mindst 200 CL1 undersøgelser om året for at opretholde valideringen. Det vil sige, at SJ ikke kan udføre nogen former for CL2, CL3 eller CC undersøgelser eller fornyelse ved siden af, uden at overskride det aftalte minimum på max 200 undersøgelser om året, idet hun, allerede når hun foretager den første CL2, CL3 eller CC undersøgelser ved, at hun vil komme til at overskride den aftalte kvote, hvis hun ønsker at opretholde sin AeMC validering."

Samme dag sender Christian Thorhauge en mail til SJ vedlagt en kopi af den bestemmelse, TBST-medarbejder 5 henviser til og skriver, *"Er du obs på denne?"*. Taskforcen har ikke fundet et svar fra SJ på mailen eller yderligere overvejelser om problemstillingen.

I Kammeradvokatens udtalelse af 2. marts 2018 fremgår følgende: *"styrelsen [er] blevet gjort opmærksom på, at SJ har ansat en række lægekonsulenter til at udføre helbredsundersøgelser på hendes privatklinik, og at der i 2017 blev foretaget omkring [Udeladt] helbredsundersøgelser på klinikken på luftfartsområdet."* Kammeradvokatens udtalelse indikerer, at der er tale om en problemstilling, som Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens ikke tidligere har været bekendt med. Som det fremgår af dette afsnit, var styrelsen dog forud for godkendelsen af AeMC/01 bekendt med, at der skal foretages minimum 200 undersøgelser pr. år på et AeMC. Idet det må anses for højest usandsynligt, at SJ ville være i stand til at ramme præcist 200 undersøgelser hvert år, må styrelsen dermed have været bekendt med, at der på AeMC/01 sandsynligvis ville blive udført over 200 undersøgelser. Disse må nødvendigvis skulle udføres af enten SJ selv eller kræve ansættelse af minimum én yderligere læge.

Vurdering

Henset til det omfattende fokus, der på tidspunktet for godkendelsen af AeMC/01 har været på SJs habilitet, finder taskforcen det kritisabelt, at styrelsen ikke i forbindelse med godkendelsen af AeMC/01 har foretaget en vurdering af, om dette vil give habilitetsmæssige konsekvenser for SJs virke som luftfartslæge. Taskforcen finder således, at det er kritisabelt, at der går et helt år, fra Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen godkender AeMC/01, til der træder en foranstaltning i kraft (se afsnit 5.5.), der skal sikre imod inhabilitet som følge af SJs tilknytning til AeMC/01. Dette særligt henset til, at styrelsen forud for godkendelsen af AeMC/01 har været opmærksom på den betydelig sandsynlighed for, at der ville blive foretaget mere end 200 undersøgelser på AeMC'et.

7.12.6 [Udeladt]

[Udeladt].

7.12.7 Udeladt

[Udeladt].

7.12.8 Intern korrespondance i forbindelse med omorganiseringen i 2018

I forbindelse med udarbejdelsen af et brev til landets flyvelæger om den nye organisering af flyvelægefunktionen sender TBST-medarbejder 6 den 11. marts 2018 en mail til Christian Thorhauge, hvor TBST-medarbejder 6 blandt andet skriver følgende:

"(...)Men vi får på en måde aldrig rigtig sagt, at vi faktisk ikke mener, at der er tale om inhabilitet med den ordning, vi har nu, men at vi ændrer den fordi vi ikke hele tiden gider at skulle forsvare ordningen....

(...)

Jeg kan ikke sætte ret mange mere specifikke ord på. Det er måske mest det, at jeg som AME kan stå tilbage med en opfattelse af, at vi sgu egentlig også selv mener, at der er tale om inhabilitet, hvilket jeg ikke mener, vi gør."

Vurdering

Mailen synes at indikere, at der i forbindelse med arbejdet hen imod implementeringen af omorganiseringen i marts 2018 ikke har været en opfattelse internt i TBST om, at der på det tidspunkt var nogen habilitetsmæssige problemer i forhold til SJsejerskab af AeMC/O1 ved siden af at sit virke i TBST.

7.12.9 Udeladt

[Udeladt].

7.12.10 Udeladt

[Udeladt].

8 Konklusion

I nærværende afsnit fremgår taskforcens samlede konklusion på baggrund af de forudsætninger, der er angivet i afsnit 6.

Begrænsning af luftfartslægens adgang til at godkende egne helbredsgodkendelser

I 2006, samme år som SJ påbegynder sit virke som flyvelæge, træffer Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen beslutning om, at SJ ikke må godkende helbredsundersøgelser, som hun selv har foretaget som flyvelæge.¹⁶³ På den baggrund har taskforcen foretaget en undersøgelse af, hvem der har godkendt SJs helbredsundersøgelser. Undersøgelsen har imidlertid vist, at SJ i styrelsens journalsystem er sat som ansvarlig på en betydelig mængde sager vedrørende flyvemedicinske helbredsundersøgelser, herunder sager vedrørende sjællandske flyvelæger og flyvemedicinske undersøgelser foretaget af hende selv som flyvelæge, uden at hun nødvendigvis har stået for sagsbehandlingen af de pågældende sager. Dertil kommer, at der generelt set ikke foreligger telefonnoter eller lignende på de pågældende sager, som kunne have givet en indikation på, hvem der har varetaget sagsbehandlingen. Det har derfor ikke været muligt for taskforcen at kontrollere, om SJ har godkendt sager indsendt af hende selv som flyvelæge.¹⁶⁴

Taskforcen finder det problematisk, at der i organiseringen af styrelsens journalsystem ikke har været taget højde for de tiltag, styrelsen har truffet for at sikre imod inhabilitet. Taskforcen finder det desuden kritisabelt, at styrelsen ikke har haft en generel praksis for at lave telefonnotater ved drøftelse af flyvemedicinske helbredssager, således at der ikke har været mulighed for at føre tilsyn med styrelsens sagsbehandling af disse sager.

Begrænsning af luftfartslægens adgang til at foretage flyvemedicinske undersøgelser til 10 undersøgelser

Siden 2007 har der været politisk fokus på den dobbeltstilling, SJ har besiddet ved at have fungeret som flyvelæge ved siden af sin stilling som luftfartslæge/styrelseslæge. På baggrund af den tvivl, der har været angående SJs habilitet, ophæves SJs tilladelse til at virke som flyvelæge ved siden af sin stilling som luftfartslæge i relation til personer, der skulle have eller har haft dansk helbredscertifikat, ved udgangen af 2009, dog således at allerede aftalte undersøgelser til gennemførelse i 2009 kunne gennemføres senest med udgangen af februar 2010. Luftfartslægen måtte herefter kun udføre op til 10 undersøgelser af danske certifikatholdere, såfremt dette var nødvendigt for, at hun kunne opretholde sit flyvelægecertifikat. I 2011 får SJ imidlertid igen tilladelse til at virke som flyvelæge ved siden af sin stilling som luftfartslæge uden nogen begrænsning. [Udeladt].

Taskforcen finder det påfaldende, at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, for at sikre luftfartslægens habilitet, i første omgang træffer afgørelse om, at SJ

¹⁶³ Se afsnit 5.1.

¹⁶⁴ Se afsnit 7.11.1

højest må foretage 10 flyvemedicinske undersøgelser af danske certifikatholdere, for ca. 2 år senere at ophæve begrænsningen fuldstændigt.¹⁶⁵

Begrænsning af luftfartslægens adgang til at foretage flyvemedicinske undersøgelser til 200 undersøgelser

I 2016 bliver Kammeradvokaten på baggrund af en klage over luftfartslægens habilitet bedt om at foretage en fornyet vurdering af luftfartslægens habilitet. På baggrund af Kammeradvokatens udtalelse bliver SJ [Udeladt] pålagt en begrænsning i sit virke som flyvelæge ved siden af sin stilling i styrelsen fastlagt til 200 flyvemedicinske undersøgelser pr. år. Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen har ved TRU-spørgsmål (TRU alm. del) 221 af 13. december 2016 anført, at luftfartslægen EU-retligt er forpligtet til at vedligeholde sine flyvemedicinske kompetencer, og at Kammeradvokaten har vurderet, at luftfartslægen meget vanskeligt vil kunne vedligeholde disse kompetencer, hvis luftfartslægen er afskåret fra at foretage flyvemedicinske undersøgelser. Endvidere fremgår det, at Kammeradvokaten for at balancere hensynene har fastlagt, at luftfartslægen maksimalt bør foretage 200 årlige undersøgelser.

Taskforcens undersøgelse har imidlertid vist, at begrænsningen på 200 undersøgelser formentlig ikke er fastlagt på baggrund af en egentlig vurdering af, hvor mange undersøgelser det vil være nødvendigt for en luftfartslæge at foretage for at bibeholde sine kompetencer. Begrænsningen forekommer i stedet at være fastlagt på baggrund af det antal undersøgelser, som SJ forud for Kammeradvokatens udtalelse har oplyst Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, at hun foretog i sin klinik. Desuden har Kammeradvokaten ikke ved sin udtalelse af 13. september 2016 foretaget en egentlig vurdering af, hvorvidt det er nødvendigt for luftfartslægen at foretage 200 årlige flyvemedicinske undersøgelser for at bibeholde sine kompetencer. Kammeradvokaten lægger ved sin udtalelse til grund, at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen har vurderet, at dette er tilfældet.

Taskforcen finder det kritisabelt, at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen over for Folketinget har fremkommet med oplysninger, der kan læses således, at Kammeradvokaten har foretaget en vurdering af antallet af undersøgelser, som det er nødvendigt for luftfartslægen at udføre for at bibeholde sine kompetencer, når Kammeradvokaten ikke har foretaget en sådan vurdering. Taskforcen finder det ydermere kritisabelt, at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen tilsyneladende heller ikke selv har foretaget en egentlig vurdering af antallet af helbredsundersøgelser, som det vil være nødvendige for luftfartslægen at foretage for at bibeholde sine kompetencer.¹⁶⁶

¹⁶⁵ Se afsnit 3.2 - 3.4 og 5.2 - 5.3.

¹⁶⁶ Se afsnit 4.2.

Taskforcens undersøgelse har desuden vist, at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen forud for Kammeradvokatens udtalelse af 13. september 2016 tilsyneladende ikke har været opmærksom på, at flyvelæger alene er forpligtet til at foretage 10 årlige undersøgelser for at bibeholde deres kompetencer. Dette synes at indikere, at dette ikke er et forhold, der er blevet drøftet i forbindelse med Kammeradvokatens udtalelse. Taskforcen finder dette påfaldende, dels fordi taskforcen finder denne oplysning yderst relevant i forhold til vurderingen af de krav, der kan stilles til luftfartslægens bibeholdelse af sine kompetencer, og dels fordi dette har været inddraget i den tidligere begrænsning vedrørende SJ, hvor hun fik tilladelse til at foretage de 10 undersøgelser, det krævede at opretholde sit flyvelægecertifikat.

Flyvelæge C gør umiddelbart efter Kammeradvokatens udtalelse Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen opmærksom på denne diskrepans mellem kravene til flyvelæger og de krav, Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen anfører, at der gælder for luftfartslægen. Dette har dog tilsyneladende ikke ført til en fornyet vurdering fra Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens side. Taskforcen finder det kritisabelt, at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen tilsyneladende ikke har fundet, at Flyvelæge Cs henvendelse har givet anledning til at foretage en vurdering af, om det reelt er nødvendigt for luftfartslægen at udføre op til 200 flyvemedicinske undersøgelser ved siden af sin stilling i styrelsen, når kravet til flyvelæger er betydeligt lavere.¹⁶⁷

Den geografiske opdeling af tilsynet med landets flyvelæger

For at sikre SJs habilitet som luftfartslæge fastlægger Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen i december 2016 en geografisk opdeling af tilsynet med landets flyvelæger, herunder i forhold til behandlingen af andre flyvelægers autorisationer og certifikatsager. SJ har herefter ikke skullet være en del af tilsynet med de sjællandske flyvelæger. Dette tilsyn skulle i stedet varetages af den assisterende luftfartslæge Luftfartslæge Ø. For så vidt angår flyvelægerne MT og Flyvelæge Å har Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen ved et møde i 2017 oplyst, at SJ allerede i september 2016 erklærede sig inhabil i forhold til varetagelsen af deres tilsyn, hvorfor ansvaret for tilsynet med MT og Flyvelæge Å allerede på det tidspunkt overgik til Luftfartslæge Ø.¹⁶⁸

Endvidere påbegyndte Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen fra sidste halvdel af 2017 og frem planer om en omstrukturering af styrelsens lægefunktion, hvor SJ skulle have titlen som styrelseslæge. Dette ville efter det oplyste blandt andet medføre, at hun ikke længere skulle være en del af sagsbehandlingen vedrørende flyvelæger. På baggrund af de oplysninger, som Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen har givet departementet i forbindelse med den planlagte omstrukturering, finder taskforcen, at departementet har haft en berettiget forventning om, at omstruktureringen er blevet tilendebragt medio 2018. Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen har imidlertid oplyst taskforcen, at omorganiseringen reelt aldrig er trådt i kraft. Taskforcen undersøgelse af Trafik-,

¹⁶⁷ Se afsnit 7.12.3

¹⁶⁸ Se afsnit 5.4.

Bygge- og Boligstyrelsens journalsystem og SJsmails har i overensstemmelse hermed vist, at SJ helt frem til sin afskedigelse i marts/april 2019 har været en del af sagsbehandlingen vedrørende flyvelæger. Taskforcen finder det kritisabelt, at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen ikke har holdt departementet orienteret om de vanskeligheder, der har været i forbindelse med omstruktureringen af styrelsens lægefunktion.

Idet omstruktureringen af styrelsens lægefunktion aldrig er trådt i kraft, lægger taskforcen til grund, at det fra december 2016 (september 2016 for så vidt angår MT og Flyvelæge Å) og frem til SJs afskedigelse har været Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens officielle linje, at der har skullet eksistere en geografisk opdeling af tilsynet med landets flyvelæger, for at sikre SJs habilitet.¹⁶⁹

Taskforcens undersøgelse har vist, at der dels har været en række mangler ved den måde, Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen har planlagt, at tilsynet med landets flyvelæger skulle organiseres, og at der dels har været meget betydelige mangler ved implementeringen af den geografiske opdeling.¹⁷⁰

For så vidt angår den planlagte organisering af flyvelægetilsynet, har taskforcens undersøgelse blandt andet vist, at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen har haft fastlagt en organisering, hvorefter tilsynet med de sjællandske flyvelæger fra omkring januar 2017 skulle varetages af en konsulent med en arbejdstid på [Udeladt] timer om ugen, deraf tilsyneladende en stor del hjemmearbejde. Denne konsulent er desuden blevet omtalt som ”assisterende lufthavslæge” og har skullet referere til SJ, hvormed SJ antageligt de facto har fungeret som hans chef.¹⁷¹ Dertil kommer, at SJ blev tildelt opgaven med at passe den såkaldte vagttelefon, som flyvelæger kunne ringe ind til i styrelsens arbejdstid. Taskforcen finder det sandsynligt, at SJ derigenem har været i kontakt med sjællandske flyvelæger. Endvidere er SJ i betydeligt omfang blevet holdt orienteret om sagsbehandlingen vedrørende de sjællandske flyvelæger, blandt andet ved, at hun er blevet sat cc på Luftfartslæge Øs korrespondance med de sjællandske flyvelæger. Det er taskforcens vurdering, at disse forhold i sig selv må have gjort det vanskeligt at opretholde en skarp geografisk opdeling af flyvelægetilsynet.¹⁷²

For så vidt angår Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens implementering af den organisering, som Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen officielt har haft fastlagt til at sikre luftfartslægens habilitet, har taskforcens undersøgelse vist, at den geografiske opdeling, forstået som en opdeling, der medfører, at SJ ikke er en del af tilsynet med de sjællandske flyvelæger, reelt ikke bliver implemen-

¹⁶⁹ Se afsnit 5.5.

¹⁷⁰ Se afsnit 7.3.

¹⁷¹ Se afsnit 7.9.2.1

¹⁷² Se afsnit 7.3.

teret i praksis i noget væsentligt omfang. SJ har således været en del af sagsbehandlingen af de sjællandske flyvelæger i et meget betydeligt omfang, jf. nedenfor.

Taskforcens undersøgelse har således vist, at SJ efter Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens afgørelse om suspensionen af den sjællandske flyvelæge Cs AME-bevis den 21. januar 2016 er involveret i forberedelsen af den eksterne flyvelæges vurdering af de helbredssager, der danner grundlag for den efterfølgende afgørelse om suspendering af Flyvelæge Cs AME-bevis den 4. oktober 2016, og at SJ i minimum én af disse sager har udtalt sig kritisk i forhold til Flyvelæge Cs håndtering af sagen. Dette på trods af, at den eksterne flyvelæge alene bliver bedt om at foretage den pågældende vurdering, fordi Flyvelæge C havde rejst habilitetsindsigelser mod SJ. Endvidere skal det bemærkes, at det af agterskrivelsen af 11. august 2016 fremgår, at SJ ikke har været en del af sagsbehandlingen siden suspensionen af 21. januar 2016, hvilket, som det fremgår, ikke er korrekt. Det er dog uklart præcist hvilke personer, der har været bekendte med SJs fortsatte involvering i denne sag, og i hvilket omfang de har haft kendskab hertil.¹⁷³

Taskforcens undersøgelse har endvidere vist, at SJ i et meget betydeligt omfang har været en del af tilsynet med den sjællandske flyvelæge MTs AeMC. SJ har således blandt andet været involveret i den lægefaglige vurdering af en række helbredssager, der returneres til MT den 6. december 2016. SJ har bidraget til at fremfinde de sager, som MT partshøres over den 4. maj 2018. SJ forekommer desuden at have været en del af udarbejdelsen af et notat, som Luftfartslæge Ø sender til TBST-medarbejder 6 og Christian Thorhauge den 14. marts 2018, hvor der indstilles til suspension af MT. SJ er en del af tilsynet med MTs virke som AME 4. oktober 2018 samt forberedelserne til tilsynet, den efterfølgende udarbejdelse af tilsynspapiret og den efterfølgende udarbejdelse af tilsynsrapporten. Endvidere skriver SJ den 26. november 2018 til TBST-medarbejder 6 og Christian Thorhauge, at TBST's lægesektion enigt indstiller til omgående suspension af MTs flyvelægecertifikat.¹⁷⁴

SJ deltog endvidere i det EASA-tilsyn, der blev lagt til grund for suspensionen af MTs AeMC. I forbindelse med udarbejdelsen af afgørelsen om suspension bliver SJ bedt om at uddybe EASA's finding vedrørende farvesansudstyr. SJ oplyser herved tilsyneladende kun, at udstyret manglende på MTs AeMC, men ikke at udstyret også manglede på hendes eget AeMC.¹⁷⁵

Det er taskforcens vurdering, at der i realiteten ikke har været nogen form for geografisk opdeling i relation til Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens tilsyn med MTs virke som AME og MTs AeMC. Det er taskforcens vurdering, at

¹⁷³ Se afsnit 7.6.3.2

¹⁷⁴ Se afsnit 7.3.2 og 7.6.4.

¹⁷⁵ Se afsnit 7.6.5.

dette er stærkt kritisabelt, særligt i lyset af, at MT ved flere lejligheder har gjort opmærksom på problemerne med SJs habilitet.¹⁷⁶

Taskforcens undersøgelse har ligeledes vist, at SJ lige fra september 2016 og frem til hendes afskedigelse i marts/april 2019 været en del af tilsynet med den sjællandske flyvelæge Flyvelæge Å. Dette har blandt andet givet sig udslag i, at SJ har gjort sig bekendt med indholdet af helbredsager indsendt af Flyvelæge Å, og at hun i en række tilfælde har ytret sig kritisk herom. Taskforcen finder ligeledes, at dette er udtryk for et stærkt kritisabelt brud på den geografiske opdeling.¹⁷⁷

Taskforcens undersøgelse har endvidere vist, at der heller ikke i forhold til den sjællandske flyvelæge Flyvelæge X har været en skarp geografisk opdeling.¹⁷⁸

Taskforcens undersøgelse har desuden vist, at SJ har været en del af beslutningen om at suspendere Certifikatindehaver 2s helbredsbevis den 4. februar 2019, på trods af at Certifikatindehaver 2s helbredsundersøgelse blev foretaget på SJs AeMC, og Certifikatindehaver 2 efter hendes helbredsundersøgelse fremsendte en klage over AeMC/O1. Taskforcens undersøgelse har desuden vist, at SJs kontorchef Christian Thorhauge har haft kendskab til SJs involvering i beslutningen, men at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen alligevel har oplyst Certifikatindehaver 2, at SJ ikke har været en del af afgørelsen. Taskforcen finder dette kritisabelt. Taskforcen finder det desuden kritisabelt, at SJ efterfølgende bliver bedt om at fremkomme med navne på psykiatere, som Certifikatindehaver 2 kan anvende for at generhverve sit helbredsbevis, og at SJ i vidt omfang har fået tilsendt udkast til dokumenter i sagen, og dermed har haft mulighed for at påvirke sagens forløb. Taskforcens undersøgelse har vist, at dette har medført, at SJ både har været en del af behandlingen af Certifikatindehaver 2s sag i AeMC/O1 og i Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen.¹⁷⁹

Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen har ved flere lejligheder specificeret, at den geografiske opdeling ikke alene omfattende certifikatsager men også sager om behandling af flyvelægeautorisationer. Blandt andet har styrelsen i forbindelse med den daværende transportministers møde med et tidligere folketingsmedlem oplyst, at det ikke var luftfartslægen, der traf afgørelse om godkendelse, suspension eller inddragelse af tilladelser til flyvelæger i Danmark. Denne funktion blev ifølge beredskabet varetaget andetsteds i styrelsen.

¹⁷⁶ Se afsnit 7.3.1, 7.6.4, 7.6.5 og 7.9.2.

¹⁷⁷ Se afsnit 7.3.3 og 7.9.1.

¹⁷⁸ Se afsnit 7.3.4.

¹⁷⁹ Se afsnit 7.8.

Taskforcens undersøgelse har imidlertid vist, at det er luftfartslægen eller den assisterende luftfartslæge, der varetog behandlingen af flyvelægeansøgninger, og at disse afgørelser kun i en periode på 1-1,5 år har skullet godkendes af kontorchefen. Taskforcens undersøgelse har desuden vist, at henvendelser fra potentielle flyvelæger i hele den periode, taskforcen har undersøgt, enten er blevet sendt direkte til SJ eller videresendt til SJ af en af styrelsens sekretærer, hvorefter SJ har stået for at besvare henvendelserne, uanset hvor i landet den pågældende læge har ønsket at etablere en flyvelægepraksis. Det er taskforcens vurdering, at den person, der får til opgave at besvare henvendelser fra potentielle flyvelæger, i høj grad får mulighed for at bidrage til eller modarbejde, at henvendelsen fører til en egentlig AME-ansøgning. Taskforcen vurderer på den baggrund, at TBST's oplysning i forbindelse med mødet med det tidligere folketindmedlem er misvisende.

SJ har desuden antageligt behandlet AME-ansøgninger fra Læge 2 tilknyttet Doctors.dk, Læge 4 tilknyttet Doctors.dk, Læge 3 tilknyttet Doctors.dk, Læge 6 tilknyttet Doctors.dk, Læge 8 tilknyttet Doctors.dk og Læge 10 tilknyttet Doctors.dk, som alle er læger, der er tilknyttet SJs klinik Doctors.dk. Såfremt dette er korrekt, finder taskforcen det kritisabelt.¹⁸⁰

Det er på baggrund af ovenstående taskforcens vurdering, at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens ikke har foretaget noget reel implementering af den geografiske opdeling. Styrelsen forekommer alene at have fastlagt en organisering af tilsynet med landets flyvelæger, hvor Luftfartslæge Ø varetog en del af arbejdet med at gennemse de sjællandske flyvelægers helbredssager, men hvor der ikke forekommer at have noget større begrænsning i SJs mulighed for at involvere sig i Luftfartslæge Øs tilsyn.

Taskforcen finder det stærkt kritisabelt, at den geografiske opdeling således har været implementeret i et så begrænset omfang, at det vanskeligt kan tales om en geografisk opdeling. Taskforcen finder det ydermere stærkt kritisabelt henset til, at begrænsningen på SJs mulighed for at foretage flyvemedicinske undersøgelser til 200 samt begrænsningen i SJs mulighed for at deltage i driften af AeMC/01 vanskeligt kan siges i sig selv at have bidraget til sikringen af SJs habilitet i noget nævneværdigt omfang.

Taskforcen finder endvidere styrelsens manglende implementering af den geografiske opdeling stærkt kritisabelt set i lyset af det omfattende fokus, der har været på SJs habilitet. Styrelsen er således løbende blevet gjort opmærksom på problemstillingen og har på trods af dette ikke gjort noget videre for at sikre, at den geografiske opdeling reelt er blevet opretholdt. Taskforcen finder desuden, at det er stærkt kritisabelt, at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen over for offentligheden og i forbindelse med besvarelse af klager har givet udtryk for, at der var en geografisk opdeling af tilsynet med landets flyvelæger, når dette i realiteten ikke har været tilfældet.

¹⁸⁰ Se afsnit 7.4.

Begrænsninger pålagt SJ efter godkendelsen af hendes flyvemedicinske klinik Doctors.dk

Fra 1. februar 2017 godkender Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen SJs flyvemedicinske klinik Doctors.dk (AeMC/01), og SJ går dermed fra ikke blot at fungere som flyvelæge ved siden af sin stilling i Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, men til at være indehaver af et AeMC med flere tilknyttede læger.

Taskforcens undersøgelse har vist, at styrelsen forud for godkendelsen af klinikken er opmærksomme på, at der på AeMC'er mindst skal foretages 200 undersøgelser om året, hvormed der må siges at have være en betydelig sandsynlighed for, at der på klinikken ville blive foretaget flere end de 200 undersøgelser, SJ var blevet begrænset til at kunne foretage. Henset til det omfattende fokus, der på dette tidspunkt har været på SJs habilitet, finder taskforcen det kritisabelt, at styrelsen ikke i forbindelse med godkendelsen af Doctors.dk har foretaget en vurdering af, om dette vil give habilitetsmæssige konsekvenser for SJs virke som luftfartslæge. Der går således et helt år, forend der træder en foranstaltning i kraft, der skal sikre imod inhabilitet som følge af SJstilknytning til Doctors.dk.¹⁸¹

Taskforcens undersøgelse har vist, at der i løbet af 2017 er interne drøftelser i Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen angående mulige habilitetsmæssige problemer ved, at SJ nu har en økonomisk interesse i et af landets (på daværende tidspunkt) tre AeMC'er. I løbet af 2017 påbegynder styrelsen desuden planlægningen af en omstrukturering af styrelsens lægefunktion, hvor styrelsen har haft til hensigt, at SJ skulle fungere som styrelseslæge.

[Udeladt].

[Udeladt]

[Udeladt].

Juridiske fejl og mangler i Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens flyvelægeordning

Taskforcens undersøgelse, herunder undersøgelsen af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens procedurer for overholdelse af reglerne på det flyvemedicinske område og taskforcens undersøgelse af styrelsens behandling af afgørelses-sager, har vist, at der har været en række juridiske fejl og mangler ved Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens flyvelægeordning.

Særligt kan det fremhæves, at taskforcens undersøgelse har vist, at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen har haft en praksis, hvorefter flyvelæger ikke kunne autoriseres som CL 1- og 3-flyvelæger efter deres fyldte 75. år, selvom den pågældende læge opnåede dispensation fra en tilsvarende aldersbegrænsning fra sundhedsstyrelsen. Denne praksis forekommer hverken at have haft

¹⁸¹ Se afsnit 7.12.5

hjemmel i EASA's forordninger eller national lovgivning. Taskforcen har ikke set en (skriftlig) juridisk vurdering af 75 års-reglen på trods af, at der flere gange er stillet spørgsmålstejn ved, om TBST havde hjemmel til at fastlægge en sådan aldersbegrænsning, herunder fra en af styrelsens egne jurister. Taskforcen finder dette kritisabelt.¹⁸²

Desuden har Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen haft en praksis, hvorefter flyvelæger ansat på et AeMC ikke nødvendigvis behøvede at opfylde betingelserne for at fungere som selvstændige flyvelæger. Desuden har taskforcens undersøgelse vist, at der tilsyneladende har været mangler i forbindelse med certificeringen af alle de tre AeMC'er, der har opereret i den periode, taskforcen har undersøgt. Der er således uklart i hvilket omfang, hvis noget, Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen har ført en fagligt kvalificeret kontrol med de faglige kompetencer af læger, der har været tilknyttet AeMC'er uden at opfylde betingelserne for at fungere som AME. Taskforcen finder dette stærkt kritisabelt.¹⁸³

Endvidere har taskforcen fundet væsentlige mangler i forhold til overholdelse af forvaltningslovens krav til afgørelser vedrørende flyvelæger, herunder Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens afgørelse vedrørende afslag på fornyelse af Flyvelæge Q' flyvelægecertifikat¹⁸⁴, afgørelsen af 29. maj 2015 vedrørende begrænsning af Flyvelæge Ks ret til at fungere som flyvelæge for ansatte i fem definerede selskaber, afgørelsen af 20. juli 2015 om at suspension Flyvelæge Ks flyvelægecertifikat¹⁸⁵, suspension af Flyvelæge Cs AME-bevis den 13. november 2014 og afgørelsen om suspension af Flyvelæge Cs AME-bevis af 21. januar 2016¹⁸⁶. Taskforcens undersøgelse har dog vist, at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen i de senere år har haft et større fokus på, at forvaltningslovens krav til afgørelser skal overholdes.

En forudsætning for at blive flyvelæge med CL 2-rettigheder er blandt andet, at man har bestået et kursus i Basic Aviation Medicine (i Danmark kaldet FLYMED 1). For at flyvelægen kan opnå yderligere rettigheder til at foretage CL 1- og 3-undersøgelser, skal denne blandt andet have bestået et kursus i Advanced Aviation Medicine (i Danmark kalder FLYMED 2). I 2018 oprettede styrelsen et FLYMED 1 og 2 kursus (Kursus i Basic Aviation Medicine). Der forekommer at have været afholdt et FLYMED 1 og 2 kursus i 2018, uden at dette kursus antageligt har været udbudt på en sådan måde, at det kan forventes, at alle potentielt interesserede læger er blevet opmærksomme på det. Det var antageligt alene Doctors.dk-tilknyttede læger, der deltog i disse kurser.

¹⁸² Se afsnit 7.5.

¹⁸³ Se afsnit 7.11.3.

¹⁸⁴ Se afsnit 7.6.1.

¹⁸⁵ Se afsnit 7.6.2.

¹⁸⁶ Se afsnit 7.6.3.

Endvidere har Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, uagtet at dette ikke fremgår som et krav i forordningen, opstillet et krav om, at flyvelæger skulle deltage i et FLYMED 3 kursus, før de kunne godkendes. Styrelsen har valgt kun at afholde dette kursus én gang om året, og det har således kun været muligt for nye flyvelæger at blive godkendt en gang om året. Taskforcen finder det berettiget for styrelsen af kræve, at flyvelæger gøres bekendt med styrelsens procedure. Taskforcen finder dog, at det er problematisk, at styrelsen har opstillet en betingelse for at blive flyvelæge, der medfører, at flyvelæger kun kan autoriseres en gang om året.

I bilag 1 vedrørende Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens procedurer for overholdelse af reglerne på det flyvemedicinske kan ses en detaljeret gennemgang af de fejl og mangler, taskforcen har fundet i styrelsens procedurer, og de anbefalinger til forbedringer, taskforcen har fremsat i den forbindelse.¹⁸⁷

Øvrige forhold vedrørende SJ og Doctors.dk (AeMC/01)

Foruden ovenstående forhold vedrørende Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens flyvelægeordning, har taskforcens undersøgelse afdækket en række øvrige forhold der overordnet set vedrører SJs varetagelse af sit hverv som luftfartslæge, som vurderes som relevante for sagen, uagtet at de ikke i alle tilfælde direkte vedrører Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens flyvelægeordning.

Taskforcen har således konstateret, at SJ antageligt har anvendt sin TBST-mail i strid med TBST's informationssikkerhedspolitik ved at anvende mailen i forbindelse med driften af hendes private klinik Doctors.dk (AeMC/01), herunder ved at lade Person C tilknyttet Doctors.dk [Udeladt] anvende SJs TBST-mail i forbindelse med sit arbejde i AeMC/01.¹⁸⁸

Taskforcen har desuden konstateret, at SJ antageligt har sammenblandet sit virke i Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen med sit virke i AeMC/01 ved tilsyneladende at have ladet Person C tilknyttet Doctors.dk (og muligvis i et begrænset omfang Person B tilknyttet Doctors.dk) bidrage til SJs virke i styrelsen og ved at videresende dokumenter, som SJ må antages at være kommet i besiddelse af gennem sit virke i styrelsen, til Person C tilknyttet Doctors.dk og Person B tilknyttet Doctors.dk.

Taskforcen har desuden konstateret, at en række af de mails, som SJ har udvekslet med Person C tilknyttet Doctors.dk, indeholder personfølsomme oplysninger, herunder helbredsoplysninger på personer, som har fået foretaget helbredsundersøgelser hos AeMC/01's konkurrenter, og som må antages ikke at være bekendte med eller have samtykket til, at deres helbredsoplysninger er blevet udleveret til AeMC/01.

¹⁸⁷ Se afsnit 7.4.5.

¹⁸⁸ Se afsnit 7.1.1.

Endvidere har taskforcen konstateret, at SJ antageligt ikke har overholdt aftalen mellem hende selv og Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen af 30. oktober 2017, ifølge hvilken hun fra den 1. januar 2018 ikke måtte drive eller være ansvarlig for lægeklinikker, der laver helbredsundersøgelser med henblik på certificering inden for styrelsens område ved siden af stillingen som styrelseslæge. Taskforcens undersøgelse har således vist, at SJ antageligt i betydeligt omfang har været en del af driften af AeMC/O1 i perioden fra 1. januar 2018 og frem til hendes afskedigelse i marts/april 2019.¹⁸⁹

For så vidt angår sidstnævnte forhold skal det bemærkes, at Certifikatindehaver 1 den 13. november 2018 oplyser Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, at SJ tog telefonen, da han ringede til AeMC/O1. Taskforcen har ikke fundet tegn på, at dette skulle have fået Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen til at forsøge at kontrollere, om SJ arbejdede på AeMC/O1 på dette tidspunkt. I lyset af det store fokus der har været på SJs habilitet, finder taskforcen det bemærkelsesværdigt, at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen tilsyneladende ikke har fundet, at der på baggrund af klagen var grundlag for at undersøge hendes tilknytning til AeMC/O1 nærmere.¹⁹⁰

Taskforcens undersøgelse har desuden vist, at Person C tilknyttet Doctors.dk forud for Certifikatindehaver 2s klage over AeMC/O1 den 8. oktober 2018, sender et helbredsbevis med tilhørende helbredsundersøgelse på Certifikatindehaver 2, som mangler en række af de oplysninger, som fremgår af det helbredsbevis, der efterfølgende indsendes til styrelsen. Blandt andet er det alene den helbredssag, der indsendes til styrelsen, der indeholder resultatet fra en høretest, og som er påført en kommentar om, at Certifikatindehaver 2 skulle have udvist en påfaldende adfærd over for undersøgende læge. Desuden er helbredsbeviset sendt til SJ påført et grønt kryds, mens helbredsbeviset sendt til styrelsen er påført et rødt kryds, på trods af at den eneste helbredsundersøgelse, der i mellemtiden er foretaget, er et audiogram, som efter det oplyste ikke viste tegn på helbredsproblemer.¹⁹¹

[Udeladt].

¹⁸⁹ Se afsnit 7.2.2.

¹⁹⁰ Se afsnit 7.9.3.

¹⁹¹ Se afsnit 7.8.

Transport- og Boligministeriet
Frederiksholms Kanal 27F
1220 København K
Telefon 41 71 27 00
trm@trm.dk